

কালজয়ী সাহিত্য

বান্ধাবভিল পৰিয়ালৰ চিকাৰী কুকুৰটো

(মূল : আৰ্থাৰ কনান ডয়লৰ 'দা হাউণ্ড অব দা বান্ধাবভিল')

অনুবাদ :

ভুবন চন্দ্ৰ বৰা

শ্ৰীযতি প্ৰকাশন

গুৱাহাটী ৭৮১০২১

~~Baskerville Parivar~~ Chikari Kukurto : Assamese translation of Sir 'Arthur
Kanan Doyal's 'The Hound of the Baskervilles' by Bhuban Chandra Bora
and published by the Saraighat Prakasan,
Guwahati 781021, in June 2009.

Price Rs. 60.00

প্ৰথম প্ৰকাশ : জুন ২০০৯

সম্পাদক : ড. দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী

বেটুপাত আৰু ভিতৰৰ ছবি :
ত্ৰিৰাজ ঠাকুৰীয়া

মাম্ব : ৬০.০০ টকা

প্ৰকাশক

সৰাইঘাট প্ৰকাশন

গুৱাহাটী ৭৮১০২১

পৰিচালক

জা. বি. পত্ৰিকাক্ষন

ৱাৰ্কট কম্প'ৰ্ট, বনোৱত বোড

পানবজাৰ, গুৱাহাটী ৭৮১০০১

মুদ্ৰক

সৰাইঘাট কটী টাইপুৱা প্ৰাইভেট লিমিটেড

উত্তাপ পান, কাৰ্বনাইসনাম

গুৱাহাটী ৭৮১০২১

সম্পাদকৰ এ

পৃথিৱীৰ বিখ্যাত বিখ্যাত সাহিত্যকৰ্মৰ সোৱাদ আমাৰ পঢ়ুৱৈসকলকো দিয়াৰ উদ্দেশ্যে
অনুদিত সাহিত্যৰ এই ছিৰিজটো প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱা হৈছে। আমাৰ পাঠকসকলে
দেখিব যে ইয়াৰ চৰিত্ৰবোৰ বেলেগ; কাহিনী, সমাজ আৰু পৰিৱেশো বৰ বেলেগ;
কিন্তু তাৰ মাজত তেখেতসকলৰ মনত বহুখিনি জীৱন্ত চিত্ৰকি চিনাকি লগা বৰ
কথা, বহু ঘটনা তেখেতসকলে বিচাৰি পাব। সেইবাবে এই চৰিত্ৰবোৰৰ সুখত
তেখেতসকল সুখী হ'ব, দুখত দুখী হ'ব।

বয়স্ক শিশু আৰু কিশোৰসকলৰ কথা মনত ৰাখি এইলানি পুথি বুগুতোৱা হৈছে
যদিও, ডাঙৰসকলেও এই পুথিবোৰ পঢ়ি আনন্দ পাব বুলি আমি আশা কৰোঁ। এই
পুথিসমূহৰ কিছুমান অন্য ৰূপত অসমীয়াত আগতেও প্ৰকাশিত হৈছে। আমি ইয়াত
পুথিবোৰৰ ডাঙনি সামান্য সংক্ষেপিত ৰূপতহে আগ বঢ়াইছোঁ, অৱশ্যে সংক্ষিপ্ত
কৰোঁতে যাতে বস পোৱাত বাধা নপৰে, তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখা হৈছে।

অসমৰ বিশিষ্ট সাহিত্যিকসকলে এইলানি পুথি অনুবাদ কৰিছে। অসমৰ
এগৰাকী আগশাৰীৰ প্ৰকাশক শ্ৰীযোগেশ শৰ্মাদেৱে এই ছিৰিজ প্ৰকাশ কৰি অসমীয়া
সাহিত্যৰ জগতখনলৈ উল্লেখনীয় অৰিহণা আগ বঢ়ালে। আমি আশা কৰিছোঁ যে
আমাৰ ভাৰ্য্যৰ সকলো শ্ৰেণীৰ পঢ়ুৱৈয়ে এইলানি পুথি আনন্দ ল'ব। ইতি—

যোৰহাট

দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী

২০ জানুৱাৰি ২০০১

বাস্কাৰভিল পৰিয়ালৰ চিকাৰী কুকুৰটো
মূল : 'The Hound of the Baskervilles'
ছাৰ আৰ্থাৰ কনান ডয়ল (১৮৫৯-১৯৩০)

[আগকথা : সুপ্ৰসিদ্ধ কথা-সাহিত্যিক ছাৰ আৰ্থাৰ কনান ডয়লে ১৮৮৭ চনত প্ৰকাশ কৰা 'গাঢ় ৰঙা ৰঙৰ অধ্যয়ন' (A Study in Scarlet) নামৰ বহুসোপন্যাসৰ জৰিয়তে আলোড়ন সৃষ্টিকাৰী ডিটেক্টিভ চৰিত্ৰ শ্বাৰলক হ'মছৰ জন্ম দিলে। এই কালজয়ী চৰিত্ৰেৰে ৰচনা কৰা 'বাস্কাৰভিল পৰিয়ালৰ চিকাৰী কুকুৰটো' (The Hound of the Baskervilles) তেওঁৰ তৃতীয় উপন্যাস। এই উপন্যাসখন ~~১৯০১~~ মেগেজিন'ত ১৯০১ চনৰ আগষ্ট, ~~১৯০১~~ ১৯০২ চনৰ এপ্ৰিল মাহলৈকে ক্ৰমশঃ প্ৰকাশ পাইছিল। দ্বিতীয়খন উপন্যাস 'চাৰিৰ চহী' (The Sign of Four) ১৮৯০ চনতে প্ৰকাশ পোৱাৰ পাছত এইখন প্ৰকাশ হোৱালৈকে মাজৰ কালছোৱা শ্বাৰলক হ'মছৰ চৰিত্ৰকে অবলম্বন কৰি ডয়লে 'শ্বাৰলক হ'মছৰ অভিযান' (The Adventures of Sherlock Holmes, 1891-1892) শিৰোনামাত বাৰটা আৰু 'শ্বাৰলক হ'মছৰ জীৱন সোঁৱৰণ' (The Memoirs of Sherlock Holmes, 1892-1893) শিৰোনামাত ১২ টা, মুঠতে ২৪ টা বহুসোপন্যাস গল্প ক্ৰমশঃ 'ষ্ট্ৰেণ্ড মেগেজিন'তে প্ৰকাশ কৰে। ডয়লৰ এই গল্পবোৰ অতিশয় জনপ্ৰিয় হয় আৰু তেতিয়াৰপৰাই পাঠক-সমাজৰ একাংশৰ মানসপটত শ্বাৰলক হ'মছ তেজ-মাংসৰ এক জীৱন্ত সত্তালৈ ৰূপান্তৰিত হয়।

'বাস্কাৰভিল পৰিয়ালৰ চিকাৰী কুকুৰটো' উপন্যাসখনৰ আৰম্ভণিতে ডয়লে কিতাপখন তেওঁৰ বন্ধু মিষ্টাৰ ফ্ৰেছাৰ ৰবিনছনলৈ তলত দিয়া কথাখিনিৰে উহুৰ্গা কৰিছে।

DEDICATION

THE HOUND OF THE BASKERVILLES

MY DEAR ROBINSON : It was your account of a west country legend which first suggested the idea of this little tale to my mind. For this, and for the help which you gave me in its evolution, all thanks.

Yours most truly
A. CONAN DOYLE

ছাৰ আৰ্থাৰ কনান ডয়ল (Sir Arthur Conan Doyle, 1859–1930)

স্বাৰলক হ'মছ নামৰ অমৰ চৰিত্ৰৰ সৃষ্টিকাৰী ছাৰ আৰ্থাৰ কনান ডয়লৰ জন্ম হৈছিল ১৮৫৯ চনত স্কটলেণ্ডৰ এডিনবৰাট। এডিনবৰা বিশ্ববিদ্যালয়ত চিকিৎসাবিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰাৰ পাছত তেওঁ লণ্ডনত বসবাস কৰিবলৈ লয়। কিন্তু ব্যৱসায় সিমান ভাল নোহোৱা কাৰণে তেওঁৰ হাতত যথেষ্ট আৰ্জিৰ সময় থাকি গৈছিল। সেই সময়ৰে সদ্যবহাৰ কৰি তেওঁ স্বাৰলক হ'মছৰ সেই বিখ্যাত গল্পবোৰ লেখিবলৈ লয়। ১৮৮৭ চনত 'ষ্ট্ৰাইট'ত 'ছাৰলক হ'মছ'ৰ আলোচনীত প্ৰকাশ পোৱা তেওঁৰ গল্প 'এ ষ্টাডি ইন স্কাৰলেট'ৰে প্ৰথম সাফল্য কঢ়িয়াই আনে। ইয়াৰ কিছুদিন পাছতে ডাক্তাৰী এৰি তেওঁ লেখিবলৈয়ে আৰম্ভ কৰি দিয়ে। অন্য বহুতো বহস্য গল্প আৰু বুৰঞ্জীমূলক ৰোমাঞ্চ তেওঁ লেখিছিল যদিও স্বাৰলক হ'মছৰ চৰিত্ৰ ধকা তেওঁৰ ডিটেক্টিভ কাহিনীবোৰেহে তেওঁক জনপ্ৰিয় কৰি তোলে। এই জনপ্ৰিয়তা এনে অৱস্থালৈ যায় যে এবাৰ ডয়লে লেখি লেখি আমনি লগা বাবে স্বাৰলক হ'মছক ১৮৯৩ চনত তেওঁৰ 'হিজ লাষ্ট বাউ'ত মাৰি পেলোৱাৰ পাছত পাঠকৰ হেঁচাতে তেওঁক বৰ বুধিৰে জীয়াই তুলিব লগা হৈছিল।

আৰ্থাৰ কনান ডয়লৰ জীৱন বৈচিত্ৰ্যৰে ভৰা আছিল। তেওঁ একাধাৰে এজন বুৰঞ্জীবিদ, ৰ'বিন্সন-চিকাৰী, খেলুৱৈ, যুদ্ধৰ সংবাদদাতা আৰু আধ্যাত্মিকতাবাদীও আছিল। নিজৰ ডিটেক্টিভ বিদ্যা প্ৰয়োগ কৰি তেওঁ কিনাদোৰতে দোৰী সাব্যস্ত হোৱা দুজন লোকৰ নিৰ্দোষিতা প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাইছিল। ব'ৰাৰ যুদ্ধৰ সময়ত দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ হাম্পিষ্টেলত আগ বঢ়োৱা সেৱাৰ বাবে ১৯০২ চনত ডয়লক নাইট উপাধি প্ৰদান কৰা হয়। ১৯৩০ চনত তেওঁৰ মৃত্যু হয়।

অনুবাদক ভুবন চন্দ্ৰ বৰাই কাকতে-পত্ৰই নানা প্ৰবন্ধ, অনুদিত গল্প আদি প্ৰকাশ কৰি অহাৰ উপৰিও ইতিমধ্যে এখন ভ্ৰমণ কাহিনী আৰু এখন অনুবাদ গ্ৰন্থ প্ৰকাশ পাইছে। স্কুলীয়া জীৱনতে সাহিত্য চৰ্চাৰ প্ৰতি ৰাপ দেখুওৱা বৰাৰ এই পৃথিৰ কাহিনী 'আজিৰ অসম'ত বাৰাবাহিকভাৱে প্ৰকাশ পাইছিল। লখিমী গাঁৱলীয়া বেংকৰ চেয়াৰমেন, ইউনাইটেড বেংক অৱ ইণ্ডিয়াৰ আঞ্চলিক পৰিচালক আৰু নেডেক্সৰ বিশেষ কৰ্তব্যবত বিবৰা আদি বিভিন্ন দায়িত্বপূৰ্ণ পদবীৰূপৰা অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে। ডেজপুৰত জন্মগ্ৰহণ কৰা বৰা বৰ্তমান গুৱাহাটীৰ বাসিন্দা।

মিষ্টাৰ স্বাৰলক হ'মছ

গোটেই ~~মিষ্টাৰ~~ আগৰে থাকিব লগা পৰিস্থিতিৰ বাহিৰে (যিটো অৱশ্যে ঘনাই ঘটে) আনদিনা ~~মিষ্টাৰ~~ স্বাৰলক হ'মছে ~~স্বাৰলক~~ বেলিলৈকে শুই থাকে। এতিয়া তেওঁ প্ৰাতৰাশৰ কাৰণে বহিছে। মই জুহালৰ কাৰণে ~~স্বাৰলক~~ কালি নিশা আমাৰ অতিথিয়ে এৰি থৈ যোৱা ~~স্বাৰলক~~ দাঙি চলোঁ। লাঠীডাল কাঠৰ, ধুনীয়া, ডবহা, শুবিৰ ফালে গোল, সচৰাচৰ জনাজাত পেনেলেয়েৰ নামৰ লাঠী যেনেই লাগে এইডাল। লাঠীডালৰ শুবিৰ ঠিক তলতে এক ইঞ্চিমান ব্যাসৰ এডাল ৰূপৰ বান্ধনি আছে। বান্ধনিডালত এইদৰে খোদিত 'ছি. ছি. এইচ. ব বন্ধুসকলৰদ্বাৰা জেমছ মৰ্টিমাৰ, এম.আৰ.ছি.এছ.লৈ।' তলতে তাৰিখ হিচাবে দিয়া আছে, '১৮৮৪'।

এনে লাঠী নিৰ্ভাজ, সম্ভ্ৰান্ত আৰু বিশ্বাসযোগ্য। পুৰণিকলীয়া পৰিয়াল-চিকিৎসকসকলে প্ৰায়েই এইবোৰ লাঠীয়েই লৈ ফুৰে।

“বাক, বাটছন, লাঠীডালৰ বিষয়ে তুমি কি ভাবা?”

হ'মছে মোৰ ফালে পিঠি দি বহি আছিল। ময়োতো তেওঁক এতিয়া কি কৰি আছোঁ জনোৱা নাই।

“মই এতিয়া কি কৰি আছোঁ তুমি কেনেকৈ জানিলা? তোমাৰ মূৰৰ পিছফালেও চকু আছে যেন পাইছোঁ।”

তেওঁ ক'লে, “মোৰ সম্মুখত অন্ততঃ ভালকৈ বহি নিমজ কৰা, ৰূপৰ পানী চৰোৱা এটা কফি-পট আছে। তুমি এতিয়া মোক কোৱাচোন অতিথিজনৰ লাঠীডালৰপৰা তুমি কি কি ধাৰণা কৰিব পাৰা? আমাৰেই দুৰ্ভাগ্য, আমি তেওঁক লগ নাপালোঁ আৰু সেয়েহে তেওঁনো ইয়ালৈ কিয় আহিছিল একোকে গম নাপালোঁ। পাছে ঘটনাক্ৰমে এৰি থৈ যোৱা এই স্মৃতিচিহ্নটোহে এতিয়া আমাৰ কৰণে শুকলুপূৰ্ণ। লাঠীডাল পৰীক্ষা কৰি এতিয়া মানুহজনৰ বিষয়ে কোৱা।”

বিমান পাৰ্বো মোৰ সংগীৰ পদ্ধতি অৱলম্বন কৰি মই ক'লোঁ, “মই ভাবোঁ ডা.

মৰ্টিমাৰ এজন সফল, বয়সস্থ চিকিৎসক। শলাগৰ চিনস্বৰূপে এই উপহাৰটো দিয়ালৈ চাই এইটো ক'ব পাৰি যে তেওঁক সকলোৱে যথেষ্ট শ্রদ্ধা কৰে।”

হ'মছে ক'লে, “ভাল হৈছে! অতিশয় উত্তম!”

“মোৰ ধাৰণা তেওঁ এজন গ্ৰাম্য এলেকাৰ ডাক্তৰ আৰু সেয়েহে বেছি ভাগ সময় খোজ কাঢ়ি ৰোগী চাবলৈ যাব লাগে।”

“তোমাৰ এনে ধাৰণা কিয় হ'ল?”

“কাৰণ এই লাঠীডাল। আদিতে এইডাল বৰ ধুনীয়াই আছিল, কিন্তু খুন্দা-খুন্দলি খাই তাৰ এতিয়া যি অৱস্থা, সেই অৱস্থাত কোনো নগৰীয়া ডাক্তৰে ইয়াক লৈ ফুৰোৱাটো কল্পনা কৰিব নোৱাৰি। লোহাৰ ডাঠ বেটুটো তেনেই ক্ষয় হৈছে। সেয়েহে এইটো স্পষ্ট যে লাঠীডাল লৈ প্ৰচুৰ ~~শ্রদ্ধা~~ ~~বৰ্ণনা~~ হৈছে।”

হ'মছে ক'লে, “সম্পূৰ্ণ ~~শ্রদ্ধা~~ ~~বৰ্ণনা~~!”

“আকৌ লাঠীডালত খোদিত হৈছে ছি.ছি.এইচ.ৰ বন্ধুসকলৰদ্বাৰা ~~ছি.ছি.এইচ.~~ মোৰ অনুমান ছি.ছি.এইচ. কোনোবা স্থানীয় ‘হাণ্ট’ চিকাৰ অভিযানকাৰী দল হ'ল আৰু বোধকৰোঁ কোনো শল্য-চিকিৎসাত সাহায্য পোৱাৰ কাৰণে ইয়াৰ সভ্যসকলে ~~কৃতজ্ঞ~~ হৈ ডাঃ মৰ্টিমাৰক এই উপহাৰটো দিছে।”

হ'মছে তেওঁৰ বহি থকা চকীখন পিছলৈ ঠেলি দি ছিগাৰেট এটা জ্বলাই ক'লে, “সঁচাকৈয়ে, বাটছন, তুমি প্ৰভূত উন্নতি কৰিছা। মই এইটো ক'বই লাগিব যে তুমি মোৰ কৃতজ্ঞতাৰ প্ৰশংসা কৰিবলৈ গৈ নিজৰ ক্ষমতাক সদায় হেয়জ্ঞান কৰি আহিছা। তুমি নিজে জ্যোতিষ্মান নহ'লেও গোহৰ বিলাই আছা। প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী নোহোৱাকৈও কিছুমান মানুহে লক্ষণীয়ভাৱে প্ৰতিভাৰ উদ্দীপন ঘটাবলৈ সক্ষম। মই স্বীকাৰ কৰোঁ, বন্ধু, মই তোমাৰ ওচৰত খলী।”

তেওঁ কেতিয়াও মোক ইমান প্ৰশংসা কৰা নাছিল। তেওঁৰ কৰ্মকুশলতাৰ মই কৰা প্ৰশংসা আৰু প্ৰচাৰৰ প্ৰতিও তেওঁ প্ৰায়েই উদাস আছিল। সেয়েহে স্বাভাৱিকতে এতিয়া তেওঁ মোক প্ৰশংসা কৰাত মই অতিশয় আনন্দিত। মই যে তেওঁৰ কাৰ্য্যপদ্ধতি আয়ত্ত কৰি তেওঁৰেই অনুমোদন লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছোঁ, এই কথাটো ভাবি মই গৰ্বিত অনুভৱ কৰিলোঁ। তেওঁ এতিয়া মোৰপৰা লাঠীডাল ল'লে আৰু খালী চকুৰেই কেইমিনিটমান পৰীক্ষা কৰিলে। তাৰ পাছত কামটোত অধিক মনোনিৱেশ কৰিবলৈ তেওঁ ছিগাৰেটটো আঁতৰাই থ'লে আৰু বিৰিকিৰ কাষলৈ লাঠীডাল লৈ আহি এখন উত্তল লেলেৰে লাঠীডাল আকৌ চালে।

দীঘলীয়া আঁউজা চকীখনৰ নিজৰ পছন্দৰ চুৰটোলৈ সুবি আহোঁতে তেওঁ ক'লে,

“বিষয়টো কৌতূহল উদ্দীপক, যদিও জটিল নহয়। লাঠীডালত দুই-এটা আভাস নিশ্চয় আছে। তাৰপৰা আমি কেইবাটাও সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰিম।”

অলপ হ'লেও গপত ওফলি থকা মই সুখিলোঁ, “মোৰ সিদ্ধান্তত কিবা বাদ পৰি গ'ল নেকি? মই নিশ্চয় কোনো মূল্যবান তথ্য উপেক্ষা কৰা নাই?”

“মৰমৰ বন্ধু বাটছন, তোমাৰ প্ৰায়বোৰ সিদ্ধান্তই সঠিক নহয়। প্ৰতিভাৰ উদ্দীপন, ঘটাবলৈ সমৰ্থ হোৱা বুলি কৈ প্ৰকৃততে মই বুজাব খুজিছিলোঁ যে বিসংগতিবোৰ বিশ্লেষণ কৰিলেই মই সত্যত উপনীত হ'ব পাৰিম। অৱশ্যে বৰ্তমানৰ আলোচ্য বিষয়ত তোমাৰ সিদ্ধান্ত সকলোবোৰেই ভুল হোৱা নাই। প্ৰকৃততে মানুহজন এজন গ্ৰাম্যচিকিৎসক। তেওঁ খুব খোজ কাঢ়ি ফুৰাটোও সত্য।”

“তেনেহ'লে মোৰ সিদ্ধান্ত শুদ্ধ।”

“কিছু পৰিমাণে।”

“তুমি যিখিনি ক'লা সেয়াইতো আটাইখিনিকে সামৰে।”

“নহয়, নহয়, বন্ধু বাটছন। কেতিয়াও নহয়। সকলোবোৰ নহয়। মোৰ ধাৰণা এজন চিকিৎসকলৈ আগ বঢ়োৱা উপহাৰ এটা চিকাৰ অভিযানকাৰী দলতকৈ এখন হস্পিটেলৰপৰা দিয়াৰহে অধিক সম্ভাৱনা। সেয়েহে H আখৰটোৱে Hunt অৰ সলনি Hospital বুজাব আৰু প্ৰথমে থকা ছি. ছি. আখৰ দুটাই ‘Charing Cross’ বোলা ঠাইখনকে স্বাভাৱিকতে বুজাইছে।”

“তুমি বোধকৰোঁ ঠিকেই কৈছা।”

“আমাৰ সিদ্ধান্তৰ সম্ভাৱনা এই ধৰণে আওবালে আমি ইয়াকে এটা প্ৰাৰম্ভিক ধাৰণা বুলি ল'ব পাৰোঁ আৰু ইয়াতে ভেঁজা দি অজানা অভিযন্তাৰ সম্বন্ধে নতুনকৈ সিদ্ধান্ত কৰিব পাৰোঁ।”

“ঠিক আছে। যদি আমি ভাবোঁ যে ছি. ছি. এইচে চেৰিং ক্ৰছ হস্পিটেলকে বুজাইছে, আমি আৰু কি কি সিদ্ধান্ত ল'ব পাৰোঁ?”

“সিদ্ধান্তসমূহ জানো স্ব-প্ৰকাশিত হৈ নপৰে? মোৰ পদ্ধতিৰ বিষয়ে জানাই। সেইবোৰেই প্ৰয়োগ কৰা।”

“স্পষ্টভাৱে মই এইটো সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছোঁ যে মানুহজনে গাঁৱলৈ যোৱাৰ আগতে নগৰত চিকিৎসক স্বৰূপে নিয়োজিত আছিল।”

“মই ভাবোঁ এইটো থিৰাং কৰিবলৈ আমি অলপ বেলেগ ধৰণে চাব পাৰোঁ। এইদৰে ভাবাচোন। এনে এটা উপহাৰ তেওঁক নিয়াৰ আটাইতকৈ বেছি সম্ভাৱনা ৰাৰ কেতিয়া? কেতিয়া তেওঁৰ বন্ধুসকলে লগ হৈ তেওঁলোকৰ শুভেচ্ছা মানুহজনৰ প্ৰতি

জনোৱাটো সম্ভৱ? দেখেদেখকৈয়ে তেতিয়া, যেতিয়া ডা॰ মৰ্টিমাৰে হস্পিটেলৰ চিকিৎসাসেৱাৰপৰা অব্যাহতি লৈ নিজাকৈ চিকিৎসাসেৱাৰ বৃত্তি আৰম্ভ কৰিবলৈ মনস্থ কৰিলে। এতিয়া আমি ডা॰ মৰ্টিমাৰৰ বিষয়ে দুটা তথ্য জানিলোঁ। এটা হ'ল তেওঁক এটা উপহাৰ দিয়া হৈছিল। আনটো, আমাৰ বিশ্বাস যে তেওঁ নগৰৰ হস্পিটেলৰপৰা অব্যাহতি লৈ গাঁৱত চিকিৎসাসেৱাৰ বৃত্তিত নিজকে নিয়োজিত কৰিলে। আমি যদি এতিয়া সিদ্ধান্ত কৰোঁ যে তেওঁৰ এই স্থান পৰিৱৰ্তনৰ সময়তে লাঠীডাল উপহাৰ স্বৰূপে দিছিল, তেনেহ'লে এইটো নিশ্চয় কষ্টকল্পিত সিদ্ধান্ত নহ'ব।”

“এইটো নিশ্চয় সম্ভৱপৰ।”

“বাক, তুমি এইটো নিশ্চয় নাভাবা যে এজন লগুনৰ হস্পিটেলত প্ৰতিষ্ঠিত চিকিৎসকে লগুন এৰি গাঁৱত চিকিৎসাসেৱা আগ বঢ়াবলৈ যাব। তেনেহ'লে শুভ কি আছিল? হস্পিটেলত থাকিও ডাক্তৰজন প্ৰতিষ্ঠিত চিকিৎসক যদি নহয়, তেনেহ'লে তেওঁ এজন ‘হাউছ-ছাৰ্জন’ অথবা ‘হাউছ-ফিজিছিয়ান’ হ'ব, যাৰ স্থান জ্যেষ্ঠ ছাত্ৰসকলতকৈ মাথোঁ অলপ ওপৰত। লাঠীডালত থকা তাৰিখটোৰপৰা আমি জানো যে তেওঁ মাত্ৰ পাঁচ বছৰ আগেয়ে সেই হস্পিটেলখনৰপৰা বিদায় লৈছিল। গতিকে, ৱাটছন, তোমাৰ সফল, বয়সস্থ চিকিৎসকজনৰ ঠাইত আমি পায়লোঁ এজন ব্ৰিছ বছৰতকৈও কম বয়সৰ অমায়িক, অনুচ্চাকাংক্ষী, আনমনা ডেকা, যিজনৰ আছে এটা প্ৰিয় কুকুৰ। মোৰ মতে কুকুৰটো ‘টেৰিয়াৰ’তকৈ সৰু।”

স্বাৰলক হ'মছে হিগাৰেটত হোপা মাৰি ধোঁৱাৰ কম্পমান, ৰিং ছিলিঙলৈ এৰি দিলে। তেওঁৰ কথাবোৰ সম্পূৰ্ণকৈ বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰি মই হাঁহি দিলোঁ।

মই ক'লোঁ, “তোমাৰ বৰ্ণনাৰ পাছৰিখনিৰ সত্যাসত্য থিৰাং কৰাৰ উপায় নাই। কিন্তু তেওঁৰ বয়স আৰু বৃত্তিগত অৰ্হতা আদি কেইটামান তথ্য জনাটো কঠিন কাম নহ'ব।” চিকিৎসাশাস্ত্ৰৰ কিতাপৰ মোৰ সৰু খেফৰপৰা মই ‘মেডিকেল ডাইবেষ্টবি’খন উলিয়াই ডাক্তৰজনৰ নামটো বিচাৰিলোঁ। মৰ্টিমাৰ কেইবাজনো আছে যদিও আমাৰ অভিযন্তা হোৱাৰ সম্ভাৱনা থকা নাম এটা পাই মই ডাঙৰকৈ পঢ়িলোঁ :

ডেভনৰ ডাৰ্টমুৰৰ প্ৰিমপেনৰ অধিবাসী জেমছ মৰ্টিমাৰ, এম.আৰ.ছি.এছ। চেৰিং ব্ৰুছ হস্পিটেলত ১৮৮২ চনৰপৰা ১৮৮৪ চনলৈ হাউছ-ছাৰ্জন। ‘Is Disease a Reversion’ শীৰ্ষক প্ৰবন্ধৰ কাৰণে ডুলনামূলক ৰোগবিজ্ঞানত জেকছন বঁটা বিজয়ী। ‘The Swedish Pathological Society’ৰ Corresponding সভ্য। ‘Some Freaks of Atavism’ (Lancet, 1882), ‘Do we Progress?’ (Journal of

Psychology, March, 1883)অৰ লিখক। থ্ৰিমপেন, থাৰ্লি আৰু হাইবেৰো
অঞ্চলৰ চিকিৎসাবিদ্যা।”

হ'মছে এটা কৌতুকপূৰ্ণ মিচিকিয়া হাঁহি মাৰি ক'লে, “সেই স্থানীয় চিকাৰ-
অভিযানকাৰী দলৰ কথা কিন্তু উল্লেখ নকৰিলে, বাটহন। অৱশ্যে তোমাৰ বিচক্ষণ
ধাৰণা সত্য এটা কথাত। তেওঁ এজন গ্ৰামাঞ্চলৰ চিকিৎসক। মোৰ সিদ্ধান্তবোৰ পাছে
ঠিক হৈছে যেন পাওঁ। মানুহজনৰ বিষয়ে ক'বলৈ গৈ মই তিনিটা বিশেষণ ব্যৱহাৰ
কৰিছিলোঁ, অমায়িক, অনুচ্চাকাংক্ষী আৰু আনমনা। মোৰ অভিজ্ঞতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ
কৰি মই ক'ব পাৰোঁ যে এজন অমায়িক লোকেহে প্ৰশংসা-পত্ৰ পায়, এজন
অনুচ্চাকাংক্ষী মানুহৰদ্বাৰাহে লণ্ডনৰ কাম নেওচা দি নিজকে গাঁৱত চিকিৎসাসেৱাত
নিয়োজিত কৰাটো সম্ভৱ আৰু এজন আনমনা ব্যক্তিয়েহে দৰ্শনাৰ্থী হৈ আহি এঘণ্টা
তোমাৰ কোঠাটোত কটাই লগ নোপোৱাৰ পাছত ভিজিটিং কাৰ্ড এখনো নোথোৱাকৈ
লাঠীডাল মাথোঁ পাহৰি এৰি থৈ যাব পাৰে।”

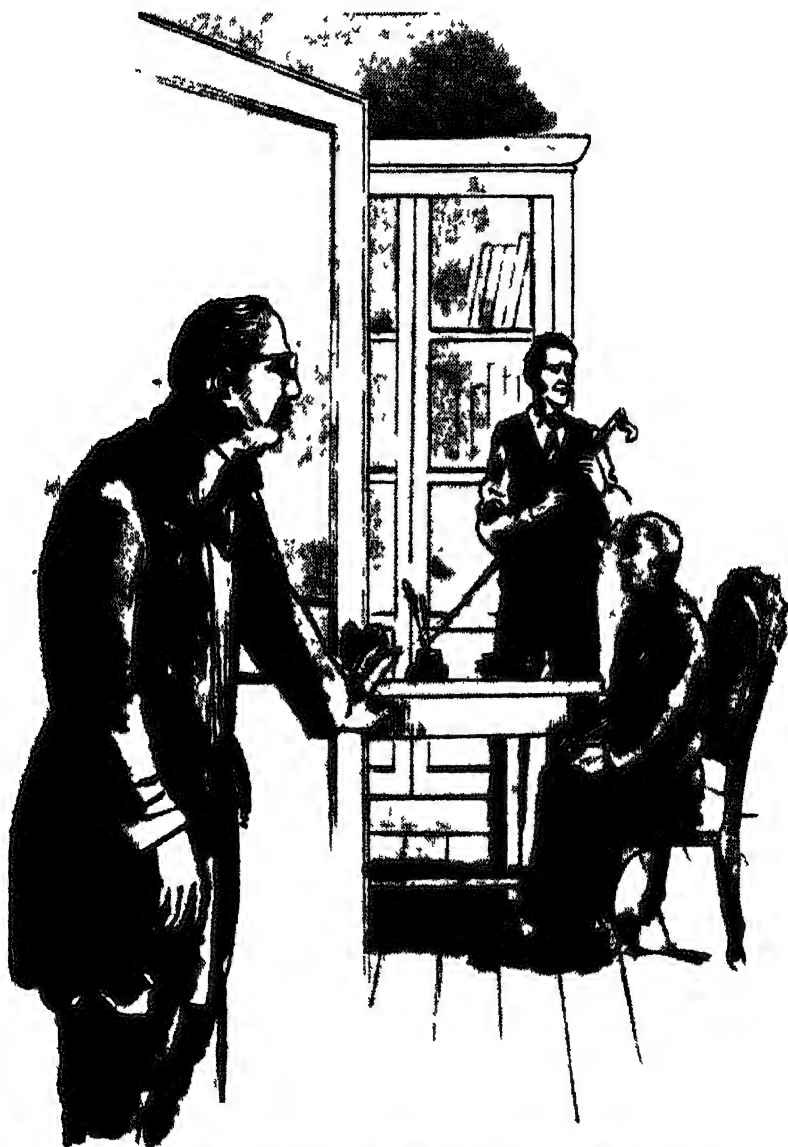
“কুকুৰটোৰ কথা কেনেকৈ জ্ঞানিলা?”

“কুকুৰ এটাই এই লাঠীডাল দাঁতৰে কামুৰি গৰাকীৰ পিছে পিছে ৰোৱা
অভ্যাস। লাঠীডাল গধুৰ, সেয়েহে কুকুৰটোৱে লাঠীডালৰ মাজতে দাঁতৰে জোৰেৰে
চেপি ৰাখিব লাগে। কুকুৰটোৰ দাঁতৰ দাগ লাঠীডালত স্পষ্ট হৈ আছে। দাগবোৰৰ
দুশাৰীৰ মাজৰ ব্যৱধান চায়েই ক'ব পাৰি কুকুৰটোৰ হনু মোৰ মতে ‘টেব্ৰিয়া’
কুকুৰতকৈ ডাঙৰ আৰু ‘ম্যাক্টিফ’তকৈ সৰু। গতিকে কুকুৰটো নিশ্চয় এটা কৈকোৰা
নোম থকা স্পেনিয়েল।”

কথা কৈ থাকোঁতেই তেওঁ চকীৰপৰা উঠি কোঠাটোত থোজ কাঢ়িবলৈ ধৰিলে।
তেওঁৰ কথাত এনে এক বন্ধমূল বিশ্বাসৰ সুৰ আছিল যে মই বিশ্বস্ত তেওঁৰ মুখলৈ
চাবলৈ বাধ্য হ'লোঁ।

মই সুধিলোঁ, “মৰমৰ বন্ধু, কুকুৰটো সম্বন্ধে তুমি ইমান নিশ্চিত হ'ব কেনেকৈ
পাৰিছা?”

“কাৰণ কুকুৰটো এতিয়া আমাৰ দুৱাৰমুখত—তাৰ গৰাকীয়ে সেৱা দি
বজালেই। মোৰ অনুৰোধ, বাটহন, তুমি আঁতৰি নাযাব। বৃত্তি অনুসৰি তেওঁ এজন
তোমাৰ ব্ৰাতৃ। তোমাৰ উপস্থিতি মোৰ সহায়ক হ'ব। নিয়তিৰ নাটকীয় ফলত আমি
এতিয়া আহি উপস্থিত হৈছোঁ, বাটহন। ছিৰিৰ ওপৰেৰে আমাৰ জীৱনৰ মাজলৈ তেওঁ
আগ বাঢ়ি অহা পদক্ষেপ গুনিবলৈ পৰিছোঁ। ক'ব নোৱাৰোঁ এয়া ভাললৈ নে কাললৈ।
বৈজ্ঞানিক বৃত্তিৰ চৰ্চা কৰা ডা॰ জেমছ মৰ্টিমাৰ নামৰ ব্যক্তিগৰাকীয়ে অপৰাধ বিশেষজ্ঞ
খাবলক হ'মছৰপৰালৈ কি বিচাৰিব পাৰে? ভিতৰলৈ সোমাই আহক।”

মানুহজনৰ গঢ়-পিট সাধাৰণতে অনুমান কৰা গাঁৱৰ চিকিৎসকসকলতকৈ বেলেগ।

মানুহজনৰ গঢ়-পিট সাধাৰণতে অনুমান কৰা গাঁৱৰ চিকিৎসকসকলতকৈ বেলেগ। তেওঁৰ চেহেৰা ওখ-পাখ, বীণ, চৰাইৰ ঠোঁটৰ দৰে দীঘল জোতা নাক আৰু মুগা বৰণীয়া অতি উজ্জ্বল চকু দুটাৰ ওপৰত এযোৰ সোণালী চছমা। পিছন-উৰণত কিন্তু মানুহজন ঠোলেই জলছ। তেওঁৰ ফ্লক-কোটটো লেঠেৰা, আৰু লংপেটটো অ'ড-ত'ত ফিচিকিছে। ডেকা বয়সৰ হ'লেও তেওঁ ইতিমধ্যে অলপ কুঁজা হৈছে আৰু আগলৈ হাড়লি খোজ কাঢ়ে। খোজত মূৰটো আগলৈ ঠেলি ঠেলি তেওঁ এক সময়লৈৰ সহজ উদাৰতা প্ৰকাশ কৰে। সোমায়োঁই তেওঁৰ দৃষ্টি হ'ম্ছে হাতত লৈ থকা লাঠীডালত পৰিল আৰু উৎফুল্লিত হৈ লাঠীডালৰ ফালে দৌৰি আহিল। তেওঁ ক'লে, “মোৰ যে ইমান ভাল লাগিছে। লাঠীডাল ইয়াতে এবিলোনে জাহাজ পৰিবহণ দপ্তৰত এবিলো মই এৰোঁঁ খিৰাং কৰিব পৰা নাছিলোঁ। মোৰ কাৰণে লাঠীডাল মহা মূল্যবান।”

হ'ম্ছে ক'লে, “এবা, আপুনি জাহাজৰ উপহাৰ স্বৰূপে পাইছিল, নহয়নে?”

“হয়, মহাশয়।”

“চেৰিং ক্ৰছ হস্পিটেলৰপৰা?”

“মোৰ বিয়াৰ সময়ত হস্পিটেলৰ দুই-এজন বন্ধুৰে দিছিল।”

হ'ম্ছে মূৰ জোকাৰি জোকাৰি ক'লে, “কথাটো ঠিক নহ'ল নহয়?”

অলপ আচৰিত হৈ ডাঃ মৰ্টিমাৰে চছমাৰ ভিতৰতে চকু টিপিয়াই সুধিলে, “কিয় ঠিক নহ'ল?”

“নাই, একো হোৱা নাই, কেৱল আমি কৰা ধাৰণা এটা আপোনাৰ কথাই লবচৰ কৰি পেলালে। আপুনি কৈছে বিয়াৰ সময়ত উপহাৰটো দিছিল, নহয়নে?”

“হয়, মহাশয়। বিয়া কৰাওঁতেই মই এজন পৰামৰ্শদাতা চিকিৎসক হোৱাৰ অভিপ্ৰায়েৰে হস্পিটেলখনৰপৰা বিদায় লওঁ। নিজেই নিজৰ ঘৰখন থানখিত লগোৱাটো তেতিয়া প্ৰয়োজন হৈছিল।”

হ'ম্ছে ক'লে, “এবা, আমাৰ ধাৰণাসমূহ এতিয়ালৈকে ভুল হোৱা নাই। বাক, ডাঃ জেমছ মৰ্টিমাৰ—।”

“ডাক্তৰ নহয়, মাত্ৰ মিষ্টান্ন বুলি কওক, মই এজন সাধাৰণ এম.আৰ.ছি. এছ।”

“দেখসেৱাকৈয়ে আপুনি এজন সুস্থ আৰু নিৰ্ভুল মনৰ মানুহ।”

“বিজ্ঞানৰ এজন পৱিত্ৰাঙ্গী লোক, এই অজানা বিশাল মহাসাগৰৰ তীব্ৰত মই মাথোঁ শামুকৰ খোলা বুটলি আছোঁ। মই বোধকৰোঁ মিষ্টান্ন স্বাক্ষৰক হ'ম্ছে লগতে কথা পাতি আছোঁ, নে আন কোনোবা—”

“আন কোনোবাৰ লগত নহয়। আৰু এয়া মোৰ বন্ধু ডাঃ ৰটিছন।”

“মহাশয়, আপোনাক লগ পাই আনন্দিত হ'লোঁ। আপোনাৰ বন্ধুৰ সন্মুখ হোৱা আলোচনাত মই আপোনাৰ নামটোও উচ্চাৰিত হোৱা শুনিছোঁ। মিঃ হ'মছ, আপোনাৰ কথা-কামে মোক খুব আকৰ্ষিত কৰে। আপোনাৰ শাৰীৰিক গঠনটোও দীৰ্ঘকায়। পথালিয়ে জুৰিলে আপোনাৰ জঁকাটো দৈৰ্ঘ্যৰ শতকৰা আঠসত্তৰ ভাগতকৈও কমহে হ'ব। আপোনাৰ শৰীৰত এবাৰ আঙুলি বুলাই পৰীক্ষা কৰিলে বেয়া পাব নেকি? আচল জঁকাটো নোপোৱালৈকে ইয়াৰ প্ৰতিকৃতি ৰাখিলেও যিকোনো নৃতাত্ত্বিক যাদুঘৰৰ জেউতি চৰিব। আপুনি মোৰ কথা-বতৰা বিৰক্তিকৰ বুলি ভাবিলেও মই নকৈ নোৱাৰোঁ যে আপোনাৰ জঁকাটো পৰীক্ষা কৰাটোও মোৰ এটা হেঁপাহ।”

শাৰলক হ'মছে এই অনাভুৱা অতিথিজনক চকী এখনত বহিবলৈ ~~কোৱা~~ কোৱাৰে অনুৰোধ জনালে। তেওঁ ক'লে, “মই ~~ভাল~~ আপুনি আপোনাৰ চিন্তাত বিচৰিত, মোৰ ক্ষেত্ৰতো একেই কথা। ~~আপোনাৰ~~ আঙুলিটো দেখি মই ধৰিব পাৰিছোঁ যে আপুনি নিজৰ ছিগাৰেট নিজেই তৈয়াৰ কৰি লয়। ~~সেয়েহে~~ এতিয়া ছিগাৰেট এটা জ্বলাব পাৰোঁ।”

মহাশয়জনে কাগজ আৰু ধঁপাত উলিয়াই ল'লে আৰু অতি দক্ষতাৰে ধঁপাতখিনি কাগজেৰে সুৰিয়াই ছিগাৰেট তৈয়াৰ কৰিলে। পোকৰ গুপ্তৰ দৰে ক্ষিপ্ৰ আৰু অস্থিৰ তেওঁৰ হাতৰ আঙুলিবোৰ।

দেখাত হ'মছ নিৰবে আছে, কিন্তু ঘনাই দৃষ্টি সঞ্চালন কৰালৈ চাই মোৰ কৌতূহলী বন্ধুৰ মনত মানুহজনৰ প্ৰতি আগ্ৰহৰ উদ্বেগ হৈছে বুলি গম পালোঁ।

অৱশেষত তেওঁ ক'লে, “বোধকৰোঁ আপুনি মোৰ জঁকাটো পৰীক্ষা কৰিবলৈকেই কালি নিশা আৰু আজি এতিয়া আকৌ অহা নাই?”

“এবা, এই কাৰণে অহা নাই, যদিও মই তেনে এটা সুযোগ পালে আনন্দিত হ'ম। মই ইয়ালৈ অহাৰ কাৰণ হ'ল যে হঠাতে মই এটা অতিকৈ কঠিন দ্ৰব্যক অস্বাভাৱিক সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছোঁ, যিটোৰ সমাধান মোৰ দৰে ব্যাৱহাৰিক জ্ঞান-বহিত ব্যক্তিৰ কাৰণে সম্ভৱ নহয়। ইউৰোপৰ ভিতৰতে আপুনি দ্বিতীয়জন বিশেষজ্ঞ বুলি জনাৰ পাছত...।”

হ'মছে অলপ ককতাবেই সুধিলে, “বাক মহাশয়, প্ৰথমজননো কোন আপুনি জনাবনে?”

“বৈজ্ঞানিক চিন্তাধাৰাৰে একান্তভাৱে মননশীল এজন ব্যক্তি হিচাবে মৰিঅ' বাৰ্টিলোঁৰ নামটো মোৰ মনলৈ প্ৰথমে আহে।”

“তেনেহ’লে আপুনি তেওঁৰে পৰামৰ্শ বিচৰাটো উচিত নহ’বনে?”

“মহাশয়, মই দেখোন কৈছোঁৱেই যে ‘বৈজ্ঞানিক চিন্তাধাৰাৰ একান্তভাবে মননশীল ব্যক্তি হিচাবে’ বুলি। কিন্তু জাগতিক চিন্তাধাৰাৰ ঘটনা বিন্যাসৰ ক্ষেত্ৰত একক বাস্তৱ গুণসম্পন্ন ব্যক্তি হিচাবে আপোনাকহে গণ্য কৰা হয়। মই ভাবোঁ, মহাশয়, অনিচ্ছাকৃতভাৱে...”

স্বাৰলক হ’মছে ক’লে, “ডা॰ মৰ্টিমাৰ, আপুনি বেছিকৈ হৈ-ঠে নকৰি অনুগ্ৰহ কৰি মোক ক’বনে কেনে ধৰণৰ সমস্যাৰ কাৰণে প্ৰকৃততে মোৰ সহায় বিচাৰি আহিব লগা হ’ল?”

অধ্যায় ২

বাস্কৰভিলৰ অভিলাপ

ডা॰ জেমছ মৰ্টিমাৰে ক’লে, “মোৰ জেপত এখন পাতুলিগি আছে।”

হ’মছে ক’লে, “আপুনি কোঠাটোত সোমোওঁতেই মই লক্ষ্য কৰিছোঁ।”

“এইখন এখন পুৰণা পাতুলিগি।”

“জাল কৰা নাই যদি পাতুলিগিখন অষ্টাদশ শতিকাৰ প্ৰাৰম্ভিক কালৰ।”

“মহাশয়, সেইটো কেনেকৈ কৈছে?”

“আপুনি কথা কৈ থাকোঁতেই আপোনাৰ বুকু-জেপত থকা পাতুলিগিখনৰ এক-দুই ইঞ্চিমান পৰীক্ষা কৰাৰ সুবিধা ল’লোঁ। এজন কৃষ্ণী বিশেষজ্ঞই নথি এখন পৰীক্ষা কৰি অন্ততঃ সেইখন কোন দশকত বা তাৰ আশে-পাশে কোন সময়ত সৃষ্টি কৰা হৈছিল ক’ব পাৰিব লাগে। মই এই বিষয়ে লিখা প্ৰবন্ধ আপুনি বোধকৰোঁ পঢ়িছে। আপোনাৰ এই পাতুলিগিখন মই এতিয়া ১৭৩০ চনৰ বুলি ঠাৱৰ কৰিছোঁ।”

তেওঁৰ বুকু-জেপখনৰ পাতুলিগিখন উলিয়াই ডা॰ মৰ্টিমাৰে ক’লে, “জাল

সময়টো হ'ল ১৭৪২। তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ এই নথিখনৰ দায়িত্ব ছাৰ চাৰ্লছ বান্ধাবভিলে মোকে সপে। তিনিমাহমান আগতে হঠাতে হোৱা তেওঁৰ কৰ্মৰ মৃত্যুৱে ডেভনশ্বিয়াৰত খুব উদ্বেজনাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। এইটো কৈ থোৱা ভাল যে মই তেওঁৰ ব্যক্তিগত বন্ধু আৰু চিকিৎসক আছিলোঁ। মহাশয়, তেওঁ এজন দৃঢ়মনা ব্যক্তি আছিল। তদুপৰি বিচক্ষণ, ব্যৱহাৰিক জ্ঞানসম্পন্ন আৰু মোৰ দৰেই কল্পনাৰহিত লোক। তেওঁ এই নথিখন অত্যন্ত গুৰুত্বসহকাৰে লৈছিল আৰু ভৱিষ্যতৰ দুৰ্যোগৰ কাৰণে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি ৰাখিছিল। শেষত অঘটনটো ঘটিলেই।”

হ'মছে পাণ্ডুলিপিখন হাততে বহুলাই মেলিলে। তাৰ পাছত আঁঠুৰ ওপৰত থৈ হাতেৰে হেঁচি হেঁচি সেইখন ডাঁজ-ভুঁজ নথকাকৈ সমান কৰিলে।

“বাটছন, S আখৰটোৰ দীৰ্ঘ আৰু ~~হুৰু~~ ~~কৰা~~ বিকল্প প্ৰয়োগ তুমি পাণ্ডুলিপিখনত লক্ষ্য কৰা। এইটো আন ~~কিছু~~ ~~লক্ষ্য~~ লক্ষ্য কৰি মই নথিখন সময় নিৰ্ধাৰণ কৰিলোঁ।”

তেওঁৰ কান্ধৰ ওপৰেদি দৃষ্টি পেলাই মই হালধীয়া কাগজখনৰ বিবৰ্ণ আখৰবোৰত চকু ফুৰালোঁ। কাগজখনৰ ওপৰত লিখা আছে ‘বান্ধাবভিল হল’ আৰু তাৰ তলতে ডাঙৰকৈ অপৰিপাটিকৈ লিখি থোৱা সংখ্যাকেইটা হ'ল ‘১৭৪২’।

“এইখন কিবা বিবৃতি যেন লাগে।”

“এৰা, বান্ধাবভিল পৰিয়ালত প্ৰচলিত এক বিশেষ উপাখ্যানৰ এয়া বৰ্ণনা।”

“কিন্তু আপুনি কোৱা মতে কিবা আধুনিক বাস্তৱ সমস্যা লৈ মোৰ পৰামৰ্শ বিচাৰি আহিছে?”

“একেবাৰে আধুনিক। কথাবোৰ অতিশয় বাস্তৱ, জৰুৰী বিষয়, যিটোৰ সমাধান চোম্বিছ ঘণ্টাৰ ভিতৰতেই হ'ব লাগে। পাণ্ডুলিপিখন অকণো দীঘল নহয়, কিন্তু ঘটনাটোৰ লগত এইখন ঘনিষ্ঠভাৱে জড়িত। আপোনাৰ অনুমতি সাপেক্ষে মই এইখন পঢ়ি দিওঁ।”

আঙুলিবোৰ মুঠি মাৰি, চকু জপাই এক আত্মসমৰ্পণৰ ভংগীত হ'মছে চকীখনত আঁউজি দিলে। ডাঃ মৰ্টিমাৰে পাণ্ডুলিপিখন পোহৰৰ কাৰলৈ আনি কৰ্কশ হাঁটা মাতেৰে ডাঙৰকৈ পুৰণি পৃথিৱীৰ এই কৌতূহলপূৰ্ণ বৃত্তান্ত পঢ়াত লাগিল।

“বান্ধাবভিল পৰিয়ালৰ চিকাৰী কুকুৰৰ উৎস সম্বন্ধে বহুতো উক্তি আছে। কিন্তু মই হিউগো বান্ধাবভিলৰ প্ৰত্যক্ষ বংশজাত আৰু এই কাহিনী মোৰ পিতৃৰপৰা শুনিছোঁ। মোৰ পিতৃয়েও তেওঁৰ দেউতাকৰপৰাই কাহিনীটো শুনিছে। সেয়েহে মই পূৰ্ণ বিশ্বাস সজ্জাৰে এই কাহিনী বিবৃত কৰিছোঁ। মোৰ

পুত্ৰসকল, সদায়েই বিশ্বাস কৰিবা। যে ন্যায় ব্যৱহাৰই যেনেকৈ পাপৰ বাবে শাস্তি বিধান কৰে, তেনেকৈ দয়ালু হৈ ক্ষমা দানো কৰে। প্রাৰ্থনা আৰু অধুতাপেৰে কঠিন বাধাকো আঁতৰাব পাৰি। সেয়েহে অতীতৰ কৰ্মফলৰ প্ৰতি থকা ভীতিভাৱ ভ্যাগ কৰিবলৈ এই কাহিনীৰপৰা শিকা আৰু ভৱিষ্যতৰ প্ৰতি সতৰ্ক হোৱা, যাতে আমাৰ পৰিয়ালক শোকাবহভাৱে পীড়ন কৰা বীভৎস আসক্তিয়ে আকৌ আমাক ধ্বংসৰ পথলৈ লৈ যাব নোৱাৰে।

‘ইয়াৰদ্বাৰা জনোৱা হ’ল যে সুবিশাল বিদ্ৰোহৰ সময়ত (এই বিদ্ৰোহৰ ইতিহাস সম্বন্ধে জানিবলৈ মাননীয় লৰ্ড ক্ৰেবেনডনৰ লেখাৰ প্ৰতি দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হ’ল) এই বাস্কাৰভিল গৃহসংলগ্ন খাতখনৰ গৰাকী আছিল হিউগো বাস্কাৰভিল। এইটো অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি যে তেওঁ এজন অভ্যস্ত উচ্ছৃংখল, ধৰ্মবিদ্বেষী আৰু নাস্তিক লোক আছিল। সেই অঞ্চলত সাধু-সন্ত লোকসকলৰ শ্ৰীবৃদ্ধি প্ৰত্যক্ষ কৰা নহৈছিল, সেয়েহে প্ৰতিবেশীসকলে তেওঁৰ কাৰ্য্যকলাপ ক্ষমাৰ দৃষ্টিৰে চালেও সমস্ত পশ্চিমাংশতে তেওঁ অনৈতিকতা আৰু নিষ্ঠুৰতাৰ প্ৰতীকস্বৰূপে জনাজাত আছিল। বাস্কাৰভিল খাতৰ ওচৰতে থকা মাটিৰ গৰাকী এজনৰ কন্যাৰ লগত হিউগো প্ৰেমত (যদিহে নীচ আসক্তিক সঁচাকৈয়ে তেনে এটা মধুৰ শব্দেৰে অভিহিত কৰিব পাৰি) পৰিছিল। কিন্তু যুৱতীগৰাকীয়ে এই অসং প্ৰবৃত্তিৰ লোকজনক ভয় কৰিছিল। সং আৰু সাৱধান এই যুৱতীগৰাকীয়ে হিউগোৰপৰা আঁতৰি ফুৰিছিল। ছেইণ্ট মাইকেল উৎসৱৰ দিন এটাত যুৱতীগৰাকীৰ পিতৃ-ভ্ৰাতৃ গৃহত নথকাৰ সুযোগ লৈ হিউগোৱে ছয়-সাতজনমান সোৰোপা, দুই প্ৰকৃতিৰ বন্ধুৰে সৈতে তেওঁক জোৰ কৰি উঠাই লৈ আহে। যুৱতীগৰাকীক আনি হলঘৰৰ ওপৰৰ কোঠা এটাত থৈ তলত তেওঁলোকৰ নৈশ বীতি অনুসৰি হিউগো সবাকৈয়ে দীৰ্ঘ সময় ধৰি মদ্যপানত মগণ হ’ল। তলত হৈ-ঠৈ কৈ কোৱা কথা-বতৰা আৰু বেয়া মাতৰোৰ ছোৱালীজনীৰ কানত ঠহৰ ঠহৰকৈ লাগিল। মানুহে এনেয়ে কয় যে হিউগো বাস্কাৰভিলে সুৰাশয় হৈ কথা ক’লে বাক কোৱা হৈছে তেওঁ বিশ্লেষিত হৈ যাব পাৰে। এজন অভিশপ্ত সৰুম্ম আৰু সাহসী পুৰুষেও যিটো কৰিবলৈ ধমকি ব’লহেঁতেন, বেচেষ্টী ভীতিবিহীন ছোৱালীজনীয়ে অবশেষত তেনে এটা কামকে কৰি পেলালে। ঘৰটোৰ দক্ষিণৰ ফালে মেঘালত বাঢ়ি অহা আইডিলতাজালত বামুচি ধৰি পানীপচানি ভাই তললৈ হুঁচৰি ওলাই আহিল

আক নিজৰ ঘৰৰ ফাললৈ তৃণভূমিৰ মাজেদি দৌৰ লগালে। হলঘৰটো আক ছোৱালীজনীৰ দেউতাকৰ ষাতৰ মাজৰ দূৰত্ব প্ৰায় ন মাইল।

“অলপ সময়ৰ পাছত হিউগোৱে আলহীসকলক ডালতে এৰি বন্দিনীলৈ বুলি খোৱা বস্তু আৰু পানীয় লৈ ওপৰলৈ আহিল। ওপৰত গৈ তেওঁ দেখিলে যে পখী ইতিমধ্যে উৰি গৈছে আৰু সজা শূন্য। এনে অৱস্থা প্ৰত্যক্ষ কৰি হিউগো যেন এটা অসুৰত পৰিণত হ’ল আৰু ছিৰিয়েদি ডাইনিং হললৈ উভতি আহি ডাঙৰ টেবুলখনত জাঁপ মাৰি উঠিল। তেনে কৰাত টেবুলৰ ওপৰত থকা সুৰাৰ ডাঙৰ পাত্ৰবোৰ আৰু কাঠৰ ডাঙৰ থালাবোৰ চতুৰ্দ্দিশে ছিটিকি পৰিল। সংগীসকলৰ সন্মুখত তেওঁ উচ্চৈস্বৰে ঘোষণা কৰিলে যে সমস্ত আসুৰিক শক্তি প্ৰয়োগ কৰি আজি নিশাতে তেওঁ ছোৱালীজনী ধৰি আনিবগৈ। যদিও ফুৰ্তি-তামাচা কৰি থকা লোকসকল তেওঁৰ কথা শুনি আতংকিত হৈছিল, তেওঁলোকৰ মাজৰে এজন দুষ্ট প্ৰকৃতিৰ লোকে, হ’ব পাৰে তেওঁ আনকেইজনতকৈ অধিক মাত্ৰাত সুৰা-সেৱন কৰাৰ ফল স্বৰূপেই, চিঞৰি ক’লে যে ছোৱালীজনীৰ পিছত চিকাৰী কুকুৰ লগাই দিব লাগে। হিউগো তেতিয়া কোবোৰে ঘৰৰপৰা ওলাই গ’ল। দৌৰি যাওঁতেই তেওঁ উচ্চৈস্বৰে লগুৱাইতক তেওঁৰ ঘূৰীজনীৰ গাত জীন লগাবলৈ ক’লে। লগতে চিকাৰী কুকুৰৰ জাকটো গঁৰালৰপৰা এৰি দিবলৈ নিৰ্দেশ দিলে। ছোৱালীজনীৰ কমাল এখন কুকুৰজাকক তেওঁ শুঙাই দিলে আৰু সিহঁতৰ সৈতে ঘূৰীজনীৰ পিঠিত উঠি তেওঁ তৃণভূমিৰ ওপৰেৰে ঢাপলি মেলিলে হঠাৎ ঘটা ঘটনাটো ভালকৈ বোধগম্য নহওঁতেই ফুৰ্তিত ব্যস্ত থকা লোককেইজনে ভেৰা লাগি চাই থাকিল। কিন্তু মুহূৰ্ততে তেওঁলোকৰ আমোদিত ভাব জাগ্ৰত হ’ল। হলস্থল লগাই কোনোবাই আকৌ এবটল সুৰাকে ঢালিলে অৱশেষত তেওঁলোকৰ উন্মত্ত মনলৈ অলপ চেতনা আহিল আৰু তেৰজন লোকৰ আটাইকেইজনেই ঘোঁৰাত উঠি হিউগোক অনুসৰণ কৰিলে। তেওঁলোকৰ মূৰৰ ওপৰত তেতিয়া শুভ্ৰ জোনাক। ঘোঁৰাৰে শাৰী পাতি তেওঁলোকে আগ বাঢ়িছে। ছোৱালীজনীয়ে নিজৰ ঘৰলৈ যাবলৈ যিটো পথেৰে যাব, সেইটো পথকে তেওঁলোকেও লৈছিল।

“এক-দুমাইলমান ঘোঁৰাৰ পাছত তেওঁলোকে তৃণভূমিত এজন নিশাৰ, ভেড়াবখীয়া দেখিলে আৰু সি ছোৱালীজনী দৌৰি ঘোঁৰা দেখিছিল নেকি সুধিলে। কাছিনীটোত থকা বৰ্ণনা অনুসৰি ইতিমধ্যে মানুহটো ইমানেই

ভীতিভ্রান্ত হৈছিল যে তাৰ মুখৰপৰা মাতেই নোলায়। অৱশেষত যেনিবা সি সঁচাকৈয়ে চিকাৰী কুকুৰ এপালে খেদি লৈ যোৱা দুৰ্ভগীয়া ছোৱালী এজনী দেখাৰ কথা ক'লে। সি পুনৰাই ক'লে, 'মই পাছে হিউগো বান্ধাবতিলক মোৰ কাষেৰে ক'লা ধূৰী এজনীত উঠি পাৰ হৈ যোৱাও দেখিলোঁ। তেওঁৰ পিছে পিছে নিঃশব্দে এটা ভয় লগা চিকাৰী কুকুৰ গৈছে। কেনেকৈ সেই ভয়ানক কুকুৰটোৱে পিছ ল'লে মোৰ খাভু উৰি গ'লহেঁতেন।' সুবাসন্ত ডাঙৰীয়াসকলে ভেড়াৰখীয়াটোক ভেকাহি এটা মাৰি আশুৱাই গ'ল। কিন্তু অচিৰেই এক দৃশ্যৰ সম্মুখীন হৈ তেওঁলোকৰ দেহা শীতল হ'ল। তেওঁলোকে দেখিলে তৃণভূমিৰ ওপৰেদি হিউগোৰ ক'লা ধূৰীজনী টেকুৰি আহিছে, তাইৰ গাত আৰোহীও নাই, জীনো নাই, মুখেৰে অনৱৰত বগা ফেন ওলাই আছে আৰু লেকামডাল পিছলৈ উৰি উৰি আহিছে। হৰ্ষোদ্ভাসিত ডাঙৰীয়াসকল তেতিয়া ভয়ত পেপুৰা লাগিল। আৰু আটাইকেইজনে তৃণভূমিৰ ওপৰেৰে ওচৰা-উচৰিকৈহে আগুৱাই গৈছে। তেওঁলোকৰ কোনোবা অকলশৰে অহাহেঁতেন, তেওঁ নিশ্চয় এনে পৰিস্থিতিত ঘোঁৰা ধূৰি অহা বাটে উভতিলৈহেঁতেন। লাহে লাহে ঘোঁৰাৰে আগ বাঢ়ি গৈ তেওঁলোকে চিকাৰী কুকুৰৰ জাকটো পালে। এইজাত কুকুৰ সিহঁতৰ সাহসৰ কাৰণে জনাজাত, কিন্তু সিহঁতে এতিয়া তৃণভূমিৰ এঠাইত গোট খাই এজলীয়া হৈ তললৈ যোৱা অংশ এটালৈ চাই চাই গোঁ-গোঁৱাই আছে। সিহঁতৰ নোমবোৰ জিকাৰ খাই থিয় আৰু থৰ লগা দৃষ্টি সম্মুখৰ সমতলভূমিত।

“আপোনালোকে অনুমান কৰিব পাৰিছে যে বান্ধা আকন্ত কৰা সময়তকৈ ডাঙৰীয়াসকলৰ দলটো এতিয়া অধিক শান্ত। তেওঁলোক বৈ গ'ল। প্ৰায় আটাইকেইজনেই আৰু আশুৱাবলৈ ইচ্ছা নকৰিলে। কিন্তু তিনিজনে মৰসাহ কৰি, হ'ব পাৰে সুৰাৰ প্ৰভাৱ তেওঁলোকৰ দেহ-মনত বেছি ছোৱাৰ কাৰণেই, ঢালটোৰে তললৈ নামি গ'ল। তেওঁলোকে প্ৰথমতে তলৰ প্ৰশস্ত ভূমিত দুটা বিশাল শিলাখণ্ড পালে। কিন্তু হৈ বোৱা কোনোবা লোকে দূৰ অতীতত স্থাপন কৰা এনে শিলাখণ্ড এতিয়াও সেৰিবলৈ পোৱা যায়। বিশাল ভূ-খণ্ডত তেতিয়া উজ্জ্বল জোনাকৰ খেলা আৰু তাৰ মাজতে আছে ভাপৰ আৰু ভয়ত প্ৰাণবায়ু উৰি বোৱা দুৰ্ভগীয়া ছোৱালীজনীৰ মৃতদেহ। ছোৱালীজনীৰ মৃতদেহৰ কাষতে পৰি আছে হিউগো বান্ধাবতিলকৰ মৃতদেহো। কিন্তু এই তিনিজন দুসোহলী আশোক-বিলাসী ব্যক্তিৰ দূৰৰ ছলি থিয় কৰিলে

আন এটা দৃশ্যইহে। তেওঁলোকে দেখিলে যে এটা বীভৎস বিশালাকাৰ ক'লা জন্তুৰে, সেইটো দেখাত চিকাৰী কুকুৰৰ দৰেই কিন্তু কুকুৰতকৈ ডাঙৰ, হিউগোৰ মৃতদেহৰ ওপৰত থিয় হৈ ডিঙিটো দাঁতেৰে আঁজুৰি আছে। তেওঁলোকে চাই থাকোঁতেই জন্তুটোৱে হিউগো বান্ধাভিলৰ ডিঙিটো ছিঙি লৈ আহিল। তাৰ জুলি থকা চকু আৰু জোঙা দাঁতেৰে ডিঙি খামুচি ধৰা দৃশ্যত চকু পৰাৰ লগে লগে ভীতি-বিহ্বল তিনিওজনে চিঞৰ মাৰি দিলে আৰু চিঞৰি চিঞৰি, তৰা-নৰা ছিঙি তৃণভূমিৰ ওপৰেৰে ঘোঁৰা চেকুৰালে। এই ভয়াৱহ দৃশ্যৰ ফলস্বৰূপে সেইদিনা এজনে প্ৰাণ হেৰুৱালে বুলি শুনা যায় আৰু দুজনৰ দেহ-মন বোলে জীৱনলৈ ভাগি পৰিল।

“তেতিয়াৰপৰাই পৰিয়ালটোৰ দুখ লগাকৈ অনিষ্ট সাধন কৰি অহা চিকাৰী কুকুৰৰ আগমনৰ কাহিনী এইটোৱেই। মই এই কাৰণেই এই কাহিনী লিপিবদ্ধ কৰিলোঁ, যাতে অনুমানৰ আলম লৈ এই কাহিনীৰ ভয়াৱহতা অতিৰঞ্জিত কৰিব নোৱাৰে। তথাপি এইটো অসম্ভৱ আকস্মিক, বক্তব্য আৰু বহুসংখ্যক। তথাপি আমি নিজে পৰমেশ্বৰৰ অপাৰ দয়াৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হ'ব লাগিব। বাইবেলতো কৈছে যে তৃতীয়-চতুৰ্থ পুৰুষৰ পাছলৈ ভগৱানে নিৰ্দোষ লোকক অতীতৰ অপৰাধৰ বাবে শাস্তি নিবিহে।

“মোৰ পুত্ৰবৃন্দ, তোমালোকক সেই পৰমেশ্বৰৰ দয়াৰ সমীপত অৰ্পণ কৰি সকীয়নি দি কওঁ যে অশুভ শক্তিৰে প্ৰভাৱান্বিত অজ্ঞকাৰ সময়ত যেন এই তৃণভূমি অঞ্চল পাৰ হৈ নোযোৱা।

“(হিউগো বান্ধাভিলৰ এই কাহিনী তেওঁৰ দুই পুত্ৰ ক্ৰমে ব'জাৰ আৰু জনক জনোৱা হৈছে। তেওঁলোকৰ ভগ্নী এলিজাবেথক এই বিষয়ে একোকে নক'বলৈ কোৱা হৈছে।)”

এই অসাধাৰণ বিৱৰণী পাঠ কৰি শেষ কৰাৰ পাছত ডাঃ মৰ্টিমাৰে তেওঁৰ পিছলৈ থকা চহমাঘোৰ কপাললৈ ঠেলি দি স্বাৰলক হ'ম্‌ছৰ ফালে একেথৰে চাই ব'ল। হ'ম্‌ছে হামি এটা মাৰি তেওঁ খোৱা ছিগাৰেটৰ অৱশিষ্ট টুকুৰাটো জুইত পেলালে। হ'ম্‌ছে ক'লে, “এতিয়া কণ্ঠকটোন।”

“কাহিনীটোত আমোদ পোৱা নাইনে আপুনি?”

“কণ কথাত সংগ্ৰাহকৰ কাৰণে এইটো নিশ্চয় আমোদজনক হ'ব।”

ডাঃ মৰ্টিমাৰে তেওঁৰ জেপৰপৰা এখন জাপি খোৱা বাতৰিকাকত উলিয়ালে।

“মিষ্টাৰ হ’মছ, মই এতিয়া আপোনাক অলপ নতুন বস্ত্ৰ দিম। এই বছৰৰ চৈধ্য^০ মে তাৰিখৰ ‘ডেভন কাউণ্টি ক্ৰনিক’ল।’ সেই তাৰিখৰ দুদিনমান আগতে চুৰ্কেৰা ছাব চাৰ্লছ বান্ধাবভিলব মৃত্যু সম্পৰ্কে এটা সংক্ষিপ্ত বিৱৰণ ইয়াত আছে।”

সেই বছৰে অলপ আগলৈ হাউলি কথোটাও মনোযোগ দিলে। আগন্তকে চহমাযোৰ আকৌ ভালকৈ পিছি পঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

“মধ্য-ডেভনৰ অহা নিৰ্বাচনত সম্ভাৱ্য লিবাৰেল প্ৰাৰ্থী বুলি উল্লেখ কৰা ছাব চাৰ্লছ বান্ধাবভিলব অলপতে অকস্মাৎ ঘটা মৃত্যুৰে দেশত এক শোকৰ ছাঁ পেলায়। যদিও ছাব চাৰ্লছে বান্ধাবভিল হলত তুলনামূলকভাৱে কম সময়ৰ বাবেহে বাস কৰিছিল, তথাপি অমায়িক ব্যবহাৰ আৰু অপৰিসীম বদান্যতাৰ কাৰণে তেওঁৰ সংস্পৰ্শলৈ অহা সকলো ব্যক্তিকে তেওঁ জ্ঞান আৰু চেনেহ আদায় কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। অতীতত দুৰ্যোগৰ সম্মুখীন হোৱা এক প্ৰাচীন কাউণ্টি পৰিয়ালৰ বংশধৰ এজনে নিজৰ সম্পদ আৰু অৰ্জনেৰে বংশৰ হেৰাই যোৱা সম্বন্ধি পুনঃপ্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পৰাটো আজিৰ এই নবীন সম্পদশালীসকলৰ যুগত সঁচাকৈয়ে এক উদ্দীপনাময় ঘটনা। এইটো সকলোৱেই ভালদৰে জানে যে ছাব চাৰ্লছে দক্ষিণ আফ্ৰিকাত ব্যবসায় কৰি প্ৰচুৰ ধন উপাৰ্জন কৰিছিল। ভাগ্য বিৰূপ নোহোৱালৈকে ব্যবসায়ত লাগি থকা আন ব্যক্তিসকলতকৈ বেছি জ্ঞানী চাৰ্লছ অৰ্জিত ধন-সম্পদখিনি গোটেই লৈ ইংলণ্ডলৈ উভতি আহিল। মাথোঁ দুবছৰৰ আগৰপৰা তেওঁ বান্ধাবভিল হলত থাকিবলৈ লৈছিল। তেওঁৰ মৃত্যুৰে যে কেনেকৈ পুনৰ্গঠন আৰু উন্নয়নৰ কামত প্ৰতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি কৰিলে সেইটো এতিয়া সাধাৰণ মানুহৰো আলোচ্য বিষয় হৈ পৰিছে। নিজে নিঃসন্তান হোৱা কাৰণে তেওঁ নিজৰ জীৱদ্দশাতে গ্ৰামাঞ্চলৰ উন্নতিৰ কাৰণেই নিজৰ ধন-সম্পদৰ ব্যবহাৰ কৰিবলৈ যত্নসহায়ে আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছিল আৰু বছৰৰ কাৰণেই তেওঁৰ অকলে মৃত্যু আছিল এক ব্যক্তিগত ক্ষতি। আমাৰ কাগজৰ তত্তত বিভিন্ন সময়ত স্থানীয় আৰু কাউণ্টিৰ দাতব্য অনুষ্ঠানলৈ তেওঁ আগ বঢ়োৱা দানৰ কথা সঘনে প্ৰকাশ হৈছিল।

“ছাব চাৰ্লছৰ দেহাৱসানৰ পৰিস্থিতি সম্বন্ধে হোৱা ন্যায়িক অনুসন্ধানৰ বিষয়টো সম্পূৰ্ণৰূপে সন্দেহজনক কৰিছে বুলি ক’ব নোৱাৰিলেও অন্ততঃ ই স্থানীয় বাহিৰৰ মাজত গঢ় লৈ উঠা অবস্থা গুৰুৰ নিবসন কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছিল। কোনো অন্যান্য অপৰাধ সংঘটিত কৰাৰ বা এই মৃত্যু কিবা ধৰণে অস্বাভাৱিক আছিল বুলি সন্দেহ কৰাৰ কোনো অৱকাশ নাছিল। ছাব চাৰ্লছ

আছিল বিপত্নীক আৰু তেওঁক অলপ অস্বাভাৱিক আচৰণ কৰা লোক বুলিও ক'ব পাৰি। দেখাৰ সা-সম্পত্তিৰ মালিক হ'লেও ব্যক্তিগত ৰুচিত তেওঁ আছিল সহজ-সৰল। বান্ধাবডিল গৃহৰ ভিতৰুৱা ভৃত্য আছিল বেৰিম'ৰ-দম্পতী। তেওঁলোকৰ মুনিহজ্ঞান হ'ল প্ৰধান ভৃত্য আৰু তিৰোতাগৰাকীয়ে ঘৰুৱা বন-বাৰী কৰে। বেৰিম'ৰ দম্পতীৰ সাক্ষ্যৰপৰা জনা যায় যে ছাৰ চাৰ্লছৰ স্বাস্থ্য অলপ দিনৰপৰা ভাল নাছিল। তেওঁ হৃদপিণ্ডৰ অসুখত ভুগিছিল আৰু ইয়াৰ অভিব্যক্তি স্বৰূপে তেওঁৰ দেহে বৰণ সলাইছিল, তেওঁ ন্যায়ৱিক বিশ্বাসত ভুগিছিল আৰু উশাহ-নিশাহ লোৱাত কষ্ট পাইছিল। এই ধৰণেই মন্তব্য দিছিল মৃতকৰ বন্ধু আৰু চিকিৎসক ড॰ জেমছ মৰ্টিমাৰে।

“মৃত্যুৰ ঘটনাটোৰ বিৱৰণ তেনেই সৰল। প্ৰতি নিশা শুবলৈ যোৱাৰ আগতে বান্ধাবডিল হলত ইউ গছৰ শাৰীৰে আৱৰা প্ৰখ্যাত গলিটোৱে এপাক ফুৰাটো ছাৰ চাৰ্লছ বান্ধাবডিলৰ নিয়মীয়া অভ্যাস। বেৰিম'ৰ দম্পতীয়েও কৈছে যে সেইটোৱেই তেওঁৰ ৰীতি। যে মাহৰ চাৰি তাৰিখে তেওঁ পাছদিনা লগুনলৈ যাব বুলি ক'লে আৰু বেৰিম'ৰক তেওঁৰ টালি-পোলা বান্ধি সাজু কৰি থ'বলৈ নিৰ্দেশ দিলে। সেই নিশাও তেওঁ আগৰ সৰেহ ফুৰিবলৈ গ'ল। ফুৰি থাকোঁতেই তেওঁ নিতৌ এটা ছিগাৰ খোৱা অভ্যাস। পাছে সেইদিনা তেওঁ উভতি নাছিল। নিশা বাৰ বজাত বেৰিম'ৰে দেখা পালে যে হলৰ দুৱাৰ তেতিয়াও খোলা আছে। তেওঁ বৰ ভয় খালে আৰু লঠন এটা জ্বলাই লৈ মালিকক বিচাৰি ওলাল। সেইদিনা বতৰটো আছিল সেমেকা। সেয়েহে গলিটোত ছাৰ চাৰ্লছৰ ভৰিৰ খোজৰ দাগ অনায়াসে বিচাৰি উলিয়াব পৰা গৈছিল। গলিটোৰে আধামান যোৱাৰ পাছতে এখন গেট পোৱা যায়। এই গেটেদি তৃণভূমি অঞ্চললৈ ওলাই যাব পাৰি। গেটৰ কাষত ছাৰ চাৰ্লছ অলপ সময় থিয় দি থকাৰ চিন পোৱা গৈছে। তাৰ পাছত তেওঁ গলিটোৱেদি আগ বাঢ়ি গৈছিল। গলিটোৰ শেষত আৱিষ্কৃত হৈছিল তেওঁৰ মৃতদেহ। বেৰিম'ৰৰ বিবৃতিত প্ৰকাশ পাইছিল যে তেওঁৰ মালিকৰ ভৰিৰ খোজৰ চিন তৃণভূমিৰ গেটখন পাৰ হৈ যোৱাৰ পাছৰপৰা বেলেগ দেখা গৈছিল আৰু তেওঁ তেতিয়াৰপৰা ভৰিৰ আঙুলিত ভৰ দি খোজ কঢ়া যেন লাগিছিল। কিন্তু এই বিশেষ কথাটো সম্বন্ধে কোনো আলোচনা হোৱা নাই। সেই সময়ত মাৰ্ফি নামে জিপ্টি খোঁৱা-ব্যৱসায়ী এজন ওচৰৰে তৃণভূমিত আছিল, কিন্তু তেওঁৰ বিবৃতিৰপৰাই জনা যায় যে তেতিয়া তেওঁ আক্ৰান্ত সুৰাত ডুবি আছিল। তেওঁ

ডা० মর্টিমারে কাগজখন জাপি আকৌ জেগত ভবাই থ'লে।

শাবলক হ'মছে ক'লে, "আগ্ৰহ উদ্বেক কৰা কিছু বৈশিষ্ট্য থকা ঘটনা এটাব
প্রতি মোৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰাৰ কাৰণে আপোনালৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ। সেই
সময়ত মই কিছুমান বাতৰিকাকতত প্ৰকাশ পোৱা এই ঘটনাটোৰ বিৱৰণ আৰু মন্তব্য
লক্ষ্য কৰিছিলোঁ, কিন্তু একে সময়তে ঘটা ভেটিকানৰ এটা ঘটনা সন্দেশত মই
অতিশয় ব্যস্ত আছিলোঁ। মহামান্য পোপৰ সেৱা কৰিবলৈ গৈ মই কেইবাটাও কৌতূহল
উদ্বীপক ইংলেণ্ডীয় ঘটনাৰ আঁত হেৰুৱালোঁ। আপুনি কোৱা মতে এই প্ৰবন্ধটোত
সকলো বাতৰীৰো তথ্য সন্নিবিষ্ট হৈছে, নহয়নে?"

“इयं”

“তেনেহ’লে মোক ব্যক্তিগত তথ্যৰ বিষয়ে কওক।”

হ’মছে চকীখনত আঁউজি দিলে, হাতৰ আঙুলিৰ মূৰবোৰ খুপাই পেলালে আৰু এক অবিচলিত ন্যায়িক অবিব্যক্তিতে থৰ হৈ ব’ল।

ডা॰ মাৰ্টিমাৰে কথা-বতৰাত গাঢ় আবেগ সানি ক’লে, “তাকে কৰোঁতে আপোনাক এনে কিছু কথা শুপুতে ক’ম যিবোৰ মই কিন্তু এতিয়ালৈকে কাকো কোৱা নাই। ‘আশুমৃত্যু অৰেষক’ কৰ’নাৰৰ অনুসন্ধানত মই এইবোৰ কথা ব্যক্ত নকৰাৰ মূল উদ্দেশ্য হ’ল যে এজন বৈজ্ঞানিক চিন্তা-চৰ্চা কৰা ব্যক্তিয়ে জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰচলিত এক অন্ধবিশ্বাস সমৰ্থন নকৰে। দ্বিতীয়তে, যদিহে মই ঠাইখনৰ বিষয়ে থকা ভয় লগা ধাৰণাটো দৃঢ়তৰ কৰোঁ, তেতিয়া কাকতখনত কোৱাৰ দৰেই, বাস্কাৰভিল হ’লৰ নিবাসী হ’বলৈ কোনেও ইচ্ছা নকৰিব। এই দুটা কাৰণতে মই যিমান জানো তাতকৈ কমাই কোৱাটো যুক্তিযুক্ত বুলি ভাবিলোঁ। ~~মই এই কথাটো কোৱাটো~~ হ’লেও ই কোনো বাস্তৱ উপকাৰ সাধিত হ’লহেঁতেন বুলি মই নাভাবোঁ। কিন্তু আপোনাৰ ওচৰত মই সম্পূৰ্ণ স্পষ্টবাদী।

“তৃণভূমিখনত মানুহৰ বসতি তেনেই সেৰেঙা। ওচৰত থকা মানুহবোৰো প্ৰায় লগলগাকৈ থাকে। সেয়েহে ময়ো ছাৰ চাৰ্লছ বাস্কাৰভিলক প্ৰায়ে লগ পাওঁ। বহু মাইল দূৰলৈকে এই বিশাল অঞ্চলটোত লেফটাৰ হ’লৰ মিষ্টাৰ ফ্ৰেংকলেণ্ড আৰু প্ৰকৃতিবিদ ষ্টেপলটনৰ বাদে শিক্ষা-দিক্ষাত বিশিষ্ট ব্যক্তি পাবলৈকো নাই। ছাৰ চাৰ্লছ এজন অৱসৰপ্ৰাপ্ত লোক, কিন্তু তেওঁৰ অসুখৰ কাৰণেই আমাৰ সৌহাৰ্দ্য বৃদ্ধি পায়, তদুপৰি আমাৰ দুয়োৰে বিজ্ঞানৰ প্ৰতি থকা আগ্ৰহেও দুয়োকে বেছি ওচৰ চপাই আনে। দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰপৰা তেওঁ বহুতো বিজ্ঞানভিত্তিক তথ্য সংগ্ৰহ কৰিছিল। আমি বহুতো মধুৰ সন্ধ্যা আফ্ৰিকাৰ অধিবাসী বৃদ্ধমেন আৰু হটেনটটৰ শাৰীৰিক গঠনৰ বিষয়ে তুলনামূলক আলোচনা কৰিয়েই পাৰ কৰিছিলোঁ।

“শেষৰ কেইটামান মাহত মই ভালকৈ বুজিছিলোঁ যে ছাৰ চাৰ্লছৰ স্নায়ুতন্ত্ৰ নিতান্তই দুৰ্বল হৈ পৰিছে। মই এইমাত্ৰ পঢ়ি দিয়া কিংবদন্তিটো তেওঁ মনে-প্ৰাণে বিশ্বাস কৰিছিল। আনকি তেওঁ নিশাৰ ভাগত তৃণভূমিলৈ কেতিয়াও ওলাই নগৈছিল। নিতৌ নিশা নিজ গৃহৰ টোমিশৰ ভিতৰতহে ফুৰা-চকা কৰিছিল। আপুনি বিশ্বাস কৰিবলৈকে টান পালেও তেওঁৰ বন্ধমূল ধাৰণা আছিল যে তেওঁৰ পৰিয়ালে ভয়াৱহ অভিশাপটোৰ ফল ভোগ কৰিব লাগিবই। তেওঁৰ পূৰ্বপুৰুষসকলৰ যি বৃদ্ধান্ত সেয়া প্ৰকৃততে, উৎসাহজনক নহয়। মনৰ এক আতংকজনক ধাৰণাই তেওঁক নিবস্তৱ আমনি দি আছিল। কেইবাবাৰো তেওঁ মোক সুধিছিল—মই নাক কেতিয়াবা নিশা চিহ্নিতসাৰ

কামত ওলাই যাওঁতে অন্ধৃত প্ৰাণী এটা দেখা পাইছিলোঁ নেকি, অথবা চিকৰী কুকুৰৰ বৌবৰণি শুনিছিলোঁ নেকি। চিকৰী কুকুৰৰ কথাটো তেওঁ বছৰৰ প্ৰবলভাৱে উদ্বেজিত হৈ কৈছিল।

“সৰ্বনশীয়া ঘটনাটো সংঘটিত হোৱাৰ প্ৰায় তিনি সপ্তাহমান আগতে এটা সন্ধিয়া তেওঁৰ ঘৰলৈ মই ঘোঁৰা গাড়ীৰে যোৱাৰ কথা ভালকৈ মনত আছে। তেওঁ হালৰ দুৱাৰমুখত থিয় দি আছিল। মই যেতিয়া গাড়ীৰপৰা নামি তেওঁৰ সন্মুখত থিয় দিওঁ, তেতিয়া মই দেখিলোঁ মোৰ কাছৰ ওপৰেদি আগফাললৈ তেওঁৰ অপলক দৃষ্টি, তেওঁৰ মুখমণ্ডলত আতংকজনিত অভিব্যক্তি। তেওঁৰ দৃষ্টি অনুসৰণ কৰি ঘূৰি চাওঁতে ময়ো চকায়কাকৈ ডাঙৰ ক’লা দাৰ্ঘ্যৰ পোৱালিৰ দৰে বস্তু এটা পাৰ হৈ যোৱা যেন দেখা গ’লোঁ। তেওঁ ইমানেই উদ্বেজিত আৰু আতংকিত হ’ল যে ঠাইভেঁতৰলৈ গৈ বস্তুটোনো কি চাই আহিছিল মই বাধ্য হ’লোঁ। মই পাছে তাত বিচাৰ-খোঁচাৰ কৰিও একো দেখা নাপালোঁ। কিন্তু ~~কিন্তু~~ তেওঁৰ মনত দুখ লগাকৈ গভীৰ প্ৰভাৱ পেলালে। সমস্ত সন্ধিয়াটোৱেই মই তেওঁৰ লগত থাকিলোঁ। তেতিয়াই তেওঁ নিজৰ ভয়াৰ্ত্ত ভাবনাৰ কথা বুজাবলৈ আজি এতিয়া পঢ়া বিৱৰণীটো মোক দিলে। মই এই সকল ঘটনাটোৰ কথা এতিয়া উল্লেখ কৰিলোঁ, কিয়নো পাছৰ দূৰ্যোগৰ প্ৰসংগত ইয়াৰ শুকনু কিছু বাঢ়িছে। অৱশ্যে মই সেই ঘটনাটো নিতান্তই সাধাৰণ বুলি ভাবিছিলোঁ আৰু তেতিয়া ইয়াক লৈ সৃষ্টি হোৱা উদ্বেজনাৰ কোনো যুক্তিযুক্ততা বিচাৰি পোৱা নাছিলোঁ।

“মোৰ উপদেশ অনুসৰিয়েই ছাব চাৰ্লছে লণ্ডনলৈ যাবলৈ ওলাইছিল। মই জানিছিলোঁ যে তেওঁৰ হৃদযন্ত্ৰৰ অৱস্থা বেছ বেয়া। কাৰণটো মনেসজা হ’লেও সেইটোকে লৈ তেওঁ নিতৌ সংশয়ত ভুগিছিল। স্বাভাৱিকতে তেওঁৰ স্বাস্থ্যৰ বেয়াকৈ অৱনতি ঘটিছিল। মই ভাবিছিলোঁ কেইমাহমানলৈ আঁতৰি নগৰত কটালে তেওঁ নতুনকৈ এজন স্বাস্থ্যৱান লোক হৈ ঘূৰি আহিব পাৰিব। আমাৰ দুয়োৰে উমেহতীয়া বন্ধু মিক্সৰ ষ্টেপল্টনৰো মতামত একেই আছিল। কিন্তু অৱশেষত হ’লগৈ মধ্যদূৰ্যোগটো।

“ছাব চাৰ্লছৰ মৃত্যুৰ নিশাই তেওঁৰ ভৃত্য ৰেবিন্ন’ৰে চহিচ পাৰ্কিনছক মোক ববৰ দিবলৈ পঠালে। মই তেতিয়াও শুবলৈ যোৱা নাছিলোঁ। ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ এঘণ্টামানৰ ভিতৰতে মই বান্ধাবভিল হল পালোঁগৈ। বিপৰ্য্যত নিদ্ৰা সৰলোবোৰৰ কথাকে ভালদৰে চাই মই সম্মৰ্ষন জনালোঁ। ইউ গলিত থকা ছাব চাৰ্লছৰ ভবিষ্যৎ খোজবোৰ মই অনুসৰণ কৰিলোঁ, ভূপভূমিৰ কালে থকা গোটো মই চালোঁ, তাতে তেওঁ অলপ বোৱা বুলি ধাৰণা হ’ল, তাৰপৰা তেওঁ ভবিষ্যৎ খোজৰ গঢ়বোৰ সলনি

হোৱাটোও লক্ষ্য কৰিলোঁ, মই এইটোও লক্ষ্য কৰিলোঁ যে সেমেকা পথটোত ছাৰ চাৰ্লছ আৰু বেৰিম'ৰৰ বাহিৰে আন কোনো খোজৰ চিন নাই আৰু অৱশেষত মই যত্নসহকাৰে মৃতদেহটো পৰীক্ষা কৰিলোঁ। মৃতদেহটো মই আহি নোপোৱালৈকে কোনেও চোৱা নাই। ছাৰ চাৰ্লছৰ মুখ ভালমুৱা হৈ আছে, হাত দুখন মেল খাই আছে। আঙুলিবোৰে মাটি খামুচি ধৰিছে আৰু কিবা গভীৰ উদ্বেজনাৰ শৰীৰটো তেওঁৰ হেম্পেলনি খাই এনেদৰে বিকৃত হৈ গৈছে যে তেওঁক চিনাক্তকৰণ কৰিবলৈকে মই টান পালোঁ। অৱশ্যে শৰীৰত কোনো আঘাতৰ চিন নাই। ৰিপ'ৰ্ট দিওঁতে বেৰিম'ৰে এটা ভুল কৰিছিল। তেওঁ কৈছিল মৃতদেহৰ চাৰিওফালে স্থলভাগত কোনো চিন নাছিল। তেওঁ নিশ্চয় ভালকৈ চোৱা নাছিল। মই কিন্তু চাইছিলোঁ, আৰু অলপ দূৰতে কিছুমান চিন পাইছিলোঁ, নতুনকৈ গঢ় লোৱা আৰু স্পষ্ট।”

“ভৰিৰ খোজ?”

“এৰা, ভৰিৰ খোজ।”

“পুৰুষৰ নে, মহিলাৰ?”

আচৰিত ধৰণে ডাক্তৰ মৰ্টিমাৰে আমালৈ এপলকৰ কাৰণে চালে। তেওঁ স্কীণ কঠেৰে ফুচুফুচাই ক'লে, “মিষ্টাৰ হ'মছ, সেয়া এটা অতিকায় চিকাৰী কুকুৰৰ খোজৰ চিন।”

অধ্যায় ৩

জটিল সমস্যা

স্বীকাৰ নকৰি নোৱাৰোঁ যে ডাঃ মৰ্টিমাৰৰ শৈশৱৰ কথাকেইটা শুনি মোৰ দেহ-মন জিকাৰ খাই উঠিল। ডাক্তৰৰ মাতৃৰ যথেষ্ট উদ্বেজনা, তাৰপৰাই বুজা যায় যে ঘটনাটোৱে তেওঁৰ মনত বাককৈয়ে খলকনি তুলিছিল। খাবলক হ'মছ উদ্বেজিত হৈ

আগলে হাউলি দিলে। তেওঁৰ চকুত এক কঠিন আৰু শুষ্ক দৃষ্টি—বুজা যায় ঘটনাটোৰ বিষয়ে তেওঁৰো এতিয়া গভীৰ আগ্ৰহ।

“আপুনি নিজে সেয়া দেখিছিল?” হ’মছৰ প্ৰশ্ন।

“এতিয়া মই আপোনাক দেখাৰ দৰেই স্পষ্টকৈ দেখিছিলোঁ।”

“আপুনি কথাটো ক’তো ব্যস্ত কৰা নাই।”

“কি হ’ব তাৰপৰা?”

“আন কোনেও বাক এয়া দেখা পোৱা নাছিল কিয়?”

“চিহ্নবোৰ মৃতদেহৰপৰা প্ৰায় বিহু গজমান দূৰত আছিল আৰু কোনেও এই বিষয়ে চিন্তাও কৰা নাছিল। কিংবদন্তিটো জনা নাথাকিলে ময়ো খবৰ নকৰিলোঁহেঁতেন।”

“তৃণভূমিততো বহুতো ভেড়াৰখীয়া কুকুৰ আছে।”

“আছে, কিন্তু এইটো ~~ভেড়াৰখীয়া~~ কুকুৰ নহয়।”

“আপুনি কোৱা মতে কুকুৰটো ডাঙৰ?”

“অতি বিশাল।”

“কিন্তু ই মৃতদেহৰ ওচৰলৈ যোৱা নাছিল?”

“নাই যোৱা।”

“নিশাৰ বতৰ কেনে আছিল?”

“সেমেকা আৰু শীতল।”

“কিন্তু বৰষুণ দিয়া নাছিল, নহয়নে?”

“নাই, বৰষুণ দিয়া নাছিল।”

“গলিটো কেনে ধৰণৰ।”

“দুয়োফালে বাৰ ফুট ওখ প্ৰাচীন ইউ গছৰ অভেদ্য ছেজৰ শাৰী। মাজৰ খোজ কঢ়া পথটো প্ৰায় আঠ ফুট বহল।”

“ছেজ আৰু খোজ কঢ়া পথটোৰ মাজত আৰু কিবা আছে নেকি?”

“এবা, দুয়ো ফালে ছফুটমান বহল ঘাঁহৰ বননি।”

“আপুনি ইতিমধ্যে কৈছে যে এঠাইত ইউ গছৰ ছেজ ভেদ কৰি এখন গেট আছে?”

“এবা, তৃণভূমিলৈ যোৱা এখন উইকেট-গেট।”

“উন্মুক্ত পথ আৰু কিবা আছে নেকি?”

“নাই।”

“তেনেহ’লে ইউ গলিটো পাবলৈ হয় কোনোবাই ঘৰটোৰপৰা আহিব লাগিব, নহ’লে সেই তৃণভূমিলৈ যাব পৰা উইকেট-গেটখনেদি সোমাব লাগিব, নহয়নে?”

“আগলৈ কুঞ্জগৃহৰ মাজেৰে বাহিৰলৈ যাব পৰা এটা পথ আছে।”

“ছাৰ চাৰ্লছে জানো সেইখিনি পাইছিলগৈ?”

“নাই পোৱা, পঞ্চাছ গজমানৰ আগতেই তেওঁ পৰি আছিল।”

“বাক, ডাঃ মাৰ্টিমাৰ, এতিয়া এটা অস্ত্ৰৰংগ বৰ দৰকাৰী তথ্য লাগে, আপুনি দেখা খোজৰ চিনবোৰ অকল পথৰ ওপৰতহে আছিল, নে আপুনি ঘাঁহৰ ওপৰতো তেনে চিহ্ন দেখিছিল?”

“ঘাঁহৰ ওপৰত তেনে চিহ্ন নাছিল।”

“পথৰ যি দাঁতিয়েদি তৃণভূমিৰ ফালৰ গেটখন আছিল, খোজৰ চিহ্নৰো পথৰ সেই কাষতেহ আপুনি দেখা পাইছিল নেকি?”

“এৰা, সেই কাষতে, তৃণভূমিৰ ফালৰেই।”

“আপুনি মোক অতিকৈ আগ্ৰহান্বিত কৰি তুলিছে। আৰু এটা কথা, উইকেট গেটখন বাক বন্ধ আছিল নেকি?”

“বন্ধ আৰু তলা-মৰা আছিল।”

“গেটখন কিমান ওখ আছিল?”

“চাৰি ফুটমান ওখ আছিল।”

“তেনেহ’লেতো যেই-সেই লোকে সেইটো পাৰ হ’ব পাৰে?”

“এৰা, পাৰে।”

“উইকেট-গেটখন ওচৰত কিবা চিন পাইছিল নেকি?”

“বিশেষ একো পোৱা নাই।”

“হে ভগবান, কোনেও সেইটো পৰখ কৰি চোৱা নাছিল নেকি?”

“সেইটো মই নিজেই চাইছিলোঁ।”

“একোৱেই নাপালে?”

“কথাটো বৰ বিশ্ৰান্তিকৰ। দেখ দেখকৈয়ে ছাৰ চাৰ্লছে তাত পাঁচ-দহ মিনিটমান থিয় হৈ আছিল।”

“আপুনি কেনেকৈ জানিলে।”

“তেওঁৰ ছিগাবৰপৰা দুবাৰ ছাই পেলোৱা চিন আছে।”

“অভ্যুত্তম! ৰাটছন, এখেত আমাৰ বন্ধু, পাছে আন চিনবোৰ?”

“গুটি গুটি শিলবে বজোৱা গলিটোৰ ওপৰতে তেওঁ নিজে যি চিন এৰি থৈ গৈছে। আন একো চিন মোৰ চকুত পৰা নাই।”

স্বাৰলক হ'মছে আঁঠুত চাপৰ মাৰি ব্যগ্ৰভাৱে ক'লে, “যদি কেনেবাকৈ মই তাত থাকিলোঁহেঁতেন! ইতিমধ্যে এইটো জলজল পট্টপট্ৰে ই এটা অসাধাৰণ ঘটনা। বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ এজন বিশেষজ্ঞৰ কাৰণে ইয়াত প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা আছে। গ্ৰেভেলৰ ওপৰৰ খোজবোৰ মই অধ্যয়ন কৰাৰ আগতেই বৰষুণ আৰু কৌতূহলী কৃষকৰ কাঠৰ জোতাৰ গচকত এতিয়া চাগে নোহোৱা হ'ল। ডা. মৰ্টিমাৰ, আপুনি মোক নমডাকৈ কেনেকৈ থাকিল? এতিয়া আপুনি সেই কথাৰ দেখোন ব্যাখ্যা দিব লাগিব।”

“মই আপোনাক মাতিব নোৱাৰিলোঁ, কাৰণ আপোনাক মাতিব লগা হ'লে মইতো ঘটনাটোৰ আদ্যোপান্ত জগতখনক জনাই দিব লাগিলোঁহেঁতেন। আপোনাক ইতিমধ্যে জনাইছোঁৱেই যে মই সেইটো কবিব নোখোজোঁ। তদুপৰি, ~~জটিল~~—”

“আপুনিনো খেৰোগোঁৰো কৰিছে কিয়?”

“এনে এক ৰাজ্য আছে য'ত আটাইতকৈ সূক্ষ্মদৰ্শী আৰু অভিজ্ঞ ডিটেকটিভজনো নিঃসহায় হৈ পৰে।”

“আপুনি ক'ব খুজিছে যে ঘটনাটো অধিভৌতিক?”

“মই খাটাকৈ কোৱা নাই।”

“কোৱা নাই, কিন্তু এইটো সুস্পষ্ট যে আপুনি তেনেকৈয়ে ভাবে।”

“মিষ্টাৰ হ'মছ, দুখজনক ঘটনাটোৰ পাছৰপৰা মোৰ কাণলৈ বহুতো ঘটনাৰ বিৱৰণী আহিছে, যিবোৰ প্ৰকৃতিৰ নিয়মত সংঘটিত বুলি কোৱাটো কঠিন।”

“উদাহৰণস্বৰূপে?”

“এই ভয়াৱহ ঘটনাৰ আগতেই বহুতো মানুহে ভূগভূমিত এটা প্ৰাণী দেখিছিল। বান্ধাৰভিলৰ দেওলগা জন্তুটোৰ লগত ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ সাদৃশ্য আছে। দেখা মানুহবোৰে একে কথাই কৈছে যে জন্তুটো অতিকায়, উজ্জ্বল, ভয়াৱহ আৰু ভৌতিক। বৈজ্ঞানিক প্ৰহৃত এনে জন্তুৰ বৰ্ণনা নাই। এই মানুহবোৰক মই ওলোটাই-ওভতাই প্ৰশ্ন কৰিও চাইছোঁ। তেওঁলোকৰ এজন হ'ল আঁকোৰগোঁজ চহা লোক, এজন ভূগভূমিৰে খেতিয়ক আৰু এজন ঘোঁৰাৰ ঠেঙত বুৰা লগোৱা মানুহ। আটাইকেইজনেই কিন্তু কিৰকলিৰে সেই ভয়ানক চিকাৰী কুকুৰটোৰ লগত সাদৃশ্য থকা আভ্যন্তৰীণ সূচিকাৰী জন্তুটোৰ কথাই কয়। মই আপোনাক থিৰাকৈ কওঁ যে অঞ্চলটোত এতিয়া ভীতিবিহ্বল পৰিস্থিতি চলি আছে। নিশাৰ ভাগত এতিয়া দুই এজন খামি ভাঠ মানুহেহে সেই ভূগভূমিয়েদি বাবলৈ সাহ কৰে।”

“গতিকৈ, আপুনি এজন বৈজ্ঞানিক ভাৱধাৰাত প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত লোক হৈয়ো এতিয়া এইটো অতিপ্ৰাকৃতিক ঘটনা বুলি বিশ্বাস কৰিছে?”

“মইনো এতিয়া কি বিশ্বাস কৰোঁ ওৰকে পোৱা নাই।”

হ’ম্হে কান্ধ জোকাবিলে। তেওঁ ক’লে, “এতিয়ালৈকে পাৰ্থিৱ বিষয়বস্তুৰ বিষয়ে কৰা অনুসন্ধানতে মোৰ কাম সীমিত। সাধাৰণভাৱে কুশক্তিৰ লগতো যুঁজ দিব লগা হৈছে। কিন্তু অতিপ্ৰাকৃতিক শক্তিৰ সৈতে যুঁজাটো বোধকৰোঁ মোৰ কাৰণে উচ্চাকাংক্ষা হ’ব। তথাপি, আপুনিতো ভবিষ্যৎৰ খোজৰ চিন পোৱাটো নিতান্তই বাস্তৱ।”

“কিংবদন্তিৰ সেই চিকাৰী কুকুৰটোৱে মানুহৰ ডিঙি ছিঙি অনাটোও বাস্তৱ, কিন্তু তাৰ অৱয়ব আছিল কদাকাৰ, পৈশাচিক।”

“আপুনি ইতিমধ্যে অতিপ্ৰাকৃতিক অস্তিত্ব সম্বন্ধে বিশ্বাসী হ’ল যেন পাইছোঁ। বাক, ডাক্তৰ মাটমাৰ, মোক কণ্ঠকটোন, যদি আপুনি এইবোৰতে বিশ্বাস কৰে তেনেহ’লে মোৰ পৰামৰ্শ বিচাৰিনো কয় আহিল। আপুনিতো কৈছে ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যুৰ অনুসন্ধান কৰাটো অৰ্থহীন, আকৌ আপুনি একে উশাহতে মোক কৈছে যে ঘটনাটো অনুসন্ধান কৰিব লাগে।”

“মইতো কোৱা নাই যে মই অনুসন্ধান কৰাটো বাতুল কৰোঁ।”

“তেনেহ’লেমো মই আপোনাক কেনেকৈ সহায় কৰোঁ?”

ডাক্তৰ মাটমাৰে তেওঁৰ ঘড়ী চাই ক’লে, “ঠিক এঘণ্টা পোন্ধৰ মিনিট পাছতে ছাৰ হেনৰি বান্ধাবভিল আহি বাটাবলু ষ্টেছনত উপস্থিত হ’ব। এতিয়া মই কি কৰা উচিত, আপুনি মোক উপদেশ দিব লাগে।”

“তেৱেঁই উদ্ভাবিকাৰী, নহয় জানো?”

“এবা, ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যুৰ পাছতে আমি এই তৰুণ ভদ্ৰলোকজনৰ বিষয়ে সোধ-পোছ কৰিছিলোঁ। আমি গম পালোঁ যে তেওঁ কানাডাত কৃষি-কৰ্মত জড়িত হৈ আছে। বিভিন্ন সূত্ৰৰপৰা পোৱা তথ্যমতে সকলো শিশৰপৰাই তেওঁ এজন সুপুৰুষ। এয়া অৱশ্যে ছাৰ চাৰ্লছৰ ইচ্ছাপত্ৰৰ এজন ন্যাসৰক্ষী আৰু ব্যৱস্থাবলীৰ কাৰ্যকৰী কৰ্মীতাহঁতৰূপে মই কোৱা কথাহে, এজন চিকিৎসকৰ বস্তু নহয়।”

“মোৰ অনুমান, আন কোনো দাবীদাৰ নাই, নহয়নে?”

“নাই, কোনো নাই। আমি বিচাৰ-খোঁচাৰ কৰি গম পালোঁ যে দুৰ্ভাগীয়া ছাৰ চাৰ্লছৰ বঁজাৰ বান্ধাবভিল নামে এজন ভায়েক আছিল। তিনি বাতৰ তেওঁ আছিল নুমলীয়া। তেওঁলোকৰ মাজুজন কম বয়সতে ঢুকিল। তেওঁৰে পুতেক হ’ল হেনৰি।

নুমলীয়া ভাত্ৰ ব'জাৰ আছিল এক কুলাংগাৰ। প্ৰাচীন প্ৰভুত্বশীল বান্ধাবডিল পৰিয়ালৰে তেওঁ নবীন প্ৰতিভা। তেওঁ যেন ছিউগোৰ প্ৰতিকৃতিহে। ইংলণ্ডত তেওঁ তিষ্ঠি থকা ক্ৰমশঃ কঠিন হৈ পৰাত তেওঁ মধ্য আমেৰিকালৈ পলায়ন কৰে। তাতে তেওঁ ১৮৭৬ চনত পীডিত্ত্বৰত ঢুকায়। হেৰিয়েই হ'ল বান্ধাবডিল পৰিয়ালৰ শেষবৰ্জন জীৱিত লোক। মাথোঁ এঘণ্টা পাঁচ মিনিট পাছতে মই তেওঁক হাটাবলু ষ্টেছনত লগ ধৰিম। আজি ৰাতিপুৱা তেওঁ ছাডাম্পটন আহি পাইছে বুলি টেলিগ্ৰাম পঠাইছে। এতিয়া, মিষ্টাৰ হ'ম্ফ্ৰী, তেওঁক লৈ মই কি কৰোঁ? আপুনি এই বিষয়ে কি কয়?"

“তেওঁনো কিয় তেওঁৰ দেউতাকৰ ঘৰলৈ নাযায়?”

“এনে হোৱাটোৱেই স্বাভাৱিক নহয় জানো? প্ৰত্যেকজন বান্ধাবডিলেই সেই গৃহলৈ গৈ অশুভ অদৃষ্টৰ মুখামুখি হ'ব লগা হয়। মই নিশ্চিত যে যদিহে ছাৰ চাৰ্লছেও মৃত্যুৰ আগতে এই বিষয়ে মোৰ লগত আলোচনা কৰিলেহেঁতেন, তেতিয়া তেওঁ তেওঁলোকৰ বিশাল সম্পদৰ শেষবৰ্গৰাকী উত্তৰাধিকাৰীক এই প্ৰাণঘাতী নিৰাসলৈ লৈ অহাত বাধা দিলেহেঁতেন। আনফালেদি চিন্তা কৰিলে এইটোও সঁচা যে দাবিদ্ব-পীড়িত অনন্নত এক বিশাল গ্ৰামাঞ্চলৰ উদ্গতিৰ কাৰণে তেওঁৰ তাত উপস্থিতি অত্যন্ত বাঞ্ছনীয়। বান্ধাবডিল হালৰ নিৱাসী অবিহনে ছাৰ চাৰ্লছে কৰা বিভিন্ন কামৰ সুফল ৰাইজে ভোগ কৰাৰ আশা কৰিব নোৱাৰে। অঞ্চলটোৰ উন্নতিৰ স্বার্থত প্ৰভাৱাৰিত হৈ কিজানি মই সঠিক সিদ্ধান্ত ল'ব নোৱাৰোঁৱেই, সেইটো চিন্তা কৰিহে মই বিষয়টো সম্বন্ধে আপোনাৰ উপদেশ বিচাৰিছোঁ।”

হ'ম্ফ্ৰীয়ে কথাটো অলপ সময় চিন্তা কৰিলে।

তেওঁ ক'লে, “সহজভাৱে ক'বলৈ হ'লে কথাটো এনেকুৱা। আপোনাৰ ধাৰণা, ডাৰ্টমুৰত এক পৈশাচিক শক্তিৰ অৱস্থিতিৰ কাৰণে বান্ধাবডিল পৰিয়ালৰ কোনো লোকে তাত বাস কৰাটো নিৰাপদ নহয়, নহয়নে বাক?”

“অস্বতঃ মই ক'ব পাৰোঁ যে তাত অস্বতঃ শক্তিৰ অৱস্থিতিৰ কিছু প্ৰমাণ পোৱা গৈছে।”

“ঠিকেই কৈছে। কিন্তু এই বিষয়ে নিশ্চিত হওক যে যদিহে আপোনাৰ অতিপ্ৰাকৃত তত্ত্ব শুদ্ধ হয়, তেনেহ'লে অস্বতঃ শক্তিৱে ডেকজনৰ অনিষ্ট অকল ডেডনৰিয়াৰতে নহয়, লণ্ডনতো সহজে কৰিব পাৰে। কোনো এলেক এটাৰ সিঁচাৰ সা-সামগ্ৰী থোৱা কোঠাটোৰ দৰে অস্বতঃ শক্তিৰ চয়তানবো প্ৰভাৱ কেন্দ্ৰল এক নিশ্চিত এলেকাতহে থকাৰ কথা একেবাৰে চিন্তা কৰিব নোৱাৰা কথা।”

“মিষ্টাৰ হ’মছ, ঘটনাটো আপুনি বৰ পাতলকৈ লৈছে। বোধকৰোঁ পৰিস্থিতিৰ লগত আপোনাৰ প্ৰত্যক্ষ যোগাযোগ হোৱাহেঁতেন আপুনি অধিক গুৰুত্ব দিলেহেঁতেন। তথাপি, মই বুজিছোঁ আপোনাৰ মন্তব্য এইটোৱেই যে যুৱকগৰাকী লগুনত যিমান নিৰাপদ ডেভনশ্বিয়াৰতো তেওঁ সিমানেই নিৰাপদ। তেওঁ আৰু পঞ্চাছ মিনিটত আহি পাব। আপুনি মই কি কৰা উচিত বুলি কয়?”

“মহাশয়, মই এতিয়া আপোনাক কওঁ যে আপোনাৰ কুকুৰটোৱে আমনি পাই ইতিমধ্যে মোৰ ঘৰৰ সন্মুখৰ দুবাৰখন আঁচোৰাত লাগিছে, আপুনি তাক লৈ বাগী এখনত উঠি, ছাৰ হেনৰি বান্ধাৰভিলক লগ ধৰিবলৈ বাটাৰলু ষ্টেছনলৈ যাওক।”

“তাৰ পাছত?”

“তাৰ পাছত মই কি কৰোঁ সিদ্ধান্ত নোলোৱালৈকে তেওঁক একো ক’ব নালাগে।”

“আপুনি সিদ্ধান্ত লোৱাৰ কাৰণে কিমান সময়ৰ প্ৰয়োজন হ’ব?”

“চৌবিছ ঘণ্টা। ডাঃ মৰ্টিমাৰ, আপুনি কালিলৈ পুৱা দহ বজাত আমাৰ ইয়ালৈ এপাক আহিলে বাধিত হ’ম। লগতে যদি ছাৰ হেনৰি বান্ধাৰভিলকো আনে তেনেহ’লে মই ভৱিষ্যৎ কৰ্ম-পছা যুগতোৱাত সহায়ক হ’ব।”

“ঠিক আছে, মিঃ হ’মছ। মই আপোনাৰ কথা মতে আহিম।” তেওঁ চোলাৰ কাফতে পাছদিনাৰ নিৰ্ধাৰিত আগমনৰ কথাটো লিখি থ’লে আৰু ততাতৈয়াকৈ, অন্যমনস্কভাৱে, এক আচহুৱা সজানী দৃষ্টি পেলাই ওলাই গ’ল। ছিৰিৰ মূৰ পাওঁতেই তেওঁক পাছে হ’মছে বখালে।

“ডাঃ মৰ্টিমাৰ, কথা এটা সুধিবলৈ থাকিল। আপুনি কৈছিল যে চাৰ্লছ বান্ধাৰভিলৰ মৃত্যুৰ আগতে কেইবাজনো মানুহে তৃণভূমিত সেই জন্তুটো দেখিছিল?”

“এৰা, তিনিজন মানুহে দেখিছিল।”

“কোনোবাই তেওঁৰ মৃত্যুৰ পাছতো সেই জন্তুটো দেখিছিল নেকি?”

“তেনে খবৰ মই পোৱা নাই।”

“ধন্যবাদ, শুভ প্ৰভাত।”

হ’মছ তেওঁৰ আসনলৈ উভতি আহিল। তেওঁৰ চকু-মুখত এক সন্তুষ্টিৰ ভাব। এয়া আনন্দদায়ক কাম কৰিবলৈ পোৱা সন্তুষ্টি।

“বাটছন, কেনিবা ওলাই যাবা নেকি?”

“যদিহে তোমাক কোনো সহায় কৰিব লগা নাই।”

“এতিয়া নাই, কামৰ সময়তহে বন্ধু মই তোমাৰ সহায় বিচাৰোঁ। চাবলৈ গ’লে আজিৰ সমস্যাটো অতি চমৎকাৰ, সঁচায়ে অপূৰ্ব। তুমি ওলাই যাওঁতে বাক ব্লেডলিৰ দোকানৰপৰা এক পাউণ্ড খুব বেছি চোকা ধঁপাত পঠাই দিবলৈ ক’বা নেকি? ধন্যবাদ বন্ধু। তদুপৰি সন্ধিয়াৰ আগতে তুমি ঘূৰি নাহিলেই মই ভাল পাম। এইখিনি সময়তে মই আজিৰ এই অতি কৌতূহলোদ্দীপক সমস্যাটোৰ বিশ্লেষণ কৰাত আৰু আৰু ধাৰণাবোৰ বিজাই চোবাত মনোনিবেশ কৰিব পাৰোঁ।”

এইটো মোৰ জনা কথা যে যেতিয়াই মোৰ বন্ধুৱে কোনো এটা বিষয়ত গভীৰভাৱে চিন্তা কৰিব লগা হয় তেতিয়াই তেওঁৰ প্ৰয়োজন হয় নিবলা আৰু নিৰ্জনতাৰ। সেই সময়ত ~~সেই সময়ত~~ সাক্ষ্য প্ৰমাণবোৰ গুৰুত্ব কি হ’ব পাৰে চিন্তা কৰে, সমস্যা সমাধানৰ বেলেগ বেলেগ ~~বি~~ উলিয়াবলৈ যত্ন কৰে আৰু সমাধানৰ সম্ভাৱনাৰ ক্ষেত্ৰত কোনকেইটা বিষয়নো সঠিক অধ্যয়ন কৰাৰ প্ৰয়োজন নিৰ্ণয় কৰে। সেয়েহে মই সমস্ত দিনটো ক্লাবত কটাই সন্ধিয়া প্ৰায় ন বজাতহে উলটি আহিলোঁ। দুবাৰখন মেলিয়েই মোৰ এনেহে লাগিল যেন কোঠাটোত একুৰা জুইহে জ্বলি আছে। ধোঁৱাৰে তেনেই ধূবলী-কুঁৱলী। আনকি মেজৰ ওপৰত থকা লঠনটোৰ পোহৰো অস্পষ্ট। অৱশ্যে কোঠাটোত সোমাই ধোঁৱাৰ লগে লগে মোৰ ভয় আঁতৰিল। অহীয়া, চোকা ধঁপাতৰ তীব্ৰ ধোঁৱাইহে এনে অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে। ধোঁৱাই মোৰ ডিঙি সুৰসুৰাই দিয়াত কাহ ওলাল। ধোঁৱাৰ মাজেৰে হ’মছৰ অৱয়ৱটো অস্পষ্ট ৰূপত মই দেখিলোঁ। তেওঁৰ ড্ৰেছিং-গাউনটো আৰামী চকীত কোঁচ খাই আছে, ওঁঠৰ মাজত ক’লা পাইপ। কেইবা নুৰা কাগজ তেওঁৰ চাৰিওফালে পৰি আছে।

তেওঁ ক’লে, “পানী লাগিছে নেকি, ৰাটছন।”

“নহয় নহয়, বিবাক্ত পৰিৱেশেহে এনে কৰিছে।”

“এৰা, কোঠাটো গুলুম মাৰি ধৰিছে। নহয়নে?”

“গুলুম মৰা নহয়, অসহ্য কৰি তুলিছে।”

“তেনেহ’লে ৰিৱিকিখন খুলি দিয়া। মই ধৰিব পাৰিছোঁ, আজি সমস্ত দিনটো ক্লাবতে থাকিলা। মই ঠিকেই কৈছোঁ, নহয়নে?”

“ঠিকেই কৈছা। কিন্তু তুমি কেনেকৈ গম পাল্লা?”

মোৰ ভেৰা লগা অৱস্থা দেখি আমোদ পাই তেওঁ ডাঙৰকৈ হাঁহি দিলে।

“তুমি সতেজ, সুষ্ঠু। মনৰ আনন্দত থকা যেন লাগিছে, ৰাটছন। মোৰ নিৰ্ণায়ক কক্ষতাৰ সেয়েহে সামান্য প্ৰয়োগ কৰিলোঁ। বৰ্ণা-বিস্তৃত ডাববীয়া বস্ত্ৰবস্ত, দিনৰ ভাগতে ভৱলোকপৰাকী ওলাই গৈছিল। তেওঁ এতিয়া সন্ধিয়া উদ্ভতি আহিছে। সাজ-

সজ্জা নিখুঁত, মূৰৰ টুপী আৰু ভৰিৰ জোতা এতিয়াও চিকমিকাই আছে। তেওঁ নিশ্চয় ঘূৰি-ফুৰা নাছিল; কোনোবা এঠাইতে আঠা লাগি আছিল। নলে-গলে লগা তেওঁৰ কোনো বন্ধুও নাই। তেনেহ'লেনো তেওঁ ক'ত থাকিব পাৰে? কথাটো স্পষ্ট হৈ নগ'লনে?"

“এবা কথাটো স্পষ্ট হৈ গ'ল।”

“এই ধৰাৰ বছবোৰ কথাই স্পষ্ট হৈ থাকে, পাছে সেইবোৰ কোনেও মনোযোগেৰে লক্ষ্য নকৰে। মইনো বাক আজি ক'ত আছিলোঁ?”

“তুমিও ইয়াতে আঠা লাগি আছিল।”

“ওঁহোঁ, ক'বলৈ গ'লে, মই ডেভনশ্বিমুৰত আছিলোঁ।”

“দেহা ইয়াত, মন তাত?”

“ঠিক কৈছা। মোৰ শৰীৰ এই আৰামী চকীখনত আছে ঠিকেই। আৰু ক'বলৈ দুখ লাগে, এই শৰীৰটোৱেই মোৰ প্ৰকৃত সত্তাৰ অনুপস্থিতিতে ডাঙৰ দুই পাত্ৰ কফি খাই আৰু অপৰ্য্যাপ্ত ধঁপাত হুপি শেষ কৰিলে। তুমি যোৱাৰ পাছতে মই ষ্টেমফৰ্ডৰপৰা তৃণভূমিৰ সেই অঞ্চলটোৰ ছাৰ্ভে মেপখন আনি ল'লোঁ আৰু তেতিয়াৰপৰাই মোৰ সমস্ত চেতনা এইখনক লৈয়ে ব্যস্ত আছে। এতিয়া নিজেই নিজকে প্ৰশংসা কৰি কওঁ যে মই পথৰ সন্ধান পালোঁ।”

“মোৰ ধাৰণা, এইখন এখন বিশাল মেপ।”

“এবা, অতি বিশাল।” মেপৰ নুৰাটোৰ এটা অংশৰ মেৰ খুলি তেওঁ আঁঠুৰ ওপৰত মেলি ল'লে। “আমি বিচৰা বিশেষ জিলাখন ইয়াতে আছে। মাজতে এয়া বান্ধাবভিল হল।”

“ইয়াৰ চাৰিওফালে সেখোন অৰণ্য?”

“ঠিকেই কৈছা—, তৃণভূমিৰ সোঁফালে কাষে কাষেই এইটো ইউ-গলি হ'ব লাগিব, অবশ্যে ইয়াত কোনো নাম দিয়া নাই। এই ঘৰবোৰৰ থুপটোৱেই ডাঃ মাৰ্টিমাৰৰ মুখ্য কাৰ্যালয় থকা গ্ৰিমপেন নামৰ সৰু গাঁওখন হ'ব লাগিব। অঞ্চলটোত পাঁচ মাইল ব্যাসাৰ্ধ জুৰি অ'ত-ত'ত কেইটামান মাথোঁ বাসগৃহ দেখা যায়। ইয়াত এয়া ডাঃ মাৰ্টিমাৰে উল্লেখ কৰা লেকটাৰ বোলা ঠাইখন। ঘৰ এটাৰ নিৰ্দেশ ইয়াত আছে। সেইটোৱেই প্ৰকৃতিবিদ ষ্টেপল্টনৰ, মোৰ মনত থকা মতে সেইটোৱেই তেওঁৰ নাম, বাসস্থান হ'ব পাৰে। তৃণভূমিৰ এই খণ্ডতে 'হাই টৰ' আৰু 'ফাউলম্যাদ' নামৰ আৰু দুটা পামথৰ আছে। এই ঠাইৰপৰা চৈধ্য মাইল দূৰত প্ৰিন্সটনৰ কৰাগাৰ। এই বিশেষ স্থানবোৰৰ মাজে মাজে আৰু চাৰিওফালে মাথোঁ বিবৰ, জনপ্ৰাণীহীন তৃণভূমি। এইখন

মঞ্চতে বিয়োগান্ত নাটকখন অভিনীত হৈছিল আৰু ইয়াতে নাটকখন পুনৰাভিনয় কৰাত আমি সহায় আগ বঢ়াব পাৰোঁ।”

“এইখন এখন বন্যভূমি।”

“এৰা, যথোপযুক্ত পটভূমি। যদিহে চয়তানে মানুহৰ কৰ্মৰাজিত হেতা-ওপৰা কৰিব খোজে...।”

“এতিয়া তুমি নিজেই অলৌকিক প্ৰভাৱৰ বৰ্ণনা সমৰ্থন কৰা যেন লাগিছে।”

“চমুকৈ প্ৰতিনিধিবোৰ তেজ-মঙহৰো হ’ব পাৰে, নোৱাৰে জানো? আৰম্ভণিতে আমাৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰিছে দুটা প্ৰশ্নই। সঁচাকৈয়ে কিবা অপৰাধ সংঘটিত হৈছিলনে? দ্বিতীয়তে, যদিহে হৈছিল, অপৰাধটোনে কি আৰু সেইটো কেনেকৈ সংঘটিত কৰা হৈছিল? ডাঃ মৰ্টিমাৰৰ অলৌকিক ঘটনাৰ অনুমান সঁচা হ’লে আমাৰ অনুসন্ধানৰ কোনো প্ৰয়োজনেই নাই। কিন্তু এই অনুমানৰ বিষয়ে ভবাৰ আগতে আন সকলো ধাৰণা সম্বন্ধে আমাৰ অনুসন্ধান শেষ কৰি ল’ব লাগিব। যদি তুমি বেয়া নোপোৱা, আমি শ্বিৰিকিখন আকৌ বন্ধ কৰি দিয়া ভাল হ’ব। ঘনীভূত পৰিৱেশে আমাৰ চিন্তা ঘনীভূত হোৱাতো সহায় কৰিব। ঘটনাটোৰ কথা চিন্তা কৰিবলৈ মই বাকহৰ ভিতৰত সোমাই থাকিবলৈ লাগিব বুলি নাতাবোঁ, পাছে মোৰ বন্ধমূল বিশ্বাসৰ এয়াই যুক্তিসংগত পৰিণতি। বাক কেছটো চিন্তা কৰি চাইছানে?”

“এৰা, আজিৰ সমস্ত দিনটোতে মই এই বিষয়ে চিন্তা কৰিছোঁ।”

“ভাবি-গুণি কিবা পালানে?”

“ঘটনাটো বৰ বিভ্ৰান্তিকৰ।”

“নিশ্চিতভাৱে ইয়াৰ এটা বিশেষত্ব আছে। কেইটামান কথা বিশেষভাৱে মন কৰিবলগীয়া। উদাহৰণস্বৰূপে, ভবিষ খোজৰ চিনবোৰ সলনি হোৱা কথাটোকে ধৰা। সেইটো কিয় হ’ল ধৰিব পাৰিছানে?”

“মৰ্টিমাৰে কোৱা মতে গলিটোৰ সেই অংশ তেওঁ ভৰিৰ আঙুলিত ভৰ দি খোজ কাঢ়িছিল।”

“তেওঁ মাথোঁ ঘটনাটোৰ অনুসন্ধানত কোনোবা মুখই দিয়া বিবৃতিকে দোহাৰিছিল। এজন ব্যক্তিয়ে গলিটোত কিয় আঙুলিত ভৰ দি খোজ কাঢ়িব?”

“ভেনেহ’লে কথাটো কি?”

“বাটছন, তেওঁ দৌৰিছিল, তৰ্জনি হেৰাই ভৰা-নৰা ছিপি দৌৰিছিল, কলিজা ফাটি উৰুবি খাই পৰি নোবোৱালৈকে দৌৰিছিল।”

“কিহৰ কাৰণে তেনেকৈ দৌৰিছিল?”

“তাতেইতো সমস্যা। এনে এটা আভাস পোৱা গৈছে যে দৌৰাৰ আগতে মানুহজনে ভয়তে তৰ্কনি হেৰুৱাইছিল।”

“সেইটো তুমি কেনেকৈ ক’লা?”

“মোৰ ধাৰণা এই ভয়ৰ উৎস কাৰৰ তৃণভূমিত আছিল। যদি সেইটো সত্য হয়, সত্য হোৱাৰে সম্ভাৱনা অতিকৈ প্ৰবল, তেনেহ’লে তেনেই বিবুদ্ধি হোৱা মানুহ এজনেহে ঘৰৰ ফাললৈ দৌৰি নাহি ঘৰৰপৰা আঁতৰি যাব। জিপচিজনে দিয়া সাক্ষ্য যদি সত্য হয় তেনেহ’লে সাহায্যৰ কাৰণে চিএৰ-বাখৰ কৰিছিল, কিন্তু ~~নিশা~~ নিশাৰপৰা এই চিএৰ-বাখৰবোৰ আহিছিল তাত সাহায্য পোৱাটো একেবাৰে দুৰ্ভাগ্য। আকৌ, সেই নিশা তেওঁ কাৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰি আছিল? তুমি যদি অপেক্ষা কৰিব লগাই আছিল তেনেহ’লে ঘৰত নাথাকি ইউ-গলিৰ উইকেট গেটখনৰ ওচৰত বৈ আছিল কেনেই?”

“তুমি তেওঁ কাৰোবাৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰি থকা বুলি ভাবানে?”

“মানুহজন বয়সস্থ আৰু অসুস্থ। সন্ধিয়া সময়ত এপাক টহল দিয়াটো স্বাভাৱিক। বতৰটো আছিল সেমেকা। কিন্তু ডাঃ মৰ্টিমাৰে ছিগাৰৰ ছাইখিনি দেখিয়েই মানুহজন তাত পাঁচ-দহ মিনিট বৈ থকা বুলি কোৱা কথাটো বাস্তৱ জ্ঞানসন্মত হ’ল জানো?”

“কিন্তু তেওঁতো প্ৰতি সন্ধিয়াতে ফুৰিবলৈ যায়।”

“মই কিন্তু এইটো নাভাবোঁ যে প্ৰতি সন্ধিয়াতে তৃণভূমিৰ গেটখনৰ ওচৰত অপেক্ষা কৰে। বৰঞ্চ এইটোহে জনা গৈছিল যে তেওঁ তৃণভূমিৰপৰা আঁতৰি ফুৰিবলৈ বিচাৰিছিল। সেই নিশাহে তেওঁ তাত বৈছিল। সেইটো নিশা আছিল তেওঁ লগুনলৈ যাবলৈ ঠিক কৰা পুৱাটোৰ আগৰ নিশা। কথাটো মন কৰিছানে, ৰাটছন, আমাৰ অনুসন্ধানৰ এতিয়া বেহা লাগিছে। মোৰ বেহেলাখন দিয়া। আজিলৈ আৰু ঘটনাটোৰ কথা চিন্তা নকৰোঁ। কালিলৈ পুৱা ডাঃ মৰ্টিমাৰ আৰু ছাৰ হেনৰি বান্ধাবভিলক লগ পোৱালৈ আমাৰ কামৰ মূলতুৰী ৰাখিলোঁ।”

ছাব হেনৰি বাস্কাৰভিল

আমাৰ প্ৰাতৰাশ সোনকালেই শেষ হ'ল। ষ্ট্ৰেছিং গাউন পৰিহিত হ'মছে এতিয়া হ'বলগীয়া দেখা-সাক্ষাতটোৰ কাৰণে বাট চাই বৈ আছে। আমাৰ মক্কেলসকল সময় চলা লোক। ঠিক দহ বাজিছেহে, ডাঃ মৰ্টিমাৰ ওলালহি, লগতে ডেকা বেব'নেটজন। ডেকাগৰাকী চুটি-চাপৰ, সদা-সতৰ্ক, ঘন-ক'লা চেলাউৰি, কঠিন মুখমণ্ডলেৰে ব্ৰিছ বছৰীয়া ইষ্ট-পষ্ট লোক। তেওঁৰ পিছনত এযোৰ বডা বডৰ টুইড কাপোৰৰ ছুট। চেহেৰা দেখিলেই বুজা যায় যে তেওঁৰ বেছিভাগ সময়েই অতিবাহিত হয় মুকলি আকাশৰ তলত। তথাপি ভদ্ৰলোকগৰাকীৰ স্থিৰ দৃষ্টি আৰু শান্ত মানসিক দৃঢ়তাই যেন কিবা এক বিশেষ ভাব প্ৰকাশ কৰে।

ডাঃ মৰ্টিমাৰে ক'লে, “এখেত হ'ল ছাব হেনৰি বাস্কাৰভিল।”

“এবা, মিষ্টাৰ শ্বাৰলক হ'মছ। আটাইতকৈ আশ্চৰ্য্যৰ কথাটো হ'ল, যদিহে বন্ধুৰে মোক আজি আপোনাৰ ইয়ালৈ অহাৰ কথা নক'লেওহেঁতেন, মই তেতিয়া নিজৰ গৰজতে আহিলোঁহেঁতেন। মই জনামতে আপুনি বহস্যৰ মেৰপাক খুলি ভাল পায় আৰু আজি বাতিপুৰা ময়ো তেনে এটা বহস্যৰ গোন্ধ পালোঁ, যিটো ভেদ কৰিবলৈ মোৰ চিন্তাৰ সামৰ্থ্যতকৈ গভীৰতৰ চিন্তাৰ প্ৰয়োজন।”

“ছাব হেনৰি, অনুগ্ৰহ কৰি বহক। মোৰ ধাৰণা আপুনি ক'ব খুজিছে যে লণ্ডনত উপস্থিত হোৱাৰ পাছত আপোনাৰ কিবা বিশেষ অভিজ্ঞতা হৈছে।”

“মিষ্টাৰ হ'মছ, খুব বিশেষ উল্লেখনীয় একো ঘটনা নাই। কৌতুকৰ কথা বুলিয়েই ক'ব পাৰি। মানে মই চিঠিখনৰ কথা কৈছোঁ, যদিহে অবশ্যে এইখন চিঠি বুলি ধৰা হয়। এইখন আজি বাতিপুৰা পালোঁ।”

তেওঁ এটা লেফাফা মেজৰ ওপৰত থ'লে। আমি সকলোৱেই তাত উবুৰি খাই পৰিলোঁ। লেফাফাটোত বৈশিষ্ট্য একো নাই, সাধাৰণ, ছাই-বৰগীয়া। ঠিকনা, ‘ছাব হেনৰি বাস্কাৰভিল, নৰ্থাৱাৰলেণ্ড, হোটেল’, ঠিকনাত লিখা আখৰবোৰ আঁতৰা। ‘চেৰিং ক্ৰছ’ ডাকঘৰৰ মোহৰ মৰা, আগ দিনা গধূলি ডাকত দিছে।

অত্ৰহে ভদ্ৰলোকগৰাকীৰ প্ৰতি দৃষ্টি পেলাই হ'মছে সুধিলে, “আপুনি যে নৰ্থাৱাৰলেণ্ড হোটেললৈ গৈছে সেইটো বাক কোনে জানে?”

ডা. মৰ্টিমাৰে ক'লে, “এখেত হ'ল ছাব হেনৰি বাস্কাবডিল।”

“কোনেও নাজানিছিল। ডাঃ মৰ্টিমাৰক লগ পোৱাৰ পাছতহে মই তালৈ যাম বুলি থিৰাং কৰা হৈছিল।”

“কিন্তু ডাঃ মৰ্টিমাৰ চাইগৈ আগবপৰাই ভাত আছিল?”

ডাক্তৰে ক’লে, “মইতো এজন বন্ধুৰ ঘৰতহে আছোঁ। আমি এইখন হোটেল ঠিক কৰিম বুলি আগতীয়াকৈ একো সিদ্ধান্ত লোৱা নাই।”

“হঁ, আপোনাৰ গতি-বিধি সম্বন্ধে কোনোবা অত্যন্ত আগ্ৰহী যেন পাওঁ।” এইদৰে কৈ হ’মছে লেফাফাটোৰপৰা চাৰি ভাঁজ কৰি ভৰাই থোৱা এখন আধা পাতৰ ফুলস্কেপ কৰ্ণজ ~~উলিয়াই~~ তেওঁ সেইখন খুলি মেজৰ ওপৰত মেলি ধৰিলে। ‘কাগজখনৰ মাজতে মাথো এটা ~~বাক্য~~ ~~বাক্যটোৰ~~ শব্দবোৰ ছপা আখৰ আঠা লগাই তৈয়াৰ কৰা, মাথো ‘moor’ শব্দটো চিয়াহীৰে লিখা। ~~বাক্যটো~~ আছিল : As you value your life or your reason keep away from the moor.

(যিহেতু আপোনাৰ প্ৰাণৰ প্ৰতি মমতা আছে, অথবা, আপুনি এগৰাকী যুক্তি-নিৰ্ভৰ লোক, আপুনি তৃণভূমিৰপৰা আঁতৰি থাকক।)

হেনৰি বান্ধাৰভিলে ক’লে, “এতিয়া মিঃ হ’মছ, আপুনি বোধকৰোঁ ক’ব পাৰিব এই বাক্যৰ প্ৰকৃত অৰ্থ কি আৰু মোৰ বিষয়ে ইমানকৈ আগ্ৰহাৰিত হোৱা লোকজননো কোন?”

“ডাঃ মৰ্টিমাৰ, আপুনি বাক এই সম্বন্ধে কি ভাবে? আপুনি নিশ্চয় এইটোও এটা অতিপ্ৰাকৃতিক ঘটনা বুলি নাভাবে?”

“নাভাবোঁ, কিন্তু এইটো এনে এজন লোকৰ কাম হ’ব পাৰে, যিজনে গোটেই ঘটনাটোৱেই অতিপ্ৰাকৃতিক বুলি বিশ্বাস কৰে।”

ছাৰ হেনৰিয়ে কৰুভাৱে সুধিলে, “কি ঘটনাৰ কথা কৈছে? আপোনালোকে দেখিছোঁ মোৰ নিজা বিষয়বোৰ সম্বন্ধে মোতকৈ বেছিকৈহে জানে।”

হ’মছে ক’লে, “ছাৰ হেনৰি, আমি জনা কথাবোৰৰ বিষয়ে ইয়াৰপৰা বিদায় লোৱাৰ আগতেই আপুনি গম পাব। এতিয়া আপোনাৰ অনুমতি লৈ এই কৌতূহল জগোৱা কাগজখনৰ বিষয়েই আলোচনা কৰোঁ। এইখন নিশ্চয় কালি সন্ধিয়া তৈয়াৰ কৰি ডাকত দিছিল। ৰাটছন, তাত কালিৰ ‘টাইমছ’ কাকতখন আছেনে?”

“সেয়া চুকতে আছে।”

“তোমাক অলপ দিগদাৰি দিছোঁ। ঘাই ঘাই প্ৰবন্ধ থকা কাকতখনৰ মাজৰ পৃষ্ঠাটো দিয়াচোন।” হ’মছে পৃষ্ঠাটো ততাতৈয়াকৈ এবাৰ তলে-ওপৰে চালে। তেওঁ ক’লে, “মুক্ত বাণিজ্যৰ বিষয়ে লিখা এইটো মুখ্য প্ৰবন্ধ।” প্ৰবন্ধটোৰ এটা অংশলৈ

আঙুলিয়াই তেওঁ মোক উঠেৰহে সুধিলে, “এই অংশটোৰ বিষয়ে তোমাৰ কি ধাৰণা কোৱাচোন।” মনৰ সন্তুষ্টিত তেওঁ হাত দুখন মোহাবিবলৈ লাগিল।

মই ক’লোঁ, “ইয়াত এক মনোভাব ব্যক্ত কৰিছে, নহয়নে বাক?”

এক পেছাদাৰী আগ্ৰহেৰে ডাঃ মৰ্টিমাৰে হ’মছক লক্ষ্য কৰি আছে আৰু ছাৰ হেনৰি বান্ধাৰভিলে মোৰ ফালে এক বিভ্রান্ত দৃষ্টি পেলাইছে।

ছাৰ হেনৰিয়ে ক’লে, “শুদ্ধপদ্ধতি সম্বন্ধে মই বিশেষ একো নাজানো আৰু এনেবোৰ কথাত মোৰ বৰ আগ্ৰহো নাই। কিন্তু আমি এতিয়া কাগজখনৰ টোকাটো সম্বন্ধে কৰা অনুসন্ধানৰপৰা অলপ আঁতৰি অহা যেন লাগিছে।”

“ছাৰ হেনৰি, কথাটো আপুনি ~~কোৱা~~ দৰে ঘটাই নাই। প্রকৃততে ই সম্পূৰ্ণ ওলোটাহে। আমি বিশেষভাৱে ঘটনাটোৰ আঁত বিচাৰি আছোঁ। ইয়াত ~~কিছিন~~ মোৰ কাম কৰাৰ পদ্ধতি সম্বন্ধে আপোনাতকৈ বেছি ওৰাকিবহাল, পাছে তেওঁৰো বাক্যটোৰ গাঁথনিৰ সম্পৰ্কত প্ৰবন্ধটোৰ এই অংশৰ তাৎপৰ্য্য সম্বন্ধে তৎ ধৰিব পৰা নাই।”

“এবা, মই স্বীকাৰ কৰিছোঁ, এই বিষয়ে একো উদ্ধৃতি পোৱা নাই।”

“কিন্তু প্ৰিয় ৰাটছন, দুয়োটাৰ মাজত এক দৃষ্টি ~~কোৱা~~ আছে। প্রকৃততে এটাৰপৰা আনটো গঁধা হৈছে। ‘You’, ‘Your’, ‘life’, ‘reason’, ‘value’, ‘keep away’, ‘from the’ বাক্যটোৰ এই শব্দবোৰ ক’ৰপৰা কেনেকৈ লৈছে তুমি এতিয়াও ধৰিব পৰা নাইনে?”

ছাৰ হেনৰিয়ে উঠেৰহে ক’লে, “আশ্চৰ্য্যকৰ কথা, আপুনি ঠিকেই কৈছে। আপুনি ঠিকেই কৈছে। আপুনি যে ইমান তৎপৰ হৈ কথাটো ধৰি পেলালে।”

“প্ৰবন্ধটোৰপৰাই যে শব্দবোৰ লৈছে এই কথাত ‘আমাৰ অকণো সন্দেহ নাথাকে, কিয়নো আমি দেখিছোঁ যে ‘keep away from the’ -এই চাৰিটা শব্দৰ বাক্যাংশ প্ৰবন্ধটোত থকাৰ দৰে একেলগেই একে টুকুৰাতে কাটি উলিয়াই আঠা লগাই দিছে।”

“এবা, ঠিকেই কৈছে।”

ডাঃ মৰ্টিমাৰে মোৰ বন্ধুৰ ফালে বিশ্বয়-বিমুক্ত হৈ চাই ক’লে, “সঁচাকৈয়ে, মিষ্টাৰ হ’মছ, আপোনাৰ এই কাম মোৰ কল্পনাবো অতীত। মই ইমান আচৰিত নহ’লোঁহেঁতেন, যদি কোনোবাই ক’লেহেঁতেন যে শব্দবোৰ বাতৰিকাকতৰপৰা লৈছে; কিন্তু আপুনিহে কোনখন কাকতৰ কোন প্ৰবন্ধৰপৰা লৈছে তাকো কৈ দিলে। মোৰ কৰণে ই সঁচাই এক বিশ্বয়কৰ ঘটনা। আপুনি কথাটো কেনেকৈ জানিলে?”

“মই ভাবোঁ, আপুনি লাওখোলা এটা পৰীক্ষা কৰি সেইটো এজন নিগ্ৰোৰ নে এজন এফ্ৰিমোৰ কৈ দিব পাৰে?”

“নিশ্চয়।”

“কিন্তু কেনেকৈ?”

“কাৰণ এইটো মোৰ বিশেষ ধৰণৰ চৰ। প্ৰভেদবোৰো স্পষ্ট।”

“আপোনাৰ দৰেই মোৰো এইটো বিশেষ ধৰণৰ চৰ। ইয়াতো প্ৰভেদবোৰ স্পষ্ট। আপোনাৰ নিগ্ৰো আৰু এফ্ৰিমোৰ দৰেই অপৰিপাটিকে ছপা কৰা সজিয়াৰ আধা পেনি দামৰ কাগজৰ আখৰবোৰ আৰু ‘টাইম্ছ’ কাকতৰ প্ৰবন্ধৰ বুৰ্জোৱা টাইপৰ আখৰবোৰ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। অপৰাধবিজ্ঞানৰ পাৰদৰ্শী লোকৰ কাৰণে বিভিন্ন আখৰৰ চিনাকি উলিওৱাৰ জ্ঞান আহৰণ কৰাটো এটা অতিশয় প্ৰাথমিক প্ৰয়োজন। অৱশ্যে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে মই সৰুতে ‘লড্ছ ফ্ৰাঙ্কলিন’ আৰু ‘বেষ্টাৰ্ন মৰ্নিং নিউজ’ নামৰ কাগজ দুখনৰ আখৰৰ পাৰ্থক্য উলিয়াবলৈ টান পাইছিলোঁ। পাছত ‘টাইম্ছ’ৰ মূল প্ৰবন্ধৰ আখৰবোৰ সম্পূৰ্ণৰূপে বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ। বাক্যটোৰ আখৰবোৰ আন ক’ৰোপৰা অনা হ’ব নোৱাৰে। ঘটনাটো কালি হৈছিল কাৰণে মই ভাবিলোঁ যে সম্ভৱতঃ কালিৰ কাকতখনতে শব্দকেইটা পোৱা যাব।”

ছাৰ হেনৰি বান্ধাৰভিলে ক’লে, “মিষ্টাৰ হ’ম্ছ, এতিয়া মই কথাবোৰ বুজি পালোঁ। কোনোবাই প্ৰেৰিত নিৰ্দেশটোৰ আখৰবোৰ এখন কেঁচীৰে...”

“কেঁচীখন সৰু, খাৰ থকা অংশটো চুটি। সেয়েহে কাটোতাজনে ‘keep away’ শব্দ দুটাৰ ওচৰত দুবাৰ বেগিব লগা হৈছে,” হ’ম্ছে ক’লে।

“ঠিকেই। কোনোবাই তেনেহ’লে প্ৰেৰিত নিৰ্দেশৰ আখৰবোৰ এখন চুটি কেঁচীৰে কাটি, কাগজখনৰ ওপৰত আঠাৰে লগাই দিছে। কিন্তু ‘moor’ শব্দটো কিয় হাতেৰে লিখি দিব লগা হ’ল?”

“কাৰণ, ছপা ‘moor’ শব্দটো বিচাৰি নাপালে। অন্য শব্দকেইটা সহজতে পোৱা যায়, কিন্তু ‘moor’ শব্দটো ঘনাই ব্যৱহৃত হোৱা শব্দ নহয়।”

“মিষ্টাৰ হ’ম্ছ, নিৰ্দেশ বাৰ্তাটোৰ আখৰবোৰ স্পষ্ট হ’ল। আপুনি পাছে আৰু কিবা সন্ধান পালে নেকি?”

“দুই-এটা কথাৰ আভাস আছে। অৱশ্যে সকলো ওৎসূৰ আঁতৰাই পেলাবলৈ চৰম প্ৰয়াস কৰা হৈছে। ঠিকনাটো আপুনি দেখিছেই, তেনেই আঁতৰা আখৰে লিখিছে। কিন্তু ‘টাইম্ছ’ কাকতখনতে এলাপেচ মানুহে নলয়, সাধাৰণতে উচ্চশিক্ষিত লোকৰ হাততহে ইয়াক দেখা যায়। গতিকে এইটো আৰি বিবাং কৰিব পাৰোঁ যে

চিঠিখন এজন উচ্চশিক্ষিত লোকৰ সৃষ্টি, কিন্তু তেওঁ এজন অশিক্ষিত লোকৰ ভাও দিব বিচাৰিছে। তেওঁৰ নিজৰ প্রকৃত গঢ় লুকুৱাবলৈ চেষ্টা এই কাৰণেই কৰিছে যে তেওঁৰ আখৰ-পাতি নিশ্চয় চিনাকি অথবা চিনি উলিওৱাটো টান নহ'ব। আকৌ, আপুনি নিশ্চয় লক্ষ্য কৰিছে যে শব্দবোৰ একেবাৰে পোন শাৰীত আঠা লগোৱা হোৱা নাই, তাৰে কিছুমান ওপৰ-তল হৈছে। যেনে, 'life' শব্দটো ঠিক ঠাইত নাই। কাটোতাজনৰ অসাৱধানতাৰ কাৰণেও এইটো হ'ব পাৰে, অথবা তেওঁ ততাতৈয়াকৈ কামটো কৰাৰ উদ্ভেজনাতে এনে কৰিব লগা হ'ল। পাছে মই ভাবোঁ মোৰ দ্বিতীয় অনুমানটোহে শুদ্ধ, কিয়নো এনে এটা জৰুৰী কামত মানুহজন কেতিয়াও অসাৱধান নহয়। যদি তেওঁ ততাতৈয়া কৰিছিল তেন্তে প্ৰশ্ন উদয় হয়, তেওঁনো কিয় খৰখৰ কৰিছে? হ'ল? পুৱালৈকে কোনোবা সময়ত চিঠিখন ডাকত দিলেই ছাৰ হেনৰিয়ে হোটেল এৰি যোৱাৰ আগতেই পালেহেঁতেন। তেনেহ'লে, তেওঁৰ মনত কেনেকৈ ৰাধা পোৱাৰ আশংকা কৰিছিল নেকি? যদিহে কৰিছিল, কাৰণৰা?"

ডা० মাৰ্টিমাৰে ক'লে, "আমি দেখোন অনুমানৰ ভিত্তিতহে কথা কৈ আছোঁ?"

"আপুনি বৰং কওক, আমি সম্ভৱনাবোৰ চালি-জাৰি চাইছোঁ, আৰু ইয়াৰ ভিতৰত আটাইতকৈ সম্ভাৱ্যটোকে বাছি উলিয়ায়। কল্পনাৰ আশ্ৰয় লোৱাটো এক বৈজ্ঞানিক আহিলা আৰু অনুমানক ভিত্তি স্বৰূপে ল'বলৈ আমাৰ কিছুমান বাস্তৱ আহিলাও নোহোৱা নহয়। এতিয়া মই আৰু এটা কথা কওঁ, আপুনি এইটোও অনুমান বুলি ক'ব পাৰে, কিন্তু মই নিশ্চিত যে এই ঠিকনাটো এখন হোটেলত লিখা হৈছিল।"

"আপুনিনো কেনেকৈ সেইটো ক'লে?"

"আপুনি যদি মনোযোগেৰে পৰীক্ষা কৰে তেনেহ'লে গম পাব যে ঠিকনাটো লিখোঁতে লিখোঁতেই কলম-চিয়াহী দুয়োটাৰপৰাই আমনি পাইছিল। এটা শব্দ লিখোঁতেই কলমটোৰপৰা দুবাৰ চিয়াহী ছিটিকি পৰিছে আৰু এই সক ঠিকনাটো লিখোঁতেই তিনিবাৰ চিয়াহী শুকাই গৈছে। বুজা যায় যে দোৱাতটোত তেনেই অকণমান চিয়াহী আছিল। এতিয়া কথাটো হ'ল ব্যক্তিগত লোকৰ ক্ষেত্ৰত কলম-চিয়াহীৰ এনে অৱস্থা সাধাৰণতে নঘটে, বিশেষকৈ কলম বেয়া হোৱা আৰু চিয়াহী শুকাই ফেৰা, এই দুয়োটা একেলগে নঘটাই ব্যক্তিৰ ক্ষেত্ৰত স্বাভাৱিক। কিন্তু হোটেলৰ কলম-চিয়াহীৰ কথা আপুনি জানেই। তাতেই এই দুয়োটা আহিলাই অসুবিধা কৰাটো সম্ভৱ। এৰা, মই কোনো সংকোচ নকৰাকৈ ক'ব পাৰোঁ যে যদিহে চেৰিং ব্ৰুছৰ আশে-পাশে থকা হোটেলবোৰৰ পেলনীয়া কাগজ পেলোৱা যন্তনবোৰত বিচাৰ-বোঁচাৰ কৰি শব্দ কাটি

নিয়া টাইমছৰ শীৰ্ষ প্ৰবন্ধ থকা পাতটো উলিয়াব পাবোঁ, তেনেহ'লে এই বিশেষ বাৰ্তা পঠোৱা মানুহজনক অবিলম্বে ধৰি পেলাব পাৰিম।”

হ'মছে তাৰ পাছত শব্দবোৰ এঠাই দিয়া ফুলক্লেপ কাগজখন চকুৰপৰা মাত্ৰ এক দুই ইঞ্চিমান আঁতৰত ধৰি পৰীক্ষা কৰাত লাগিল। অলপ পাছত সেইখন থৈ দি তেওঁ ক'লে, “নাই, একো নাই। আধা ফলা ফুলক্লেপ কাগজ, নাই যি নাই, কাগজৰ কোম্পানিৰ জলছবিটোও নাই। চিঠি টুকুৰাৰ বিষয়ে অনুসন্ধান শেষ। এতিয়া ছাব হেনবি কণ্ডাক্টোন, লণ্ডনলৈ অহাৰ পাছত আপুনি মন কৰিব লগা আৰু কিবা আন ঘটনা ঘটিছে নেকি।

“কিয় সুধিলে; হ'মছ? নাইতো, একো ঘটনা নাই।”

“আপোনাক কোনোবাই অনুসৰণ কৰা অথবা নিৰীক্ষণ কৰি থকা দেখা নাইনে?”

আমাৰ অতিথিয়ে ক'লে, “মোৰ নিজকে এতিয়া এখন সজীয়া উপন্যাসৰ চৰিত্ৰ হোৱা যেন লাগিছে। মোকনো বাক কিয় কোনোবাই অনুসৰণ-নিৰীক্ষণ কৰিব?”

“এইটো বিষয়ে মই কথা পাতিম। এই আলোচনা আৰম্ভ কৰাৰ আগতে আপোনাৰ আৰু একো ক'ব লগা নাই নেকি?”

“সেইটো নিৰ্ভৰ কৰে আপুনি মোৰ কোনটো কথা আপোনাক জনাবলগীয়া বুলি বিবেচনা কৰে।”

“সাধাৰণতে নঘটা যিকোনো ঘটনাৰ কথা জানিবলৈ মোৰ আগ্ৰহ।”

ছাব হেনবিৰ মুখত মিচিকিয়া হাঁহি দেখা গ'ল।

“ব্ৰিটিছ জীৱন যাত্ৰা সম্বন্ধে মোৰ প্ৰত্যক্ষ জ্ঞান কম। এতিয়ালৈকে মোৰ প্ৰায় গোটেই জীৱনটো আমেৰিকা আৰু কানাডাতে কটালোঁ। কিন্তু ইয়াতো বোধকৰোঁ বুটজোতা এযোৰৰ এপাট হেৰাই যোৱাটো সাধাৰণতে ঘটা ঘটনা হ'ব নোৱাৰে।”

“আপুনি বুটজোতা এযোৰৰ এপাট হেৰাইছে?”

ডা॰ মাৰ্টিমাৰে উত্তৰে ক'লে, “প্ৰিয় মহাশয়, আপুনি জোতাপাট ক'ৰবাত ভুলকৈ থৈ দিছে আৰু ছোটেললৈ উভতি যাওঁতে নিশ্চয় বিচাৰি পাব। মিহাতে মিষ্টাৰ হ'মছক ইমান এটা সৰু কথাত চিন্তাত পেলোৱাৰ কি দৰকাৰ?”

“তেওঁ কিন্তু মোক সাধাৰণতে নঘটা ঘটনা কিবা ঘটিলে জনাবলৈ কৈছে।”

হ'মছে ক'লে, “ঠিককৈ, ঘটনাটো অস্বাভাৱিক যেন লাগিলেও আপুনি কৈছে, আপোনাৰ বুটজোতা এযোৰৰ এপাট হেৰাইছে?”

“কেনেকৈ হোৱা ঠাইৰপৰা নাইকিয়া হৈছে। মোৰ কোঠাৰ দুৱাৰৰ বাহিৰত

বুটযোৰ কালি নিশা থৈছিলোঁ। পুৱা মাথোন এপাটহে পালোঁ। সেইযোৰ ৰং কৰা ল'ৰাজনেও একো উবাদিহ দিব নোৱাৰিলে। দুখ লগা কথাটো হ'ল যে কালি নিশা মাথোন ষ্টেণ্ডৰপৰা জোতাযোৰ কিনিছিলোঁ আৰু মই এতিয়ালৈকে পিন্ধাই নাই।”

“যদি আপুনি পিন্ধাই নাই, ৰং কৰাৰ কাৰণেনো বাহিৰত থৈছিল কিয়?”

“জোতাযোৰ চামৰাৰ আছিল আৰু ৰং কৰা হোৱা নাছিল। সেয়েহে ৰং কৰাৰ কাৰণে সেই জোতাযোৰ বাহিৰত থৈছিলোঁ।”

“তেনেহ'লে আপুনি কালি লগুনত উপস্থিত হৈয়ে ওলাই গৈ বুটজোতাযোৰ কিনি আনিলেগৈ?”

“মই বহুত বস্তু ~~কিনিছিলোঁ~~। ডাঃ মৰ্টিমাৰ মোৰ লগত গৈছিল। যদি মই তালৈ জমিদাৰ হৈ যাব লাগে, তেনেহ'লে ভালকৈ পিন্ধা-উৰাতো কৰিব লাগিব। পশ্চিমত থাকোঁতে মই সাজপাৰৰ বিশেষ যত্ন লোৱা নাছিলোঁ। আন আন বস্তুৰ সাজতে মই মুগা বৰণীয়া বুটজোতাযোৰ কিনিছিলোঁ আৰু সেইযোৰ ভৰিত ~~সকলোৰ~~ ~~আপোনা~~তেই এপাট চুৰি হৈ গ'ল।”

স্বাৰলক হ'মছে ক'লে, “এইদৰে চুৰি কৰাটো ৱৰ অদৰকাৰী কথা যেনেই লাগিছে। ডাঃ মৰ্টিমাৰে ভবা মতে ময়ো ভাবোঁ যে আপুনি সোনকালেই হেৰোৱা বুটজোতাপাট পাব।”

ভূস্বামীজনে থিৰাংভাৱে ক'লে, “এতিয়া, ভদ্ৰলোকসকল, মোৰ যি সামান্য ক'বলগীয়া আছিল, ভালদৰেই ক'লোঁ। এতিয়া আপোনালোকে কথা দিয়া মতে মোক সকলো কথা বিবৰি কওক।”

হ'মছে সমিধান দিলে, “আপুনি যুক্তিপূৰ্ণ অনুৰোধেই কৰিছে। ডাঃ মৰ্টিমাৰ, আপুনি আমাক কোৱাৰ দৰেই কাহিনীটো তেওঁক ভালদৰে বুজাই কওক।”

আমাৰ বিজ্ঞানী বন্ধুগৰাকীয়ে এইদৰে উৎসাহিত হৈ, তেওঁৰ জেপৰপৰা কাগজ-পত্ৰবোৰ উলিয়াই, আগদিনা পুৱা আমাক বৰ্ণনা কৰা দি সমস্ত কাহিনীটো ক'লে। ছাৰ হেনৰি বান্ধাবভিলে মাজে মাজে আশ্চৰ্য্য প্ৰকাশ কৰি প্ৰগাঢ় মনোযোগেৰে কাহিনীটো শুনিলে।

দীঘলীয়া কাহিনীটোৰ বিৱৰণী শেষ কৰাৰ লগে লগে তেওঁ ক'লে, “মই এনে এক উদ্ভাবিকাৰৰ লগত জড়িত হ'লোঁ, যিটো প্ৰতিশোধৰ লগত জড়িত যেন অনুমান হৈছে। অৱশ্যে মই নাৰ্ছাৰিত পাঁচ দিনৰপৰাই চিকাৰী কুকুৰটোৰ কথা শুনি আহিছোঁ। পবিয়ালৰ এইটো প্ৰিয় কাহিনী, মই পাছৰ এইটো কেতিয়াও গুৰুত্বসহকাৰে লোৱা নাই। কিন্তু পুৱাৰ মৃত্যুৰ খবৰটোৰেও মোৰ মূৰ গৰম কৰি দিয়া যেন লাগিছে। এই মৃত্যু

কেনেকৈ ঘটিলে মই এতিয়াও স্পষ্টকৈ বুজা নাই। কিন্তু এইটো পুলিছৰ কেছ নে যাজকৰ কেছ থিৰাং সিদ্ধান্তলৈ আহিব পৰা নাই।”

“আপুনি ঠিক কথাই কৈছে।”

“মোৰ ধাৰণা, মই হোটেলত পোৱা চিঠিখনৰ কথাটো বৃত্ত্যৰ ঘটনাটোৰ লগতে জড়িত।”

ডা॰ মৰ্টিমাৰে ক’লে, “তৃণভূমিত কি ঘটি আছে, সেই বিষয়ে আমাৰকৈ বেলেগ কোনোবাইহে বেছিকৈ জানে যেন লাগিছে।”

হ’ম্ছে ক’লে, “এনেকুৱা লাগিছে যেন সেই কোনোবাজন আপোনালোকৰ প্ৰতি বৰ সময়, কিয়নো তেওঁলোকে আপোনালোকক বিপদৰ বিষয়ে সকাঁয়াই দিছে।”

“অথবা, তেওঁলোকে নিজৰ কিছাৰ কৰ্মক ভয় খুৱাই আঁতৰাই দিব বিচাৰিছে।”

“এৰা, সেইটোৱেই সম্ভৱ। ডা॰ মৰ্টিমাৰ, আপুনি মোৰ ওচৰলৈ এনে এটা সমস্যা লৈ আহিল, যিটোৱে বিভিন্ন ধৰণে চিন্তাৰ উদ্বেগ কৰে। সেয়েহে মই আপোনাৰ ওচৰত খাৰী। পাছে আমি এতিয়া থিৰাং কৰিব লগা বাস্তৱ কথাটো হ’ল, ছাব হেনবি, আপুনি ‘বান্ধাভিল হল’লৈ যোৱাটো উচিত বুলি ভাবেনে?”

“মই আকৌ কিয় নাযাম?”

“তাত কিন্তু বিপদ আছে যেন লাগিছে।”

“আপুনি পৰিয়ালৰ চয়তানটোৰপৰা হ’ব পৰা বিপদৰ কথা কৈছে নে আন কোনোবা মানুহে সৃষ্টি কৰিব পৰা বিপদৰ কথা কৈছে?”

“সেইটো বিচাৰি উলিয়াব লাগিব।”

“যিহৰ বিপদেই নহওক, মোৰ উদ্ভৱ খাটাং। মিষ্টাৰ হ’ম্ছে, নবকৰ ভূতেই হওক অথবা এই পৃথিৱীৰ আন কোনোবা মানুহেই হওক, মোক মোৰ পৰিয়ালবৰ্গৰ ওচৰলৈ যোৱাত বাধা দিব নোৱাৰিব। এয়া মোৰ চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত।” কথাখিনি কৈ থাকোঁতে তেওঁৰ মলিন কপাল কোঁচ খাই গ’ল আৰু মুখমণ্ডল বঙা-ছিঙা পৰিল। এইটো স্পষ্ট যে বান্ধাভিল পৰিয়ালৰ অগ্নিসদৃশ মেজাজ এই শেষ প্ৰতিনিধিজনৰপৰাও সমূলকৈ অন্তৰ্হিত হোৱা নাই। তেওঁ আকৌ ক’লে, “আপোনালোকে কোৱা কথাখিনি চিন্তা কৰিবলৈ মই অলপো সময় পোৱা নাই, কোনোবাই এই কথাটো চিন্তা কৰি একে কহাতে এটা সিদ্ধান্তলৈ অহা টান। মন স্থিৰ কৰিবলৈ কমেও এঘণ্টামান মই নিবলৈ কটীৰ বিচাৰোঁ। মি॰ হ’ম্ছে, এতিয়া চাবে এবাৰ বাজিছে। মই হোটেললৈ উভতি যাব। বনি

আপুনি আৰু আপোনাৰ বন্ধু ডাঃ ৰাটছন দুই বজাত দুপৰীয়াৰ আহাৰৰ কাৰণে মোৰ তালৈ যায়, তেতিয়া মোৰ সিদ্ধান্তৰ বিষয়ে জনাবলৈ সমৰ্থ হ'ম।”

“ৰাটছন, তোমাৰ সন্মতি আছেনে?”

“সম্পূৰ্ণৰূপে।”

“তেনেহ'লে আপোনাৰ তালৈ দুপৰীয়াৰ আহাৰৰ কাৰণে যাম। এতিয়া আপোনালৈ বাগী এখন মাতি দিওঁ নেকি?”

“মই অলপ খোজ কাটিবলৈহে ভাল পাম। এই কথাবোৰে মনত কিবা খেলিমেলিহে লগাই দিলে।”

তেওঁৰ বন্ধুৰে ক'লে, “মই আশ্চৰ্য্যৰে আপোনাক পদব্ৰজে যোৱাত সক্ষম দিম।”

“তেনেহ'লে দুই বজাত লগ হ'ম। সন্মতি বিদায়, শুভ প্ৰভাত।”

অতিথিসকল তললৈ নামি যোৱাৰ আৰু সম্মুখৰ দুৱাৰ খুলি বন্ধ কৰাৰ শব্দ আমি শুনিবলৈ পালোঁ। মুহূৰ্ততে হ'মছ এজন মছৰ কল্পনাবিলাসীৰপৰা এগৰাকী ব্যস্ত ব্যক্তিলৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল।

“ৰাটছন, ততাতীয়াকৈ তোমাৰ টুপী আৰু বুটজোতা পিন্ধ। অকণো দেৰি কৰিব নোৱাৰি।” ড্ৰেছিং গাউন পিন্ধি থকা তেওঁ কোবেৰে নিজৰ কোঠালৈ সোমাই গ'ল আৰু কেইছেকেণ্ডমানৰ ভিতৰতে ফ্লক-কোট পিন্ধি ওলাই আহিল। আমি বেগাই ছিৰিবে নামি গ'লোঁ আৰু পথত ভৰি দিলোঁ। ডাঃ মৰ্টিমাৰ আৰু বান্ধাবভিলক আমি দুশ গজমান দূৰত অক্সফ'ৰ্ড ষ্ট্ৰিটৰ ফালে গৈ থকা দেখিলোঁ।

“মই দৌৰি গৈ তেওঁলোকক ৰ'বলৈ ক'ম নেকি?”

“মৰমৰ ৰাটছন, নালাগে, নালাগে তোমাৰ সংগ সুখেৰেই মই অত্যন্ত সুখী, অৱশ্যে যদিহে তুমি আমনি নোগোৱা। বন্ধুসকল দেখিছোঁ বিজ্ঞলোক, আজিৰ পুৱাটো নিঃসন্দেহে খোজ কঢ়াব কাৰণে প্ৰস্তুত সময়।”

আমাৰ মাজত দূৰত্ব আধামান কমি যোৱালৈকে তেওঁ খোজৰ গতি থৰ কৰিলে। এশ গজমান দূৰত্ব ৰাখি আমি অক্সফ'ৰ্ড ষ্ট্ৰিট আৰু তাৰ পাছত ৰিজেন্ট ষ্ট্ৰিটৰ মাজেৰে তেওঁলোকক অনুসৰণ কৰিলোঁ। এবাৰ আমাৰ বন্ধুসকল ৰ'ল আৰু দোকান এখনৰ ফালে থৰ লাগি চালে। তাকে দেখি হ'মছেও একে কামেই কৰিলে। এক মুহূৰ্ত পাছতে তেওঁ এক সন্তোষৰ চিঞৰ মাৰিলে, তেওঁৰ আশ্ৰয়ী দৃষ্টি যিকালে গৈছিল, সেইফালে অনুসৰণ কৰি মই এখন দুজন মানুহ বাৰ পৰা এটা ঘোঁৰাই টনা দূচৰীয়া ‘হেলচম

বাগী' দেখিলো, সেইখনৰ ভিতৰত মানুহ এজন বহি আছে। পথৰ আনটো দাঁতিত থকা এই বাগীখন তেতিয়া আকৌ লাহে লাহে আগ বাঢ়িছে।

“আমি বিচৰা মানুহ সেইজনেই, ষাটছন। আহা, আহা। আন একোকে কবিব নোৱাৰিলেও তেওঁক এবাৰ আমি চাই লওঁ।” বাগীখনৰ কাষৰ যিবিধি দাঙি সেই সময়তে ক'লা ডাটি একোছাৰে এখন মুখে আমাৰ ওপৰত তীক্ষ্ণ দৃষ্টি পেলালে। তৎকালে বাগীখনৰ ওপৰৰ দুবাৰখন খোল খালে, কচোৱানজনক কিবা এটা চিঞৰি কোৱা শুনা গ'ল আৰু বিজ্জেষ্ট ষ্ট্ৰিটেদি বাগীখন উদ্ভাস্ত গতিত ঢপলিয়াই আগ বাঢ়িল। ওচৰতে আন খালী বাগী বিচাৰি হ'ম্ছে চাৰিওফালে দৃষ্টি পেলালে, কিন্তু এখনো তেনে বাগী তেওঁৰ চকুত নপৰিল। উপায় নাপাই তেওঁ পথৰ চলন্ত যান-বাহনৰ মাজেৰেই দৌৰ লগালে, কিন্তু বাগীখন লগ ধৰিবলৈ সমৰ্থ নহ'ল।

ফোপাই-জোপাই বিৰক্তিত শেঁতা পৰি, চলন্ত যান-বাহনৰ জোঁৱাৰৰ মাজৰপৰা হ'ম্ছে ওলাই আহিল আৰু ক'লে, “এতিয়া চোৱাচোন, মোৰ এনেকুৱা দুৰ্ভাগ্য আৰু ব্যৰ্থ পৰিচালনা হ'ব লাগেনে? তোমাক মই কৈছোঁ, ষাটছন, যদিহে তুমি সততাৰে মোৰ কৃতিত্বসমূহ লিপিবদ্ধ কৰিছা তেনেহ'লে নিশ্চয় আজিৰ এই ব্যৰ্থতাৰো লেখ নোলোৱাকৈ নাথাকিব।”

“মানুহজন কোন আছিল?”

“মই ধৰিব পৰা নাই।”

“এজন চোৰাংচোৰা?”

“এবা এতিয়ালৈকে আমি যিখিনি কথা শুনিছোঁ তাৰপৰা এইটো স্পষ্ট যে বান্ধবভিল এই নগৰত উপস্থিত হোৱাৰ পাছৰপৰাই তেওঁক কোনোবাই ছাঁৰ দৰে অনুসৰণ কৰিছে। নহ'লে, এইটো কোনোবাই কেনেকৈ জানিব যে তেওঁ নৰ্থায়াৰলেণ্ড হোটেলত আছে? মই চিন্তা কৰি চালোঁ যে যদিহে তেওঁক কোনোবাই প্ৰথমদিনা অনুসৰণ কৰিছিল, তেনেহ'লে দ্বিতীয় দিনাও সিহঁতে তেওঁক অনুসৰণ কৰিব। তুমি বোধকৰোঁ লক্ষ্য কৰিছিলি যে যেতিয়া ডাঃ মৰ্টিমাবে কাহিনীটোৰ নথিখন পঢ়ি আছিল, মই দুবাৰো যিবিধিৰ কাষলৈ আগ বাঢ়ি গৈছিলোঁ।”

“এবা, মোৰ মনত পৰিছে।”

“বাটত কোনোবা টহল দি আছে নেকি মই চাইছিলোঁ। পাছে নাই, কৰকে নেদেখিলোঁ। এইজন বৰ চলাক মানুহ। ষাটছন, এই ব্যৰ্থতাই মোক বৰ আকাত নিহে। অবশ্যে মই এতিয়াও থিৰাং কৰিব পৰা নাই, সেইসকল মানুহৰ এইবোৰ কাম কৰাৰ

অভিপ্ৰায় কি, ভাল নে বেয়া? কিন্তু ক্ষমতা আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগৰ ৰীতি সম্বন্ধে মই
 অজ্ঞ। আমাৰ বন্ধুসকলে যেতিয়া বিদায় ল'লে, মই তেওঁলোকৰ অদৃশ্য
 পৰিচালকজনীৰ চিনাক্ত কৰাৰ উদ্দেশ্যৰে তেওঁলোকক তৎক্ষণাৎ অনুসৰণ কৰিলোঁ।
 পাছে মানুহজন ইমানেই টেঙৰ যে তেওঁ ঠিক কৰিলে খোজ কাঢ়ি ফুৰাটো ঠিক নহ'ব;
 তেওঁ এখন বাগী ল'লে, যিখনত উঠি তেওঁ আমাৰ বন্ধুসকলৰ পিছে পিছে যাব
 পাৰিব, অথবা তেওঁলোকৰ কাষৰে পাৰ হৈ যাব পাৰিব, কিন্তু তেওঁলোকে মানুহজনক
 দেখা নাপাব। তেওঁৰ ব্যৱস্থাটোত আৰু এটা সুবিধা আছে, আমাৰ বন্ধুসকল বাগীত
 গ'লেও তেওঁৰ অনুসৰণ কৰাত অসুবিধা নহ'ব। পাছে এটা অসুবিধাও আছে।”

“বাগীখনৰ কচোৱানৰ ওপৰত তেওঁ নিৰ্ভৰশীল।”

“ঠিক কৈছা।”

“দুখৰ কথা আমি বাগীখনৰ নম্বৰটোও নল'লোঁ।”

“মোৰ প্ৰিয় বাটছন, মই খেলিমেলিখন লগালোঁ বুলিয়েই তুমি নিশ্চয় ভবা নাই
 যে মই বাগীখনৰ নম্বৰটোও নল'ম? মানুহজন উঠা বাগীখনৰ নম্বৰ ২৭০৪। পাছে
 সদায়েই নম্বৰটো কামত নাহিব।”

“তুমিনো ইয়াতকৈ বেছি আৰু কি কৰিব পাৰিলাহেঁতেন? মই হ'লে বুজি পোৱা
 নাই।”

“বাগীখন দেখা মাত্ৰকে মই তৎক্ষণাৎ উভতি আন ফালেদি যাব লাগিছিল। মই
 তাৰ পাছতে বেলেগ এখন বাগী ভাৰা কৰি কিছু দূৰত্ব বাখি সেই বাগীখন অনুসৰণ
 কৰা উচিত আছিল, অথবা তাতোকৈ ভাল হ'লহেঁতেন, যদিহে মই বাগীখনেৰে
 নৰ্থাৱাৰলেণ্ড হোটেললৈ গৈ তাতে অপেক্ষা কৰি থাকিলোঁহেঁতেন। আমাৰ এই
 অচিনাকি লোকজনে বান্ধাবভিলক গৃহলৈকে অনুসৰণ কৰি যাওঁতে আমিও তেওঁ খেলা
 খেলটোকে খেলিব পাৰিলোঁহেঁতেন আৰু তেওঁনো ক'লে ক'লে যায় গম পালোঁহেঁতেন।
 কিন্তু আমাৰ প্ৰতিপক্ষই চৰম কিপ্ৰতা আৰু শক্তিয়ে আমাৰ অসতৰ্ক কৌতূহলৰ সুবিধা
 ল'লে। আমাৰ বিফলতাৰ কাৰণে মানুহজনৰ চিনাকি উলিওৱাত ব্যৰ্থ হ'লোঁ।”

কথাৰ মাজতে আমি লাহে-লাহেৰে ৰিজেন্ট ষ্ট্ৰিটেদি আগ বাঢ়িলোঁ।

ডাঃ মৰ্টিমাৰ আৰু তেওঁৰ সংগীক আমি কেতিয়াবাৰপৰাই দেখা নাই।

হ'ম্বে ক'লে, “তেওঁলোকৰ পিছে পিছে গৈ এতিয়া একো লাভ নাই। হী-মুৰ্তি
 গ'লগৈ, আৰু উভতিও নাহে। আমি খেলিব পৰা আন খেলাবোৰকে সঠিক প্ৰক্ৰিয়াৰে
 খেলা উচিত। তুমি বাক বাগীৰ মানুহজনৰ মুখখনৰ বিষয়ে সঠিক ক'ব পাৰিবানে?”

“মই তেওঁৰ ডাঢ়িখিনিৰ বিষয়েহে সঠিক ক'ব পাৰিম।”

“ময়োতো তাকেহে পাবিম। মোৰ ধাৰণা, যতদূৰ সম্ভৱ সেয়া কৃত্ৰিম ডাটি। চতুৰ লোকজনে এনে এটা সংবেদনশীল ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ অৱয়ব লুকুৱাবৰ কাৰণে ডাটিৰ ব্যৱহাৰ কৰাই স্বাভাৱিক। ব্যক্তিগত এইফাললৈ আহ।”

তেওঁ এটা জিলা-বাৰ্জকাৰ্হাৰ কাৰ্য্যালয়লৈ সোমাই গ'ল। তাৰ পৰিচালকজনে তেওঁক সাদৰ অভ্যর্থনা জনালে।

“অ’, উইলছন, আপুনি দেখিছোঁ মই সহায় কৰিবলৈ সৌভাগ্য হোৱা সেই সকলোকেছোঁৰ কথা পাহৰা নাই, নহয়নে?”

“নাই, মহাশয়, মই স্বাভাৱিকতে পাহৰা নাই। আপুনি মোৰ সন্মান ৰক্ষা কৰিলে, আনকি বোধকৰোঁ মোৰ জীৱনো ৰচালে।”

“প্ৰিয় বান্ধৱ, আপুনি কথাবোৰ অলপ অতিৰঞ্জিত কৰিছে। উইলছন, মোৰ মনত থকা মতে আপোনাৰ ইয়াত কাৰ্টৰাইট নামৰ ল’ৰা এজন আছে, যিজনে মোক অনুসন্ধানৰ সময়ত অলপ দক্ষতা দেখুৱাইছিল।”

“হয় মহাশয়, তেওঁ এতিয়াও আছে।”

“তেওঁক ফোনতে মাতিবনে?”

“ধন্যবাদ, এতিয়া মোক আপুনি এই পাঁচ পাউণ্ডৰ নোটখন ভঙাই দিলে ভাল পাম।”

পৰিচালকজনে মতাত এজন চৈধ্য বছৰমান বয়সৰ ল’ৰা আহি ওলাল। ল’ৰাটোৰ মুখমণ্ডল প্ৰত্যাশমতিতাবে উজ্জ্বল। প্ৰখ্যাত ডিটেক্টিভজনলৈ তেওঁ পৰম শ্ৰদ্ধাৰে থৰ লাগি চাই থিয় হৈ থাকিল।

হ’মছে ক’লে, “হোটেল-ডাইৰেক্টৰিখন আনাচোন।” ডাইৰেক্টৰিখন পোহাৰ পাছত তেওঁ আকৌ ক’লে, “ধন্যবাদ, কাৰ্টৰাইট, এইফালে চোৱা, চেৰিং ব্ৰুছৰ একেবাৰে ওচৰে-পাঁজৰে ইয়াত এয়া তেইছন হোটেলৰ নাম আছে। নহয়নে?”

“হয়, মহাশয়।”

“তুমি এখন এখনকৈ প্ৰত্যেকখন হোটেললৈ যাবা।”

“হ’ব, মহাশয়।”

“প্ৰতিখন হোটেলৰ মুখতে থকা বৰীয়াজনক তুমি এক ষিলিংকৈ দিবা। এয়া তোমাক তেইছ ষিলিং দিগৌ।”

“হ’ব, মহাশয়।”

“তুমি শুওঁক ক’বা যে কালিৰ পেলাবলগীয়া কটা কপজৰিনি চাব খোজা।

তুমি ককায়েক কালি এখন টেলিগ্ৰাম ভুল ঠাইত দিয়া গ'ল। এতিয়া সেইখনকে বিচাৰিছা? পাছতো কথোটো?"

“বুজিছোঁ মহাশয়।”

“প্ৰকৃততে তুমি টাইমছ কাকতৰ মাজৰ পৃষ্ঠা এটা বিচাৰিবা, যিটোৰপৰা কেইটামান শব্দ কেঁচীৰে কাটি উলিয়াই নিছে। টাইমছ কাকতখন এয়া আৰু মই কোৱা পৃষ্ঠাটো এইটো। তুমি অনায়াসেই বিচাৰি উলিয়াব পাৰিবা, নহয় জানো?”

“পাবিম, মহাশয়।”

“প্ৰতিখন হোটেলতে পাছে মুখতে থকা বখীয়াজনে তোমাক সন্মিলনৰ হালত থকা দাবোৱানজনৰ ওচৰলৈ পাচিব। তুমি এওঁকো এক স্থিতিংকৈ দিবা। এয়া তেইছ স্থিতিং। অৱশ্যে তেইছখন হোটেলৰ কুৰিখনৰ ক্ষেত্ৰতে তুমি গম পাবা যে আগদিনাৰ পেলনীয়া কাগজবোৰ ইতিমধ্যে জ্বলাই পেলোৱা হৈছে আৰু ইয়াৰ পেলোৱা হৈছে। তিনিখনৰ ক্ষেত্ৰতহে হয়তো তোমাক কাগজৰ দ'ম খুঁজি দেখুৱাই দিব। তাতে তুমি টাইমছখন বিচাৰিব লাগিব। তুমি যে বস্তুটো বিচাৰি পাৰা তাৰ আশা নিচেই সামান্য। কিন্তু বিশেষ কামত প্ৰয়োজন হ'ব পাৰে বুলি এই দহ স্থিতিং দিছোঁ। সন্ধিয়াৰ আগতেই বেকাৰ ষ্টিটৰ ঠিকনাত মোলৈ এটা বিল'ৰ্ট পঠাৰা। এতিয়া, বাটছন, আমাৰ আৰু এটা কাম আছে, ২৭০৪ নম্বৰ বাগীখনৰ কৰ্ত্তব্যজনৰ সন্ধান উলিওৱা। তাৰ পাছত, আমি হোটেললৈ দুপৰীয়াৰ আহাৰৰ কাৰণে যোৱাৰ আগৰ হাতত থকা সময়খিনি বণ্টৰিত থকা কোনোবা এখন ছবিৰ গেলাবিত কটাম।”

অধ্যায় ৫

তিনিটা ছিন্ন সূত্ৰ

স্বাভাৱিক হ'মছে ইচ্ছা কৰিলেই কোনো বিশেষ চিন্তাৰপৰা মনটোক বিচ্ছিন্ন কৰিব পৰা অসাধাৰণ ক্ষমতাৰ অধিকাৰী। দুবন্ধন ধৰি ব্যস্ত হৈ থকা আচৰ্য্য কামটোৰ কথা ভেওঁ

যেন পাহৰিয়েই গেলালে। আধুনিক বেলজিয়ান চিত্ৰকলাৰ বসান্বাদনত তেওঁ সম্পূৰ্ণৰূপে মগ্ন হৈ গ'ল। যদিও চিত্ৰকলা সম্বন্ধে তেওঁৰ জ্ঞান পৰিশীলিত নহয়, তথাপি তেওঁ গেলাৰি এবাৰপৰা হোটেল নোপোৱালৈকে চিত্ৰকলাৰ বিষয়েই আলচ কৰি গ'ল।

হোটেলৰ কেবালীজনে ক'লে, “ছাব, হেনৰি বান্ধাৰভিলে ওপৰ মহলাত আপোনালোকলৈ বাট চাই আছে। আপোনালোক আহি পোৱাৰ লগে লগে ওপৰলৈ পঠাই দিবলৈ তেওঁ মোক জনাই থৈছে।”

হ'মছে ক'লে, “আপোনালোকৰ ৰেজিষ্টাৰখন এবাৰ চাব লাগিছিল, চোৱাত কিবা আপত্তি আছে নেকি?”

“বান্ধাৰভিলৰ পাছত আৰু দুটা নাম পঞ্জীয়ন কৰা হৈছে। এটা হ'ল নিউকেছলৰ থিঅ'ফিলাছ জনছন আৰু তেওঁৰ পৰিয়াল, আৰু আনটো হ'ল এষ্টনৰ 'হাই লজ'ৰ মিছেছ অ'ল্ডম'ৰ আৰু তেওঁৰ পৰিচাৰিকা।

হ'মছে প'ৰ্টাৰজনক ক'লে, “এই জনছনজনক মই আগৰেপৰা জানো। এওঁ সেই পকামুৰীয়া উকীলজন নহয় জানো, খোৰাই খোজ কাঢ়ে যে?”

“নাই, নহয়, মহাশয়, এইজন জনছনৰ কয়লাৰ খনি আছে, এজন কৰ্মঠ ভদ্রলোক, আপোনাৰ বয়সৰে হ'ব।”

“আপুনি তেওঁৰ পেছা সম্বন্ধে ভুলকৈ কোৱা নাইতো?”

“ওঁহোঁ, মহাশয়, তেওঁ আজি বছৰছৰ ধৰি আমাৰ হোটেলত থাকেহি। সেয়েহে তেওঁ আমাৰ সুপৰিচিত।”

“ঠিক আছে। আপোনাৰ কথাই মানিছোঁ।”

“মিছেছ অ'ল্ডম'ৰ নামটোও মোৰ মনত পৰা যেন লাগিছে। মোৰ কৌতূহল কমা কৰিব। পাছে কেতিয়াবা এনেকৈয়ে চিনাকি মানুহ ওলাই পৰে।”

“মহাশয়, তেওঁ এগৰাকী অৰ্ধৰ মহিলা। তেওঁৰ স্বামী গ্ৰছটাৰৰ মেয়ৰ আছিল। তেওঁ এই নগৰলৈ আহিলেই আমাৰ হোটেলতে থাকে।”

“ধন্যবাদ, মোৰ এইগৰাকী মহিলাৰ লগতো চিনাকি নাই।” জাৰ্মি হিৰিবে ওপৰলৈ গৈ থাকোঁতে নিম্ন স্বৰত হ'মছে মোক ক'লে, “ৰটিছন, প্ৰশ্নকেইটা সুধি জাৰ্মি এটা অতি দৰকাৰী তথ্য সঠিক জানিলোঁ। জানিলোঁ যে আমাৰ বছৰ প্ৰতি আৰম্ভী লোকসকল এই হোটেলত থকা নাই। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল যে যদিও তেওঁলোকে বান্ধাৰভিলৰ চাল-চলনৰ ওপৰত সতৰ্ক দৃষ্টি বৰাত অত্যন্ত আক্ৰম্ণী, আনকালেগি

তেওলোকক যাতে তেওঁ দেখা নাপায় সেই বিষয়তো সদা সতৰ্ক। এতিয়া, এইটো এটা অতিশয় ইংগিতপূৰ্ণ তথ্য।”

“কেনেকৈ ই ইংগিতপূৰ্ণ হ’ল?”

“ই ইংগিত দিয়ে যে—অ’, প্ৰিয় বান্ধৱ, কিবা বিশেষ ঘটনা?”

উষ্ণ আহোঁতেই ছিৰিৰ ওপৰৰ ফালে আমি হঠাতে ছাৰ হেনৰি বান্ধাবভিলৰ সন্মুখীন হ’লোঁ। খঙতে বঙা-ছিঙা পৰা মানুহজনে এখন হাতত পুৰণা, ধূলি-মাকন্ধি লাগি থকা, জোতা এপাট লৈ আছে। খঙৰ কোবত তেওঁৰ মুখেৰে মাতিব নোৱৰা অৱস্থা। যেতিয়া কথা ক’লে, তেওঁৰ কথন ভংগী অতিশয় পশ্চিমীয়া ঢঙৰ, যিটো ঢঙৰ কথা আমি বাতিপুৰা শুনা নাছিলোঁ। তেওঁৰ চকুৰে ক’লে, “এই হোটেলখনত জালিয়াতিৰ খেলা আৰম্ভ হৈছে। যদি সাৱধান নহয়, তেনেহ’লে সিহঁতে গম পাব যে ভুল মানুহৰ লগত সিহঁতে এই ল’ৰা-ধেমালিখন খেলিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। যদি এই ল’ৰাটোৱে মোৰ হেৰোৱা জোতাপাট বিচাৰি নাপায় তেন্তে কথা বেয়াই যাব। কৌতুকৰ খেলা মই বুজি পাওঁ, মিষ্টাৰ হ’মছ, কিন্তু ইহঁতে এইখানৰ সীমা চেৰাই গৈছে।”

“এতিয়াও আপুনি জোতাপাট বিচাৰিয়েই আছে।”

“এৰা, মহাশয়, মই জোতাপাট পাবই লাগিব।”

“কিন্তু আপুনিতো কৈছিল জোতাপাট মুগা-বৰণীয়া, নতুন আছিল বুলিহে?”

“মহাশয়, আপুনি ঠিকেই কৈছে। সেইপাট মুগা বৰণীয়াই আছিল। এতিয়া এইপাট ক’লা বঙৰ পুৰণা জোতা।”

“কি। আপুনি ক’ব খোজা নাই যে...?”

“মই ঠিক তাকে ক’ব বিচাৰিছোঁ। মোৰ মাথোঁ তিনিযোৰ জোতা আছে। এযোৰ নতুন মুগা বৰণীয়া, পুৰণা ক’লা বঙৰযোৰ আৰু পেটেণ্ট লেডাৰযোৰ। পেটেণ্ট লেডাৰৰ যোৰকে মই পিন্ধি আছোঁ। যোৱা নিশা সিহঁতে মুগাযোৰৰ এপাট সৰকালে। অঁ, পাইছে নেকি, কণক, মিছাকৈয়ে ধৰ লাগি চাই নাথাকিব?”

কথা শুনি বিচলিত হৈ থকা জাৰ্মান খাদ্য পৰিৱেশকজনে ক’লে, “নাই ছাৰ, গোটেই হোটেলখনতে মই খবৰ কৰিলোঁ। এতিয়ালৈকে কিন্তু উলিয়াব পৰা নাই।”

“তেনেক, বেলি ডুৱাৰ আগতেই মোৰ জোতাপাট উলিয়াই দিয়ক, নহ’লে মই পৰিচালকক চিখাচিখি কৈ দিমগৈ, মই আৰু এই হোটেলত নাথাকোঁ।”

“মই কৈছোঁ নহয়, ছাৰ, জোতাপাট উলিয়াম, মই কথা দিছোঁ, আপুনি মিছাকৈ ধৈৰ্য্য নেহেৰুৱাব।”

“মনত বাথক, এই চোখৰ বাহত মই আক বস্ত্ৰ হেৰাবলৈ দিব নোৱাৰোঁ। মিষ্টাৰ হ’ম্ছে, এনে এটা সামান্য কথাত লাগি আপোনাক দিগদাৰি দিয়া দেখি বেয়া নাপাব।”

“মোৰ ধাৰণা, দিগদাৰি দিব লগা ঘটনাই ঘটছে।”

“কি, আপুনি এইটো ঘটনা বৰ গুৰুতৰ বুলি ভাবিছে নেকি?”

“আপুনিনো এইটো কি ধৰণৰ ঘটনা বুলি ভাবে?”

“মই তেনেকৈ ঘটনাটোৰ বিষয়ে চিন্তা কৰা নাই। ~~কিন্তু~~ অৱশ্যে এইটো ~~এটা~~ এটা তেনেই আচৰ্হা, চৰম বলিয়ালিৰ ঘটনা।”

হ’ম্ছে চিন্তা কৰি ক’লে, “সম্ভৱতঃ নিতান্তই অস্বাভাৱিক।”

“আপুনিনো এইটো কেনে ধৰণৰ ঘটনা বুলি ভাবিছে?”

“~~ক’লে~~ গ’লে, মই ঘটনাটো ভালকৈ বুজি পাইছোঁ বুলি এতিয়াই ক’ব নোৱাৰোঁ। ছাৰ হেনৰি, আপোনাৰ কেছটো বৰ জটিল। আপোনাৰ খুৰাকৰ ~~মৃত্যু~~ মৃত্যুৰ লগত জড়িত কৰি কথা ~~কিন্তু~~ চিন্তা কৰিলে মোৰ ভাব হয় যে মই পৰিচালনা ~~কৰা~~ পাঁচশ গুৰুত্বপূৰ্ণ কেছৰ মাজত এইটোৰ দৰে গজীৰলৈকে চিন্তা কৰিব লগা ~~ঘটনা~~ নাছিল। অৱশ্যে আমাৰ হাতত এই ঘটনাৰ বহুতো সূত্ৰ আছে, তাৰ ~~কি~~ বা আনটোৱে আমাক সত্যত উপনীত কৰাব। ভুল সূত্ৰ ধৰি আমি সময় নষ্ট কৰিব লগাও হ’ব পাৰে, কিন্তু সময়ত আমি শুদ্ধ পথেদিয়োঁ গতি কৰিম।”

দুপৰীয়া আহাৰ পৰ্ব সন্তোষজনকভাৱেই শেষ হ’ল। খোৱাৰ সময়ত ঘটনাটোৰ বিষয়ে একো আলোচনা কৰা হোৱা নাছিল। খোৱাৰ শেষত আছতীয়া বৈঠকখানাটোত বহোঁতেহে হ’ম্ছে বাস্তৱভিলক তেওঁ এতিয়া কি কৰিম বুলি ভাবিছে খবৰ ল’লে।

তেওঁ ক’লে, “এতিয়া মোৰ বাস্তৱভিল হললৈকে যোৱাৰ ইচ্ছা।”

“কেতিয়ামানে যাব?”

“এই সপ্তাহটোৰ শেষত।”

হ’ম্ছে ক’লে, “মুঠতে ক’বলৈ হ’লে আপুনি সঠিক সিদ্ধান্তকে লৈছে। আপোনাক যে ইয়াত অনুসৰণ কৰিছে তাৰ দেখাৰ প্ৰমাণ আছে, কিন্তু লাখ লাখ জনসংখ্যাৰ এই বিৰাট নগৰত কোনো এটি কামটো কৰিছে, তেওঁলোকখনো উদ্দেশ্য কি এইবোৰ থিৰাং কৰা টান। তেওঁলোকৰ কিবা অসং উদ্দেশ্য থাকিলেও আমি ইয়াত বাধা দিয়াটো কঠিন। ডাঃ মৰ্টিমাৰ, আপোনালোকক যে আজি বাতিলুৱা মোৰ স্ববন্দনা কোনোবাই অনুসৰণ কৰি আহিছিল জানে জানো?”

ডাঃ মৰ্টিমাৰে উলল খাই উত্তেজিতভাৱে ক’লে, “অনুসৰণ! কেনে কৰিছিল?”

“দুৰ্ভাগ্যবশতঃ সেইটোকে মই আপোনাক ক’ব পৰা অবস্থাত নাই। ডাৰ্টমুৰত আপোনাৰ প্ৰতিবেশী অথবা চিনাকি লোকৰ মাজত ক’লা, দীঘলীয়া পূৰা একোছা ডাটি থকা মানুহ আছে নেকি?”

—নাই। বোধকৰোঁ, অ’, ব’বচোন, চিন্তা কৰি চাওঁ, এৰা, আছেতো, ছাৰ চাৰ্লছৰ ভিতৰৰা” ভৃত্য বেৰিম’ৰৰতো একোছা ক’লাপৰা ডাটি আছে।”

“হাঃ, বেৰিম’ৰ এতিয়া ক’ত আছে?”

“তেওঁতো [redacted] লৰ দায়িত্বভাৰ লৈ আছে।”

“তেওঁ এতিয়াও ইল’তে আছেনে আমি নিশ্চিত হ’ব লাগে, কিবা প্ৰকাৰে তেওঁ লণ্ডনত আহি আছেহি নেকি সেইটো জনাও দৰকাৰী,” হ’ম্ছে ক’লে।

“আপুনি কেনেকৈ জানিব?”

“মোক এখন টেলিগ্ৰাফ ফৰ্ম দিয়ক। এখন টেলিগ্ৰাম কৰক এইবুলি ‘ছাৰ হেনৰি কাৰাণে সকলো সাজুনে?’ ঠিকনা, মিষ্টাৰ বেৰিম’ৰ, বান্ধাবডিল হল। ওচৰৰে থকা টেলিগ্ৰাফ অফিছটো কি? প্ৰিম’পেন, ঠিক আছে। আমি আৰু এখন টেলিগ্ৰাম পঠিওঁ। এইখন ঠিকনা পোষ্টমাষ্টৰ, প্ৰিম’পেন। এইখন টেলিগ্ৰাম হ’ব এইদৰে। ‘মিষ্টাৰ বেৰিম’ৰলৈ পঠিওৱা টেলিগ্ৰামখন তেওঁৰ নিজৰ হাততহে দিব লাগিব। যদি অনুপস্থিত, অনুগ্ৰহ কৰি প্ৰতিপ্ৰেৰিত টেলিগ্ৰামেৰে জনাওক। ঠিকনা : ছাৰ হেনৰি বান্ধাবডিল, নৰ্থম্বাৰলেণ্ড হোটেল।’

“বেৰিম’ৰ বাসস্থানত আছেনে নাই এতিয়া আমি সন্ধিয়ালৈ গম পাম।”

বান্ধাবডিলে ক’লে, “এৰা। বাক, ডাঃ মৰ্টিমাৰ, এই বেৰিম’ৰজননো কোন?”

“তেওঁ আগৰ বৃদ্ধ ভ্ৰাতৃবধায়কজনৰ ল’ৰা। এই বৃদ্ধজন ঢুকাল। আজি চাৰি পুৰুষ ধৰি তেওঁলোকেই হলৰ চোৱা-চিতা কৰি আছে। বেৰিম’ৰ দম্পতীক আমাৰ দেশৰ আন অধিবাসীৰ দৰে সন্মানীয় লোক বুলিয়েই জানো।”

বান্ধাবডিলে ক’লে, “তথাপিও, এইটো স্পষ্ট যে যেতিয়ালৈকে পৰিয়ালৰ কোনো মানুহ নাযায়, তেওঁলোকেই সুখে-সম্ভাৱে একো কাম নকৰাকৈ এই বিৰাট গৃহত সময় কটাব পাৰিব।”

“সেইটো সঁচা।”

হ’ম্ছে সুধিলে, “ছাৰ চাৰ্লছৰ উইলত বেৰিম’ৰক কিবা দিছে নেকি?”

“তেওঁ আৰু তেওঁৰ পত্নীয়ে প্ৰত্যেকেই পাঁচ শ পাউণ্ডকৈ পাব।”

“হা! তেওঁলোকে এই ধন পাব বুলি গম পাইছে নেকি?”

“এবা, ছাব চাৰ্লছে তেওঁৰ উইলৰ ব্যৱহাৰ কথা ক’বলৈ বৰ ভাল পাইছিল।”

“আশা কৰোঁ এই উইলৰ ব্যৱহাৰে ধন-সম্পত্তি পোৱা প্ৰতিজন ব্যক্তিকে আপোনালোকে সম্প্ৰহৰ চকুৰে চাব খোজা নাই। মোকোতো এহাজাৰ পাউণ্ড দিয়াৰ কথা উইলত উল্লেখ আছে,” ড॰ মাৰ্টিমাৰে ক’লে।

“হয় নেকি! আন কাৰোবাবো নাম আছে নেকি?”

“কম পৰিমাণৰ ধন আৰু বহুতকৈ দিয়াৰ কথা আছে। বহুতো দাতব্য অনুষ্ঠানো উপকৃত হ’ব। বাকী থকা সকলো ধন-সম্পত্তি ছাব হেনৰিয়ে পাব।”

“এই বাকী থকা ধনৰ পৰিমাণ কিমান হ’ব?”

“সাত শ চন্দ্ৰিছ হাজাৰ পাউণ্ড।”

বিস্ময়াভিত্ত হৈ ইফ্ৰাইম খাই উঠিল। তেওঁ ক’লে, “ইমান অধিক ধন জড়িত হৈ আছে বুলি মোৰ ধাৰণা নাছিল।”

“ছাব চাৰ্লছ অতি সমৃদ্ধিশালী লোক বুলি জনাজাত আছিল। কিন্তু কিমান সমৃদ্ধিশালী সেই বিষয়ে তেওঁৰ সম্পত্তিৰ হিচাব নোলোৱালৈকে আমি গম পোৱা নাছিলোঁ। তেওঁৰ সম্পত্তিৰ মূল্যই হৈছে প্ৰায় দহ লাখ পাউণ্ড।”

“বিস্ময় আৰু চিন্তাৰ কথা! ইমান ধন-সম্পত্তিৰ লোভত কোনোবা চৰমভাৱে বেপৰোৱা হৈও উঠিব পাৰে। আকৌ এটা প্ৰশ্ন সুধিছোঁ, ড॰ মাৰ্টিমাৰ। যদিহে আমাৰ ইয়াত থকা ডেকা বন্ধুৰ কিবা এটা অঘটন ঘটে, মোৰ অপ্ৰিয় ধাৰণাৰ কাৰণে ক’ম্বা খুজিছোঁ, তেনেহ’লে বাক এই সম্পত্তিৰ উত্তৰাধিকাৰী কোন হ’ব?”

“ছাব চাৰ্লছৰ সৰু ভায়েক ব’জাৰ বান্ধবভিলৰ যিহেতু অবিবাহিত অৱস্থাত মৃত্যু ঘটে, তেওঁৰ দূৰ সম্বন্ধীয় আত্মীয় ডেছমণ্ডে এই সম্পত্তিৰ অধিকাৰ উত্তৰাধিকাৰ সূত্ৰে পাব। জেমছ ডেছমণ্ড বেটমুৰলেণ্ডৰ এজন ধৰ্মযাজক।”

“ধন্যবাদ। এই সকলো কথাৰ প্ৰয়োজন আছে। আপুনি বাক জেমছ ডেছমণ্ডক লগ পাইছেনে?”

“পাইছোঁ। তেওঁ এবাৰ ছাব চাৰ্লছৰ ওচৰলৈ আহিছিল। এজন সৌম্যদৰ্শন স্বৰ্ণিতুল্য লোক। মোৰ মনত আছে, তেওঁ ছাব চাৰ্লছৰপৰা কোনো সম্পত্তিৰ অধিকাৰ ল’বলৈ অস্বীকাৰ কৰিছিল। অন্তৰ্ণে তেওঁক খুব জোৰ কৰা হৈছিল।”

“সাধাৰণ অভিকচিৰ এই মানুহজনাই চাৰ্লছৰ হাজাৰ হাজাৰ পাউণ্ডৰ উত্তৰাধিকাৰী হ’ব।”

“তেওঁ সম্পত্তিৰ উত্তৰাধিকাৰী হ’ব, কিন্তু ইয়াৰ কাৰণে তেওঁৰ আঁহিন্তা

অধিকাৰ আছে। তেওঁ ধন-পইচাখিনিবো উদ্ভাধিকাৰী হ'ব, যদিহে বৰ্তমানৰ অধিকাৰীয়ে উইলত আন বেলেগ ব্যৱস্থা নকৰে। বৰ্তমানৰ অধিকাৰীৰ অৱশ্যে ইচ্ছানুসৰি ধনখিনিৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ অধিকাৰ আছে।”

“ছাৰ হেনৰি, আপুনি উইল কৰিছে নেকি?”

“নাই, নাই, মিষ্টাৰ হ'ম্‌ছ, মই কৰা নাই। মোৰ সময়েই নহ'ল। কালিহে মাথোঁ আচল অৱস্থাটোৰ কথা মই বিশদভাৱে গম পাইছোঁ। কিন্তু যিয়েই নহওক, ময়ো ভাবোঁ ধন আৰু সম্পত্তি একেলগে পাব লাগিব। মোৰ প্ৰয়াত খুৰাদেৱেও তেনেকৈয়ে ভাবিছিল। টকা-পইচাই যদি যথেষ্ট পৰিমাণে নাথাকে, তেনেহ'লে কেনেকৈ কোনোবা এজনে বান্ধাবভিলসকলৰ সম্পত্তি ৰক্ষণাবেক্ষণ দি প্ৰাচীন বৈভৱ প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰিব? গৃহ, ভূ-সম্পত্তি আৰু ডলাৰ সকলো একেলগেই থাকিব লাগিব।”

“ছাৰ হেনৰি, আপুনি ঠিক কথাই কৈছে। বিলম্ব নকৰাকৈ আপুনি ডেডনশ্বিয়াৰলৈ যাত্ৰা কৰাটো উচিত বুলি ময়ো বিবেচনা কৰোঁ। পাছে এটা স্বত্বহাৰকাৰ কাৰণে মই জোৰ দিওঁ। আপুনি অকলে কেতিয়াও যাব নালাগে।”

“মোৰ লগততো ডাঃ মৰ্টিমাৰ আছে।”

“কিন্তু ডাঃ মৰ্টিমাৰতো তেওঁৰ চিকিৎসা বৃত্তিত ব্যস্ত থাকিব। তদুপৰি তেওঁৰ বাসভৱনো আপোনাৰ গৃহৰপৰা কেইবামাইলো আঁতৰত। আপোনাক সহায় কৰাৰ কাৰণে থকা সৎ ইচ্ছা সত্ত্বেও হয়তো সঠিক সময়ত তেওঁ উপস্থিত হোৱা কঠিন হ'ব। ওঁহোঁ, ছাৰ হেনৰি, আপুনি বেলেগ কোনোবা এজনক লগত ল'ব লাগিব। যিজন হ'ব লাগিব অতি বিশ্বাসযোগ্য আৰু সদায় তেওঁ আপোনাৰ ওচৰতে থাকিব।”

“তেনেহ'লে মিষ্টাৰ হ'ম্‌ছ, আপুনিয়েই যাব পাৰিব নেকি?”

“যদিহে কিবা সংকটত পৰে, মই নিশ্চয় তাত উপস্থিত হোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিম। পাছে মোৰ ইয়াততো বহুত কাম। পৰামৰ্শদাতাৰ বিশাল বৃত্তি। তদুপৰি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰপৰা বিশেষ বিশেষ কামৰ আহ্বান। বেছিদিনলৈ মই লণ্ডনৰপৰা আঁতৰি থকা অসম্ভৱ। মই বৰ্তমানেও এটা ঘটনাৰ অনুসন্ধানত ব্যস্ত আছোঁ। ইংলণ্ডৰ এগৰাকী অতিকৈ সন্মানিত ব্যক্তিক এজনে ভয় দেখুৱাই ধন দাবী কৰি ব্যতিব্যস্ত কৰি আছে। তেওঁক কলংকিত কৰাৰ এই প্ৰচেষ্টাক মইহে বাধা দিবলৈ সক্ষম। এই অৱস্থাত মই এতিয়া ডাৰ্টমুথলৈ যোৱাটো অসম্ভৱ।”

“আপুনি তেনেহ'লে বেলেগ এজনৰ নাম ছুপাৰিছ কৰিব পাৰে চাগে?”

হ'ম্‌ছৰ হাত এখনে মোৰ বাহু চুলে।

“যদিহে মোৰ বহু কামটোৰ কাৰণে মান্তি হয়, মই ভাবোঁ, আপোনাৰ বিপদৰ

সময়ত সহায়ৰ হাত আগ বঢ়াবলৈ এওঁতকৈ আৰু উপযুক্ত লোক নোলাব।
দ্বিধাহীনভাৱে মই ইয়াকে ক'ব পাৰোঁ।”

প্ৰস্তাবটো শুনি মই উচাপ খাই উঠিলোঁ। কিন্তু মোৰ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰিবলৈ
নৌপাওঁতেই, বান্ধাৰভিলৈ মোৰ হাতখন ধৰি আন্তৰিকতাৰে মোহাৰি দিলে।

তেওঁ ক'লে, “ডা॰ ৰাটছন, সঁচাকৈয়ে আপুনি মোৰ প্ৰতি সদয় হ'লে ভাল
পাম। মোৰ অৱস্থাৰ কথা আপুনিতো গম পাইছেই, প্ৰকৃততে ঘটনাটোৰ বিষয়ে মই
যিমান জানো আপুনিও সিমানেই জানে। যদিহে আপুনি বান্ধাৰভিল হললৈ যায় আৰু
বিপদৰ সময়ছোৱা মোৰ লগত কটায়, মই আপোনাৰ সহায়ৰ কথা কেতিয়াও
নাপাহৰোঁ।”

দুঃসাহসী কামৰ কিবা সম্ভাৱনা দেখা পালে মই সদায়েই ৰোমাঞ্চিত হওঁ।
হ'ম্ছেৰ কথাত আৰু কেৰ'নেটগৰাকীয়ে মোক এগৰাকী সংগীতৰূপে আগ্ৰহেৰে
আদৰণি জনোৱাত মই সমাদৃত অনুভৱ কৰিলোঁ।

মই ক'লোঁ, “মই সানন্দে যাম। মই মোৰ সময়ৰ সৎ ব্যৱহাৰ কৰাৰ ইয়াতকৈ
আৰু কি ব্যৱস্থা হ'ব পাৰে।”

হ'ম্ছে ক'লে, “তুমি অতি সাৱধানে মোলৈ বিপ'ৰ্ট পঠাব। যেতিয়াই কোনো
সংকট উপস্থিত হ'ব, তেনে হোৱাই স্বাভাৱিক, মই তোমালৈ কৰণীয় ব্যৱস্থা সম্বন্ধে
নিৰ্দেশ দিম। মই ভাবোঁ শনিবাৰলৈ সকলো সাজু হ'ব, নহয়নে?”

“ডা॰ ৰাটছন, আপোনাৰ কোনো অসুবিধা নহ'ব চাগে?”

“নাই নাই, সম্পূৰ্ণ ঠিক আছে।”

“তেতিয়াহ'লে আমি শনিবাৰে চাৰে দহ বজাৰ ৰেলগাড়ীত বাৰলৈ গেডিংটনত
লগ হ'ম, অৱশ্যে যদিহে ইতিমধ্যে ভ্ৰমণ স্থগিত অথবা দিন সলনিৰ বিষয়ে কোনো
সিদ্ধান্ত লোৱা নহয়।”

আমি ওলাই আহিবৰ কাৰণে বহাৰপৰা উঠিহোঁহে, তেতিয়াই দেৰোম
বান্ধাৰভিলৈ বিজয়োদ্ভাসৰ চিঞৰ এটা মাৰিলে আৰু কোঠাটোৰ চুক এটালৈ জীপ মাৰি
গৈ কেবিনেটৰপৰা মুগা বৰণীয়া বুটজোতা এপাট উলিয়াই আনিলে।

তেওঁ উচ্চৈস্বৰে ক'লে, “মোৰ হেৰোৱা বুটজোতাগাট।”

খাৰলক হ'ম্ছে ক'লে, “আমাৰ আন অসুবিধাৰোবোৰো এইদৰে শেষ হৈ
যোৱাহেঁতেন।”

ডা॰ মাৰ্টিমাৰে মন্তব্য দিলে, “কিন্তু এইটো এটা বৰ অস্বাভাৱিক ঘটনা। দুপৰিমান

আহাৰ খাবলৈ যোৱাৰ আগতে মই এই কোঠাটোতে তন্ন-তন্নকৈ বিচাৰি জোতাপাট পোৱা নাছিলোঁ।”

বান্ধাবভিলেও ক’লে, “ময়োতো বিচাৰিছিলোঁ। কোঠাটোৰ এক ইঞ্চিও নোচোৱাকৈ এৰা নাছিলোঁ।”

“এইটো নিশ্চিত যে তেতিয়া জোতাপাট নাছিল।”

“তেনেহ’লে আমি আহাৰ খাই থাকোঁতে নিশ্চয় কোনোবাই জোতাপাট থৈ গৈছিল।”

জাৰ্মান মানুহজনক মাতি পঠোৱা হ’ল, কিন্তু তেওঁ এই বিষয়ে একো নাজানে বুলিহে ক’লে। কোনো অনুসন্ধানৰেই ঘটনাটো স্পষ্ট কৰিব পৰা নগ’ল। সঘনে ঘটাসক সৰু সৰু বহস্যমূলক অথচ দেখাত উদ্দেশ্যবিহীন যেন লগা ঘটনাবোৰৰ সঙ্কলন লেখত আৰু এটা যোগ হ’ল। ছাৰ চাৰ্লছৰ দুৰ্দশাপূৰ্ণ মৃত্যুৰ কাহিনীক চেৰ পেলাই পেলাই দুটা দিনৰ ভিতৰতে এই ব্যাখ্যাহীন ঘটনাবোৰ এটাৰ পাছত এটাকৈ ঘটিলে ল’লে। সেইবোৰ হ’ল, ছপা চিঠিৰ প্ৰাপ্তি, হেনচম বাগীত ক’লা জাটৰ চোৰাংচোৱা, নতুন মুগা বৰগীয়া জোতা এপাটৰ হৰণলুকি, পুৰণা ক’লা ৰঙৰ বুটজোতা এপাট নাইকিয়া হোৱা আৰু এতিয়া হেৰোৱা মুগা বৰগীয়া জোতাপাটৰ বহস্যজনক উদ্ধাৰ। আমি বেকাৰ ষ্টিটলে ঘূৰি আহোঁতে বাগীত হ’মছে একো কথা নকৈ শান্তভাৱে বহি আছিল। হ’মছৰ কোঁচ খোৱা কপাল আৰু ব্যগ্ৰ মুখমণ্ডল লক্ষ্য কৰি মই গম পালোঁ যে মোৰ দৰেই তেওঁ এই আচহুৱা আৰু অসংলগ্ন যেন লগা ঘটনাবোৰৰ এক বিশেষ ঘটনাৰ লগত যোগসূত্ৰ উলিয়াবলৈ অহৰহ প্ৰয়াস কৰিছে। গোটেই আবেলিটো আৰু সন্ধিয়াৰো ভালেখিনি সময় তেওঁ ধঁপাত আৰু চিন্তাৰ মাজত ডুবি থাকিল।

নিশাৰ আহাৰৰ ঠিক আগে আগে দুখন টেলিগ্ৰাম পোৱা গ’ল। প্ৰথমখনত বান্ধাবভিলে জনাইছে বেৰিম’ৰ হুলতে আছে বুলি এইমাত্ৰ জানিব পাৰিলোঁ। দ্বিতীয়খন পঠাইছে কাৰ্টবাইটে। তেওঁ জনালে যে হ’মছে নিৰ্দেশ দিয়া অনুসৰি তেওঁ তেইছখন হোটেলত বিচাৰিও দুৰ্ভাগ্যক্ৰমে ‘টাইমছ’ কাকতৰ বিশেষ পৃষ্ঠাটো উলিয়াব নোৱাৰিলে।

“বাটছন, মোৰ দুটাকৈ সূত্ৰ হেৰুৱালোঁ। কোনো কেছত প্ৰতিটো প্ৰচেষ্টাই বিফল হ’লে কেছটোৰ অন্বেষণ অধিক উত্তেজনাপূৰ্ণ হৈ পৰে। আমি আন কোনো সূত্ৰ বিচাৰিব লাগিব।”

“চোৰাংচোৱাজনক নিয়া কচোৱানজন এতিয়াও আছে।”

“ঠিকেই কৈছা। চৰকাৰী পঞ্জীয়ন কাৰ্যালয়ৰপৰা তেওঁৰ নাম আৰু ঠিকনা

পাবৰ কাৰণে মই এখন টেলিগ্ৰাম কৰিছিলোঁ। মোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ এই উৎসৰণৰ পালে আচৰিত হ'ব লগা নাই।”

দুৱাৰৰ ঘণ্টাটো যেন এনে উত্তৰতকৈও সন্তোষজনক প্ৰমাণিত হ'ল। খোলা দুৱাৰেদি কক-চেহেৰাৰ লোক এজন সোমাই আহিল। দেখেদেখকৈয়ে বিচৰা মানুহজনেই।

“মুখ্য দপ্তৰৰপৰা মই এটা বাৰ্তা পালোঁ যে এই ঠিকনাৰপৰা মোৰ ২৭০৪ নম্বৰ বাগী সম্বন্ধে এটা অনুসন্ধান কৰিছে। সাত বছৰ ধৰি ঘোঁৰাৰ বাগী চলাইছোঁ, কিন্তু কোনো ওজৰ-আপত্তি শুনিব লগা হোৱা নাই। সেয়েহে মই ঘোঁৰাগাড়ীৰ আড্ডাৰপৰা পোনে পোনে ইয়ালৈ আহিছোঁ। মই আপোনাৰপৰা খোলাখুলিকৈ জানিব খোজোঁ মোক বিপক্ষে কি আপত্তি আছে?”

হ'মছে ক'লে, “আপোনাৰ দৰে এজন সৎ ব্যক্তিৰ বিপক্ষে মোৰ কোনো ওজৰ-আপত্তি নাই। মই আপোনাৰ কাৰণে আধা ছভবিনৰ মূদ্ৰা এটাহে থৈ দিছোঁ, অবশ্যে সেইটো পাব যদিহে মোৰ প্ৰশ্নৰ স্পষ্ট উত্তৰ দিয়ে।”

কচোৱানজনে হাঁহি বিৰিঙাই ক'লে, “মোৰ দেখিছোঁ আজি কপাল ভালহে, দোষো হোৱা নাই একো। পাছে, মহাশয়, আপুনিনো মোক কি সুধিব বিচাৰিছে?”

“আকৌ কেতিয়াবা আপোনাক প্ৰয়োজন হ'ব পাৰে, সেয়েহে আপোনাৰ নাম আৰু ঠিকনাহে পোনতে দিয়ক।”

“জন ক্ৰেটন, তিনি টাৰপে ষ্টিট, দ্য বাৰে। মোৰ বাগীখন বাটাবলু ষ্টেছনৰ ওচৰৰ খিপলিৰ আড্ডাত থাকে।”

স্বাৰলক হ'মছে মানুহজনে কোৱা কথাবোৰ টুকি থ'লে।

“এতিয়া ক্ৰেটন, আপুনি বাক মোক কওকচোন, আজি পুৱা দহ বজাত আপোনাৰ বাগীত উঠি আমাৰ এই ঘৰটো নিৰীক্ষণ কৰা আৰু পাছত দুগৰাকী ভ্ৰমলোকক বিজেন্ট ষ্টিটেদি যাওঁতে অনুসৰণ কৰা সেই ভাবাভীয়াজন কোন আছিল?”

হ'মছৰ কথা শুনি মানুহজন বিস্ময়াভিভূত হ'ল, অলপ বিব্ৰতবোধো কৰিলে। তেওঁ ক'লে, “মই জনা কথাখিনি আপুনি দেখোন জানেই। আপোনাকনো এনে খবৰ কিয় লাগে? মইতো ইয়াৰ একো প্ৰয়োজন দেখা নাই। তদুপৰি মোৰ আবেদীজনে মোক কৈছিল যে তেওঁ এগৰাকী ডিটেক্টিভ আৰু তেওঁৰ বিষয়ে যেন কাকো একো কোৱা নহয়।”

“মোৰ প্ৰিয় বন্ধু, কথাটো শুকুতৰ। যদি আপুনি মোৰপৰা কথা সুকুৱায়,

“মই আপোনাবপৰা খোলাখুলিকৈ জানিব খোজোঁ মোৰ বিপকে কি আপত্তি আছে।”

আপোনাৰ বৰ ডাঙৰ বিপদ হ'ব পাৰে। আপুনি কৈছে যে ভাৰতীয়সকলে আপোনাক তেওঁ এজন ডিটেক্টিভ বুলি কৈছিল?"

“এবা, কৈছিল।”

“তেওঁ কেতিয়া তেনেকৈ কৈছিল?”

“বাগীত উঠাৰ সময়ত।”

“আৰু কিবা কৈছিল নেকি?”

“তেওঁৰ নাম কৈছিল, নামি যাবৰ সময়ত।”

তাড়িৎ গতিত মোৰ ফালে হ'মছে এক বিজয়ৰ দৃষ্টি পেলালে। “অ, তেওঁৰ নামটোও কৈছিল, সঁচাকৈয়ে কৈছিলনে? এইটো দেখোন এটা অব্যবহাৰী কাম। তেওঁ কোৱা নামটো কি আছিল?”

কচোৱানজনে কৈছে, “তেওঁৰ নাম আছিল শ্বাৰলক হ'মছ।”

উত্তৰটো শুনি মোৰ বন্ধুৰ চৰিত্ৰত হ'ল। তেওঁৰ এনে বিশ্বাসভিত্তিক অবস্থা মই কেতিয়াবা দেখিছিলোঁ বুলি মনত নপৰে। বিশ্বাসত হতবাক হৈ তেওঁ ক্ষতক নিৰবে ব'ল।

তাৰ পাছতে তেওঁ এক উচ্চ হাস্য কৰি ক'লে, “এটা সুনিপুণ চাল, ষাটছন, নিঃসন্দেহে সুনিপুণ। এয়া যেন মোৰ দৰেই এক দ্রুত আৰু অব্যবহাৰ লগত খাপ খোৱা নৈপুণ্য। সেই সময়ত অতি সহজে তেওঁ মোৰপৰা আঁতৰিল। গতিকে তেওঁৰ নাম শ্বাৰলক হ'মছেই হ'ব, নহয়নে?”

“হয় মহাশয়, ভৱলোকৰ নাম সেইটোৱেই।”

“ঠিক আছে। এতিয়া আপুনি মোক কওকচোন তেওঁক আপুনি ক'ত ভুলিছিল আৰু কি কি ঘটিল।”

“পূৰ্বা চাৰে ন বজাত তেওঁ ট্ৰেফালগাৰ স্কোয়াৰত মোৰ বাগীখন মাতে। তেওঁ নিজকে এজন ডিটেক্টিভ বুলি কৈ মোক ক'লে যে গোটেই দিনটোলৈকে তেওঁ বাগীখন ভাৰা ল'ব খোজে। যদিহে মই তেওঁৰ নিৰ্দেশানুযায়ী ঠিকমতে কাম কৰোঁ আৰু কোনো প্ৰশ্ন নোতোলোঁ, তেনেহ'লে মোক দুই গিনি ভাৰা হিচাবে দিব। মই সানন্দে বাগী হ'লোঁ। প্ৰথমে আমি নৰ্থাম্বাৰলেণ্ড হোটেললৈ গ'লোঁ। তাত আমি হোটেলৰপৰা দুজন মানুহ ওলাই অহালৈকে বৈ থাকিলোঁ। মানুহ দুজনে টেণ্ডৰপৰা বাগী এখন ল'লে। এই বাগীখনক আমি অনুসৰণ কৰি আহি থাকিলোঁ। শেষত তাৰ ওচৰে-পাঁজৰেই আমি ব'লোঁ।”

হ'মছে ক'লে, “আমাৰ এই ঘৰৰ দুৱাৰমুখতে।”

“মই ঠিক ক’ব নোৱাৰিম। পাছে মই নিশ্চিত যে আৰোহীজনে এই ঠাইখন ভালদৰে চিনি পায়। আমি এই পথৰ মাজভাগতে ক’ৰবাত বৈছিলোঁ আৰু ডেৰ ঘণ্টামান অপেক্ষা কৰি আছিলোঁ। তাৰ পাছতে আমি দেখা পালোঁ যে ভদ্রলোক দুগৰাকীয়ে আমাৰ কাষৰেই খোজ কাঢ়ি পাৰ হৈ গৈছে। আমি তেওঁলোকক অনুসৰণ কৰি বেকাৰ স্পিটেদি আশুৱাই গৈ...।”

হ’মছে ক’লে, “বাকীখিনি মই জানো।”

“আমি বিজেক্ট স্পিটৰ তিনি চতুৰ্থাংশ মানত পথৰ দাঁতিয়েদি লাহে লাহে আগ বাঢ়িছিলোঁ। সেই সময়তে মোৰ বাগীৰ আৰোহীজনে চিঞৰি মোক নিৰ্দেশ দিলে যে বাগীখন ততাতৈয়াকৈ যিমান পাৰি বেগেৰে বাটাৰলু ষ্টেছনলৈ লৈ যাব লাগিব। যোৱাৰ পিঠিত চাবুক মাৰিলোঁ আৰু তীব্ৰবেগে আগ বাঢ়ি দহ মিনিটৰ ভিতৰত বাটাৰলু ষ্টেছন পহুলোঁ।

“ভদ্রলোকৰ দৰে কথা ৰাখি তেওঁ মোক লগত লৈ আহিল আৰু তেওঁ ষ্টেছনলৈ গ’লগৈ। যোৱাৰ আগে আগে তেওঁ মোলৈ উভতি চাফল আৰু ক’লে, ‘আপুনি এইটো জানি আনন্দ পাব যে আজি আপোনাৰ বাগীত মিস্টাৰ স্বাৰলক হ’মছ উঠিছিল।’ সেই কাৰণেই মই তেওঁৰ নামটো জানিলোঁ।”

“বুজি পালোঁ, আপুনি আৰু তেওঁক দেখা নাই?”

“নাই, তেওঁতো ষ্টেছনলৈ গ’লগৈ।”

“আপুনি বাক মিস্টাৰ স্বাৰলক হ’মছৰ অৱয়ব কেনে আছিল ক’ব পাৰিবনে?”

কচোৱানজনে মূৰটো খজুৱালে। “চাওক, তেওঁৰ চেহেৰা বৰ সহজে বৰ্ণনা কৰিব পৰা বিষয় নহয়। মোৰ অনুমান তেওঁৰ বয়স চল্লিছ বছৰমান হ’ব। উচ্চতা মধ্যম, আপোনাতকৈ দুই-তিনি ইঞ্চিমান কম। ধুনপেচ মৰা বিলাসী মানুহ, আগটো সমানকৈ কটা একোছা ক’লা ডাঢ়ি আৰু শেঁতা মুখ। ক’ব পৰাকৈ আৰু নাই।”

“চকুৰ ৰং?”

“নাই, মই নাজানো।”

“ঠিক আছে, তেনেহ’লে এয়া আধা ছডবিনৰ মুদ্ৰা, কিবা নতুন খবৰ আনিব পাৰিলে আৰু এটা মুদ্ৰা পাব। শুভ-ৰাত্রি।”

“শুভ-ৰাত্রি মহাশয়, ধন্যবাদ।”

মুদু হাস্য কৰি জন ফ্ৰেটন গ’লগৈ। বাহু দুটা জোকাৰি এটা বিবাদভৰা মিচিকি হাঁহিৰে হ’মছে মোলৈ চালে।

তেওঁ ক’লে, “আমাৰ তৃতীয় সূত্ৰটোও ছিল হ’ল আৰু আমি পুনৰ

আবহুগিৰপৰা আবহু কৰিব লাগিব। চালাক দগাবাজটোৱে আমাৰ ঘৰটোও চিনি পায়, ছাব হেনৰি বান্ধাবভিলে যে আমাৰ পৰামৰ্শ বিচাৰিছে তাকো জানে, বিজেষ্ট ষ্টিউভ মোৰ চিনাকি তৎক্ষণাৎ উলিয়াব পাৰিলে, তেওঁ ঠিক জানিলে যে বাগীখনৰ নতুনটো মই টুকি ৰাখিছোঁ আৰু কচোৱানক বিচাৰি উলিয়ামেই আৰু সেয়েহে নিজৰ নাম স্বাক্ষৰক হ'মছ বুলি কৈ আমাক এটা দুৰ্ভাগ্য চাল দিলে। বাটছন, ঠিক জানিবা, আমি এইবাৰ এনে এজন ফ'ৰমেনৰ লগত যুঁজিব লাগিব, যিজন আমাৰ দৰে তীখা সম্বন্ধে সম্পূৰ্ণ অৱহিত। লগুনত তেওঁ মোৰ কিস্তিমাৎ কৰি পেলাইছে। ডেভনশ্বিয়াৰলৈ ওলোৱা, তোমাৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা ব'ল। কিন্তু এই সংক্ৰান্তত মোৰ মনটো ভাল লগা নাই।”

“কি সংক্ৰান্তত?”

“এই যে তোমাক পঠিয়াব খুজিছোঁ। ই এটা কুৎসিত, মাৰাত্মক কাম, যিমানেই মই চিন্তা কৰিছোঁ, মোৰ এই কামৰ প্ৰতি বিতৃষ্ণা জন্মিছে। এৰা প্ৰিয় বন্ধু, তুমি হয়তো কথাটো হাস্যকৰ বুলি ভাবিব পাৰা, কিন্তু মই অন্তৰেৰে ইয়াকে ভাবিছোঁ যে তুমি ভালে-কুশলে বেকাৰ ষ্টিউলে আকৌ উভতি আহিলেহে মই নথৈ আনন্দিত হ'ব পাৰিম।”

অধ্যায় ৬

বান্ধাবভিল হল

নিৰ্দিষ্ট দিনত ছাব হেনৰি বান্ধাবভিল আৰু ডাঃ মৰ্টিমাৰ সাজু হৈ আছিল। আমি ঠিক কৰি থোৱা মতেই ডেভনশ্বিয়াৰলৈ বুলি বাওনা হ'লোঁ। মিস্টাৰ স্বাক্ষৰক হ'মছে আপ বঢ়াই দিবলৈ বুলি মোৰে সৈতে ষ্টেছনলৈ আহিছিল। তেওঁ মোক বিদায় কেলান্ত কিছু বাধা-নিষেধ আৰু উপদেশ কিছু দিলে।

তেওঁ ক'লে, “মই আগতীয়াকৈ তোমাৰ মনটো বিশেষ বিশ্লেষণ অথবা সন্দেহৰ প্ৰতি ঢাল খুৱাই নিব নোখোজোঁ। তুমি কেৱল ঘটনাবোৰৰ সম্ভৱপৰ সকলো বিপৰ্য্য পুংখানুপুংখৰূপে মোলৈ পঠাব। সেইবোৰ বিশ্লেষণ কৰাৰ দায়িত্বটো মোলৈ এৰিবা।”

মই সুধিলোঁ, “তুমি কেনেকুৱা ধৰণৰ ঘটনাৰ কথা কৈছা?”

“কেছটোৰ লগত সম্পৰ্ক থকা যিকোনো ঘটনাৰ কথা। লাগে ঘটনাটোৰ সম্পৰ্ক পোনপটীয়া নহওকেই, পৰোক্ষ সম্পৰ্ক হ'লেও বাদ নিদিবা। বিশেষকৈ ডেকা বান্ধাৰভিল আৰু তেওঁৰ প্ৰতিৱেশীৰ মাজৰ সম্বন্ধ আৰু ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যু সম্পৰ্কীয় কিবা তথ্য পালে জনাবলৈ নাপাহৰিবা। মই নিজেও অলপ অনুসন্ধান এইকেইদিন কৰিছিলোঁ। পাছে ফলাফলহে একো পোৱা নাই। এটা কথাত প্ৰায় নিশ্চিত যে উত্তৰাধিকাৰী মিষ্টাৰ জেমছ ডেছমণ্ড এগৰাকী বয়োবৃদ্ধ অমায়িক ভদ্ৰলোক, মোৰ বোধেৰে তেওঁ এনে উৎপীড়ন কৰাত ভাগ লৈছে বুলি ধাৰণা কৰিব নোৱাৰি। তেওঁক আমাৰ নিৰীক্ষণৰপৰা বাদ দিয়াই ভাল হ'ব। এতিয়া, তৃণভূমি অঞ্চলত ছাৰ হেনৰি বান্ধাৰভিলক বেঢ়ি থকা লোকসকলহে থাকিলগৈ।”

“পোনতেই বেৰিম'ৰ দম্পতীক আঁতৰাই পঠিওৱাটো স্বংগল হ'ব নেকি?”

“ওঁই ওঁই! এনে ভুল নকৰিবা। যদি তেওঁলোক নিৰ্দোষ, তেনেহ'লে ই হ'ব তেওঁলোকৰ প্ৰতি কৰা নিৰ্দয় অবিচাৰ। আকৌ যদিহে তেওঁলোক দোষী, তেওঁলোকক দোষী সাব্যস্ত কৰাৰ সুবিধাৰপৰা আমি এইদৰেই বঞ্চিত হ'ম। নাই, নাই। আমি মাথোঁ তেওঁলোকক আমাৰ সন্দেহৰ ভিতৰতে ৰাখি থ'ম। আমাৰ নিৰীক্ষণ কৰিবলৈ, মোৰ মনত থকা মতে, হলত এজন চহিচ আছে। তৃণভূমিৰ দুজন ৰেতিয়কো আছে। আমাৰ বন্ধু ডাঃ মৰ্টিমাৰ আছে, অবশ্যে মই ভাবোঁ তেওঁ সম্পূৰ্ণৰূপে নিৰ্দোষ। ডাঃ মৰ্টিমাৰৰ পৰিবাৰো আছে, তেওঁৰ বিষয়ে আমি এতিয়ালৈকে একো নাজানো। আকৌ, ষ্টেপলটন নামৰ প্ৰকৃতিবিদজ্ঞনো আছে আৰু ষ্টেপলটনৰ আকৰ্ষণীয় সৌন্দৰ্য্যৰ যুৱতী ভনীয়েকগৰাকী। লেফটাৰ হলৰ মিষ্টাৰ ফ্ৰেংকলেণ্ড আছে, যিজনৰ বিষয়ে আমি একো নাজানো। তদুপৰি, দুই-এগৰাকী প্ৰতিৱেশীও আছে। এয়াই হ'ল বিভিন্ন ধৰণৰ লোকৰ এক হিচাব। এওঁলোকৰ কাম-কাজ আদি শুনি মনোযোগেৰে নিৰীক্ষণ কৰিব লাগিব।”

“যথাসাধ্য মই চেষ্টা কৰিম।”

“মই ভাবোঁ, তুমি নিশ্চয় অত্ৰ লগত আনিছা?”

“এবা, আনিছোঁ।”

“দিবা-ৰাত্ৰ তুমি বিভলভাৰটো হাতত ৰাখিবা। সাধাৰণী ব্যক্তিক বিপদে নাপায়। সতৰ্কতা কেতিয়াও টিলাই নিদিবা।”

আমাৰ বন্ধুসকলে ইতিমধ্যে প্ৰথম শ্ৰেণীৰ আসন থকা এটা দবা ঠিক কৰি প্লেটফৰ্মত আমালৈ অপেক্ষা কৰি আছে।

মোৰ বন্ধুৱে প্ৰশ্ন কৰাত ডা॰ মৰ্টিমাৰে ক’লে, “কোনো ধৰণৰ খবৰেই নাই। এটা কথা অৱশ্যে নিশ্চয়কৈ ক’ব পাৰোঁ যে আমাক যোৱা দুদিনত কোনেও অনুসৰণ কৰা নাই। আমি বাহিৰলৈ ওলাই গ’লেই তীব্ৰভাৱে সতৰ্ক দৃষ্টি ৰাখিছিলোঁ। কোনো আমাৰ দৃষ্টিৰপৰা সাৰি যোৱা নাই।”

“আপোনালোক দুয়োজনে নিশ্চয় ইজনে সিজনৰ লগ এৰা নাই?”

“কালিৰ বিয়লিত বাদে। মই নগৰলৈ আহিলে সাধাৰণতে নিৰ্ভেজাল-আমোদত ব্যস্ত থাকিবলৈ এটা দিন ৰাখোঁ। কালি মই শস্য চিকিৎসকৰ কলেজত থকা যাদুঘৰত আবেলিটো কটালোঁ।”

বান্ধাৰঙিলে ক’লে, “মই পাৰ্কত গোট খোৱা মানুহ চাবলৈ গ’লোঁ। আমাৰ পাছে কোনো ধৰণৰ অসুবিধা হোৱা নাই।”

হ’মছে মূৰ জোকাৰি গভীৰভাৱে ক’লে, “যি নহওক, আপুনি কিন্তু এইটো বিবেচনাহীন কাম কৰিছিল। ছাৰ হেনৰি, মই আপোনাক অনুৰোধ জনাইছোঁ, অনুগ্ৰহ কৰি অকলশৰে ওলাই নাযাব। ক’ৰবাত কিবা দুৰ্য্যোগ ঘটিব পাৰে। এপাট হেৰোৱা জোতা পালে জানো?”

“নাপালোঁ, মহাশয়, একেবাৰেই হেৰাল।”

“সঁচাকৈয়ে কৌতূহলজনক কথা। বাক, বিদায়হে এতিয়া।” বেলগাড়ী প্লেটফৰ্মৰপৰা লাহে লাহে আগ বাঢ়ি যাওঁতে হ’মছে আকৌ এবাৰ ক’লে, “ছাৰ হেনৰি, ডা॰ মৰ্টিমাৰে আমাক পঢ়ি শুনোৱা সেই উপকথাৰ খটখনত তৃণভূমিৰ বিষয়ে লিখা খণ্ডবাক্যটো যাতে মনত ৰাখে আৰু তৃণভূমিত দুষ্ট শক্তি ডাং ৰাই উঠা তমসাৰ প্ৰহৰবোৰত যাতে ভুলতো সেইফালে নাযায়।”

দুবৰিৰ এৰি থৈ অহা প্লেটফৰ্মখনলৈ মই এবাৰ ঘূৰি চালোঁ। তাত উন্নত, গাভীৰ্য্যপূৰ্ণ, অলৰ-অচৰ হৈ থকা অৱয়ৱটোৰে হ’মছে আমাৰ ফালে থৰ লাগি চাই থকা দেখা পালোঁ।

দ্ৰুত গতিৰ আমাৰ যাত্ৰাটো আনন্দদায়ক আছিল। এই সুবিধাতে মই সংগী দুজনৰ লগত পৰিচয় গঢ় কৰি তুলিলোঁ। ডা॰ মৰ্টিমাৰৰ স্পেনিয়েল কুকুৰটোৰ লগত মোৰ খেলা আৰম্ভ হ’ল। কেইঘণ্টামানৰ ভ্ৰমণৰ পাছতে মুগ্ধ মাটিৰ বৰল সন্নিহিত হৈ

বঙচুৰা হোৱা দেখা গ'ল, ঘৰবোৰত ইটাৰ সলনি প্ৰেনাইটৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ, বেৰ দি থোৱা পথাৰবোৰত বঙা বঙৰ গাই গৰুৱে অবাধে ঘাঁহ খাই আছে। লহপহীয়া গছ-গছনিবোৰে সাকুৱা, শীতল জলবায়ুৰ আভাস দিছে। ডেকা বান্ধাবতিলে বিৰিকিৰে ডেডনৰ পৰিচিত প্ৰাকৃতিক দৃশ্যাবলী চাই সন্মোহিত হৈ আনন্দতে চিঞৰি দিলে।

তেওঁ ক'লে, “ডা॰ ৰাটছন, পৃথিৱীৰ বহুতো ঠাই দেখা পোৱাৰ সৌভাগ্য মোৰ হৈছে, কিন্তু এইখন ঠাইৰ লগত সেইবোৰৰ তুলনা নহয়।”

মই মন্তব্য দিলোঁ, “মই এনে এজনো ডেডনশ্বিয়াৰৰ লোক পোৱা নাই, যিয়ে নিজৰ ঠাইখনৰ উচ্চৈশ্বৰে প্ৰশংসা নকৰাকৈ আছে।”

ডা॰ মৰ্টিমাৰে ক'লে, “এই কথাটো যেনেকৈ দেশৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে, তেনেকৈ ই গোষ্ঠীগতও। যদি আমাৰ বজুৰ মূৰটোলৈ লক্ষ্য কৰোঁ তেনেহ'লে দেখা পাম যে এইটো কেণ্ট প্ৰজাতিৰ ঘূৰণীয়া মূৰ। এই মূৰৰ ভিতৰত আছে কেণ্ট প্ৰজাতিৰ উদ্যম আৰু অনুৰাগৰ শক্তিৰ আকৰ্ষণ। দূৰগীয়া ছাব চাৰ্লছৰ মূৰটো আকৌ আছিল এক বিৰল শ্ৰেণীৰ, তেওঁৰ মূৰটোৰ বৈশিষ্ট্য হ'ল আধা গৈলীয়া আৰু আধা আইভাৰনিয়ান। কিন্তু আপুনি শেষবাৰৰ বাবে বান্ধাবতিল হ'ল এৰি যাবৰ সময়ত তেনেই কম বয়সীয়া আছিল, নহয়নে?”

“মোৰ দেউতাৰ দেহাৱসানৰ সময়ত মোৰ বিশোৰ কাল। কিন্তু তেতিয়াও মই ‘হল’ দেখা নাছিলোঁ, কিয়নো মোৰ দেউতাই ছাউথ কষ্টত সৰু কটেজ এটাতহে বাস কৰিছিল। তাৰপৰাই মই চিখাচিখি আমেৰিকাত থকা মোৰ এজন বজুৰ ঘৰলৈ গ'লোঁ। সেয়েহে ঠাইখন ডা॰ ৰাটছনৰ দৰেই মোৰ কাৰণেও তেনেই নতুন। তৃণভূমি অঞ্চলটো চাবলৈকো মই অভ্যস্ত আছিলোঁ।”

“সঁচাইনে? তেনেহ'লে আপোনাৰ ইচ্ছা সহজতে পূৰণ কৰা হ'ল,”—ডা॰ মৰ্টিমাৰে দৰাটোৰ বিৰিকিৰে আঙুলিয়াই দেখুৱালে।

বিতৰ্ক সেউজী পথাৰ আৰু দূৰৰ সীমাবেধাত বৰুৱাৰে গঢ়ি উঠা অনুচ্চ অকণ্যাৰিশে ধূসৰ, বিৰল পাহাৰ, যাৰ চূড়াভাগ অমসৃণ আৰু খলা-বমা—যেন সপোনত জীৱন্ত হৈ উঠা কিছুমান অতিশয় মনোৰম প্ৰাকৃতিক দৃশ্য। বহু সময় ধৰি লাগি বান্ধাবতিল বহি থাকিল, তেওঁৰ দৃষ্টি তৃণভূমি অঞ্চলত নিবদ্ধ। মই তেওঁৰ ব্যগ্ৰ মুখমণ্ডলত দেখা পালোঁ ঠাইখনে তেওঁৰ মনত সৃষ্টি কৰা অনুভূতিৰ জলক। এই আচৰ্হা অঞ্চলত বহুদিন ধৰি তেওঁৰ পূৰ্বপুৰুষসকলে প্ৰতিপত্তি বিজ্ঞাৰ কবি আহিছে আৰু এক সুগভীৰ প্ৰভাৱ পেলাইছে। সেৱা টুইড ছুট পৰিহিত মাৰ্কিন উজ্জ্বলৰ কখন-ডংগীৰ লোকপৰাধী এক নিবস ৰেলৰ দৰাৰ এটা চুকত বহি আছে, তেওঁৰ ব্যঞ্জনামৰ

মুখল চাই মোৰ এতিয়া বেছিকৈ অনুভৱ হৈছে যে এক অতিপ্ৰাচীন অভিজাত বংশৰ
প্ৰতিনিধি এইগৰাকী অগ্নিসদৃশ পুৰুষ সঁচাকৈয়ে বান্ধাবভিল হলৰ যোগ্য উত্তৰাধিকাৰী।
তেওঁৰ ঘন চেলাউৰি, সংবেদনশীল নাকৰ 'পাহি আৰু পাভল মুগা বৰণীয়া বহল
চকুহাল হ'ল আশ্চৰ্য্যগৰিমা, সাহস আৰু শক্তিৰ অতিশক্তি। যদিহে সেই ভয়াৱহ
তৃণভূমিত এক কষ্টসাধ্য ভয়ংকৰ সন্ধান চলাব লগা হয়, তেনেহ'লে নিঃসন্দেহে
এইগৰাকী সাহসী লোকে তাত ভাগ ল'বলৈ কুঠাবোধ নকৰিব।

বাটৰ কাষৰ এটা সৰু ষ্টেছনত বেলগাড়ীখন ব'ল আৰু আমি আটায়েতে
নামিলোঁ। চাপৰ, বগা বেৰখনৰ কাঁবত ধোঁৱাৰ বাগী এখন বৈ আছিল। আমাৰ
আগমন দেখেদেখকৈয়ে এটা ডাঙৰ ঘটনা। ষ্টেছন মাষ্টৰ আৰু মজদুৰ সকলোৱে বস্ত্ৰ-
বাহানি বাহিৰলৈ নিবলৈ আমাৰ লগ লাগিলহি। এটা সাধাৰণ, সুন্দৰ প্ৰাম্য আহান।
কিন্তু যি বস্তুখতে একোটা চুটি বাইফল লৈ ক'লা ইউনিফৰ্ম পিন্ধা, সেনাৰ দৰে থিয়
হৈ থকা দুজন মানুহ দেখিহে মনত পৰিল। আমি পাৰ হৈ যাওঁতে তেওঁলোকে
এবাৰ তীব্ৰভাৱে চকু ফুৰালে। কচোৱানজন গঠায়া মানুহ, মুখমণ্ডল কঠিন। তেওঁ ছাব
হেনৰি বান্ধাবভিলৰ দিলে। কেইমিনিটমানৰ ভিতৰতে বহল, শুভ্ৰ পথেদি
আমাৰ বাগীখন তীব্ৰ বেগে আগ বাঢ়িল। পথৰ দুয়ো কাষে চৰণীয়া পথাৰ বেঁকা হৈ
ওপৰলৈ উঠি আমাৰপৰা বাগৰি যাবলৈ ধৰিলে, গাড় সেউজীয়া গছ-গছনিৰ মাজেৰে
টুপ দিয়া চালৰ সৰু সৰু ঘৰবোৰে ভুমুকি মাৰিলে, সুৰুযৰ বন্ধিৰে বিধৌত শান্তিপূৰ্ণ
গাঁওসমূহৰ পিছফালে নিৰানন্দময় তৃণভূমিৰ সুদীৰ্ঘ বন্ধৰেখা সন্ধিয়াৰ আকাশৰ
তলত খলাবমা ছলনাপূৰ্ণ পাহাৰত মিলিছেগৈ।

কাৰেদি যোৱা পথৰ ফালে বাগীখন ঘূৰিল। শতিকো জুৰি চক্কাই সৃষ্টি কৰা লিকৰ
ওপৰেদি আমাৰ বাগীও বেঁকা হৈ ওপৰৰ ফালে আগ বাঢ়িল। পথৰ দুয়োফালে শুভ
বান্ধ, বান্ধবোৰ শেলুৰে আৰু শকত, টেকীয়াজাতীয় উদ্ভিদে আৱৰি আছে। বান্ধত
গজি উঠা বঙচুৱা টেকীয়া আৰু বিচিত্ৰ বৰ্ণৰ ছোটলিককা গছবোৰত অন্তৰ্গামী বেলিৰ
বন্ধি জিলমিলিছে। এতিয়াও লাহে লাহে ওপৰৰ ফাললৈ আওবাই আমি ফ্ৰেনাইট
শিলেৰে বন্ধোৱা এখন সৰু দলং পাৰ হ'লোঁ আৰু মুগাবৰণীয়া শিলৰ ওপৰেদি
কোলাহল কৰি তীব্ৰ বেগেৰে বৈ যোৱা নিজৰা এটা এৰি আহিলোঁ। আমাৰ পথ আৰু
নিজৰা, দুয়োটাই অ'ক আৰু দেৱদাকজাতীয় জোপোহা গছৰ গভীৰ অৰণ্যৰ উপত্যকা
অঞ্চলৰ মাজেদি অকাই-পকাই আগ বাঢ়িছে। বাগীখনে প্ৰতিটো পাক ঘূৰোঁতেই
বান্ধাবভিলে আনন্দোচ্ছাসত চিঞৰি দিয়ে আৰু তেওঁৰ কাষতে থকা আমাক জাউবিয়ে
জাউবিয়ে প্ৰশ্ন সুধি ব্যতিব্যস্ত কৰে। তেওঁৰ দৃষ্টিত পৰা প্ৰতিটো বন্ধৰেই সুন্দৰ। মই

হ'লে ভাবোঁ, এই গ্ৰামাঞ্চলত এতিয়া এক বিবাদৰ আভাস বিদ্যমান; এয়া যেন বিপ্লবত বহুৰটোৰ এক স্পষ্ট অভিব্যক্তি। গছৰ হালধীয়া পাতবোৰ সৰি সৰি পথত উপচি পৰিছে। আমি পাৰ হৈ যাওঁতে বহু হালধীয়া পাত আনকি আমাৰ গাৰ ওপৰতো পৰিছে। গুলা-পচা গছ-গছনি, পাত, ডাল আদি পৰি সৃষ্টি হোৱা একোটা স্থপৰ ওপৰেদি আমাৰ বাহিৰ পাৰ হৈ যোৱাৰ কাৰণে ইয়াৰ জোকাৰণি আৰু চকাৰ খটখটনি শাম কাটিলে। মই মনতে ভাবিলোঁ এয়া যেন বান্ধাবভিল পৰিয়ালৰ উচ্চাকাৰীৰ বাগীৰ সম্মুখলৈ সেমেকা প্ৰকৃত্তিয়ে নিৰানন্দময় উপহাৰহে যাচিছে।

হঠাতে ডাঃ মৰ্টিমাৰে উচ্চৈস্বৰে ক'লে, "হেৰি, এইটো কি?"

তৃণভূমিৰ কাষৰীয়া অঞ্চলত আমাৰ সম্মুখত গছ-গছনিৰে আবৰা এখন সৰু পাহাৰ। তাতে এটা মূৰ্তিৰ দৰে অশ্বাবোহী সৈনিক এজন থিয় হৈ আছে। ডাঃ মৰ্টিমাৰৰ বিস্ময়াভিত্ত দৃষ্টি তাতে পৰিছে। সৈনিকজনৰ অৱয়ব সুকঠিন, মলিন। সৈনিকজনৰ এটা বাইফল সাজু কৰি ৰাখিছে। আমি গৈ থকা পথটোত তেওঁ সতৰ্ক দৃষ্টি পেলাই আছে।

ডাঃ মৰ্টিমাৰে আকৌ আমাৰ কচোৱানক সুধিলে, "সেইটো কি?"

কচোৱানজনে নিজৰ আসনতে মূৰটো আমাৰ ফালে আধা ঘূৰাই ক'লে, "মহাশয়, প্ৰিন্সটন জেলৰপৰা কয়দী এজন পলাইছে। সি পলোৱা আজি তিনিদিনেই হ'ল। ৰক্ষীসকলে প্ৰতিটো পথ, প্ৰতিটো ষ্টেছন তন্নতন্নকৈ চাইছে, পাছে ক'তো তাক দেখা নাই। আমাৰ ইয়াৰ কাষৰে-পাঁজৰে থকা খেতিয়কসকলে কিন্তু এই কামটো অকণো ভাল পোৱা নাই।"

"কিন্তু মই জনা মতে এনে কয়দীৰ খবৰ দিব পাৰিলেই পাঁচ পাউণ্ড ধন পুৰস্কাৰ দিয়ে।"

"এবা, মহাশয় দিয়ে। পাছে নেলু কটা মোৱাতকৈ পাঁচ পাউণ্ড পুৰস্কাৰ পোৱাৰ সম্ভাৱনা তেনেই নগণ্য। এই কয়দীজনো সামান্য নহয়। সি যিহকে-তিহকে কৰিব পৰা মানুহ।"

"সিনো কোন?"

"নটিং হিলৰ খুনী হেলডন।"

এই কেছটোৰ কথা মোৰ ভালকৈ মনত পৰিল। হত্যাকাৰীৰ নিৰ্দয় অমানুষিক কাৰ্য্য আৰু অপৰাধটোৰ অদ্ভুত হিংস্ৰতা লক্ষ্য কৰিয়ে খৰচি মাৰি অধ্যয়ন কৰিবলৈ হ'মছ আত্মহাৰিত হৈছিল। অপৰাধীজনৰ আচৰণ ইমানেই নৃশংস আছিল যে বিচাৰত অপৰাধীৰ সম্পূৰ্ণ মানসিক সুস্থতা সম্বন্ধে সন্দেহ কৰিবলৈ বাধ্য হ'ব লগা হৈছিল।

সেয়েহে অপৰাধীজনক মৃত্যুদণ্ডৰপৰাও বেহাই দিছিল। আমাৰ ২৪গী ওপৰৰ কালে উঠি গ'ল আৰু আমাৰ সন্মুখত দেখা গ'ল বিস্তীৰ্ণ তৃণভূমি অঞ্চল। অঞ্চলটো আতুৰি আছে অ'ত-ত'ত এঁকোবা-বোঁকোবা শিলাখণ্ড আৰু পাহাৰৰ থিয় গৰাই। তাৰপৰা বলা এছাটি শীতল বতাহে আমাৰ দেহা থকথককৈ কঁপালে। এই জনপ্রাণীহীন নিবানলময় তৃণভূমিৰ ক'ৰবাত, সমস্ত মানৱ জাতিৰ প্ৰতি তীব্ৰ বিদ্বেষ অদ্ভুত পোষণ কৰি, গাঁতত সোমাই থকা এক বন্য জন্তুৰ দৰে এই আসুৰিক মানুহজনে চোপ লৈ আছে। উষৰ ভূমি, ঠোঁটৰে ধৰা শীত আৰু তমসাজ্জম আকাশে কঢ়িয়াই অনা ভয়াবহ সম্ভাৱনাক পূৰ্ণ ৰূপ দিবলৈহে যেন এনে এক ঘটনা সংঘটিত হৈছে। আনকি বান্ধাবভিলো নিৰ্বাক হ'ল। তেওঁ অভাৱকোটোৰে নিজৰ শৰীৰটো ভালদৰে ঢাকি ল'লে।

পিছফালে নিম্নাঞ্চলত সান্ধীয়াটি আমি এৰি থৈ আহিলোঁ। আমি উভতি চালোঁ। তললৈ ওলমি পৰা বেলিটোৰে পানীৰ সোণালী সূতালৈ পৰিণত কৰিছে। আমাৰ সন্মুখৰ বঙচুৱা, সেউজ-হালধীয়া পথটো ক্ৰমশঃ অধিক উদং আৰু উচ্ছন্ন অঞ্চলৰ মাজেদি ওপৰলৈ উঠি গৈছে, উষৰ ভূমিৰ অ'ত-ত'ত দেখা গৈছে একোটা বিশাল শিলাখণ্ড। কেতিয়াবা কেতিয়াবা আমি পাৰ হৈ গৈছোঁ একো-একোটা তৃণভূমিৰ শিলেৰে বজোৱা জুপুৰি, তাত আনকি লতা এডালো বগোৱা দেখা নাই। হঠাতে আমি তললৈ এক পিয়লা-সদৃশ নিম্নভূমি দেখিলোঁ। নিম্নভূমিখণ্ড আৱৰি আছে মুজুৰা পৰা অ'ক আৰু দেৱদাকজাতীয় গছে; বহুৰ বহুৰ ধৰি চলা বতাহ-ধুমুহাৰ প্ৰচণ্ড আক্ৰমণত এই বৃক্ষৰাজি ভেঙুৱা-ভেঙুৰি হৈ এঢলীয়া হৈ পৰিছে। বৃক্ষৰাজিৰ ওপৰেৰে দুটা ওখ-ঠোক স্তম্ভই ভূমুকি মাৰিছে। কচোৱানজনে চাবুকডাল সেই পিনলৈ পোনাই ক'লে, “বান্ধাবভিল হল।”

আনন্দত উদ্বেলিত হৈ, গাল-মুখত বক্তিম আভাস আৰু চকুত উজ্জ্বল দৃষ্টিৰে হলৰ এতিয়াৰ গৰাকীজন থিয় হ'ল। কেইমিনিটমান পাছতে আমি বাসগৃহৰ দুৱাৰমুখত হাজিৰ হ'লোঁ। বাসগৃহৰ মূল ভোৰণটোত নমনীয় লোহাৰে সৃষ্টি কৰা বেৰাচিহ্নৰ চমৎকাৰ স্থাপত্যৰ সমাৱেশ। দূৰোদীৰ্ঘত আছে ব'সে-বৰবুলে কয়প্ৰাপ্ত, অ'ত-ত'ত শেলুৱৈৰ চেকা লগা, দুটা স্তম্ভ; স্তম্ভৰ ওপৰত বান্ধাবভিলৰ পৰিয়ালৰ প্ৰতীক চিহ্ন গাহৰিৰ মূৰ খোদিত। বাসগৃহটো ক'লা স্কেনাইট শিলেৰে ভৈয়াৰী, বৰ্তমান জৰাজীৰ্ণ। সন্মুখতে এটা নতুন গৃহ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে, পাছে সজা সম্পূৰ্ণ নহ'ল। ছাব চাৰ্ভছে দক্ষিণ আফ্ৰিকাত আৰ্জিত সোণৰ সম্পদেৰে এই গৃহটোৰ খৰচ বহন কৰিছিল; দুৰ্ভাগ্য, ছবটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ সময় নাগালে।

তোৰণ পাৰ হৈ পাতেৰে আৰম্ভি থকা পথেদি, নিঃশব্দে আমাৰ বাগী পাৰ হৈ গ'ল; প্ৰাচীন বৃক্ষবাজিৰ ডালবোৰে আমাৰ মূৰৰ ওপৰত সৃষ্টি কৰিছে এক সুবংগ। বান্ধাবভিলে মূৰৰ ওপৰত গছৰ ডাল-পাতবোৰে বেৰি থকা দেখি আৰু সুদীৰ্ঘ আত্মাৰ পথেদি দূৰৈত প্ৰেতাত্মাৰ দৰে থিয় দি থকা বাসগৃহটো লক্ষ্য কৰি জিকাৰ খাই উঠিল।

তেওঁ লাহেকৈ স্কুধিলে, “ইয়াতে হৈছিল নেকি?”

“নহয়, ইউ গলিটো সিটো ফালেহে আছে।”

ফালিন মুখেৰে ডেকা উদ্ভবাধিকাৰীজনে চাৰিওফালে এবাৰ চালে। তেওঁ ক'লে, “মোৰ খুৰাই এনে পৰিৱেশত বিপদৰ কথা চিন্তা কৰি থকাটোৱেই স্বাভাৱিক। যিকোনো মানুহেই ইয়াত ভয় খাব। ছমাহৰ ভিতৰতে মই এশাৰী বিজুলী বাতিৰ ব্যবস্থা কৰি দিম। বাসগৃহৰ সম্মুখত ‘ছৱান এণ্ড এডিছন’ হোষ্টেলপানিৰ এহাজাৰ ‘কেণ্ডল পাৱাৰ’ৰ বিজুলীৰ ব্যবস্থা হ'লে এই পৰিৱেশ আৰু নাথাকিব।”

পথৰ মূৰত এডবা বিশাল বাহান আৰু তাৰ পাছতে আমি বাসগৃহৰ সম্মুখত উপস্থিত। স্নান পোহৰতে মই ধৰিব পাৰিলোঁ মাজৰ মূল গৃহটোৰপৰা এটা বুলনীঘৰ ওলাই আহিছে। বাসগৃহটোৰ সম্মুখ ফালটো আইভিলতাই বেৰি আছে। আইভিলতাই পাৰিৱাৰিক প্ৰতীক চিহ্ন আৰু ষিৰিকিবোৰক ঠাই এৰি দিছে। মূল গৃহটোৰপৰাই সুপ্ৰাচীন স্তম্ভ দুটা ওপৰলৈ ওলাই গৈছে। স্তম্ভৰ বেৰত ঠায়ে ঠায়ে কামান-হিলৈ স্থাপন কৰিব পৰাকৈ ছিদ্ৰ আছে। বন্দুকৰ গুলীয়ে ভেদি কৰা দাগো স্তম্ভৰ গাত দেখা গৈছে। স্তম্ভৰ দুয়োকাষে আছে ক'লা গ্ৰেনাইটেৰে নিৰ্মাণ কৰা আধুনিক পাৰ্শ্ব বাসস্থান। বৃহদাকাৰ ষিৰিকিবোৰৰ মাজেৰে স্নান পোহৰৰ ৰেখা দেখা পোৱা গৈছে।

ঘৰৰ মুখচৰ ওপৰৰ ওখ চিমনিয়েদি ক'লা ধোঁৱা নিৰ্গত হৈ আছে।

“ছাৰ হেনৰি, স্বাগতম। বান্ধাবভিল হললৈ স্বাগতম।”

বুলনী চ'ৰাৰ আত্মাৰৰপৰা এজন ওখ মানুহ ওলাই আহি আমাৰ বাগীখনৰ দুৱাৰ খুলি দিলেহি। হলৰ হালধীয়া পোহৰত এগৰাকী নাৰীৰ অৱয়ব দেখা গ'ল। তেওঁ ওলাই আহিল আৰু মানুহজনক বস্তু-বাহানি নমোৱাত সহায় কৰিলে।

ডাঃ মাৰ্টিমাৰে ক'লে, “ছাৰ হেনৰি, বেয়া নাপাব। মই পোনে পোনেই ঘৰলৈ যাব খোজোঁ। পত্নীয়ে চাগে মোলৈ অপেক্ষা কৰি আছে।”

“আপুনি নিশ্চয় ইয়াতে বাতিৰ আহাৰ খাইহে যাব?”

“নাই, নাই, মই যাবহে বিচাৰোঁ। বোধকৰোঁ কৰিবলগীয়া কিবা কামো থাকিব পাৰে। মই আপোনাক ঘৰটো দেখুৱাবলৈ অলপ বৈ যাব পাৰিলে ভাল আছিল, পাছে এই কামত বেৰিম'ৰ মোতকৈ বেছিহে উপযুক্ত। বিদায়, যেতিয়াই কিবা প্ৰয়োজন হয়,

দিনতে হওক বা বাতিয়েই হওক, মই আপোনাক সহায় কৰিবলৈ পালে আনন্দ পাম।”

বাগীখন ঘূৰিল। ছাৰ হেনৰি আৰু মই ঘৰত সোমোৱাৰ লগে লগে গধুৰ দুবাৰখন শব্দ কৰি বন্ধ কৰি দিয়া হ’ল। বাহিৰত জ্বাজীৰ্ণ যেন লাগিলেও ঘৰটোৰ ভিতৰখন অভিকৈ সুন্দৰ। ওখ, বিশাল, বয়সে ক’লা বোজ সনা আৰু গছৰ বিশাল চতি আৰু কবাই শোভা কৰা কোঠাৰ ভিতৰত আমি সোমাই পৰিলোঁ। আহল-বহল পুৰণিকলীয়া জুহালখনৰ লোহাৰ চিকৰ ওপৰত কাঠৰ ডগমগীয়া জুই জ্বলি আছে। দীঘলীয়া যাত্ৰাত ঠোঁটত ধৰা জ্বাৰত জঠৰ হোৱা হাতকেইখন ছাৰ হেনৰি আৰু মই জুইৰ ওপৰত মেলি ধৰিলোঁ। প্ৰাচীন ~~বন্ধন~~ আইনাৰ ওখ পাতল যিবিধি, অ’ক কাঠৰ কামবোৰ, হৰিণৰ মূৰ আৰু দেয়ালত ওলমি থকা পৰিয়ালৰ প্ৰতীক চিহ্নবোৰ, মাজত জ্বলি থকা লঠনৰ মৃদু পোহৰত এই সকলোবোৰেই গাভীৰ্য্য সহকাৰে আমাৰ দৃষ্টিপটত ধৰা দিলে।

ছাৰ হেনৰিয়ে ক’লে, “সকলোবোৰ মই যেনেকৈ ভাবিছিলোঁ তেনেই দেখিছোঁ। এয়া জানো প্ৰাচীন পৰিয়ালৰ বাসগৃহৰ চিত্ৰপট নহয়? চিত্ৰা কৰি চাওকচোন, পাঁচ শতিকা জুৰি এই গৃহতে মোৰ পূৰ্বপুৰুষসকলে বাস কৰিছিল। কথাষাৰ ভাবিলেই মনটো এক গভীৰ শ্ৰদ্ধাৰ ভাবেৰে ভৰি পৰে।”

বালকসুলভ উৎসাহেৰে চাকিওফালে থৰ লাগি চাই থকা তেওঁৰ মগ্নিত মুখখন উজ্জলি উঠা দেখিলোঁ। আমাৰ কোঠাবোৰত বন্ধ-বাহানিবোৰ খোৱাৰ পাছত বেৰিণ’ৰ ঘূৰি আহিল। তেওঁ এতিয়া এজন সু-শিক্ষিত ভূতাব দৰেই আমাৰ সন্মুখত বিনয়োৰে থিয় দি থাকিল। তেওঁ এজন ওখ-পাখ, মুখত একোছা ক’লা ডাটি আৰু শেঁতা বৰণৰ বিশিষ্টতাপূৰ্ণ অৱয়ৱেৰে সূত্ৰী লোক।

“মহাশয়, নিশাৰ আছাৰ পৰিৱেশন কৰিম নেকি এতিয়া?”

“সাজু নেকি?”

“মহাশয়, কেইমিনিট মানৰ ভিতৰতে সাজু হ’ব। আপোনাৰ কোঠাত গৰম পানীৰো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। নতুনকৈ ব্যৱস্থা নকৰালৈকে মই আৰু মোৰ পত্নীয়ে আপোনাৰ সেৱাৰ কাৰণে ইয়াত থাকি ভালেই পাম। বৰ্তমানৰ নতুন পৰিৱেশত পাছে সুযোগ্য কৰ্মচাৰীৰ প্ৰয়োজন হ’ব।”

“নতুন পৰিৱেশ কি?”

“মই ক’ব বিচাৰিছোঁ যে ছাৰ চাৰ্জছে এক অকলশৰীয়া অৱসৰ জীৱন-বাপন কৰিছিল। আমি সহজেই তেওঁৰ প্ৰয়োজনবিনি খিটাব পাৰিছিলোঁ। স্বাভাৱিকতে

আপোনাৰ বন্ধু-বান্ধৱ, আহুতী-অতিথি বৃদ্ধি পাব। সেয়েহে গৃহ পৰিচালনাতো সলনি ঘটিব।”

“তুমি ক’ব খুজিছা নেকি যে সপত্নীক আমাৰ বাসগৃহ এৰি যাব খুজিছা?”

“আপোনাৰ কোনো অসুবিধা নকৰাকৈ আমি যাব খোজোঁ।”

“কিন্তু তোমালোকৰ পৰিয়ালেতো আমাৰ গৃহত পুৰুষানুক্ৰমে আছা, নহয় জানো? এটা পৰিয়ালৰ লগত এনেদৰে সম্পৰ্ক ছেদ কৰি ইয়াত জীৱন-যাপন আৰম্ভ কৰিবলৈ মই ভাল নাপাম।”

ভৃত্যজনৰ বগা মুখখনৰ অভিব্যক্তিও দেখা গ’ল আবেগ প্ৰবণতাৰ আভাস।

“মোৰো তেনেই অনুভৱ। মোৰ পুৰিবাৰেও একে ধৰণেই ভাবে। পাছে প্ৰকৃত কথাটো হ’ল ছাৰ চাৰ্লছৰ লগত আমি বৰকৈ বান্ধ খাই পৰিছিলোঁ। জেওৰ মৃত্যুত আমি অতিকৈ আঘাত পালোঁ। ইয়াৰ পৰিৱেশ এতিয়া আমাৰ সৰ্ব্ব নোহোৱা হৈছে। বান্ধাভিল হলত স্বাভাৱিকভাবে কাম কৰাটো আমাৰ কাৰণে কঠিন হ’ব।”

“পাছে তোমালোকে কি কৰিম বুলি ভাবিছা?”

“আমি কিবা এটা ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰিব পাৰিম। তাত সন্দেহ নাই। ছাৰ চাৰ্লছৰ বদান্যতাই আমাক বৰকৈ সহায় কৰিলে। এতিয়া মন্ত্ৰাশয়, মই আপোনালোকৰ কোঠাবোৰ দেখুৱাওঁ।”

পুৰণা হলঘৰটোৰ ওপৰত চাৰিওপিনে চাৰিচুকীয়াকৈ ৰেইলিঙেৰে ঘেৰা এখন বাৰাণ্ডা। তাৰ মাজ ভাগৰপৰাই দুটা দীঘলীয়া কবিডৰেৰে যাব পৰাকৈ পাৰ্শ্ব বাসস্থানৰ কোঠাবোৰ আছে। মোক দিয়া কোঠাটো বান্ধাভিলক দিয়াটোৰ একে শাৰীতে আৰু প্ৰায় কাষতে অৱস্থিত। কোঠাবোৰ বাসগৃহটোৰ মাজৰ অংশৰ তুলনাত অতি আধুনিক যেন লাগিল। উজ্জ্বল আৱৰণ আৰু অসংখ্য মমৰ পোহৰে আহি পাওঁতেই আমাৰ মনলৈ অনা বিমৰ্ষ অনুভূতি আঁতৰাই পেলালে। কিন্তু হলঘৰটোত থকা ভোজন গৃহৰ আন্ধাৰ আৰু ছাঁয়ে আমাৰ মন সেমেকাই পেলালে।

এইটো এটা দীঘলীয়া কোঠা। পৰিয়ালৰ খোৱা-বোৱা কৰা মন্ত্ৰৰ দৰে ঠাইখনৰপৰা এখোজ তলত তলতীয়া কৰ্মচাৰীসকলৰ ঠাই। এফালে গান-বাজনা কৰা লোকৰ কাৰণে থকা গেলাৰি। আমাৰ মূৰৰ ওপৰত ক’লা চতি কাঠবোৰ আছে। তাৰ ওপৰতে ঘোঁৱাই ক’লা কৰা ছিলিং। শাৰী শাৰী চকু ছাট মৰা চাকিয়ে যদি এতিয়া পোহৰ বিলালেহেঁতেন আৰু অতীতৰ ভোজ সভাৰ আনন্দোজ্বল পৰিৱেশ যদি আজিও বিৰাজমান হ’লহেঁতেন, গোমা অৱস্থাটো হয়তো এতিয়া অনুভূত নহ’লহেঁতেন। পাছে এই মুহূৰ্ত্ত ক’লা-পৰিধানৰে এটা লঠনৰ শেঁতা পোহৰত যি দুজন ভ্ৰম্ৰলোক বহি

আছে, তেওঁলোকৰ এজনৰ মাত হেৰাল আৰু আনজনৰ আনন্দোচ্ছ্বাস স্নেহকি গ'ল।

অস্পষ্ট পোহৰৰ মাজতে এলিজাবেথীয় যুগৰপৰা আৰম্ভ কৰি, বিভিন্ন সাজ পিন্ধি এলানি নাইটে আমালৈ এতিয়া মনোযোগেৰে নিৰীক্ষা কৰি আছে। তেওঁলোকৰ নিৰ্বাক সংগই আমাক ভীতিগ্রস্ত কৰি তুলিলে। আমি খাওঁতে বিশেষ একো কথা-বতৰা নাপাতিলোঁ। খোৱা শেষ কৰিয়েই আমি আধুনিক ধৰণে নিৰ্মাণ কৰা বিজিয়ার্ড খেলা কোঠাটোলৈ সোমাই গৈ একোটা চুৰট মুখত দি বেহাই পালোঁ।

ছাব ছেনবিয়ৈ ক'লে, “মই ভাৰ্য্যে এইখন মনোৰম ঠাই নহয়। অৱশ্যে ঠাইখনৰ লগত খাপ খাবলৈ প্ৰয়াস কৰিব পৰা যায়, পাছে বৰ্তমানে মই অসহায় অনুভৱ কৰিছোঁ। এই ঘৰত অকলে থাকি মোৰ খুৰা যে ঘনাই অস্থিৰ হৈ উঠিছিল, সি তেনেই স্বাভাৱিক। যদি আপুনি বেয়া নাপায়, আজি নিশা, সোনকালেই এৰা-এৰি হওঁ। কিজানি পুৱালৈ ভালেই লাগে।”

বিছনাত পৰাৰ আগতে মই খিৰিকিৰ পৰ্দাখন একাষলৈ নি বাহিৰলৈ চালোঁ। হলঘৰৰ সম্মুখৰ ঘাঁহনিটো স্নেহৰ চকু গ'ল। তাৰ সিমফালেই দুশাৰী গছে বতাহত হালিজালি কাতৰোক্তি কৰিছে। আকাশত স্নেহী কুৱা মেঘৰ মাজেৰে অৰ্ধ-চন্দ্ৰই ভুমুকি মাৰিছে। এই শীতৰ নিশা গছ-গছনি চেৰাই গৈ মোৰ দৃষ্টি নিবদ্ধ হ'ল বিমৰ্ষ ভূগভূমি অঞ্চল আৰু শৈল স্তূপৰ সুদীৰ্ঘ প্ৰান্তৰেখাত। মই ভাবিলোঁ শোৱাৰ আগতে এয়ে মোৰ শেষ স্মৃতি।

পাছে এয়া শেষ স্মৃতি প্ৰকৃততে নহ'ল। ভাগৰে মোক হেঁচি ধৰিছে, অথচ মই সাৰে আছোঁ। বিছনাত ইফালে এবাগৰ, সিমফালে এবাগৰ মাৰি টোপনি অনাৰ চেষ্টা কৰিছোঁ, কিন্তু সফল হোৱা নাই। দূৰত ক'ববাত প্ৰতি পোছৰ মিনিটে ঘড়ীৰ ঘণ্টা বাজিছে। ঘণ্টাখনৰ ব্যতিৰেকে মাথোঁ নৈঃশব্দ বিৰাজমান। নিশা তেতিয়া গভীৰ, মোৰ কাণত হঠাতে প্ৰতিধ্বনিত হ'ল অতি স্পষ্ট, তীব্ৰ আৰু সম্বেদ্যতীত এক শব্দ। নাৰীৰ উচুপনিৰ শব্দ। বাধাহীন বেদনাত বিদীৰ্ণ কাবোৰাৰ ডিঙি চেপা খাই হোৱা কঠকঠ ফোপনিৰ শব্দ। মই বিছনাতে উঠি বহিলোঁ। শব্দটো আকৌ মনোযোগেৰে শুনিলোঁ। এই শব্দ দুৰৰপৰা অহা হ'বই নোৱাৰে। নিশ্চয় ই এই বাসগৃহৰ অন্তৰ্গতী কোনোবা ঠাইৰপৰা আহিছে। মোৰ সমস্ত স্নায়ুতন্ত্ৰ সজাগ কৰি বাৰি আধা ঘণ্টা সময় মই অপেক্ষা কৰি ব'লোঁ। নাই, সেই শব্দ আৰু শুনা নগ'ল। মাথোঁ শুনা গ'ল ঘড়ীৰ ঘণ্টা-ধ্বনি আৰু দেৱালত বগোৱা আইভিলতাৰ সৰ্গৰশি শব্দ।

মেৰিপিট হাউছৰ নিবাসী ষ্টেপলটন

বান্ধাৰভিল হলত প্ৰথম অভিজ্ঞতাতে পোৱা বৰ্ণহীন, বিবাদময় অনুভৱৰ ভালেখিনি পাছদিনা পুৱাৰ সতেজ সৌন্দৰ্য্যই ধুই-মটি নিকা কৰিবলৈ সমৰ্থ হ'ল। ছাৰ হেনৰি আৰু মই যেতিয়া প্ৰাতৰাশৰ কাৰণে বহোঁ, ওপৰত থকা বিৰিকিবোৰেদি সুকলৰ বন্ধিৰ টো বাগৰি পৰিছে আৰু প্ৰতীক চিহ্নবোৰ বোলাই খোৱা বিভিন্ন পানী ৰঙে সুকলৰ সোণালী গোহৰত অপূৰ্ব বৰ্ষৰ সমাৱেশ ঘটাইছে। ক'লা কাঠৰ ফলকবোৰত সোণালী বন্ধি পৰি ব্ৰহ্মৰ দৰে জিলিকিছে। আমাৰ মানসত এই গৃহই যে কালি সন্ধিয়া বিমৰ্ষতাৰ সৃষ্টি কৰিছিল, সেইটো এতিয়া উপলব্ধি কৰাই কঠিন।

বেবনেটজনে ক'লে, “আমাৰ কালিৰ উপলব্ধিৰ কাৰণে দুয়োটা বোধকৰোঁ আমাৰ নিজৰে, ঘৰটোৰ একো দোষ নাই। সুদীৰ্ঘ যাত্ৰাৰ কাৰণে আমি আছিলোঁ ক্লান্ত, ঠেটুৱে লগা জাৰে আমাৰ দেহা অৱশ্যে কুৰিছিল, সেয়েহে ঠাইখনে আমাক বিমৰ্ষ কৰিছিল। এতিয়া আমি সতেজ, সজীৱ; ঠাইখনো এতিয়া মনোৰম।”

মই উত্তৰ দিলোঁ, “তথাপিও পাছে সকলোখিনিকে আমাৰ কল্পিত মানসৰ সৃষ্টি বুলি উলাই কৰিব নোৱাৰি। যেনে, আপুনি বাক নিশা কোনোবা এগৰাকীয়ে, তেওঁ এগৰাকী তিবোতা মানুহ যেন লাগে, উচুপি উচুপি কল্লা শুনা নাছিলনে?”

“কথাটো বৰ কৌতূহলজনক, কিয়নো মোৰ তন্ত্ৰা-মন্ত্ৰ অৱস্থাতে তেনেকৈ কোনোবাই কল্লা যেন পাইছিলোঁ। মই অলপ সময় কাণ উনাই ৰ'লোঁ, পাছে আৰু নুশুনিলোঁ, সেয়েহে ভাবিলোঁ মই কিজানি সপোনহে দেখিছোঁ।”

“মই স্পষ্টকৈ শুনিছিলোঁ। আৰু মই একেবাৰে নিশ্চিত যে সেয়া তিবোতা মানুহৰ উচুপনি আছিল।”

“আমি এতিয়াই এই বিষয়ে সোধা ভাল হ'ব।” এইবুলি কৈ তেওঁ ফণ্টা বজালে আৰু বেৰিং'ৰ অহাত তেওঁ ঘটনাটোৰ বিষয়ে সুধিলে। মোৰ এনেহে লাগিল যেন গৰাকীৰ প্ৰশ্ন শুনি ভূতাজনৰ শেঁতা মুখমণ্ডল আৰু অলপ বেছি শেঁতা পৰি গ'ল।

তেওঁৰ উত্তৰ, “ছাৰ হেনৰি, আমাৰ এই বাসগৃহত দুগৰাকী তিবোতা মানুহেই আছে, এগৰাকীয়ে বাচন-বৰ্জন ধোৱে। তেওঁ সফালৰ কাষৰ ঘৰটোত থাকে, আৰু আনগৰাকী হ'ল মোৰ পৰিবাৰ। মই এইটো নিশ্চিতভাৱে ক'ব পাৰোঁ যে মোৰ পৰিবাৰে কল্লা নাই।”

দেখদেখকৈয়ে ভূভাজনে মিছা মাতিলে। প্ৰাতৰাশৰ পাছতে তেওঁৰ পৰিবাৰক মই বুলনীত ল'গ পালোঁ। সুকলৰ পোছৰ তেওঁৰ সমগ্ৰ মুখমণ্ডলত পৰিছে। জেৰু এগৰাকী শকত-আবত উদাস স্বভাৱৰ তিৰোতা, মুখত কাঠিন্যৰ আভাস। তেওঁ মোলৈ দৃষ্টি পেলাওঁতেই তেওঁৰ বঙা পৰা চকু আৰু উৰুহা চকুৰ পতাৰ পৰা মই আচল সম্ভেদটোকে পালোঁ। তাৰ মানে তেওঁই নিশা উচুনিছিল আৰু তেওঁৰ স্বামীয়ে সেয়া গম পাইছিল। তথাপি তেওঁ মিছা মাতিলে আৰু পাছত ধৰা পৰাৰ বিপদটো চপাই ল'লে। কিয় তেওঁ এনে কৰিলে? তেওঁৰ পত্নীয়েনো কিয় ফেকুৰি ফেকুৰি কান্দিছিল? ইতিমধ্যে এই শেঁতাখীয়া, ক'লা ডটীয়া সুখী মানুহজনৰ প্ৰতি এক বিমৰ্ষ, বহস্যজনক ধাৰণা গঢ় লৈছে। এবৰেইতো পোন প্ৰথমতে ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃতসেহ আবিষ্কাৰ কৰিছিল আৰু বুদ্ধগৰাকীক মৃত্যুমুখলৈ লৈ যোৱাৰ সকলো ঘটনাৰ বিৱৰণ এওঁৰ মুখৰপৰাইতো শুনা গৈছে। আমি বিজেক্ট ষ্ট্ৰিটত কান্দিবলৈ দেখা পোৱা মানুহজন বেৰিম'বেই আছিল নেকি? ডাটিকোছাতো এনেকুৱাই আছিল। অৱশ্যে কচোৱানজনে মানুহজন চাপৰ বুলি কৈছিল, কিন্তু তেওঁৰ ভুলো হ'ব পাৰে। এই দোখোৰ-মোৰত পৰিলোঁ, কথাটোৰ কেনেকৈ মীমাংসা কৰা যায়? স্বাভাৱিকতে এতিয়া মোৰ প্ৰথম কামটোৱেই হ'ব গ্ৰিমপেন পোষ্ট অফিছলৈ গৈ তাৰ পোষ্টমাষ্টৰৰপৰা এইটো নিশ্চিত কৰা যে তেওঁ আমি পঠোৱা পৰীক্ষামূলক টেলিগ্ৰামখন প্ৰকৃত বেৰিম'বৰ নিজৰ হাতত দিছিলনে নাই। তেওঁৰ উত্তৰ যিয়েই নহওক, মই স্বাৰলক হ'মছলৈ বিপ'ৰ্ট পঠোৱাত সি সহায়ক হ'ব।

ছাৰ হেনৰি প্ৰাতৰাশৰ পাছতে দৰকাৰী কাগজ-পত্ৰ চোৱাত ব্যস্ত হ'ল। এই সময়তে মই চকুৰলৈ ওলালোঁ। তৃণভূমিৰ কাষে কাষে চাৰি মাইল পথ খোজ কাঢ়ি ভালৈ লাগিল। অৱশেষত মই বিশেষত্বহীন সকল গাঁওখন পালোঁ। গাঁওখনৰ বৃহৎকাৰ ঘৰ দুটাৰ এটা হ'ল ডাঃ মৰ্টিমাৰৰ বাসগৃহ আৰু আনটো চৰাইখানা। পোষ্টমাষ্টৰজনেই গাঁৱৰ গেলামাল বেচোতাও। টেলিগ্ৰামখনৰ কথা তেওঁৰ মনত ভালকৈয়ে আছে।

তেওঁ ক'লে, “এইটো নিশ্চয়কৈ ক'ব পাৰোঁ যে সেই টেলিগ্ৰামখন নিৰ্দেশ অনুসাৰেই মিষ্টাৰ বেৰিম'বক দিয়া হৈছিল।”

“কোনে দিছিল?”

“এই মোৰ ল'ৰাজনেই গৈ দি আহিছিল। জেমছ, দুমি বোৰা সপ্তাহত 'হল'লৈ গৈ মিষ্টাৰ বেৰিম'বক টেলিগ্ৰামখন দি অহা নাছিলানে?”

“দিছিলোঁ, দেউতা।”

মই সুধিলোঁ, “তেওঁৰ নিজৰ হাতত?”

“মই যাওঁতে তেওঁ একেবাৰে আটালত কিবা কাম কৰি আছিল। সেয়েহে মিছেহে বেবিম’ৰৰ হাতত সেইখন দিলোঁ। তেওঁ টেলিগ্ৰামখন তৎক্ষণাৎ মিষ্টাৰ বেবিম’ৰক দিব বুলি কৈছিল।”

“তুমি বেবিম’ৰক দেখিছিলো?”

“নাই মহাশয়, মই দেখোন কৈছোঁৱেই তেওঁ আটালত আছিল বুলি।”

“যদি তুমি দেখাই নাছিলো, তেন্তে তেওঁ ওপৰত আছিল বুলি তুমি কেনেকৈ জানিলো?”

পোষ্টমাষ্টৰজনে বিবক্তিতে ক’লে, “তেওঁৰ পত্নীয়ে নিশ্চয় জানিছিল তেওঁ ক’ত আছিল। তেওঁ টেলিগ্ৰামখন পোৱা নাই নেকি? যদি কিবা ভুল হৈছে, তেনেহ’লে মিষ্টাৰ বেবিম’ৰেহে নিজে অভিযোগ কৰিব পাৰে।”

মোৰ অনুসন্ধান আৰু আগুৱাই লৈ যোৱাটো অথহীন বুলি ভাবিলোঁ। হ’মছে কুট-কৌশল খটায়ে সেই সময়ত বেবিম’ৰ লগুনত আছিল নে নাই সঠিক প্ৰমাণ সংগ্ৰহ কৰিব নোৱাৰিলে। যদি তেওঁ সেই সময়ত লগুনতে আছিল, যদিহে তেওঁই শেষ মুহূৰ্তত ছাৰ চাৰ্লছক জীৱিত অৱস্থাত দেখিছিল আৰু যদি তেওঁই নতুনকৈ ইংলণ্ডলৈ অহা উত্তৰাধিকাৰীজনক অনুসৰণ কৰিছিল, তেনেহ’লে কি ধৰণে কৰিব পৰা হয়? তেওঁ আন কাৰোবাৰ এজেন্ট স্বৰূপে কাম কৰিছিলনে, নে তেওঁৰ নিজৰে কিবা কুটিল চক্ৰান্ত আছে নেকি? বান্ধাভিল পৰিয়ালৰ অনিষ্ট সাধন কৰিলে তেওঁৰ কি স্বাৰ্থ পূৰণ হ’ব? মই ‘টাইমছ’ কাকতৰ প্ৰবন্ধৰপৰা আৰম্ভ আৰু এঠাই দি লিখা চিঠিখনত থকা আচৰ্ষ্য সাধনকাৰীৰ কথা চিন্তা কৰিলোঁ। এই কামটো তেওঁৰে আছিলনে নে আন কোনোবা ব্যক্তিৰ, যিজনে তেওঁৰ আঁচনি নিষ্পন্ন কৰিব খুজিছিল? চিন্তা কৰি চালে এটাই উদ্দেশ্য ওলাই পৰে, যিটোৰ এটা আভাস ছাৰ হেনৰিয়ে দিছিল। ছাৰ হেনৰিয়ে কৈছিল যে বোধগম্য উদ্দেশ্যটো হ’ল কেনেবাকৈ তেওঁৰ পৰিয়ালৰ লোকক ভয় খুৱাই আঁতৰাই পঠাব পাৰিলেই বেবিম’ৰৰ পৰিয়ালে চিৰস্থায়ীকৈ এক মনোৰম বাসগৃহ পাব। কিন্তু ডেকা বেৰনেটজনৰ বিৰুদ্ধে যি এক গভীৰ আৰু গোপন ষড়যন্ত্ৰৰ অদৃশ্য জাল ৰচনা কৰা যেন লাগিছে, তাৰ ইমান সহজ ব্যাখ্যা নিশ্চয় যথোপযুক্ত নহয়। হ’মছে নিজেইতো কৈছে তেওঁ দীৰ্ঘদিনীয়া ৰোমহৰ্ষক অনুসন্ধানত কেতিয়াও এনে জটিল কেছৰ সন্মুখীন হোৱা নাছিল। ধূসৰবৰ্ণ নিৰ্জন পথটোৱেদি উভতি যাওঁতে মই মাথোঁ প্ৰাৰ্থনা জনাইছোঁ যে সোনকালেই মোৰ বন্ধুজন তেওঁৰ আন জৰুৰী কামৰপৰা মুক্ত হওক আৰু ইমানেই আহি এই কেছটোৰ গধুৰ দায়িত্ব মোৰপৰা চমজি লওক।

হঠাতে মোৰ পিছফালে দৌবাৰ শব্দই মোৰ চিন্তা স্ৰোতত আউল লগালে। কোনোবাই মোক নাম কাঢ়ি মতাও শুনিলোঁ। মই ডাঃ মৰ্টিমাৰক দেখা পাওঁ বুলি মূৰ ঘূৰাই দেখা পালোঁ যে কোনোবা এজন অচিনাকি লোকহে মোৰ পিছে পিছে আহিছে। মানুহজন চুটি-চাপৰ, ডাঢ়ি চাফাকৈ খুৰোৱা, চুলি শেঁতা-হালধীয়া, বয়স চল্লিছ বছৰমান, পৰিধানত ধোঁৱা বৰগীয়া ছুট আৰু মূৰত খেৰৰ টুপী। তেওঁৰ বাহুত ওলমিছে জৈৱ নমুনা কঢ়িওৱা এটা টিনৰ বাকছ, আৰু এখন হাতত আছে এখন পখিলা ধৰা জাল।

মোৰ ওচৰলৈ দৌৰি আহি মানুহজনে ফোঁপাই-ফোঁপাই ক'লে, “ডাঃ ৱাটছন, মই নিশ্চিত, আপুনি মোৰ ধৃষ্টতা ক্ষমা কৰিব। এই ভুলভূমিত আমি এটা পৰিয়ালৰ নিচিনা, সেয়েহে আনুষ্ঠানিকভাৱে পৰিচয় হোৱাটো নিশ্চয়োজ্ঞান। আপুনি নিশ্চয় আমাৰ উমৈহতীয়া বন্ধু মৰ্টিমাৰৰপৰা মোৰ বিষয়ে শুনিছে। মই মেৰিপিট হাউছ নিবাসী ষ্টেপলটন।”

মই ক'লোঁ, “আপোনাৰ জাল আৰু ৰাকছে পৰিচয় দিছেই, কিয়নো মই ইতিমধ্যে গম পাইছোঁ, যে মিষ্টাৰ ষ্টেপলটন এজন প্ৰকৃতিবিদ। কিন্তু আপুনি মোৰ কথা কেনেকৈ জানিলে?”

“মৰ্টিমাৰৰ ওচৰলৈ মই আহিছিলোঁ। তেওঁৰ শল্য-চিকিৎসাৰ কোঠাৰপৰা থিৰিকিয়েদি আঙুলিয়াই আপোনাৰ চিনাকিটো দিলে। যিহেতু আপুনি যোৱা বাটেৰেই ময়ো ঘৰলৈ যাব লাগিব, সেয়েহে ভাবিলোঁ অলপ বেগাই আহি আপোনাৰ লগত চিনাকি হওঁ। ছাৰ হেনৰিয়ে চাগে যাত্ৰাটোত একো অসুবিধা পোৱা নাই?”

“ধন্যবাদ, তেওঁ ভালৈ আছে।”

“ইয়াকে ভাবি আমি ভয় খাই আছিলোঁ যে ছাৰ চাৰ্লছৰ দুখজনক মৃত্যুৰ পাছত নতুন বেৰনেটজনে ইয়ালৈ আহিবলৈ থেৰেগৈবো কৰিব। এনেকুৱা এখন ঠাইলৈ এগৰাকী সম্পদশালী মানুহক আহি বসতি কৰিবলৈ কোৱাটো সঁচাকৈয়ে কঠিন, পাছে তেনে ব্যক্তিৰ উপস্থিতিয়ে এনে গ্ৰাম্য এলেকাৰ প্ৰচুৰ উপকাৰ সাধে। বোধকৰোঁ ঘটনাটোক লৈ ছাৰ হেনৰিৰ অন্ধবিশ্বাসজনিত একো ভয় নাই?”

“তেওঁৰ এনে ভয় নাই।”

“আপুনি নিশ্চয় পৰিয়ালটোৰ অনিষ্ট কৰা পিশাচীয়া কুকুৰটোৰ উপাখ্যানটো জানে?”

“শুনিছোঁ।”

“ইয়াৰ খেতিয়কসকলে যে কথাটো ইমান বেজিকৈ বিশ্বাস কৰে। ৰাক্কে সোধক

তেৱেঁই নিজ চকুৰে তেনে এটা প্ৰাণী তৃণভূমিত দেখা বুলি ক'ব।” কথাষাৰ কওঁতে তেওঁ মিচিকিয়াই আছিল, কিন্তু তেওঁৰ দৃষ্টিত এনে এক অভিব্যক্তি ফুটি উঠিছে যে মোৰ ধাৰণা, তেৱেঁ কথাটো শুকছ সহকাৰে লৈছে। তেওঁ আকৌ ক'লে, “উপাখ্যানটোৱে ছাৰ চাৰ্লছৰ মনত প্ৰভাৱ পেলাইছিল, আৰু ইয়েই যে তেওঁৰ মৃত্যু ঘটাইছিল তাত কোনো সন্দেহ নাই।”

“কিন্তু কেনেকৈ?”

“তেওঁৰ স্নায়ুতন্ত্ৰ এনেদৰে উত্তেজিত হৈ আছিল যে কোনো কুকুৰৰ আবিৰ্ভাৱেই তেওঁৰ দুৰ্বল কলিঙ্গাত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলাই মৃত্যু ঘটাব পাৰে। মই ভাবোঁ সেই শেষ নিশাটোত তেওঁ ইউ গলিত কুকুৰ এটা দেখা পালেই মৃত্যু বৰণ কৰিছিল। এনেকুৱা এটা অঘটন সংঘটিত হ'ব পাৰে বুলি মোৰ বৰ ভয় লাগি আছিল, কিয়নো বৃদ্ধগৰাকীক মই বৰ ভাল পাইছিলোঁ আৰু তেওঁৰ স্বন্দৰত্বও বৰ দুৰ্বল আছিল বুলি গম পাইছিলোঁ।”

“তেওঁৰ শাৰীৰিক অৱস্থাৰ কথা আপুনি কেনেকৈ জানিছিল?”

“বন্ধু মৰ্টিমাৰে মোক এই খবৰবোৰ দিছিল।”

“তেনেহ'লে আপুনি ভাবে যে কুকুৰ এটাই ছাৰ চাৰ্লছৰ পিছ লৈছিল আৰু তাৰ ভয়তে তেওঁৰ মৃত্যু ঘটিল?”

“আপোনাৰ কিবা আন ভাল ব্যাখ্যা আছে নেকি?”

“মই কোনো সিদ্ধান্তলৈ অহা নাই।”

“স্বাৰলক হ'মছে আহিছে নেকি?”

মুহূৰ্ততে মোৰ যেন উশাহ হেৰাই গ'ল। কিন্তু তেওঁৰ ধীৰ, শান্ত আৰু স্থিৰ চকুত দৃষ্টি পেলাই গম পালোঁ যে তেওঁ ইয়াত আচৰিত হ'বলগীয়া একো নাই বুলিয়েই ভাবিছে।

তেওঁ ক'লে, “ডাঃ ৱাটছন, আমি মিছাকৈ ডাঙ জুৰি থাকি লাভ নাই। ডিটেক্টিভজনেৰ অভিলেখৰ বিষয়ে আমি অৱগত, আৰু আপোনাৰ নামটো লওঁতেই আপোনাৰ চিনাকি স্পষ্ট হ'ল। আপুনি যেতিয়া ইয়ালৈ আহিছে, এইটো স্বতঃসিদ্ধ যে স্বাৰলক হ'মছ ঘটনাটো সম্পৰ্কে আগ্ৰহী। স্বাভাৱিকতে মোৰো জানিবলৈ কৌতুহল হৈছে তেওঁনো ঘটনাটো সম্বন্ধে কি ভাবে।”

“মই সূচৰিত যে আপোনাক ইয়াৰ উদ্ভৱ দিব নোৱাৰিম।”

“তেওঁ নিজে এবাৰ ইয়ালৈ আহি আমাক কৃত্তাৰ্থ কৰিবনে?”

“বৰ্তমানে নগৰ এৰি তেওঁ আহিব নোৱাৰে। আন কেইটামান কেহুও তেওঁ ব্যস্ত।”

“পুতৌজনক! আমাৰ ভ্ৰমসাজ্জৰ অৱস্থাত তেওঁ জ্যোতিৰ সন্ধান দিব পাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু আপোনাৰ অনুসন্ধানত কিবান্ধৰূপে মই সহায় আগ বঢ়াবলৈ প্রস্তুত, আপুনি নিৰ্দেশ দিলেই হ’ল। যদিহে আপুনি কেনেকুৱা সন্বেহ কৰিছে বা কেনেকৈ অনুসন্ধানত আগ বাঢ়িব খুজিছে জনায়, ময়ো আপোনাক বোধকৰোঁ এতিয়াই কিবা পৰামৰ্শ অথবা সাহায্য আগ বঢ়াব পাৰিম।”

“মই আপোনাক নিশ্চিতভাৱে কওঁ যে মোৰ বন্ধু ছাৰ হেনৰিৰ ওচৰলৈহে মই আহিছোঁ আৰু সেয়েহে মোৰ কোনো প্ৰকাৰৰ সাহায্যৰ প্ৰয়োজন নাই।”

ষ্টেপলটনে ক’লে, “ঠিক আছে। আপুনি সাৱধান আৰু সতৰ্ক হোৱাৰ সঠিক ব্যৱস্থাই লৈছে। মোৰ অন্যান্য আৰু অনধিকাৰ হস্তক্ষেপৰ গৰিহ্ণা ঠিক ধৰণেই পালোঁ। আপোনাৰ ওচৰত মোৰ প্ৰতিশ্ৰুতি ৰাখি যে ভৱিষ্যতে এই বিষয়ে একো নোসোধোঁ।”

আমি আহি পথটোৰ এনে এডোখৰ ঠাইত ব’লোঁহি, য’ৰপৰা এটা ঘাঁহনিৰে ভৰা গলি তৃণভূমিৰ ফালে গৈছে। সৌফাললৈ এখন ঘিয়, শিলাময় পাহাৰ; সেইখন বহুদিনৰ আগতে গ্ৰেনাইটৰ কুৱেৰি আছিল। আনফালেও এখন টেকীয়া, জেটুলি পকা জাতীয় গছেৰে ভৰা আন্ধাৰ পৰ্বত দেখা গৈছে। অলপ দূৰৈত ছাই বৰণীয়া ধোঁৱাৰ পাখি ওপৰলৈ উৰি থকা দেখিলোঁ।

তেওঁ ক’লে, “তৃণভূমিৰ এই গলিয়েদি অলপ খোজ কাঢ়িলেই আমি ‘মেৰিণিট হাউছ’ পাম। এঘণ্টামান সময় যদি দিব পাৰে, বোধকৰোঁ মোৰ তল্লীৰ লগত আপোনাক চিনাকি কৰি দিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

পোনতে ভাবিলোঁ যে মই এতিয়া ছাৰ হেনৰিক সংগ দিয়াটোহে ভাল হ’ব। কিন্তু মোৰ মনত পৰিল যে তেওঁৰ পঢ়াৰ মেজত এদ’ম কাগজ, বিল আদি জমা হৈ আছে। সেইবোৰৰ যথোপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰাত তেওঁকতো মই একো সহায় কৰিব নোৱাৰোঁ। তৃণভূমিত বাস কৰা প্ৰতিৱেশীসকলৰ বিষয়ে অনুসন্ধান কৰিবলৈ হ’ম্বে মোক স্পষ্টভাৱে কৈছিল। সেয়েহে মই ষ্টেপলটনৰ নিমন্ত্ৰণ বন্ধা কৰি গলিটোৱেদি বাট কুলিলোঁ।

তৃণভূমিৰ চৌৰ দৰে উঠা-নমা কৰি থকা পথাৰ আৰু ঘিয় হৈ থকা কক গ্ৰেনাইটৰ ওপৰেৰে উখলি উঠা দীঘলীয়া সেউজৰ চৌৱে সৃষ্টি কৰা চমৎকৰ দৃশ্যৰ ফালে দৃষ্টি কুলাই ষ্টেপলটনে ক’লে, “এই যে তৃণভূমি, সঁচাকৈয়ে এক বিমৰষ ঠাই।

আপুনি ইয়াত কেতিয়াও ক্লান্তি অনুভৱ নকৰে। ইয়াত থকা আশ্চৰ্য্যজনক গুপ্ত বহস্যৰ কথা ভাবি ওৰ পোৱা নাযায়। ইমান বিশাল, ইমান কক্ষ আৰু ইমানেই বহস্যপূৰ্ণ।”

“তেনেহ’লে ঠাইখনৰ বিষয়ে আপুনি সম্পূৰ্ণৰূপে অৱগত?”

“মই ইয়ালৈ অহা মাথোঁ দুবছৰ হৈছে। ইয়াৰ নিবাসীসকলেও মোক এজন নতুন অধিবাসী স্বৰূপেই গণ্য কৰে। ছাৰ চাৰ্লছে থানখিত লোৱাৰ অলপ দিনৰ পাছতে আমিও আহোঁ। কিন্তু মোৰ আগ্ৰহ আছিল বাবেই মই অঞ্চলটোৰ চাৰিওফালে চুকে-কোণে অভিযান আৰম্ভ কৰিলোঁ। মই দৃঢ়ভাৱে ক’ব পাৰোঁ যে তৃণভূমিখনৰ বিষয়ে বিতং তথ্য জনা লোক মোক বাদ দি দুই-এজনহে আছে।”

“জনাটো বৰ কষ্টসাধ্য নেকি?”

“সঁচাকৈ বৰ কঠিন। এটা উদাহৰণ দিওঁ। এই য়ে উত্তৰ ফালে বিশাল সমভূমি অঞ্চল আছে আৰু তাৰ মাজে মাজে দুই-এখন পাহাৰেও ভূমুক মাৰিছে—ইয়াৰ বিশেষত্ব বাক কি লক্ষ্য কৰিছোনে?”

“ঠাইখনত ঘোঁৰা দৌৰাবলৈ ভাল হ’ব।”

“স্বাভাৱিকতে আপুনি তেনেকৈয়ে ভাবিব। কিন্তু এইদৰে ভবাটোৱেই বহুতৰ কাৰণে কাল হ’ল। আপুনি সেই গাঢ় সেউজীয়া স্থানবোৰ অ’ত-ত’ত দেখিছে নহয়?

“দেখিছোঁ, সেই স্থানবোৰ আন এলেকাতকৈ সাকুৰা যেন লাগে।”

ষ্টেপলটনে হাঁহি হাঁহি ক’লে, “সেইবোৰ হ’ল প্ৰিমপেনৰ প্ৰখ্যাত পিটনি। ভুলতে তাত এখোজ দিলেই জন্তুৱেই হওক বা মানুহেই হওক, নিৰ্বাণ মৃত্যুক সাৰটি ল’ব। কালি মাথোঁ তৃণভূমিত চৰি ফুৰা ঘোঁৰা এটা এনেকুৱা এঠাইত সোমোৱা মই দেখিছিলোঁ। জন্তুটো আৰু শেষত ওলাই নাছিল। পিটনিৰ মাজেৰে সি বহু সময়লৈকে ডিঙি মেলি চাই থকা দেখিছিলোঁ, শেষত চিৰদিনৰ কাৰণে পিটনিয়ে তাক শুহি ল’লে। শুদ্ধ ঋতুতে ঠাইখনত ঘুৰা-পকা কৰা মক্ষিল, কিন্তু এই শৰৎ কালৰ কেইজাকমান বৰষুণৰ পাছত ঠাইখন জঘন্য হৈ পৰে। মই কিন্তু তথাপি ইয়াৰ মাজভাগতো ফুৰাচকা কৰি নিৰাপদে উভতি আহিব পাৰোঁ। অ’ হৰি, সেয়া দেখোন আন এটা হতভগীয়া ঘোঁৰা।”

জলাহৰ ডাঠ বীহনিৰ মাজত মুগাবৰণীয়া কিবা এটা বস্তু পাকঘূৰণি ৰাই ছটফটোৱা দেখিলোঁ। তাৰ পাছত যত্নপাত অকাই-পকাই থকা এটা দীঘল ডিঙি ওপৰলৈ জাঁপ মাৰি উঠিল আৰু এক আতংকিত চিঞৰ সমস্ত তৃণভূমিত প্ৰতিধ্বনিত হ’ল। এক ভীতি-বিহ্বলতাই মোক অৱশ্য কৰি পেলালে। মোৰ সংগীজনৰ স্নায়ুতন্ত্ৰ মোডকৈ সৰল যেন লাগিল।

তেওঁ ক'লে, “এইটোও গ'ল। পিটনিয়ে তাকো শুহি ল'লে। দুদিনত জুটা। বহুতৰেইতো এনে দশা হয়। শুকান বতৰত সিহঁতে নিৰাপদ বুলি ভাবে, কিন্তু পিটনিয়ে সিহঁতক চেপি নধৰালৈকে গম নাপায়। এইখন বেয়া ঠাই। এয়া হ'ল গ্ৰিমপেনৰ বিশাল পিটনি।”

“আপুনিতো ইয়াৰ ভিতৰত সোমাব পাৰে বুলি কৈছে, নহয়নে?”

“কৈছোঁ। ইয়াত এটা বা দুটা বাট আছে, যিটো এজন অতি সজাগ, সম্বৰ্ণ মানুহে ল'ব পাৰে। মই বাটকেইটা বিচাৰি উলিয়াইছোঁ।”

“কিন্তু আপুনিনো কিয় এনে ভয়াবহ ঠাই এখনলৈ যাব বিচাৰে?”

“আপুনি বাক দুইৰ পাহাৰবোৰ দেখিছেনে? সেইবোৰৰ চাৰিওফালে বহু বছৰ ধৰি গঢ় লোৱা, অগম্য পিটনিয়ে ঘেৰি আছে। কিন্তু তাতেইতো আপুনি দুষ্প্ৰাপ্য গছ-গছনি আৰু পখিলাৰ সন্ধান পাব; অৱশ্যে যদিহে আপুনি তালৈ যোৱাৰ উপায় উদ্ভাৱন কৰিব পাৰে।”

“কোনোবা এদিন ময়ো চেষ্টা কৰিম।”

বিস্ময়াভিভূত হৈ তেওঁ মোলৈ দৃষ্টি পেলালে।

তেওঁ ক'লে, “ভগৱানৰ দোহাই, আপুনি তেনে চিন্তা নকৰিব। আপোনাৰ ভেজ গৈ মোৰ মূৰত উঠিব। আপুনি জীৱিতাবস্থাত ঘূৰি আহিব পৰাৰ একো সম্ভাৱনা নাই। কেইটামান অতি জটিল বিশিষ্ট চিহ্ন মনত ৰাখিহে মই ঘূৰি আহিবলৈ সমৰ্থ হওঁ।”

মই চিঞৰি উঠিলোঁ, “হেৰি, সেইটো কি?”

সমস্ত তৃণভূমি ব্যাপী, সুদীৰ্ঘ সময় জুৰি, এক বৰ্ণনাতীত যাতনাৰ অনুচ্চ কেঁকনিৰে পূৰ্ণ, কিন্তু ইয়াৰ উৎস সম্বন্ধে কোৱাটো অসম্ভৱ। এক অস্পষ্ট ধ্বনিৰপৰাই ই ক্ৰমশঃ গভীৰ গৰ্জনত পৰিণত হৈ পুনৰ এক বেদনাত্মক গুমগুমনি সৃষ্টি কৰা কেঁকনিত পৰ্য্যবসিত হ'ল। মূৰৰ এক কৌতূহলজনক অভিব্যক্তিৰে ষ্টেপলটনে মোলৈ চাই ব'ল।

তেওঁ ক'লে, “এই তৃণভূমি সঁচাই এক কৌতূহলজনক ঠাই।”

“কিন্তু এইটো কি?”

“খেতিয়কসকলে কয় যে এয়া বাহ্যাবলিৰ চিকাৰী কুকুৰে তাৰ চিকাৰ বিচৰা শব্দ। মই দুই-এবাৰ আগতেও শব্দটো শুনিছোঁ, কিন্তু ইমান ডাঙৰকৈ শুনা নাছিলোঁ।”

হিম্মতীভৱ ভয়ত মোৰ হিমা ৰূপি উঠিল। অ'ত-ত'ত সেউজীয়া বাহিৰে আকৃত এই বিশাল তৃণভূমিৰ চাৰিওফালে মই আকৌ এবাৰ দৃষ্টি পেলালোঁ, বহু দূৰত ক-ক

আৰাওৰে উৰি ফুৰা এযোৰ টোৰা কাউৰীত বাদে এই বিস্তীৰ্ণ এলেকাত একোকে লৰচৰ কৰা নেদেখিলোঁ।

মই ক'লোঁ, “আপুনি এগৰাকী শিক্ষিত লোক। আপোনাৰ নিশ্চয় এই বাৰে-বাৰে কথাবোৰত বিশ্বাস নাই। কিন্তু এই ইমান আচৰ্ষা শব্দটোৰ সম্বন্ধে আপোনাৰ কি ধাৰণা?”

“পিটনিৰপৰাও কেতিয়াবা আচৰ্ষা শব্দ ওলায়। এইটো বোধকৰোঁ মাটিবোৰ খিত লগতে হয়, পানী উথলি উঠোতেও হ'ব পাৰে, অথবা আন কিবা কাৰণে থাকিব পাৰে।”

“উই, উই, সেইটো এটা জীৱন্ত শব্দ আছিল।”

“এৰা, সেইটো বোধকৰোঁ জীৱন্ত শব্দই আছিল। আপুনি বাক কেতিয়াবা বিটান চৰাইৰ গুমগুমনিৰ দৰে মাত শুনিছেনে?”

“নাই, মই কেতিয়াও শুনা নাই।”

“অৱশ্যে এই চৰাইটো এতিয়া ইংলণ্ডত দুৰ্লভ হৈ পৰিছে। ইয়াৰ অস্তিত্ব নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি। কিন্তু এই তৃণভূমিত সম্ভাৱনাৰো অন্ত নাই। মই যদি গম পাম যে ইংলণ্ডৰ শেষ বিটান চৰাইটোৰ চিঞৰেই আমি শুনিছোঁ, তাত আচৰিত হ'ব লগা নাই।”

“মোৰ জীৱনত শুনা এয়া আটাইতকৈ অলৌকিক, আচৰিত আৱাজ।”

“এৰা, ক'বলৈ গ'লে এইখন সম্পূৰ্ণৰূপে, অদ্ভুত ঠাই। দুইৰ পাছৰ ফাললৈ চাওকচোন। সেইবোৰ বাক কি?”

এটলীয়া ওখ পাহাৰ গাবোৰত মুগা বৰলীয়া শিলে ঘেৰি থকা বৃক্ষকাৰ ঠাই। কমেও একুৰিমান এনে ঠাই হ'ব।

“সেইবোৰনো কি? ভেড়াৰ গঁবাল নেকি?”

“উই, সেইবোৰ হ'ল আমাৰ সুযোগ্য পূৰ্বপুৰুষসকলৰ বাসগৃহ। প্ৰাগৈতিহাসিক মানুহে লেপথেপ্টেকৈ তৃণভূমিতে বাস কৰিছিল আৰু পাছলৈ তাত আন কোনো বাস নকৰাত, তেতিয়াৰ এই ক্ষুদ্ৰ বাসস্থান এতিয়াও লৰচৰ নোহোৱাকৈ আছে। এইবোৰেই আছিল সিহঁতৰ মুখৰ নোহোৱা ভয়। আপোনাৰ কৌতূহল হ'লে এতিয়াও তাৰ ভিতৰত সোমাই সিহঁতৰ জুহাল আৰু বিছনা চাই আহিব পাৰে।”

“এইখন দেখিছোঁ এখন চহুৰেই। কেতিয়ানো মানুহে ইয়াত কসবাস কৰিছিল?”

“নৱগ্ৰস্তৰ যুগৰ মানুহে। সময় নাজানো।”

“সিহঁতেনো কি কাম কৰিছিল?”

“সিহঁতে এই এচলীয়া ঠাইবোৰত জীৱ-জন্তু চৰাইছিল। শিলৰ কুঠাৰ বেতিয়া অব্যৱহৃত হ’বলৈ ধৰিলে আৰু তাৰ ঠাইত ব্ৰহ্মৰ ভবোৱাল আছিল, সিহঁতে টিন বিচাৰি মাটি খান্দিবলৈকো শিকিলে। সিকাৰৰ পাছৰখনত ডাঙৰ খায়েটো চাওকচোন। সেইটোৱেই সিহঁতৰ মাটি খন্দাৰ চিন। এৰা, ভাঙু বাটখন, এই ভূগভূমিত আপুনি কিছুমান বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ ঠাই পাব। অ’, অলপ ৰ’ব দেই। এইটো নিশ্চয় ছাইক্ল’পাইডিছ।”

পখিলাৰ দৰে সৰু পোক এটা পাখি কোবাই আমাৰ বাটটোতে ওলাইছিলহি। মুহূৰ্ত্ততে অবিশ্বাস্য গতি আৰু শক্তিকে ষ্টেপল্টনে তাৰ পিছ ল’লে। মোৰ সেধি দুখ লাগিল যে পোকটোৱে পোনে পোনে বিশাল পিটনিখনলৈ উৰা মাৰিলে। কিন্তু মোৰ সদ্য পৰিচিত লোকজন থমকি নৰ’ল। তেৱোঁ ঘাঁহৰ মাজে মাজেই পোকটোৰ পিছে পিছে দৌৰ লগালে, তেওঁৰ হাতৰ সেউজীয়া জালখন তেতিয়া আকাশত উৰিছে। ছাইৰঙী পৰিধানৰে বেকা-বেকিকৈ দৌৰি জঁপিয়াই যোৱা তেওঁকো বৃহদাকাৰ পখিলা যেনহে লাগিছিল। ভয়-শংকা আৰু শ্ৰদ্ধাৰ এক মিশ্ৰিত অনুভূতিৰে মই তেওঁলৈ থিয়তে থৰ লাগি চালোঁ। ~~ভয়-শংকা~~ শংকা, জানোচা কেনেকৈ বিপদশংকুল পিটনিত তেওঁৰ ভবি সোমাই পৰে। আকৌ তেওঁৰ অসাধাৰণ কৰ্মশক্তিয়ে মোৰ শ্ৰদ্ধাও উদ্ৰেক কৰিছে। এনেতে মই কাৰোবাৰ ভবিৰ খোজৰ শব্দ শুনি ঘূৰি চাই দেখোঁ যে এগৰাকী নাবী পথটোৱেদি আগুৱাই আহিছে। তেওঁ সেই ঘোঁৰা উৰি থকা মেবিগিট হাউছৰ ফালৰপৰাই আহিছে। অতপৰে একেবাৰে ওচৰলৈ নহালৈকে ভূগভূমিখনে তেওঁক জাঁৰ কৰি ৰাখিছিল।

মোৰ সন্দেহ নাছিল যে এই গৰাকীয়েই হ’ল মিছ ষ্টেপল্টন। এই ভূগভূমিত তিব্বোতাৰ সংখ্যা নিচেই কম বুলি মোক কোৱা হৈছিলেই। মোৰ এইটোও মনত আছিল যে কোনোবাই তেওঁক এগৰাকী অতিশয় সৌন্দৰ্য্যময়ী নাবী বুলি কৈছিল। মোৰ ওচৰত উপস্থিত হোৱা এৱোঁ নিশ্চয় তেনে এগৰাকী বিশেষ নাবী। তেওঁৰ অৱয়ৱ অৱশ্যে ভাঙুৰ সম্পূৰ্ণ বিপৰীত। মিষ্টাৰ ষ্টেপল্টনৰ বৰ্ষ উজ্জ্বল নহয়, বগা চুলি আৰু দুসৰ চকু, আনহাতে মিছ ষ্টেপল্টনৰ বৰ্ষ অলপ গোমা, কীণ, সুবাসযুক্ত আৰু ওখ। মুখখন একেবাৰে কুন্দত কটা, সংবেদনশীল আৰু কৃষ্ণ নয়ন দুগল সূতীক। তেওঁৰ সৌষ্ঠৱপূৰ্ণ পৰিধান আৰু ক্ষতি-খুনহীন দেহা বাস্তৱিকতে এই নিৰ্জন ভূগভূমিৰ পথত এক বিৰল অভিব্যক্তি। তেওঁৰ দৃষ্টি গোনতে ভাঙুৰ ওপৰত পৰিল, তাৰ পাছত মোৰ ওচৰলৈ বেগাই আহিল। মই মূৰৰ টুপী ওপৰলৈ তুলি শ্ৰদ্ধা জনাই তেওঁক কিয়া ক’ব

খোজোঁতেই তেওঁ মোক ক'লে, “ঘূৰি যাওক, তৎক্ষণাত পোনে পোনে লগুনলৈ যাওকগৈ।”

এক অৰ্থহীন বিন্ময়বোধেৰে মই তেওঁলৈ থৰ লাগি চালোঁ। মোলৈ জ্বলন্ত দৃষ্টি পেলাই তেওঁ মাটিত ভৰি থেকেচিলে।

মই সুধিলোঁ, “কিয় মই ঘূৰি যাব লাগে?”

তেওঁ লাহে লাহে কৌতূহলজনকভাৱে খোনাই, আকুলকণ্ঠে ক'লে, “মই বুজাব নোৱাৰোঁ। কিন্তু ভগৱানৰ দোহাই, মই কৈছোঁ, আপুনি উভতি যাওক আৰু কেতিয়াও এই ভৃগভূমিত ভৰি নিদিব।”

“কিন্তু মই আহিছোঁহে মাথোঁ।”

তেওঁ উচ্চৈস্বৰে ক'লে, “হেৰি! আপোনাৰ নিজৰ কাৰণেই যে এয়া সাৱধানবাণী, বুজি পোৱা নাইনে? লগুনলৈ উভতি যাওক! আজি নিশাই যাত্ৰা কৰক। যিকোনো প্ৰকাৰে এই ঠাইৰপৰা আঁতৰি থাকক! অ’, এই কথা বন্ধ, মোৰ আহিছে! মই কি কৈছোঁ ভুলতো নক’ব। সেই দূৰত থকা মেয়াৰ টেইল গছবোৰৰ মাজৰ কপৌফুলটো মোৰ কাৰণে আনিব পাৰিবনে বন্ধ! এই ভৃগভূমিখন কপৌফুলেৰে ভৰি আছে। এই ঠাইৰ অপাৰ সৌন্দৰ্য্য ভালদৰে উপভোগ কৰাৰ সঠিক সময় আচলতে পাৰ হৈ গৈছে।

ষ্টেপলটনে পোকৰ পিছত লৰা-ঢপৰা বাদ দি উভতি আহিল। ভাগৰত ৰঙা-ছিঙা পৰি সম্পূৰ্ণৰূপে অস্তৰংগ যেন নলগা এক সুৰত তেওঁ ভনীয়েকক সন্মোদন কৰিলে, “বেবিল নেকি!”

“জেক তুমি বৰ ভাগৰি আহিছা।”

“এবা, মই ছাইক্ল’পাইডিছ এটাৰ পিছত দৌৰিছিলোঁ। এইটো বৰ বিবল প্ৰজাতিৰ পোক, আৰু কেতিয়াবাহে শৰৎকালৰ শেষৰফালে পোৱা যায়। দুৰ্ভাগ্য, মই তাক হেৰুৱালোঁ।”

অচিন্তনীয়ভাৱে কথাখিনি কৈ গৈছিল যদিও তেওঁৰ সক চকু দুটা ছোৱালীজনীৰপৰা মোলৈ বাগৰি আহিছিল।

“ভূমিতো এওঁৰ লগত চিনাকি হৈছাই।”

“এবা, মই ছাৰ হেনৰিক কৈছিলোঁ যে ভৃগভূমিৰ প্ৰকৃত সৌন্দৰ্য্য উপভোগ কৰাৰ সময় প্ৰায় পাৰেই হ’ল।”

“কি ক’লা, তুমিনো এওঁ কোন বুলি ভাবিছা?”

“মই এওঁক ছাৰ হেনৰি বান্ধাবভিল বুলিয়েই ভাবিছোঁ।”

মই ক'লোঁ, “নাই, নাই, মই এজন সাধাৰণ ব্যক্তি, অৱশ্যে তেওঁৰ বন্ধু। মোৰ নাম হ'ল ডা॰ বাটছন।”

তেওঁৰ অভিব্যক্তিপূৰ্ণ মুখশ্ৰীত এক বিৰক্তিৰ আভাস ফুটি উঠিল। তেওঁ ক'লে, “আমি বিপৰীতমুখী উদ্দেশ্যেৰে কথা পাতি আছোঁ।”

প্ৰশ্নবোধক দৃষ্টিৰে তেওঁৰ ভ্ৰাতৃয়ে মন্তব্য দিলে, “কিয়, বহুত সময় ধৰিয়েইহে কথা পাতিলা।”

তেওঁ ক'লে, “মই ডা॰ বাটছনক এজন ইয়াৰ নিবাসী বুলি ভাবিয়েই কথা পাতি আছিলোঁ। মই তেওঁ মাত্ৰ ফুৰিবলৈ অহা বুলি ভবাই নাই। সেইটো জানি তেওঁৰ বিশেষ একো লাভ নহ'ব। কিন্তু এতিয়া আপুনি মেৰিপিট হাউছলৈ নাহে জানো? আহক, আহক।”

অলপ গৈয়ে আমি এক বৈচিত্ৰ্যহীন তৃণভূমিৰ গৃহত উপস্থিত হ'লোঁ। অতীতৰ নদন-বদন অৱস্থাৰ সময়ত কোনোবা পশুপালকে সজা পামঘৰ, এতিয়া অৱশ্যে ভালদৰে মেৰামতি কৰি আধুনিক নিবাসস্থলত পৰিণত কৰিছে। চাৰিওফালে এখন ফলমূলৰ বাগিচা। কিন্তু, তৃণভূমিত শ্ৰীবৃদ্ধি নাপাই গছ-গছনিবোৰ মুজুৰা পৰা। খৰা আৰু চুটি চাপৰ। ঠাইখন দেখাতে বৈশিষ্ট্যহীন আৰু নিৰানন্দময়। আমাক এজন স্কীণকায়, আওপুৰণি কোট পিন্ধা, ডুতাই অভ্যৰ্থনা জনালে। তেওঁৰেই ঘৰটো চোৱা-চিতা কৰে যেন পাওঁ। ভিতৰত কোঠাবোৰ আহল-বহল। সুৰম্যামণ্ডিত আচবাৰ। ভদ্ৰমহিলাৰ কচি শলাগিবলগীয়া। বিৰিকিৰে ডুমুকি মাৰি মই যেতিয়া অ'ত-ত'ত গ্ৰেনাইট শিল সিঁচৰতি হৈ থকা অঙ্কহীন তৃণভূমিখন সুদূৰ দিগ্‌বলয়ত মিলি বিস্তাৰিত হৈ থকা দেখিলোঁ, মই তেতিয়া মাথোঁ বিশ্বয়াভিত্ত হৈ চিন্তা কৰিলোঁ যে কি আকৰ্ষণতনো এই উচ্চ শিক্ষিত ব্যক্তিগৰাকী আৰু মোহময়ী ৰমণীগৰাকী এই ঠাইলৈ আহিল।

যেন মনৰ ভাব বুজি পায়ৈ ষ্টেপলটনে উত্তৰস্বৰূপে ক'লে, “নিবাসৰ কাৰণে এই আচহুৱা ঠাইখন কিয় বাছিলোঁ, নহয়নে? এৰা, তথ্যপিতো আমিহে সূৰতে আছোঁ। নহয়নে, বেবিল?”

ভয়ীয়ে উত্তৰ দিলে, “অত্যন্ত সুখী।” কিন্তু তেওঁৰ কথাও প্ৰত্যয়জনক যেন নালাগিল।

ষ্টেপলটনে ক'লে, “উদ্ভাৱনত এখন স্কুল খুলিছিলোঁ। মোৰ দৰে মানসিক সামৰ্থ্যৰ মানুহৰ কাৰণে কামটো কিন্তু ব্যতিক্ৰম আৰু নিবস আছিল। কিন্তু

অল্পবয়স্কসকলৰ লগত থাকি, তেওঁলোকক মানসিকভাৱে গঢ় দিবলৈ পাই আৰু নিজৰ চৰিত্ৰ আৰু আদৰ্শৰে তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিবলৈ পাই মই আনন্দ পাইছিলোঁ। পাছে আমাৰ ভাগ্য সুপ্ৰসন্ন নহ'ল। স্কুলত এক মাৰাত্মক মহামাৰী ৰোগে দেখা দিলে। তিনিটা ল'ৰা মৃত্যুমুখত পৰিল। এই বিপদৰপৰা স্কুলখনে উদ্ধাৰ নাপালে। স্কুলৰ মূলধনো শেষ হ'ল। অৱশ্যে এতিয়াও মোৰ দুখ নাধাকিলহেঁতেন, কিয়নো জীৱবিজ্ঞান আৰু উদ্ভিদবিজ্ঞানৰ প্ৰতি মোৰ আছে তীব্ৰ আকৰ্ষণ, কিন্তু ল'ৰাহঁতৰ লগত থকা মধুৰ সম্পৰ্কৰ কথা মনত পৰিলে বেজাৰ লাগে। তথাপি, মোৰ কামৰ কাৰণে ইয়াত আছে বিশাল কৰ্মক্ষেত্ৰ আৰু মোৰ ভগ্নীও এগৰাকী প্ৰকৃতিপ্ৰেমী। ডাঃ ৱাটছন, আঁচলতে বিষয়টো সম্পৰ্কে আপোনাৰ মুখৰ আভিযুক্তি লক্ষ্য কৰিয়েই মই সকলো কথা বুজাই ক'লোঁ।”

“এইটো সঁচা যে মোৰ মনতে ভাব হৈছিল যে আপোনালোকে ইয়াত নিৰ্বানন্দ অনুভৱ কৰিব, আপোনাৰ এই অনুভৱ হয়তো এখেততকৈ অলপ কম।”

ভদ্ৰমহিলাই ততালিকে ক'লে, “ওঁহোঁ, মই কেতিয়াও নিৰানন্দ উপলব্ধি কৰা নাই।”

“আমাৰ গ্ৰন্থ আছে, গ্ৰন্থাগাৰ আছে আৰু আছে মনোমত প্ৰতিৱেশী। ডাঃ মৰ্টিমাৰ তেওঁৰ বিষয়ত এগৰাকী কৃতবিদ্য লোক। দুৰ্ভাগীয়া ছাৰ চাৰ্লছো এগৰাকী শলাগিবলগীয়া সংগী আছিল। আমি তেওঁক ভালকৈ জানিছিলোঁ। তেওঁৰ দেহাৰসানে আমাৰ যি ক্ষতি কৰিলে সি বৰ্ণনাতীত। আজি আবেলি ছাৰ হেনৰিক লগ পাবলৈ গ'লে তেওঁ আমনি পাব নেকি বাক?”

“মই নিশ্চিত যে তেওঁ আনন্দহে পাব।”

“তেনেহ'লে আপুনি মই যাব খোজাৰ বিষয়ে তেওঁক একেবাৰ কৈ থ'লে ভাল পাম। এই নতুন পৰিৱেশত তেওঁ অভ্যস্ত হোৱাৰ কাৰণে যদিহে সামান্যভাৱে হ'লেও তেওঁক সহায় কৰিব পাৰোঁ, তেতিয়া নিশ্চয় ভাল লাগিব। ডাঃ ৱাটছন, এপাক ওপৰলৈ আহিব নেকি? মোৰ পৰিচালনা প্ৰজ্ঞাতিৰ সংগ্ৰহ আপোনাক দেখুৱাবলৈ ভাল পাম। এইটো সমস্ত দক্ষিণ-পশ্চিম ইংলণ্ডতে আটাইতকৈ সম্পূৰ্ণ সংগ্ৰহ। ইতিমধ্যে দুপৰীয়াৰ আহাৰ সাজু হ'ব।”

কিন্তু মোৰ দাৱিছলৈ উভতি যাবলৈ মই ব্যত্ৰ হৈ উঠিলোঁ। ভূপভূমিৰ বিষয়তা, দুৰ্ভাগীয়া বোঁবাটোৰ মৃত্যু, বান্ধবভিলৰ ভয় লগা উপাখ্যানৰ লগত জড়িত কৰা অদ্ভুত শব্দ—এই সকলোবোৰেই মোৰ চিন্তা-ভাবনাত খেলিমেলি লগাই দিলে। এই অস্পষ্ট

চিন্তা-ভাবনাৰ মাজত মিছ ষ্টেপল্টনে সনিৰ্বন্ধ অনুৰোধ কৰি দিয়া সাৱধানবাণীত কিবা গভীৰ কাৰণ থকা বুলিয়েই মোৰ সন্দেহ হৈছে। সেয়েহে জ্ঞাপ কৰা সত্ত্বেও মই দুপৰীয়াৰ আহাৰ খাবলৈ নব'লোঁ। যাঁহে আৰবি থকা আমি অহা পথটোৱেই মই ওভতনি খোজ পেলালোঁ।

পাছে অভিজ্ঞ মানুহৰ কাৰণে বোধকৰোঁ এটা চমু পথো আছে, নহ'লে পথটো আৰু মূল বাস্তাৱৰ সংযোগ স্থলতে মই গৈ পোৱাৰ আগতেই কাৰবীয়াকৈ শিল এটাত বহি থকা মিছ ষ্টেপল্টনক নাপালোঁহেঁতেন। ভাগবত তেওঁৰ মুখখন সুন্দৰকৈ বঙচুৱা হৈ গৈছে। তেওঁৰ লগত ভালদৰে পৰিচিত আছিলোঁ। তেওঁ ক'লে, “ডাঃ বাটছন, গোটেই পথছোৱা মই দৌৰি আহিছোঁ। ততাতৈয়াকৈ মই আনকি টুপীটোও নিপিন্ধিলোঁ। মই বেছি পৰ নৰওঁ। দাদাই মোক বিচাৰিব। আপোনাক ছাব হেনৰি বুলি ভাবি মূৰ্খমি কৰাৰ কাৰণে মই দুঃখিত। আপুনি সেই কথাবোৰ পাহৰি পেলাওক, আপোনাৰ কাৰণেতো সেইবোৰৰ কোনো অৰ্থ নাই।”

মই ক'লোঁ, “কিন্তু সেইবোৰতো মই পাহৰিব নোৱাৰিম। মই ছাব হেনৰিৰ বন্ধু আৰু তেওঁৰ নিৰাপত্তা স্বাত্মকিতে মোৰো চিন্তাৰ বিষয়। ছাব হেনৰিক লগনলৈ ঘূৰাই পঠোৱাৰ কাৰণে আপুনি ইমান উৎকণ্ঠিত কিয় মোক কওক।”

“নাৰীৰ মনৰ খেয়াল, ডাঃ বাটছন। আপুনি মোৰ বিষয়ে ভালকৈ অৱহিত হ'লে গম পাব যে মই কি কৰোঁ, কি কওঁ, তাৰ যুক্তি মই সদায় দিব নোৱাৰোঁ।”

“নাই, নাই। কথাখিনি, কওঁতে আপোনাৰ মাতৰ উদ্ভেজনা মোৰ ভালকৈ মনত আছে, আপোনাৰ চকুৰ দৃষ্টিও মই পাহৰি যোৱা নাই। মিছ ষ্টেপল্টন অনুগ্ৰহ কৰি খোলাকৈ সকলো কওক, কিয়নো মই ইয়ালৈ অহাৰপৰাই মোৰ চাৰিওফালৰ দ্বাৰাৰ বিষয়ে মই সজাগ। বিশাল গ্ৰিমপেন পিটনিৰ দৰেই ইয়াৰ জীৱন, অ'ত-ত'ত থকা সেউজীয়া ঘাঁহনিতে কোনোবা সোমাই পৰিব পাৰে আৰু তেওঁক পথ-নিৰ্দেশ দি উলিয়াই আনিবলৈকো কোনো নাই। আপুনিনো কি বুজাব খুজিছে কওক, আৰু মই আপোনাক কমা দিছোঁ যে আপোনাৰ সাৱধানবাণী মই ছাব হেনৰিক জনাম।”

যেন একো ঘিৰাং কৰিব পৰা নাই এনে এটা আভাস এক মুহূৰ্তৰ কাৰণে তেওঁৰ মুখত লক্ষ্য কৰিলোঁ, কিন্তু পাছ মুহূৰ্ততে তেওঁৰ দৃষ্টি কঠিন হ'ল আৰু তেওঁ মোক ক'লে, “আপুনি মোৰ কথাৰ অৰ্থই বদলাই পেলালে। ছাব চাৰ্লছৰ মৃত্যুত দাৰা আৰু মই বৰকৈ বিহ্বল হৈ পৰিলোঁ। তেওঁৰ লগত আমি বৰ ঘনিষ্ঠ আছিলোঁ। তেওঁ চুপৰ্ভুমিত খোজ কাঢ়ি আমাৰ খবৰলৈ আহিবলৈ ভাল পাইছিল। তেওঁ পাছ পৰিয়ালৰ অভিশাপটো লৈ বৰ চিন্তিত আছিল। যেতিয়া বিপৰ্যয়টো ঘটিল, যেনো স্বাত্মকিতে

“কিছু ভয়টো কিহে?”

অনুভৱ কৰিলোঁ যে তেওঁক চিন্তিত কৰা ভয়ৰ কাৰণটোৰ নিশ্চয় কিবা এটা হ'ব।
আছে। মই উৎকণ্ঠিত হ'লোঁ আৰু সেয়েহে পৰিয়ালৰ আন এজন ইয়াত বাস কৰিবলৈ
অহাত মই ভাবিলোঁ যে তেওঁক সাবধান কৰি দিয়াটো উচিত। প্ৰকৃততে এইটোৱেই
মোৰ উদ্দেশ্য।”

“কিন্তু ভয়টো কিহৰ?”

“আপুনিভো চিকাৰী কুকুৰৰ কাহিনীটো জানে?”

“মই তেনে অমূলক কথা বিশ্বাস নকৰোঁ।”

“মই কিন্তু কৰোঁ। যদি আপুনি কিবা প্ৰভাৱ খটুৱাবলৈ সক্ষম, তেনেহ'লে ছাব
হেনৰিক এই ঠাইৰপৰা আঁতৰাই নিয়ক। ঠাইখন সদায়েই তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ
কাৰণে মৃত্যুদূত বুলি গণ্য হৈ আহিছে। এই সমস্ত ধৰাখন বিশাল। তেওঁনো কিয়
ভীতিপূৰ্ণ ঠাইখনত থাকিবলৈ মন কৰিব লাগে?”

“ঠাইখন ভয়াৱহ, সেয়েহে ছাব হেনৰিয়ে ইয়াতে বাস কৰিব বিচাৰে।
সেইটোৱেই তেওঁৰ প্ৰকৃতি। আপুনি এতিয়া যিটো কৈছে, তাতকৈ যদি কিবা অধিক
প্ৰত্যয়জনক তথ্য দিব নোৱাৰে, মোৰ বোধেৰে ছাব হেনৰিক লৰচৰ কৰোৱাটো
অসম্ভৱ।”

“খাটাং কিবা এটা মই ক'ব নোৱাৰোঁ, কিয়নো খাটাংকৈ মই একো
নাজানো।”

“মিছ ষ্টেপলটন, মোৰ আৰু এটা প্ৰশ্ন আছে। যদি আপুনি এইখিনি কথাৰে
মোক ক'বলৈ বিচাৰিছিল, তেনেহ'লে আপোনাৰ দাদাকক এয়া শুনাত বাধা দিয়াৰ
কাৰণটো কি? ইয়াততো আপত্তিজনক একো নাছিল।”

“দাদা তেওঁক হলত বাস কৰোৱাত অত্যন্ত আগ্ৰহী। তেওঁৰ ধাৰণা, ভেতিয়া
তুণভূমিৰ দুখীয়া অধিবাসীসকল উপকৃত হ'ব। যদি তেওঁ গম পায় যে ছাব হেনৰিক
ইয়াৰপৰা আঁতৰি যোৱাত আগ্ৰহী কৰাৰ মই চেষ্টা চলাইছোঁ, তেওঁ মোৰ প্ৰতি অতিশয়
কষ্ট হ'ব। কিন্তু মই মোৰ কৰ্তব্য কৰিছোঁ। মই আৰু এতিয়া একো নকৰঁ। মই বুঝি
যাওঁ, নহ'লে দাদাই সন্দেহ কৰিব মই আপোনাক সেৱা কৰিছোঁ বুলি। বিদায়।” তেওঁ
উভতি গ'ল আৰু কেইমিনিটমানৰ ভিতৰতে অ'ত-ত'ত পৰি থকা শিলবোৰৰ মাজত
নেদেখা হ'ল। মনত এক অজান ভয় লৈ ময়ো বান্ধাবতিল হালৈ বুলি খোজ
পেলালোঁ।

ডা० বাটছনৰ প্ৰথম প্ৰতিবেদন

এতিয়াবেপৰা মই সম্মুখৰ মেজত থকা মিষ্টাৰ শ্বাৰলক হ'মছলৈ মই লিখা চিঠিবোৰকে লিপিবদ্ধ কৰি ঘটনাৰ বৰ্ণনা কৰিম। এটা পৃষ্ঠা হেৰাইছে, তাৰ বাহিৰে বাকীবোৰ মই লিখাৰ দৰেই আছে। মোৰ স্মৃতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাতকৈ, এই চিঠিবোৰৰপৰাই সেই সময়ৰ বিষাদপূৰ্ণ ঘটনাৰ বিষয়ে আৰু মোৰ সন্দেহ অনুভৱৰ এক নিখুঁত বৰ্ণনা পাব পাৰি।

প্ৰিয় হ'মছ,

বান্ধাৰভিল হল

১৩ অক্টোবৰ

মোৰ আগৰ চিঠি-পত্ৰ আৰু টেলিগ্ৰামেৰে পৃথিৱীৰ এই দুৰ্গম অঞ্চলত এতিয়ালৈকে ঘটা সকলো ঘটনাৰ বৰ্ণনা বিশদভাৱে দিছোঁ। যিকোনো ব্যক্তিয়ে যিমান বেছি দিন ইয়াত বাস কৰিব, সিমানে এই তৃণভূমিৰ মননশীলতাই তেওঁৰ দেহমন গভীৰভাৱে আচ্ছন্ন কৰিব। তেওঁ মোহপ্ৰস্তু হ'ব তৃণভূমিৰ বিশালতাত, ইয়াৰ ভয়াবহ মোহিনী শক্তিত। যেতিয়াই তুমি ইয়াৰ বন্ধুহুলত বিচৰণ কৰিবা, তুমি তেতিয়া আধুনিক ইংলণ্ডৰ শেষ চিহ্নটোও এৰি আহিবা; ইফালে তুমি প্ৰাগৈতিহাসিক যুগৰ মানুহ আৰু সিহঁতৰ চলন-ফুৰণ, কাজকৰ্মৰ বিষয়ে সজাগ হৈ উঠিবা। খোজ কাঢ়ি যাওঁতে তুমি চাৰিওফালে মাথোঁ দেৰিবা সেই বিস্মৃত মানৱ কুলৰ বাসস্থান, সিহঁতৰ কবৰ আৰু প্ৰকাণ্ড একোটা শিল, যিটো সিহঁতৰ মন্দিৰ। অ'ত-ত'ত ৰহি যোৱা পাহাৰ দাঁতিত ছাই-বৰশীয়া শিলৰ সিহঁতৰ পঁজাত দৃষ্টি পেলোৱাৰ লগে লগে তুমি নিজৰ সময়ৰ এই যুগ পিছ পেলাই আহিলা; আৰু তাত ছালৰ পৰিয়ালেৰে, জোঙা শিল লগোৱা কাঁড় ধনুৰ গুণত লগাই, দীঘল নোম চুলিৰ মানুহ এজন বগুৰা ৰাই ওলাই অহাটোহে তোমাৰ নিজৰ উপস্থিতিতকৈ স্বাভাৱিক। সেই অভিশয় উৰ্বা স্থলভাগত সিহঁতে এনেকৈ লেপথেপকৈ বাস কৰাটোও এক বিস্ময়। মই এজন পুৰাতত্ত্ববিদ নহয়, কিন্তু মই এইটো ধাৰণা কৰিব পাৰোঁ যে এই মানুহবোৰ যোদ্ধা নাছিল আৰু সিহঁতে বাৰম্বাৰ উপদ্ৰৱৰ সম্মুখীন হৈছিল। সেয়েহে সিহঁতে আনে বাস কৰিবলৈ ইচ্ছা নকৰা ঠাইতে থাকিবলৈ লৈছিল।

তুমি মোক যি উদ্দেশ্যেৰে পঠাইছিলি তাৰ লগত পাছে এইবোৰ কথাৰ কোনো

সম্বন্ধ নাই। তোমাৰ বাস্তববাদী মানসৰ কাৰণে সম্ভৱতঃ এইবোৰ তেনেই আমনিদায়ক যেন লাগিব। বেলিটোৱেই পৃথিৱীৰ চাৰিওফালে ঘূৰেনে পৃথিৱীয়েহে বেলিৰ চাৰিওফালে ঘূৰে এইটো জানিবলৈকো তোমাৰ একো আগ্ৰহ নাই বুলি তুমি এষাৰ কোৱা মোৰ এতিয়াও মনত আছে। সেয়েহে মই এতিয়া ছাৰ হেনৰি বান্ধাৰডিল সম্বন্ধীয় কথাই আহিছোঁ।

পাৰ হৈ যোৱা দিনকেইটাত তোমালৈ একো বিপ'ৰ্ট নপঠোৱাৰ মূলতে হ'ল এয়ে যে আজিলৈকে এই বিষয়ে বিশেষ কোনো তথ্য আহৰণ কৰিব পৰা নাছিলোঁ। এনেতে এটা বৰ আশ্চৰ্য্যকৰ পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হ'ল, যিটোৰ বিষয়ে মই তোমাক সময়ত জনাম। কিন্তু পোনতে মই তোমাক ইয়াৰ পৰিস্থিতিৰ আন কিছুমান তথ্যৰ বিষয়ে জনাই লওঁ।

এইবোৰৰ এটা, যিটোৰ বিষয়ে মই ইতিমধ্যে কোৱা নাই, হৈছে এজন ~~জিলাখন~~ পৰা পলাই অহা কয়দীয়ে তৃণভূমিত বিচৰণ কৰা বুলি সন্দেহ। এতিয়া পাছত তৃণভূমত ঘূৰি নুফুৰি চিধাচিধি গুটি গ'ল বুলি দৃঢ় বিশ্বাস হৈছে। এই জিলাখনৰ নিঃসংগ গৃহস্থীসকলে এই কাৰণে যথেষ্ট সকাহ পাইছে। কয়দীটো পলোৱাৰ এপৰেক হ'ল। তাক এতিয়ালৈকে কোনেও দেখা নাই, অথবা তাৰ বিষয়ে কোনোবাই কিবা কোৱাও শুনা নাই। ইমান দিনে তৃণভূমিতে বিচৰণ কৰি থকা কথাটো বিশ্বাসযোগ্য নহয়। অৱশ্যে তৃণভূমিত লুকাই থকাটো কঠিন নহয়। শিলৰ সেই পঁজাবোৰৰ যিকোনো এটাতে লুকাই থকা সহজ। কিন্তু যদিহে তৃণভূমিত চৰি ফুৰা ভেড়া ধৰি হত্যা কৰা নহয়, তাত্তজো খাবলৈ আন একো বস্তু নাই। সেয়েহে আমাৰ ধাৰণা যে সি তৃণভূমিত নাই। ফলস্বৰূপে দাঁতিয়লীয়া কৃষকসকলে এতিয়া শান্তিৰে শুবলৈ পাইছে।

এই বাসগৃহত আমি চাৰিগৰাকী সুস্বাস্থ্যৰ সমৰ্থ লোক আছোঁ, সেয়েহে আমি আমাৰ সুস্বাস্থ্যৰ কথা চিন্তা কৰিব নালাগে। কিন্তু মই স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে ষ্টেপলটন পৰিয়ালৰ কথা ভাবি মই চিন্তাত পৰোঁ। সময়ত সহায়ৰ হাত আগ বঢ়াবলৈকো তেওঁলোক কেইবামাহলৈ দূৰত থাকে। তেওঁলোকৰ পৰিয়ালটোত আছে এজনী পৰিচাৰিকা, এজন পুৰুষা ভৃত্য আৰু ভ্ৰাতৃ-ভগ্নী; ভ্ৰাতৃৰ দেহাও সিমান সকল নহয়। কেনেকৈ নটিং হিলৰ কয়দীটোৰ দৰে কোনোবা বেপৰোৱা অপৰাধী জিহুৰ সোমাব পাবিলে পৰিয়ালটো অসহায় হৈ পৰিব। ছাৰ হেনৰি আৰু মই, দুয়োজনোই তেওঁলোকৰ অৱস্থাৰ কাৰণে চিন্তিত। আমি আনকি কচোৱান পাৰ্কিনছক নিশা তেওঁলোকৰ বাসগৃহত শোৱাবো প্ৰস্তাৱ দিছিলোঁ, কিন্তু মিষ্টাৰ ষ্টেপলটনে আমাৰ এই পৰামৰ্শ নাকছ কৰিলে।

অ', এটা বিশেষ কথা। আমাৰ বন্ধু বেৰনেটজনে আমাৰ প্ৰতিবেশী সুন্দৰীগৰাকীৰ প্ৰতি বেছিকৈয়ে মনোযোগ দিছে। ইয়াত পাছে আচৰিত হ'ব লগা একো নাই। এই নিৰ্জন ঠাইত তেওঁৰ দৰে কৰ্মঠ লোকৰ বাবে সময় এনেয়েও নাযায় নুপুৱায়। ইফালে ৰমণীগৰাকীও চিন্তাকৰ্ষকভাৱে ধুনীয়া। ধীৰ, স্থিৰ, আবেগমুক্ত ভ্ৰাতৃৰ বিপৰীতে তেওঁৰ আছে এক আশ্চৰ্য্যকৰ আবেগপ্ৰৱণ স্বভাৱ। অৱশ্যে তেওঁৰ ভ্ৰাতৃৰ হৃদয়তো লুকাই থকা এক আৱেগৰ আভাস পোৱা যায়। এইটো নিশ্চিত যে ভগ্নীৰ স্বভাৱত ভ্ৰাতৃৰো এক গভীৰ প্ৰভাৱ পৰিছে। ৰমণীগৰাকীয়ে যেতিয়া কিবা কথা পাতে তেওঁ ঘনাই ভ্ৰাতৃৰ ফালে দৃষ্টি পেলায়, যেন তেওঁৰ প্ৰত্যেকটো কথাতে ভ্ৰাতৃৰপৰা অনুমোদন বিচাৰে। ভ্ৰাতৃৰ দৃষ্টিত এক শুদ্ধ উজ্জ্বলতা আৰু তেওঁৰ পাতল ওঁঠ দুটা দৃঢ়; এনে গঠনৰ লোক বাস্তৱ গুণসম্পন্ন আৰু কঠোৰ স্বভাৱৰ বুলি এক ধাৰণা আছে। তোমাৰ অধ্যয়নৰ কাৰণে এক মনোগ্ৰাহী ব্যক্তিত্ব।

প্ৰথম দিনটোতে তেওঁ বান্ধাবভিলক দেখা কৰি মাত লগাবলৈ আহিছিল। পাছদিনা পুৱাতে তেওঁ আমাৰ দুয়োজনকে দুপ্ত হিউগোৰ উপকাহিনীৰ উৎস বুলি গণ্য কৰা ঠাইখনলৈ নিলে। কেইবামাইল জোৰা আমাৰ এই যাত্ৰাত এনে এখন হতাশাজনক ঠাইলৈ নিলে, যিখনক কেন্দ্ৰ কৰি উপকাহিনীৰ জন্ম হ'বই পাৰে। দুখন ওখোৰা-মোখোৰা শিলাময় পাহাৰৰ মাজৰ এটা সৰু উপত্যকা; য'ত শেষ হৈছে, তাতে বগা কপাহী ঘাঁহেৰে আৱৰা এডোখৰ মুকলি ঠাই আছে। এই মুকলি ঠাইখনৰ মাজতে দুটা ডাঙৰ শিল থিয় হৈ পৰি আছে। কালক্ৰমে শিল দুটা ক্ষয় গৈ, মূৰৰ ফালে জোঙা হৈ, দেখিবলৈ এক অতিকায় জন্তুৰ জোঙা দাঁতৰ দৰে হৈছে। প্ৰাচীন বিষাদময় উপকাহিনীটোৰ লগত ঠাইখনৰ সাদৃশ্য সৰ্বপ্ৰকাৰে বিৰাজমান। ছাৰ হেনৰিয়ে বিষয়টোৰ প্ৰতি যথেষ্ট আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছিল। ষ্টেপলটনে মানুহৰ জীৱনত অতিপ্ৰাকৃতিক শক্তিৰ প্ৰভাৱৰ সম্ভাৱনা সম্বন্ধে সঁচাকৈয়ে বিশ্বাস কৰেনে নকৰে তাকে জানিবলৈ ছাৰ হেনৰিয়ে একাধিক বাৰ তেওঁক প্ৰশ্ন কৰিছিল। যদিও দেখাত কথাষাৰ পাতলকৈয়ে কৈছিল, তথাপি তেওঁ বিষয়টোৰ প্ৰতি আগ্ৰহাৱিত হোৱাটো স্পষ্ট। ষ্টেপলটনে উত্তৰবোৰ সতৰ্কতাৰে দিছিল। পাছে, এইটো স্পষ্ট তেওঁ যিমান জানে তাতকৈ কমাই কৈছিল। প্ৰকৃততে বেৰনেটজনৰ উপলব্ধিৰ কথা চিন্তা কৰিয়েই তেওঁৰ বৰ্ণনা সংক্ষিপ্ত কৰিছিল। তেওঁ আন কোনোবা পৰিয়ালে অপশক্তিৰ প্ৰভাৱত দুৰ্গতি ভোগাৰ উদাহৰণ দিছিল। মুঠতে যি বুজা গ'ল, তেওঁ সাধাৰণ লোকৰ ধাৰণাটোকে সমৰ্থন কৰে।

সেইদিনা উভতি আহোঁতেই আমি মেৰিপিট হাউছত দুপৰীয়াৰ আহাৰ খাবলৈ

সোমাইছিলোঁ। তাতে ছাৰ হেনৰিৰ মিছ ষ্টেপল্টনৰ লগত চিনাকি হয়। প্ৰথম দেখাৰ মুহূৰ্ত্তৰপৰাই ছাৰ হেনৰি বমণীগৰাকীৰ প্ৰতি বৰকৈ আকৰ্ষিত হয়। মই যদি কওঁ এই আকৰ্ষণ পাৰস্পৰিক, তেনেহ'লে বোধকৰোঁ ভুল কোৱা নহ'ব। আমি পদব্ৰজে গৃহাভিমুখী হওঁতে তেওঁ এই বমণীৰ নাম বাৰংবাৰ উল্লেখ কৰিছিল। তেতিয়াৰপৰা এনে এটা দিন পাৰ হোৱা নাই যিটোত এই ভ্ৰাতৃ-ভগ্নীৰ প্ৰসংগ ওলোৱা নাই। তেওঁলোকে আজি ইয়াত থাক; ইতিমধ্যে তেওঁলোকৰ তালৈ পাহৰ সপ্তাহত যোৱাৰ কথা-বতৰা হৈছে। ষ্টেপল্টনে এনে এক সম্বন্ধৰ সম্ভাৱনাক স্বাগতম জনাব বুলিয়েই সাধাৰণতে ধাৰণা কৰিব পাৰি; কিন্তু ছাৰ হেনৰিৰ তেওঁৰ ভগ্নীৰ প্ৰতি হোৱা আকৰ্ষণক একাধিকবাৰ দৃঢ়ভাৱে প্ৰত্যাখ্যান কৰাটোহে তেওঁৰ মুখৰ অভিব্যক্তি মই লক্ষ্য কৰিছোঁ। তেওঁ নিজৰ ভগ্নীক অত্যন্ত চেনেহ কৰে, তাত কোনো সন্দেহ নাই। ভগ্নীৰ অবিহনে তেওঁ এক নিসংগ জীৱন-যাপন কৰিব লাগিব। সেই বুলিয়েই এনে এখন চমকপ্ৰদ বিবাহত বাধাৰ প্ৰাচীৰ হৈ থিয় দিয়াটো চৰম স্বাৰ্থপৰতাৰ পৰিচায়ক বুলিয়েই মোৰ ধাৰণা। তথাপি মই নিশ্চিত যে তেওঁ তেওঁৰ ভগ্নীৰ ছাৰ হেনৰিৰ লগত হোৱা সান্নিধ্যই প্ৰেমৰে পূৰ্ণতা লাভ কৰাটো নিবিচাৰে। বহু সময়ত দুয়োকে ভিতৰলৈকে গভীৰ আলোচনাত মজ্জিত হোৱাৰপৰা বিৰত ৰাখিবলৈ তেওঁ আপ্ৰাণ প্ৰয়াস কৰে। কথাই কথাই মই এইটোও ভোমাক জনাই থওঁ যে যদিহে প্ৰেমঘটিত এই কহিনীটোও আমাৰ অন্যান্য অসুবিধাবোৰৰ লগত যোগ দিব লগা হয়, ছাৰ হেনৰিক ক'লৈকো অকলশৰে যাবলৈ নিদিয়াকৈ ৰখাৰ কাৰণে তুমি মোক দিয়া নিৰ্দেশটো যথাযথ পালন কৰাটো অতিশয় কষ্টকৰ হ'ব। তোমাৰ নিৰ্দেশ আখৰে আখৰে পালন কৰিবলৈ গ'লে মোৰ জনপ্ৰিয়তা নিশ্চয় হ্ৰাস পাব।

অন্য এটা দিনত, দিনটো বৃহস্পতিবাৰ আছিল, সেইদিনা ডা० মৰ্টিমাৰে আমাৰ লগত দুপৰীয়াৰ আহাৰ ৰাইছিল। তেওঁ সম্ভ্ৰতি 'লং ডাউন'ত এটা মৈদাম ৰান্দি, প্ৰাগৈতিহাসিক যুগৰ জঁকা এটা পাই মনৰ আনন্দত ক'ব নোৱৰা হৈ আছে। তেওঁৰ দৰে নিজৰ বিষয়ত একান্ত আপ্ৰহী আৰু উদ্যমী লোক কেতিয়াও পোৱা নাযায়। ষ্টেপল্টন ভ্ৰাতৃ-ভগ্নী পাছত আহিছিল। ছাৰ হেনৰিয়ে অনুৰোধ কৰাত ডা० মৰ্টিমাৰে আমাৰ সকলোকে সেই ভয়ংকৰ নিশা কি ষটিছিল ঘটনাছলীলৈ লৈ গৈ দেখুৱালে। দুশাৰী কলম দিয়া ওখ জোপোহা গছৰ বেৰৰ মাজেদি, দুয়োফালে কাষত লাগি থকা বাঁহৰ ঠেক বেটনীৰে আগ বঢ়া ইউ গলিত কৰা আমাৰ সুদীৰ্ঘ পদ-যাত্ৰা প্ৰীতিপ্ৰদ নাছিল। একেবাৰে শেষ প্ৰান্তত আছিল উৰলি যোৱা নিকুঞ্জ গৃহটো। মাজ মুৰতে ভূপভূমিৰ ফালে থকা গেটখন, সেইখিনিতেই বৃদ্ধজনে ছিগাৰৰ ছাই পেলাইছিল। তাৰ

কাষতে শিকলি লগোৱা বগা বস্তৰ কাঠৰ গেট। ইয়াৰ সিপাৰেই বিশাল তৃণভূমিখন। তোমাৰ ঘটনাটোৰ বিষয়ে কৰা তথ্য-বিশ্লেষণ মোৰ মনত আছে। এতিয়া মই সেইদৰেই কথাবোৰ খাপ খুৱাবলৈ প্ৰয়াস কৰিছোঁ। বৃদ্ধগৰাকী যেতিয়া ঠাইখনত থিয় হৈছিল, তেওঁ তৃণভূমিয়েদি কিবা এটা অহা দেখিছিল। এই কিবাটোৱে তেওঁক ইমান ভয় খুৱাইছিল যে উপায়ান্তৰ হৈ তেওঁ তৰা-নৰা ছিগি দৌৰ লগাইছিল। ফলস্বৰূপে ভয় আৰু ভাগৰত তেওঁৰ মৃত্যু ঘটে। তেওঁ দৌৰি যোৱা গলিটো আছিল সুদীৰ্ঘ, অন্ধকাৰ। কিন্তু কি দেখি তেওঁ দৌৰিছিল? তৃণভূমিত ভেড়াৰ জাক তদাৰক কৰা কুকুৰ, নে প্ৰেতাছা বুলি সন্দেহ কৰা ক'লা, নিৰৱ, বিৰাটকাৰ চিকাৰী কুকুৰটো? ঘটনাটোৰ লগত কোনোবা মানুহ জড়িত আছিল নেকি? শেঁতা মুখৰ, সদা-সচেতন বেৰিম'ৰে ইতিমধ্যে কোৱাতকৈও বেছি খবৰ জানে নেকি? সকলোবোৰ কথাই অস্পষ্ট, অনিশ্চিত। কিন্তু সকলো সময়তে যেন অপৰাধৰ গভীৰ ছাঁয়ে খেদি ফুৰিছে।

তোমালৈ শেষৰ চিঠিখন লিখা সময়ৰ পাছত আৰু এজন প্ৰতিবেশীক লগ পাইছোঁ। এওঁ হ'ল লেফটাৰ হলৰ মিষ্টাৰ ফ্ৰেংকলেণ্ড। তেওঁৰ বাসগৃহ হ'ল আমাৰ দক্ষিণ ফালে, চাৰি মাইলমান দূৰত। মানুহজন বয়সস্থ, ষাণ্ডা মুখৰ শ্বেতকেশী, শিখিখীয়া ভদ্ৰলোক। ব্ৰিটিছ আইন ছালি-জাৰি চোৱাত তেওঁৰ তীব্ৰ আসক্তি আৰু মামলা-মোকদ্দমা কৰি তেওঁ প্ৰচুৰ ধন-পইচা বায় কৰিছে। আইনৰ যুদ্ধ কৰি আনন্দ উপভোগ কৰে কাৰণেই তেওঁ এই যুদ্ধত অৱতীৰ্ণ হয়। যুদ্ধৰ বিষয়টোৰ যিকোনো এটা ফালে তেওঁ সমৰ্থন আগ বঢ়ায়। স্বাভাৱিকতে তেওঁৰ এই আমোদ-আহৰণ অতিশয় খৰচী। মাজে-সময়ে তেওঁ সমূহীয়া পথ এটাকে বন্ধ কৰি দিব, আৰু স্থানীয় প্ৰশাসনে সেইটো খুলিবলৈ আহিলে ফেপেৰি পাতি ধৰিব। আকৌ কেতিয়াবা তেওঁ স্বহস্তে আন কোনোবা মানুহৰ গেটখনকে ভাঙি পেলাব আৰু ঘোষণা কৰিব যে স্মৰণাতীত কালৰপৰাই সেই ফালেদি এটা বাজ্জৰা পথ আছিল। তেতিয়া, ঘৰৰ গৃহস্থই তেওঁৰ বিপক্ষে অনধিকাৰ প্ৰৱেশৰ গোচৰ আনিব পাৰে। প্ৰাচীন ভূ-সম্পত্তি আৰু সামাজিক স্বত্ব সম্বন্ধে তেওঁ এজন তথ্যবিজ্ঞ লোক। তেওঁৰ এই বিজ্ঞতা 'ফাৰ্নবাৰ্ডিৰ গ্ৰামবাসীসকলৰ সপক্ষেও ব্যৱহৃত হয়, আৰু কেতিয়াবা তেওঁ ইয়াক বিপক্ষেও কামত লগায়। সেয়েহে, তেওঁৰ সমৰ্থনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গ্ৰামবাসীসকলে কেতিয়াবা তেওঁক মূৰত তুলি নাচে, আৰু কেতিয়াবা তেওঁৰ প্ৰতিকৃতিও দাহ কৰে। বৰ্তমানে তেওঁ সাতটামান মোকদ্দমাত লাগি আছে। তেওঁৰ বাকী থকা সা-সম্পদ বোধকৰোঁ এইকেইটা মোকদ্দমাত অন্ত পেলাব আৰু তেতিয়া তেওঁৰ বিষ নাইকিয়া হ'ব। ফলস্বৰূপে ভৱিষ্যতে তেওঁ বিহুপাত ভগা নিৰীহ ব্যক্তিৰ পৰিণত হ'ব। আইনৰ

মেৰপেছত লগাৰ কথা চিন্তা নকৰিলে, তেওঁ এজন মৰমিয়াল, সু-প্ৰকৃতিৰ লোক। মই তেওঁৰ কথা বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰিছোঁ এই কাৰণেই যে তুমি মোক আমাৰ চাৰিওফালে থকা প্ৰতিবেশীসকলৰ বিষয়েও কিবা অলপ লিখিবলৈ কৈছিল। এই লোকজন পাছে এতিয়া এক কৌতূহলজনিত কামত ব্যস্ত। এনেয়েও তেওঁ এজন অপেছাদাৰী জ্যোতিৰ্বিদ। তেওঁৰ এটা অভিশয় সংবেদনশীল দূৰবীক্ষণ যন্ত্ৰ আছে। এইটো বাসগৃহৰ মুখচত বাৰি তেওঁ এতিয়া সমস্ত দিন ধৰি ভূগভূমিত কেনেবাকৈ পলৰীয়া অপৰাধীটোক দেখা পায় নেকি তাৰে ভিত্তিতকৈ সন্ধান কৰে। এইটো কামতে তেওঁৰ শক্তি নিয়োগ কৰাৰেই তেনে ভালেই আছিল, পাছে এতিয়া ঘুনুক-খানাককৈ শুনা গৈছে যে ডা॰ মৰ্টিমাৰে নিকটতম আত্মীয়ৰ আগতীয়া সন্মতি নোলোৱাকৈ 'লং ডাউন'ত এটা মৈদাম খান্দি নৱ প্ৰান্তৰ যুগৰ এটা কংকাল উলিয়াই অনাৰ কাৰণে তেওঁ বোলে ডাক্তৰৰ বিপক্ষে এটা মোকদ্দমা তৰাৰ ইচ্ছা। আমাৰ জীৱনটো বৈচিত্ৰ্যৰ অন্তৰ নোহোৱাকৈ ৰখাত আৰু মাছে মাছে অতিকৈ প্ৰয়োজনীয় সামান্য আমোদৰ যোগান ধৰাত এই লোকগৰাকীয়ে নিঃসন্দেহে সহায় কৰিছে।

এইবিনিয়েই হ'ল পলৰীয়া অপৰাধী, ষ্টেপলটন ব্ৰাড্-ভয়ী, ডা॰ মৰ্টিমাৰ আৰু লেফটাৰ হলৰ ফ্ৰেংকলেণ্ডৰ বিষয়ে শেহতীয়া খবৰ। এতিয়া মই আটাইতকৈ দখকাৰী বেৰিম'ৰ দম্পতীৰ বিষয়ে আৰু অলপ কৈ, বিশেষকৈ কালি নিশা ঘটনা ঘটনা এটাৰ বৰ্ণনাৰে, চিঠিখন শেষ কৰিব খোজোঁ।

প্ৰথম কথাটো হ'ল তুমি লণ্ডনৰপৰা পঠোৱা পৰীক্ষামূলক টেলিগ্ৰামখন সম্বন্ধে। তুমি এইখন পঠাইছিলি বেৰিম'ৰ ইয়াত প্ৰকৃততে আছিলনে নাই জানিবৰ বাবে। মই ইতিমধ্যে পোষ্টমাষ্টৰৰ সাক্ষ্যৰ কথা তোমাক জনাই কৈছিলোঁ যে পৰীক্ষা অৰ্থহীন হ'ল আৰু আমি সত্যতা নিৰূপণত ব্যৰ্থ হ'লোঁ। মই ছাৰ হেনৰিকো সকলো কথা ক'লোঁ। তেওঁ তৎক্ষণাত্ কথাটোত খাটাং হ'বৰ বাবে বেৰিম'ৰক মাতি সুধিলে যে তেওঁ নিজেই টেলিগ্ৰামখন লৈছিলনে নাই। বেৰিম'ৰে ক'লে যে তেওঁ লৈছিল।

ছাৰ হেনৰিয়ে আকৌ সুধিলে, "ল'ৰাজনে সেইখন আনি আপোনাৰ নিজৰ হাততে দিছিলনে?"

বেৰিম'ৰে বিষয়াভিভূত হৈ অলপ সময়ৰ বাবে কিবা চিন্তা কৰিলে।

তেওঁ ক'লে, "নাই, মোৰ হাতত দিয়া নাই। সেই সময়ত মই আটালৰ কোঠাটোত আছিলোঁ। আৰু মোৰ পত্নীয়ে টেলিগ্ৰামখন মোৰ ওচৰলৈ লৈ আহিছিল।"

"উত্তৰটো আপুনি নিজেই লিখি দিছিলনে?"

“নাই, মই উস্তৰটো পত্নীক কৈছে দিছিলোঁ আৰু তেওঁ তললৈ গৈ সেইটো লিখি দিছিল।”

সন্ধিয়া বেৰিম'ৰে নিজেই এই প্ৰসংগটো উনুকিয়ালে।

তেওঁ ক'লে, “ছাৰ হেনৰি, আজি বাতিপুৰা প্ৰশ্নটো আপুনি কি উদ্দেশ্যেৰে কৰিছিল ঠিক ধৰিব নোৱাৰিলোঁ। মই নিশ্চয় এনে কোনো কাম কৰা নাই, যিটোৰ কাৰণে আপোনাৰ আস্থা মই হেৰুৱাই পেলাইছোঁ।”

ছাৰ হেনৰিয়ে তেওঁক তেনে একো হোৱা নাই বুলি কৈ তেওঁৰ ভালৰি বোলাবলৈ নিজৰ পুৰণা পোছাক-পৰিচ্ছদৰ ভালেখিনি তেওঁক দি দিলে। অৱশ্যে ইতিমধ্যে ছাৰ হেনৰিৰ লগুণৰ পোছাক-পৰিচ্ছদবোৰ আহি পাইছেহি।

শ্ৰীমতী বেৰিম'ৰৰ সম্বন্ধেও মোৰ আগ্ৰহ বৃদ্ধি পাইছে। মানুহগৰাকীৰ শক্ত-আৱত, বলিষ্ঠ, আত্ম-নিয়ন্ত্ৰিত আৰু সমীহ আদায় কৰিব পৰা। অলপ বক্ষণশীল যেনো লাগে। বৰ আৱেগিক যেন নালাগে। কিন্তু মই তোমাক জনাইছোঁ যে যে আমাৰ ইয়াত প্ৰথম নিশাটোতে এওঁ বৰকৈ উচুপা মই শুনিছিলোঁ, তেতিয়াৰপৰা মই কেইবাদিনো তেওঁৰ চকুত চকুলোৰ সাঁচ দেখা পাইছোঁ। কিবা গভীৰ দুখে তেওঁৰ অন্তৰ খুলি খুলি ৰাইছে। কেতিয়াবা মই ভাবোঁ যে কিবা দোষী দোষী ভাবৰ স্মৃতিয়ে তেওঁক আমনি কৰে, কেতিয়াবা আকৌ মোৰ ধাৰণা হয় যে গৃহস্থালীত বেৰিম'ৰ এজন অত্যাচাৰী পুৰুষ, যিটোৰ ফল মানুহগৰাকীয়ে ভুগিব লাগিছে। মই অৱশ্যে সদায় সন্দেহ কৰি আহিছোঁ যে বেৰিম'ৰৰ চৰিত্ৰ সন্দেহমুক্ত নহয়। কিন্তু কালি নিশাৰ অভিযানে মোৰ সন্দেহক চৰম পৰ্য্যায়ত উপনীত কৰালে।

ঘটনাটো কিন্তু তথ্যগিও এটা সৰু কথা যেনেই লাগে। তুমি জানা যে মোৰ টোপনি কেতিয়াও গধুৰ নহয় আৰু যিহেতু মই এই বাসগৃহত সদা সচেতন হৈ থাকোঁ, মোৰ টোপনি আগতকৈও পাতল হৈছে। যোৱা নিশা প্ৰায় দুই বজাত মোৰ কোঠাটোৰ কাষেৰে কোনোবাই লঘু পদক্ষেপেৰে পাৰ হৈ যোৱা যেন লাগিল আৰু মই তৎক্ষণাৎ সাৰ গালোঁ। মই শোৱাৰপৰা উঠিলোঁ, কোঠাৰ দুৱাৰখন খুলিলোঁ আৰু বাহিৰলৈ জুমি চালোঁ। কৰিডবেদি এটা দীৰ্ঘল ছাঁ ক্ৰমশঃ চুঁচুৰি যোৱা দেখিলোঁ। ছাঁটো হাতত মম লৈ ঠেক পথেৰে গতি কৰা মানুহ এজনৰ। ষাৰ্ট-লংগেণ্ট পিন্ধা মানুহজনৰ ভৰিৰ পতাত কিন্তু একো আৱৰণ নাই। মই মানুহজনৰ বহিৰাকৃতি মাথোঁ দেখা পাইছিলোঁ, কিন্তু তেওঁৰ উচ্চভাৱপৰা মই থিৰাং কৰিছিলোঁ যে এইজন বেৰিম'ৰৰ বাহিৰে আন কোনো

নহয়। তেওঁ বৰ লাহে লাহে সতৰ্কভাৱে খোজ দিছিল। তেওঁৰ সমস্ত অভিযান্ত্ৰিক বৰ্ণনাভীত কিবা দোষ আৰু গোপনীয়তাৰ ভাব দেখা পাইছিলোঁ।

মই তোমাক জনাইছিলোঁ যে 'হল'ৰ চাৰিওফালে থকা বেলকনিটোত কৰিডবটো শেষ হৈছে। কিন্তু বেলকনিটোৰ সিপাৰেও কৰিডবটো আকৌ আৰম্ভ হৈছিল। অলপ পৰা বৈ মানুহজন চকুৰ আঁৰ হোৱাৰ লগে লগে, মই একেটা পথৰেই মানুহজনক অনুসৰণ কৰিলোঁ। মই বেলকনিটোৰ শেষ প্ৰান্তত উপনীত হোৱাৰ সময়ত তেওঁ সিপাৰৰ কৰিডবৰ শেষ প্ৰান্ত পাইছেগৈ। মই দেখা পালোঁ যে তেওঁ এটা কোঠাত সোমাইছে আৰু খোলা দুৱাৰখনেদি পোহৰৰ টিমিক-তামাক পোহৰ ওলাই আহিছে। তাত থকা সকলো কোঠাতে কোনো নাথাকে আৰু তাত একো আচৰাবো নাই। সেয়েহে এই অভিযানটো মোৰ দৃষ্টিত অধিক বহুতৰ পূৰ্ণ যেন লাগিল। দুৱাৰেদি ওলাই অহা পোহৰ স্থিৰ হৈ থকা দেখি তেওঁ অলপো লৰচৰ নকৰাকৈ থকা বুলি ধাৰণা হ'ল। যিমান পাৰোঁ নিঃশব্দে মই পথটোৱেদি বগুৱা বাই আগ বাঢ়ি গ'লোঁ আৰু খোলা দুৱাৰখনৰ চুকেদি জুমি চালোঁ।

বিৰিকি এখনত কুঁজা হৈ বেৰিম'ৰে ~~খোজ দিছিলোঁ~~ তৃণভূমিৰ ফালে চাই মমডাল আইনাত হেঁচুকি ধৰি আছে। তৃণভূমিৰ আন্ধাৰত দৃষ্টি পেলাই তেওঁ যেন কিবা এটা যেন প্ৰত্যাশা কৰি আছে। মুখখন কঠিন। কেইমিনিটমানৰ বাবে তেওঁ নিৰ্দিষ্ট মনে সতৰ্ক দৃষ্টি ৰাখিলে। তাৰ পাছত তেওঁ সশব্দে এটা হুমুনিয়াহ কাঢ়িলে আৰু এক অস্থিৰ ভংগী কৰি মমডাল নুমাই পেলালে। ময়ো তৎক্ষণাত মোৰ কোঠালৈ ঘূৰি আহিলোঁ আৰু অলপ পাছতে চুপি চুপি উলটি যোৱা খোজৰ আভাস পালোঁ। বহু সময়ৰ পাছত মোৰ যেতিয়া পাতলীয়াকৈ টোপনি আহিছে, ক'ৰবাত ভলাত চাৰি ঘূৰোৱা শব্দ শুনিবলৈ পালোঁ, পাছে শব্দটোনো ক'ৰপৰা আহিছিল মই ধৰিব নোৱাৰিলোঁ। এই সকলোবোৰ ঘটনাৰপৰা কোনো ষটি আছে মই অনুমান কৰিব পৰা নাই। কিন্তু এই তমসাজৰ বাসগৃহত গোপনীয় কিবা কাম যে চলি আছে সি ধুকপ। সোনকালেই হওক বা পলমকৈয়ে হওক, আমি ইয়াৰ আঁতিগুৰি উলিয়ায়েই। মোৰ নিজৰ ধাৰণাৰে মই তোমাক আমনি কৰিব নোখোজোঁ, কিন্তুো তুমি মোক মাথোঁ তথ্যসমূহৰে পৰিৱেশন কৰিবলৈ কৈছিল। সুদীৰ্ঘ সময় ধৰি ছাৰ হেনৰিৰ লগত আজি পূৰ্বা মই এই বিষয়ে কথা পাতিছোঁ। যোৱা নিশাৰ ঘটনাবোৰৰ বিষয়ে মোৰ ধাৰণাক ভিত্তি কৰিয়েই এক প্ৰচাৰ অভিযান চলাবলৈ আমি আঁচনি কৰিছোঁ। ইয়াৰ বিষয়ে মই এতিয়া নকওঁ। কিন্তু ইয়েই মোৰ পাছৰ প্ৰতিবেদনখন মনোৱাহী কৰিব।

ডাক্তৰ ৰাটছনৰ দ্বিতীয় প্ৰতিবেদন

তৃণভূমিৰ ওপৰত আলোকপাত

বান্ধাৰভিল হল,

১৫ অক্টোবৰ

প্ৰিয় হ'মছ,

মোৰ 'মিছন'ৰ প্ৰথমৰ দিনবোৰত যদিও তোমালৈ বিশেষ খবৰ পঠাব পৰা নাছিলোঁ, এতিয়া কিন্তু তাৰ ক্ষতিপূৰণ কৰিছোঁ। বহুতো ঘটনা এতিয়া দ্ৰুতগতিত সংঘটিত হৈছে। ইয়াৰ আগৰ প্ৰতিবেদনৰ শেষৰ ফালে 'বিলিকিমুখত বেবিম'ৰ সম্বন্ধে তোমাক জনাইছোঁ। এতিয়া মোৰ জোলোঙাত দেখুৱা খবৰ গোটেই বৈচিত্ৰ্যময়। যদি মোৰ অনুমান ভুল হোৱা নাই, এই খবৰবোৰে প্ৰকৃতকৈ বিশ্বয়াভিভূত কৰিব। ঘটনাৰ এই দ্ৰুত পৰিৱৰ্তন সম্বন্ধে মই কেৱল আগতীয়া অনুমান কৰিব পৰা নাছিলোঁ। যোৱা আঠচন্দ্ৰিছৰ অন্তত কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত ঘটনাবোৰ অধিক স্পষ্ট হৈছে। আকৌ কোনো প্ৰকাৰে এইবোৰ বেছি জটিল হৈ পৰিছে। যি নহওক, সকলো ঘটনাৰ বিষয়ে মই তোমাক জনাম আৰু তুমি নিজেই এইবোৰ বিবেচনা কৰিবা।

মোৰ অভিযানৰ পাছদিনা পুৱা প্ৰাতৰাশৰ আগতেই মই কৰিডৰেদি গৈ আগদিনা নিশা বেবিম'ৰ সোমোৱা কোঠাটো পৰীক্ষা কৰিলোঁ। মই লক্ষ্য কৰিলোঁ যে পশ্চিম ফালৰ যিখন 'বিলিকি'ৰ মাজেৰে বেবিম'ৰে তথা লাগি চাইছিল, সেইখনৰ, ঘৰটোৰ আন 'বিলিকিবোৰ'তকৈ, বিশেষভাৱে এটা কথাত প্ৰভেদ আছে। এইখন 'বিলিকি'ৰে তৃণভূমিৰ দৃশ্য ভালদৰে আৰু একেবাৰে ওচৰৰপৰা দেখা পায়। দুজোপা গছৰ মাজত থকা এটা ফাঁকৰ কাৰণেই এইটো সম্ভৱ হয়। আনবিলাক 'বিলিকি'ৰে চকামকাকৈহে তৃণভূমিৰ দূৰৈৰ দৃশ্য দেখা যায়। সেয়েহে এইটো খৰিব পাৰি যে বেবিম'ৰে তৃণভূমিত কোনোবা মানুহ বা কিবা বস্তু চাবলৈ এই 'বিলিকি'খন বাছি লৈছিল। নিশাটো আছিল অতিশয় অন্ধকাৰময়। সেয়েহে মই নাভাবোঁ যে তেওঁ কাৰোবাক দেখা পোৱাৰ আশা কৰিছিল। মোৰ মনত খেলাইছে যে এইটো শুণ্ড প্ৰণয় সংক্ৰান্ত ঘটনা হোৱাটোও অসম্ভৱ নহয়। বেবিম'ৰে চুপেচাপে আহ-যাহ কৰা ঘটনাটো আৰু তেওঁৰ পত্নীৰ অস্থিৰ অৱস্থাই এনে এক সম্ভাৱনালৈকে আকুলিয়ায়। মানুহজন অত্যন্ত ধুনীয়া, আকৰ্ষণীয় তেওঁ গাঁৱৰ ৰমণীৰ হিয়া জয় কৰাত স্বাভাৱিকতে সমৰ্থ।

ইও মোৰ ধাৰণাটোকে সমৰ্থন জনায়। মই কোঠাত আহি শোৱাৰ পাছত শুনা দুৱাৰৰ তলা খোলাৰ অৰ্থ এয়ে হ'ব পাৰে যে তেওঁ ক'ৰবাত শুগুতে কাৰোবাক সাক্ষাৎ কৰিবলৈ গৈছিল। ৰাতিপুৱা মই কথাবোৰ এইদৰেই চালি-জাৰি চাইছিলোঁ। মোৰ সন্দেহ কোন দিশে গতি কৰিছে তোমাক জনালোঁ। পাছত হয়তো এইটোও প্ৰমানিত হ'ব পাৰে যে এই কথাবোৰ ভিত্তিহীন আছিল।

বেৰিম'ৰৰ এই গোপন আহ-যাহৰ ব্যাখ্যা যিয়েই হওক, মই পোনতে কথাখিনি নিজেই ধৰি ৰাখিলেও শেহত এই বিষয়ে ছাৰ হেনৰিৰ লগত আলোচনা কৰাটো উচিত বুলি ভাবিলোঁ। প্ৰাতৰাশৰ পাছত পঢ়া কোঠাত তেওঁৰ সৈতে মোৰ সাক্ষাৎ হ'ল। মই তেওঁক সকলো বিৱৰি ক'লোঁ। মই ভবাৰ দৰে তেওঁ কিন্তু বৰ আচৰিত নহ'ল।

তেওঁ ক'লে, “মই জানো যে বেৰিম'ৰে নিশা বৰকৈ আহা-যাহ কৰে আৰু মই তেওঁক এই বিষয়ে কোৱাৰ কথাই আছিল। কালি নিশা আপুনি কোৱা সময়তে ময়ো কৰিডৰৰ পথেদি ~~আহা-যোৱা~~ কৰা ভৱিৰ খোজৰ শব্দ শুনিবলৈ পাইছিলোঁ।”

মই ক'লোঁ, “বোধকৰোঁ ~~কিছু~~ প্ৰতি নিশাই সেই বিশেষ খিৰিকিখনৰ ওচৰলৈ যায়।”

“বোধকৰোঁ যায়। যদি তেওঁ তাকে কৰে, আমি তেওঁক অনুসৰণ কৰি তেওঁনো কি কৰে জানিব পাৰিম। আপোনাৰ বন্ধু হ'মছ যদি এই সময়ত ইয়াত থাকিলেহেঁতেন, তেওঁনো কি কৰিলেহেঁতেন জানিবলৈ ইচ্ছা হয়।”

মই ক'লোঁ, “মোৰ বিশ্বাস, আপুনি এতিয়া যিটো পৰামৰ্শ দিলে, তেৱোঁ ঠিক সেইটোকে কৰিলেহেঁতেন। তেওঁ বেৰিম'ৰক অনুসৰণ কৰিলেহেঁতেন আৰু তেওঁনো কি কৰে চালেহেঁতেন।”

“তেনেহ'লে আমিও একেলগে তাকেই কৰিম।”

“কিন্তু নিশ্চয় তেৱোঁ আমি অনুসৰণ কৰাটো গম পাব।”

“মানুহজন বধিৰ যেন লাগে। যি নহওক, আমি এটা সুযোগ ল'বলৈ প্ৰয়াস কৰিম। তেওঁ অহালৈকে আজি আমি মোৰ কোঠাত বহি থাকিম।”

কথাখিনি কৈ ছাৰ হেনৰিয়ে আনন্দতে হাত দুখন মোহাবিবলৈ ধৰিলে। তেওঁৰ ভাৰ-ভংগীৰপৰা এইটো স্পষ্ট যে তৃপ্তমিৰ নিস্তৰংগ জীৱন-যাপনৰপৰা এইদৰে সকাহ পাবলৈকে যেন তেওঁ এই অভিযানক আদৰণি জনাইছে।

বেৰনেটজনে ছাৰ চাৰ্লছৰ হৈ গৃহৰ আঁচনি কৰা হুপতি আৰু লণ্ডনৰ এজন ঠিকাদাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰিছে। গতিকে অতি সোনকালেই আমি ইয়াৰ বাসগৃহৰ যথেষ্ট পৰিৱৰ্তন আশা কৰিব পাৰোঁ। “ব্লাইমাউথ”ৰপৰা আচৰাব আৰু সজ্জা শিল্পী

অনা হৈছে। এইবোৰৰ অৰ্থ হ'ল আমাৰ বন্ধুৰে অশেষ কষ্ট আৰু বিস্তৰ বিস্তৰ বিনিময়ত তেওঁৰ পৰিয়ালৰ গৰিমা পুনঃপ্ৰতিষ্ঠা কৰাত উঠি-পৰি লাগিছে। বাসগৃহটো সংস্কাৰ কৰি নতুন আচবাবেৰে সজাই তোলাৰ পাছত ইয়াক পূৰ্ণাংগ ৰূপ দিবলৈ 'প্ৰয়োজন হ'ব তেওঁৰ এগৰাকী পত্নীৰ। আমি ভবা মতে, যদিহে ৰমণীগৰাকীয়ে খেঁৰোগেৰো নকৰে এইটো কামো সোনকালেই হ'ব। বেৰনেটজন আমাৰ ৰূপহী প্ৰতিৱেশী মিছ ষ্টেপলটনৰ প্ৰেমত যি ধৰণে হাবুডুবু খাইছে, তেনে নেতিবাচক ঘটনা কেতিয়াবা কাচিৎহে ঘটে। এনে পৰিৱেশত আশ্ম কৰা অনুসৰি পাছে এই প্ৰকৃত প্ৰেম মসৃণ গতিত আগ বঢ়া নাই। আজিয়েই এনে এটা ঘটনা ঘটিছে, যি এই মসৃণতাত বাধাৰ সৃষ্টি কৰি আমাৰ বন্ধুক বিৰক্ত আৰু বিবশ কৰিছে।

বেৰিম'ৰৰ বিষয়ে ওপৰত কোৱা ধৰণে কথা-বতৰা হোৱাৰ পাছত ছাৰ হেনৰিয়ে-তেওঁৰ টুপীটো পিছি বাহিৰলৈ ওলাই যাবলৈ সাজু হ'ল। স্বাস্থ্যবিধিৰে ময়ো সাজু হৈ ওলালোঁ।

কৌতূহলেৰে মোলৈ চাই তেওঁ সুমিলেহাঁহ'ল, বাটছন, আপুনিও যাব খুজিছে নেকি?"

মই ক'লোঁ, "আপুনি যদি তৃণভূমিত ফুৰিবলৈ ওলাইছে।"

"এৰা, মই তৃণভূমিতে ফুৰিম।"

"মোক কি নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল, আপুনি ভালদৰেই জানে। আপোনাক অকলশৰে নেৰিবলৈ, বিশেষকৈ আপুনি যেতিয়া তৃণভূমিত ফুৰে, তেতিয়া কেতিয়াও লগ এৰা নিদিবলৈ হ'ম্ছে মোক দঢ়াই দঢ়াই কোৱা আপুনি নিজেও শুনিছিল। আপোনাক অসুবিধা দিয়াৰ কাৰণে ক্ষমা কৰিব।"

ছাৰ হেনৰিয়ে মোহনীয় মিচিকি হাঁহি মাৰি, মোৰ বাহুত এখন হাত থৈ ক'লে, "প্ৰিয় বন্ধু, অতিকৈ বিজ্ঞ লোক হোৱা সন্দেহও হ'ম্ছে মই তৃণভূমিলৈ অহাৰ পাছত সংঘটিত কিছুমান ঘটনাৰ বিষয়ে অনুমান কৰিব পৰা নাছিল। আপুনি নিশ্চয় মোৰ কথা বুজিছে? মই নিশ্চিত যে মোৰ ব্যক্তিগত আনন্দ উপভোগত বাধাৰ সৃষ্টি কৰা আপুনি এজন নিৰস ব্যক্তি নহয়। মই অকলে যাবই লাগিব।"

তেওঁৰ কথাই মোক মহা বিপাণ্ডত পেলালে। মই কি কৰোঁ, কি কওঁ খিৰাং কৰিব নোৱাৰি বিবুধি হ'লোঁ। মই কিবা কোৱাৰ আগতেই তেওঁ বেতৰ লাঠীডাল ল'লে আৰু ওলাই গ'ল।

কিন্তু কথাটো মোৰ বিৰুদ্ধে সত্য নকৰিলে। মই নিজকে ধিক্কাৰ দিলোঁ। যিকোনো অবস্থাতে মই তেওঁক মোৰ চকুৰ আঁৰ হ'বলৈ দিব নালাগিছিল। যদিহে কিবা দুৰ্যোগ

ঘটে, মই তোমাৰ নিৰ্দেশ অমান্য কৰাৰ কি কৈফিয়ৎ দিম। এতিয়া এইদৰে কথাটো ভাবি মই বঙা-ছিঙা পৰি গৈছোঁ। মই মনতে ভাবিলোঁ যে এতিয়াও মই তেওঁক লগ ধৰিব পাৰোঁ। সেয়েহে মই 'মেৰিপিট হাউছ'ৰ ফালে ততাতৈয়াকৈ যাত্ৰা কৰিলোঁ।

মই তৰা-নৰা ছিগি বেগাই গ'লোঁ যদিও ছাব হেনৰিৰ একো সন্ধান পোৱা নাছিলোঁ। শেষত মই এনে এখন ঠাইত উপস্থিত হ'লোঁহি, য'ৰপৰা মূল পথটো তৃণভূমিত কেইবাটাও শাখাত ভাগ লৈ আগ বাঢ়িছে। মই ভুল পথেদি আহিলোঁ বুলি চিন্তা কৰি, চাৰিওফালে চাবলৈ সুবিধা হ'ব বুলি ওচৰৰে পাহাৰ এখনত উঠিলোঁগৈ। তাৰপৰা কিন্তু তেওঁক তৎক্ষণাত দেখিলোঁ। প্ৰায় এমাইলৰ চতুৰ্থাংশ মান দূৰত তৃণভূমিৰ এটা পথেদি ধীৰ খোজেৰে তেওঁ গৈ আছে, কাষত এগৰাকী বমলী। তেওঁ আন কোনো নহয়, মিছ ট্ৰেপলটনহে। এইটো স্পষ্ট যে তেওঁলোকে আগতীয়াকৈ কথা পাতি নিৰ্দিষ্ট পথটো ঠিক কৰি গৈছিল। গভীৰ কথা-বতৰাত নিমগ্ন তেওঁলোকে লাহে লাহে খোজ পেলাইছিল। মিছ ট্ৰেপলটনে তেওঁৰ হস্তযুগল দ্ৰুতভাৱে সঞ্চালন কৰি আশ্ৰহেৰে ছাব হেনৰিক কিবা কৈ যোৱা মই দেখা পালোঁ। তেওঁ মনোযোগেৰে বমলীগৰাকীৰ কথা শুনি যোৱা যেন লাগিল, কিন্তু মাজে মাজে তেওঁ যুৰটো এনেকৈ জোকাৰিছে যে তেওঁ বোধকৰোঁ মিছৰ কথা সমৰ্থন কৰিব পৰা নাই। শিলৰ মাজত থিয় হৈ তেওঁলোকলৈ চাই মইনো এতিয়া কি কৰোঁ ভাবি দোখোৰ-মোৰত পৰিলোঁ। তেওঁলোকক অনুসৰণ কৰা আৰু ঘনিষ্ঠ কথা-বতৰাৰ মাজত বাধাৰ সৃষ্টি কৰাটো হ'ব এক ঘোৰ অন্যায়া। অথচ তেওঁলোকক কোনোপধ্যেই মুহূৰ্তৰ কাৰণে হ'লেও মোৰ দৃষ্টিৰ আঁৰ হ'বলৈ দিয়াটো হ'ব মোৰ কৰ্তব্যৰ গাফিলতি। এজন বন্ধুৰ বিপক্ষে চোৰাংচোৱা হ'বলৈ যোৱাটো এক ঘৃণনীয় কাম। তথাপি, পাহাৰখনৰ ওপৰৰপৰাই তেওঁলোকক নিৰীক্ষণ কৰাৰ বাহিৰে মোৰ অন্য উপায় নাই। মোৰ বিবেক শুদ্ধ কৰিবলৈ ছাব হেনৰিৰ ওচৰত পাছত দোষ স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। অবশ্যে যদিহে তেওঁৰ কিবা বিপদ হয়, ইমান দূৰৰপৰা মই কিবা সহায় কৰিব পৰাটো সম্ভৱ নহ'ব, তথাপি বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মইতো আৰু একো কৰিব নোৱাৰোঁ বুলি তুমি নিশ্চয় বুজি পাইছ।

মোৰ বন্ধু ছাব হেনৰি আৰু মহিলাগৰাকী বাটতে ব'ল আৰু গভীৰভাৱে কথা-বতৰাত নিমগ্ন হ'ল। মোৰ সজাগ দৃষ্টিত হঠাতে ধৰা পৰিল যে এই নিবিড় সাক্ষাৎকাৰৰ সাক্ষী অকল ময়ে নহয়। বতাহত উৰি থকা সেউজীয়া ধোপা এটাই মোৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাৰ পাছ মুহূৰ্ততে মই দেখিলোঁ যে ধোপাটো মাৰি এডালত ওলমাই থোৱা আছে আৰু সেই মাৰিডাল কঢ়িয়াই আনিছে ওখোৰা-মোখোৰা তৃণভূমিত ঘূৰি ফুৰা মানুহ এজনে। এই মানুহজন আন কোনো নহয়, পৰিচালক জালৰে সৈতে তেওঁ

মিষ্টাৰ ষ্টেপল্টন। প্ৰেমিক দুগৰাকীৰ নিচেই ওচৰ পালেগৈ আৰু তেওঁলোকৰ ফাললৈ আগ বাঢ়ি যোৱাও দেখিলোঁ। সেই সময়তে আকৌ মিছ ষ্টেপল্টনক ছাৰ হেনৰিয়ে হঠাতে গাৰ কাষলৈ টানি নিয়া দেখিলোঁ। তেওঁ মহিলাগৰাকী সাৰাটো ধৰোঁতে তেওঁ যেন মুখখন তেওঁৰপৰা আঁতৰাই আনিছিল। তেওঁৰ মূৰটো মহিলাগৰাকীৰ মূৰৰ ওপৰত আৰু মহিলাগৰাকীয়ে যেন এখন হাত দাঙি কিবা আপত্তি কৰিছে। পাছ মুহূৰ্ততে মই দেখিলোঁ দুয়ো কিবা চক খোৱাৰ দৰে পৰস্পৰৰপৰা জঁপ মাৰি আঁতৰি আহি মূৰ ঘূৰাই দিলে। কাৰণটো হ'ল ষ্টেপল্টনৰ আগমনত হোৱা ব্যাঘাত। অদ্ভুত জালখন পিঠিৰ ফালে ওলমাই উন্নতভাৱে তেওঁ দুয়োৰে ওচৰলৈ দৌৰি গ'ল। অংগী-ভংগী কৰি তেওঁ প্ৰেমিক যুগলৰ সন্মুখত যেন নাচিবলৈ ধৰিলে। দৃশ্যটো সন্দেহে মই সম্পূৰ্ণকৈ ধাৰণা কৰিব নোৱাৰিলেও এইটো বুজিলোঁ যে ষ্টেপল্টনে ছাৰ হেনৰিক তিবন্ধাৰ কৰিছে আৰু ছাৰ হেনৰিয়েও নিজাকৈ ব্যাখ্যা দিছে। তেওঁৰ ব্যাখ্যা শুনি ষ্টেপল্টনৰ খং যেন দুগুণে চৰিল। দুবিনীত নিৰবতাৰে মহিলাগৰাকী থিয় হৈ থাকিল। অৱশেষত ষ্টেপল্টন উভতিল আৰু উদ্ধতভাৱে ভনীয়েককো মাতিলে। ছাৰ হেনৰিক ফালে এক দ্বিধাগ্ৰস্ত চাবনি দি তেওঁ ককায়েকৰ কাষলৈ গ'ল। প্ৰকৃতিবিদজ্ঞনৰ ক্ৰুদ্ধ অংগী-ভংগীৰপৰা বুজা যায় মহিলাগৰাকীয়েও বাক্যবাণৰপৰা সাৰি যাব পৰা নাছিল। বেৰনেটজনে এক মিনিটমান তেওঁলোক যোৱা চাই থাকিল আৰু তাৰ পাছত লাহে লাহে তেওঁ অহা পথে উলটি আহিল। হতাশাত তেওঁ তলমূৰ কৰি খোজ পেলাইছিল।

এনে এক পৰিস্থিতিৰ তাৎপৰ্য্য মই ধাৰণা কৰিব নোৱাৰোঁ। কিন্তু মোৰ বন্ধুৰ অজ্ঞাতে এনে এক নিবিড় দৃশ্যৰ প্ৰত্যক্ষদৰ্শী হোৱা কাৰণে মই অতিকৈ লাজ পালোঁ। পাহাৰৰ ওপৰৰপৰা লৰি গৈ মই বেৰনেটজনক লগ ধৰিলোঁগৈ। খঙত তেওঁ ৰঙা-চিঙা পৰিছে, তেওঁৰ কপাল কোঁচ খাইছে আৰু তেওঁ এতিয়া কিংকৰ্তব্যবিমূঢ়।

“অ’ ৰাটছন দেখোন! আপুনিনো ক’ৰপৰা সৰি পৰিল?” তেওঁ সুধিলে।
 “আপুনি নিশ্চয় মোৰ পিছে গিছে অহা নাই।”

মোৰ অৱস্থাৰ কথা তেওঁক বুজাই ক’লোঁ, মই ক’লোঁ যে তেওঁৰপৰা আঁতৰি থকাটো মোৰ কাৰণে অসম্ভৱ, সেয়েহে মই তেওঁক অনুসৰণ কৰিছিলোঁ আৰু সংঘটিত ঘটনাটোৰ সকলোখিনিয়োই দেখা পাইছিলোঁ। মোৰ কথা শুনি তেওঁ এক জ্বলন্ত দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলেও মোৰ স্পষ্ট স্বীকাৰোক্তিৰ কাৰণেই বোধকৰোঁ তেওঁৰ খং লাহে লাহে কমিল। অৱশেষত তেওঁ বৰঞ্চ এক বিবাদৰ হাঁহি মাৰিলে।

“এই প্ৰেইবি অঞ্চলৰ মাজভাগৰ নিৰ্জনতাত অন্ততঃ এজন লোকে অকলশৰে ব্যক্তিগত চিন্তা-চৰ্চা কৰাৰ কাৰণে নিৰাপদ বুলি বিবেচনা কৰিব পাৰে। কিন্তু সমস্ত

গাঁওখনেই যেন মোৰ প্ৰেম নিবেদন চাবলৈহে বৈ আছিল, সঁচাই কি যে এক চৰম দুৰ্ভগীয়া প্ৰেম-নিবেদন। আপুনিনো ক'ত বহি আছিল?"

“মই পাহাৰৰ ওপৰত আছিলোঁ।”

“এহ, একেবাৰে শেষৰ শাৰীত? কিন্তু তেওঁৰ দাদাক আহি একেবাৰে সম্মুখত ওলালহি। আপুনি তেওঁক আমাৰ ওচৰলৈ অহা দেখিছিলনে?”

“এৰা, দেখিছিলোঁ।”

“এই দাদাকজন বাক আপুনি অপ্ৰকৃতিস্থ বুলি নাভাবেনে?”

“মই ঠিক ক'ব নোৱাৰোঁ।”

“ময়ো ক'ব নোৱাৰোঁ। মইতো তেওঁক আজিৰ এই ঘটনাটো সংঘটিত হোৱাৰ আগলৈকে এজন সুস্থিৰ লোকৰ ~~খাৰু~~ বুলিয়েই জ্ঞান কৰিছিলোঁ। আপুনি বিশ্বাস কৰক, হয় তেওঁ, নহ'লে ময়েই উন্মাদ হ'ব লাগিব। মোৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিব লগা কি আছে? বাটছন, আপুনিতো কেইবাসপ্তাহো ইতিমধ্যে মোৰ সৈতে আছে। এতিয়া আপুনি ষোল্লকৈয়ে কওকচোন বাক, এনে কিবা কথা আছে নেকি, যিটোৰ কাৰণে মোৰ প্ৰেয়সীৰ এজন যথোপযুক্ত স্বামী হোৱাৰ যোগ্যতা মোৰ নাই?”

“মই ক'বলৈ বাধ্য, তেনে কোনো কথা নাই।”

“মোৰ পাৰ্থিৱ সম্পদৰ বিষয়ে তেওঁ আপত্তি কৰিব নোৱাৰে। সেয়েহে নিশ্চয় তেওঁৰ মোক, মানুহটোক লৈয়ে আপত্তি আছে। মোৰ বিপক্ষে তেওঁকনো কি ক'ব লগা আছে? মই জীৱনত কোনো মানুহকে, তেওঁ পূৰ্বেই হওক বা নাৰীয়েই হওক, কষ্ট দি পোৱা নাই। অথচ তেওঁ বোলে মোৰ প্ৰেয়সীৰ আঙুলিৰ মূৰটোও চুবলৈ নিদিয়।”

“তেওঁ তেনেকৈ কৈছে নেকি?”

“সেয়াতো কৈছেই, আৰু বহুতো কথা কৈছে। বাটছন, প্ৰেয়সীৰ সান্নিধ্যলৈ অহা মোৰ কেইসপ্তাহমানহে হৈছে। কিন্তু প্ৰথম দিনাই, মোৰ উপলব্ধি হৈছিল তেৱেঁই মোৰ মনৰ গৰাকী আৰু তেওঁৰ সৃষ্টি মোৰ কাৰণেই। মই ডাঠি ক'ব পাৰোঁ যে তেৱেঁই মোৰ সান্নিধ্যত অতিকৈ সুখী। ৰমণীৰ দৃষ্টিৰ জ্যোতিয়ে শব্দতকৈও উচ্চৈশ্বৰে কথা ক'ব পাৰে। কিন্তু তেওঁ ভনীয়েকক কেতিয়াও মোৰ সৈতে অকলশৰীয়াকৈ থাকিবলৈ নিদিয়। আজি পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে মই তেওঁৰ লগত দুজাৰৰ কথা অকলশৰে পতাৰ সুবিধা লৈছিলোঁ। কিন্তু তেওঁ কোনো প্ৰেমৰ কথা কোৱা নাছিল, আনকি তেওঁ মোকো তেনে কথা পতাৰপৰা বিৰত ৰাখিবলৈ বিচাৰিছিল। তেওঁ মাথোঁ বাবে বাবে কৈছিল যে এই ঠাইখন বৰ ভয়ানক আৰু যেতিয়ালৈকে এই ঠাই এৰি মই ওচি নাযাওঁ,

তেতিয়ালৈকে তেওঁ সুখী নহয়। মই তেওঁক ক'লোঁ যে মই ততাতৈয়াকৈ এই ঠাই এৰি
 খাব নোখোজোঁ। তেওঁ যদি সঁচাকৈয়ে মই এই ঠাইখন এৰি যোৱাটো বিচাৰিছে, তেতিয়া
 তেওঁ মোৰ লগত যাবলৈ সাজু হ'ব লাগিব। এইকেইটা কথাৰে মই এক প্ৰকাৰ তেওঁক
 বিয়াৰ প্ৰস্তাৱেই দিছিলোঁ, কিন্তু তেওঁ কিবা উত্তৰ দিয়াৰ আগতেই উদ্মাদৰ দৰে তেওঁৰ
 ককায়েক ওলালহি। খঙতে মানুহজনৰ মুখমণ্ডল শেঁতা পৰি গৈছে আৰু তেওঁৰ
 চকুকেইটা জ্বলি উঠিছে। মই তাত মহিলাগৰাকীৰ লগত কি কৰিছোঁ? মহিলাগৰাকীৰ
 কাৰণে অতীতকৰ এনে মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিবলৈ মই কেনেকৈ সাহ কৰিছোঁ? মই
 এইটো ভাবোঁ নেকি যে বেৰনেট হোৱাৰ কাৰণেই মোৰ যিহকেই ইচ্ছা তাকেই কৰিব
 পাৰোঁ। যদি তেওঁ ৰমণীগৰাকীৰ ককায়েক নহ'লহেঁতেন মই তেওঁক ভালকৈয়ে
 সমিধান দিলোঁহেঁতেন। এতিয়া অৱশ্যে তেওঁক ক'লোঁ যে তেওঁ তেওঁৰ ভগ্নীক মই
 সসন্মানে পত্নীৰ মৰ্যাদা দিব খোজোঁ বুলি ক'বলৈ মোৰ কোনো দ্বিধা নাই। মোৰ কথাত
 পাছে পৰিস্থিতি ভাললৈ নাহিল, আৰু সেয়েহে মোৰো খং উঠিল। মই বোধকৰোঁ
 ভনীয়েকৰ সন্মুখতে তেওঁক অলপ বেয়াকৈয়ে ক'লোঁ। তেওঁ শেষত ভনীয়েকৰ লগত
 লৈ গ'ল, যিটো আপুনি দেখিছে। মই এতিয়া দোধোৰ-মোৰ অৱস্থাত। বাটছন, এতিয়া
 আপুনি মোক কওক, মই কি কৰিব পাৰোঁ। এই পৰামৰ্শৰ কাৰণে মই আপোনাৰ
 ওচৰত খাশী হৈ থাকিম।”

মই এটানে দুটা ব্যাখ্যা আগ ৰঢ়ালোঁ, কিন্তু প্ৰকৃততে ময়ো নিজেই বিমোৰত
 পৰিলোঁ। আমাৰ বন্ধুৰ ৰিভাপ, তেওঁৰ সা-সম্পত্তি, তেওঁৰ বয়স, তেওঁৰ চৰিত্ৰ আৰু
 তেওঁৰ অৱয়ব—এই সকলোবোৰেই তেওঁৰ সপক্ষে আছে। এই পৰিয়ালে ভোগ কৰা
 দুৰ্গুণলীয়া ঘটনাটোৰ বাদে মই তেওঁৰ বিপক্ষে ক'ব লগা আন কিবা আছে বুলি
 নাজানো। মহিলাগৰাকীৰ নিজৰ ইচ্ছা-অনিচ্ছাৰ একো সৰ্ভেদ নোলোৱাকৈ তেওঁৰ
 প্ৰস্তাৱ ইমান অমার্জিতভাৱে উপেক্ষা কৰাটো আৰু মহিলাগৰাকীয়েও বিনা প্ৰতিবাদেৰে
 এই প্ৰতিকূল পৰিস্থিতি মানি লোৱাটো বৰ ক্ৰিয়াকৰ কথা। যি নহওক, আমাৰ ভাবনা-
 চিন্তা সকলো সেইদিনা আবেলিয়েই তল পৰিল। কিয়নো বিয়লি বেলিকা ষ্টেপলটন
 নিজেই পুৱা বেলাৰ তেওঁৰ অতীতকৰ আচৰণৰ বাবে ক্ৰমা খুজিবলৈ আহিল। ছাৰ
 হেনৰিৰ পঢ়া কোঠালিত দুয়োৰে সুদীৰ্ঘ ব্যক্তিগত আলোচনা হ'ল। এই আলোচনাৰ
 পৰিশিষ্টৰূপে দুয়োৰে মনোমালিন্য একেবাৰে দূৰ হ'ল। এই সমিল-মিলৰ
 নিদৰ্শনস্বৰূপে পাছৰ গুৰুৰূপে আমি মেৰিপিট হাউছত আহাৰ গ্ৰহণ কৰাটোও ঠিক
 হ'ল।

ছাৰ হেনৰিয়ে মোক ক'লে, “মই পাছে এতিয়াও তেওঁ এজন অপ্ৰকৃতিত্ব লোক

বুলিয়েই ভাবোঁ। ৰাতিপুৱা মোৰ ওচৰলৈ লৰি আহোঁতে তেওঁৰ চকুৰ উজ্জ্বল দৃষ্টি মই পাহৰিব নোৱাৰোঁ। পাছে মই এইটোও স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে তেওঁ যি ধৰণে মোৰ ওচৰত ক্ষমা ভিক্ষা খুজিলে তাতোকৈ ভালকৈ আন এজনে এই কামটো কৰা সম্ভৱ নহ'ব।”

“তেওঁৰ আচৰণৰ ব্যাখ্যা দিছিলনে?”

“তেওঁ কৈছিল যে ভনীয়েকেই তেওঁৰ জীৱনৰ সৰ্বস্ব। এইটো স্বাভাৱিক কথা, আৰু তেওঁ যে ভনীয়েকৰ মূল্য বুজিছে সেই কাৰণে মই আনন্দ পাইছোঁ। তেওঁলোক দুয়ো সদায় একেলগেই আছে, আৰু তেওঁৰ বৰ্ণনা অনুসৰিয়ে তেওঁ এজন নিঃসংগ লোক। মাথোঁ ভনীয়েকেই হ'ল তেওঁৰ একমাত্ৰ সংগী। সেয়েহে তাইক হেৰুৱাব লগা হোৱাটো প্ৰকৃততে তেওঁৰ কাৰণে অতি জটিল। তেওঁ নাজানিছিল যে মই ভনীয়েকৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত, সেয়েহে তেওঁক প্ৰকৃত ঘটনাৰ সম্মুখীন হৈ তেওঁ ভনীয়েকক হেৰুৱাব লাগিব বুলি ইমানেই মানসিক আঘাত পালে যে তেওঁ কি ক'লে, কি কৰিলে ক'বই নোৱাৰে। এনে ঘটনাৰ কাৰণে তেওঁ অভিভূত হৈছিল। এতিয়া তেওঁ বুজিছে তেওঁ যে ভনীয়েকৰ দৰে এগৰাকী ৰূপহী গাভৰুক তেওঁ সমস্ত জীৱন ধৰি ৰাখিব পাৰিব বুলি চিন্তা কৰাটো চৰম স্বাৰ্থপৰতা আৰু মুৰ্খামিৰ বাহিৰে আন একো নহয়। যদি তেওঁ তাইক এৰিবই লগা হয়, তেনেহ'লে তাই আনৰ ওচৰলৈ যোৱাতকৈ বৰঞ্চ প্ৰতিৱেশী এজনৰ ওচৰলৈ যোৱাই ভাল। পাছে এনে ঘটনাটো স্বাভাৱিকতে তেওঁৰ কাৰণে হ'ব এক ৰাঢ় আঘাত। সেয়েহে তেওঁ নিজকে এনে পৰিস্থিতিৰ লগত মোকাবিলা কৰিবৰ কাৰণে কিছু সময়ৰ প্ৰয়োজন। যদি মই তিনি মাহলৈ বিষয়টো মূলতঃ ৰাখিম বুলি অংগীকাৰ কৰোঁ তেতিয়া তেওঁৰ আৰু কোনো আপত্তি নাথাকিব। এইবিনি সময়ত মই তেওঁৰ ভনীয়েকৰ লগত মাথোঁ সৌহাৰ্দ বজাই ৰাখিয়েই সম্ভৱতঃ থাকিব লাগিব আৰু কোনো প্ৰণয় সংক্ৰান্ত কথাত মজিব নালাগিব। মই তেওঁ কোৱা ধৰণে মান্তি হোৱাত বিষয়টো সাময়িকভাৱে তল পৰিল।”

আমাৰ সৰু সৰু বহস্যসমূহৰ এটা এইদৰেই মেল খালে। এই জলাহ অকলত কৰকৰকাই থকা এই ঘটনাটোৱে চৰম অৱস্থা পাইছিলগৈ। আমি এতিয়া গম পালোঁ কিয়নো ভনীয়েকৰ বাবে ছাব হেনৰিৰ দৰে অতিশয় উপযুক্ত প্ৰাৰ্থীগৰাকীৰ ক্ষেত্ৰতো ষ্টেপলটন আগ্ৰহ দেখুওৱা নাই। জট লগা সূতাৰ নেহাটোৰপৰা মই এতিয়া আন এডাল সূতা উলিয়াই আনিব খুজিছোঁ। নিশাৰ সেই বহস্যময় উচুগনি, মিছেহে বেবিম'ৰৰ চকুলো বৈ পৰা মুখ আৰু মিন্টাৰ বেবিম'ৰৰ পশ্চিম ফালে থকা জালি কটা বিবিবিটলৈ কৰা সংগোপন যাত্ৰা—এৱাই এতিয়া আমাৰ বিচাৰ্য্য, প্ৰিয় হ'মছ, আৰু এতিয়া ছুৰি

অভিনন্দন জনোৱা। মোক কোৱা, এজন এজেন্টৰূপে মই অস্তুতঃ তোমাক হতাশ কৰা নাই। মোক ইয়ালৈ পঠাই তুমি দেখুওৱা বিশ্বাসৰ কাৰণে তুমি এতিয়াও দুখ কৰিব লগা হোৱা নাই। এটা মাথোঁ নিশাতে এই সকলো কাম সমাধা কৰা হৈছে।

মই 'এটা মাথোঁ নিশাতে' বুলি কৈছোঁহে, প্ৰকৃততে কামটো কৰাত দুদিন লাগিছিল, কিয়নো প্ৰথম নিশা আমি একেবাৰে সফল হ'ব নোৱাৰিলোঁ। মই ছাব হেনৰিৰ কোঠাত ৰাতিপুৱা তিনি বজালৈকে বহিলোঁ, কিন্তু ছিৰিৰ ওপৰত থকা ঘড়ীৰ ঘণ্টাৰ সুমধুৰ ধ্বনিৰ বাহিৰে আমি আন একো শব্দ নুশুনিলোঁ। ই আছিল অতি নিৰানন্দময় সজাগতা আৰু বহি থকা চকীখনতে টোপনিত ঢাল খাই পৰি আমি ইয়াৰ অস্ত পেলাইছিলোঁ। সৌভাগ্যবশতঃ আমি হতাশ হোৱা নাছিলোঁ। আকৌ এবাৰ চেষ্টা চলাবলৈ মনস্থ কৰিছিলোঁ। পাছদিনা লেমৰ পোহৰ কমাই কোনো শব্দ নকৰাকৈ ছিগাৰেট খাই খাই বহি থাকিলোঁ। সময়বোৰ ধীৰে ধীৰে আগ বাঢ়ি ঘণ্টা ঘণ্টাকৈ পাৰ হৈ গৈছে। আমি চিকাৰৰ সন্ধানত থকা চিকাৰীৰ ধৈৰ্য্যেৰে অপেক্ষা কৰি আছোঁ। এক বাজিল, তাৰ পাছত দুই। হতাশ হৈ আমি দ্বিতীয়বাৰৰ কাৰণে আশা প্ৰায় এৰিয়েহ দিছিলোঁ, এনেতে এটা মুহূৰ্ত্ততে আমি দুয়ো চকীত পোন হৈ বহিলোঁ। ক্লান্তি জোকাৰি পেলাই আমি আকৌ সজাগ হ'লোঁ। সুককীয়া পথটোত আমি খোজৰ শব্দ শুনিবলৈ পালোঁ।

আমি মনে মনে থাকি খোজটোৰ শব্দ দূৰৈত মিলি যোৱা গম পালোঁ। মানুহজনে ইতিমধ্যে গেলাৰিৰ কাৰেদি পাৰ হৈ গ'ল। সিয়ালৰ কবিডবটো আন্ধাৰত বুৰ গৈ আছে। আমিও চুপি চুপি আগ বাঢ়ি আহি আমি সিয়ালৰ প্ৰান্ত ভাগত উপস্থিত হ'লোঁ। ঠিক সেই সময়তে আমি ক'লা ডাঢ়িৰ ওখ মানুহজনক চুপে-চাপে সুককীয়া পথেদি আগ বঢ়া চকামকাকৈ দেখা পালোঁ। তাৰ পাছত দেখিলোঁ, মই আগতে দেখাৰ দৰেই একেখন দুৰাৰেদি তেওঁ সোমাই গ'ল। সোমোওঁতে তেওঁ মমডাল খামুচি ধৰি আছে। কবিডবৰ আন্ধাৰ ভেদি মমডালৰ এটা হালধীয়া পোহৰৰ বেখা দুৰাৰখনেদি ওলাই আহিছে। আমি ভৰি চোঁচৰাই সাৱধানে আগ বাঢ়িলোঁ। ইতিমধ্যে আমি জোতা খুলি থৈ আহিছোঁ, কিন্তু সকলো সাৱধানতা সত্ত্বেও আমাৰ ভৰিৰ খোজৰ গধুৰ ভৰত পুৰুষা কাঠেৰে নিৰ্মিত পথটোত হোৱা শব্দক বাধা দিব পৰা নাছিলোঁ। এই শব্দ মানুহজনে নুশুনাকৈ আছে বুলি ভাবিবলৈকে টান লাগে। কিন্তু সৌভাগ্যবশতঃ মানুহজনে কমকৈ শুনে আৰু তেওঁ সম্পূৰ্ণৰূপে নিজৰ কামতে ব্যস্ত আছে। অৱশেষত আমি দুৰাৰখনৰ ওচৰ পাই ভুয়ুকি মাৰি চালোঁ। আমি দেখিলোঁ যে বেৰিম'ৰ বিৰিক্ষনৰ মুখত কঁজা হৈ থিয় হৈ আছে, হাতত আছে মমডাল, বগা মুখ বিৰিক্ষন

আইনাত হেঁচা মাৰি একাগ্ৰচিত্তে বাহিৰলৈ চাই আছে। তেওঁৰ আজিৰ অবস্থাটোও দুৰাতি আগতে মই দেখা অবস্থাৰ লগত একেই।

আমিনো কি কৰিম আগতীয়াকৈ কোনো আঁচনি কৰা নাছিলোঁ। কিন্তু বেবনেটজনৰ কাৰণে লুকটাক নোহোৱাকৈ সমস্যাৰ সম্মুখীন-হোৱাটোহে স্বাভাৱিক। তেওঁ কোঠাটোলৈ সোমাই গ'ল। তেওঁক দেখি বেৰিম'ৰে হঠাতে মূৰ দাঙি ধিয় হ'ল, মুখেৰে ফোঁপাউৰি এটা মাৰিলে আৰু শেঁতা পৰা মুখেৰে আমাৰ আগত কঁপিবলৈ ধৰিলে। বিস্ময় আৰু ভয়ত কঁপি কঁপি তেওঁ ছাৰ হেনৰিৰপৰা মোৰ ফালে ধৰ লাগি চাই ব'ল।

“বেৰিম'ৰ, তুমি ইয়াত কি কৰিছা?”

“একো নাই, মহাশয়।” তেওঁ ইমানেই উত্তেজিত হৈছিল যে তেওঁৰ মুখৰপৰা কথা নোলায়। তেওঁৰ হাতত থকা মমডাল উঠা-নমা কৰি থকাৰ কাৰণে তেওঁৰ অৱয়বৰ ছাঁটোও উঠা-নমা কৰি আছে। “এই থিৰিকিবোৰ, মহাশয়, থিৰিকিবোৰ বন্ধ কৰা হ'লনে নাই মই নিশা চাওঁ।”

“এই দ্বিতীয় তলাত?”

“হয় মহাশয়, সকলো থিৰিকিয়েই।”

ছাৰ হেনৰিয়ে কঠোৰভাৱে ক'লে, “বেৰিম'ৰ, শুনা। আমি তোমাৰপৰা সঁচা কথাটো উলিয়াবলৈ স্থিৰ সিদ্ধান্ত লৈ থৈছোঁ। সেয়েহে তুমি দেবি কৰাতকৈ সোনকালেই প্ৰকৃত কথাটো কৈ দিলে বিপদৰপৰা বন্ধা পৰিবা। কোৱা। মিছা নামাতিবা। তুমি সেই থিৰিকিখনত কি কৰিছিলি?”

থৰকবৰক অবস্থাত মানুহজনে, সন্দেহ আৰু দুৰ্দশাৰ শেষ প্ৰাপ্তত উপনীত হৈ হাত দুখন মোহাবিবলৈ ধৰিলে।

“মইতো একো বেয়া কাম কৰা নাই। মই থিৰিকিৰ কাষত মাথোঁ মম এডাল ধৰি আছিলোঁ।”

“তুমিনো থিৰিকিৰ কাষত মমডাল কিয় ধৰি আছিলি?”

“ছাৰ হেনৰি, মোক নুসুধিব। মই দৃঢ়তাৰে কৈছোঁ, মহাশয়, এইটো মোৰ গোপন কথা নহয়, আৰু সেয়েহে এইটোৰ বিষয়ে মই আপোনাক ক'ব নোৱাৰোঁ। যদি ইয়াৰ লগত মাথোঁ মইহে জড়িত হ'লোঁহেঁতেন মই এইটো আপোনাক নজানোৱাকৈ থাকিবলৈ প্ৰয়াস নকৰিলোঁহেঁতেন?”

হঠাতে মোৰ মনত এটা বুদ্ধি খেলালে। ভূতাজনৰ কঁপি থকা হাতৰপৰা মই মমডাল ল'লোঁ।

মই ক'লোঁ, “তেওঁ নিশ্চয় এইডাল সংকেট চিহ্নস্বৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিছে। কিবা সমিধান পাওঁ নেকি চাওঁচোন।” তেওঁ যেনেকৈ মমডাল ধৰি আছিল ময়ো তেনেকৈ ধৰিলোঁ আৰু নিশাৰ আন্ধাৰলৈ চাই ব'লোঁ। অস্পষ্টভাবে মোৰ দৃষ্টিত ক'লা গছৰ শাৰী আৰু বিশাল তৃণভূমিৰ আভাস এটা পৰিল, কিয়নো জোনটো ডাৱৰে ঢাকি ৰাখিছিল। সেই মুহূৰ্ততে মোৰ মুখৰপৰা এক উল্লাসপূৰ্ণ চিঞৰ ওলাই আহিল, কিয়নো মই দেখা পালোঁ যে হালধীয়া পোহৰৰ এক সূচ্যাত্ৰ আন্ধাৰৰ আৱৰণ ভেদি আহি অধিক উজ্জ্বল হৈ থিৰিকিৰ চাৰিচুকীয়া ছাঁটোৰ মধ্যভাগত পৰিছেহি।

মই উচ্চৈস্বৰে ক'লোঁ, “এয়া ইয়াতে উদ্ভৱ।”

ভূতাজনে বাধা দি ক'লে, “নাই নাই, মহাশয়, এয়া একো নহয়। মই দৃঢ়ভাবে কৈছোঁ, মহাশয়...।”

বেৰনেটজনে উচ্চৈস্বৰে ক'লে, “বাটছন! থিৰিকিৰ ওপৰেদি মমৰ পোহৰটো ইফাল-সিফাল কৰি দিয়কচোন। চাওক, সিফালৰ পোহৰো লৰিছে। এতিয়া, এই দগাবাজ, তুমি ক'ব বিচাৰা নেকি যে তোমাৰ এইটো সংকেত নহয়? কথাটো খোলকৈ কোৱাচোন, এই বাহিৰত থকা তোমাৰ দুষ্কৰ্মৰ সহযোগীজন কোন? এইটো ইয়াত কিহৰ বড়যন্ত্ৰ চলিছে?”

মানুহজনে ফেপেৰি পাতি ধৰিলে।

“এয়া মোৰ কাম, আপোনাৰ নহয়। মই একো ক'ব নোৱাৰোঁ।”

“তেনেহ'লে এতিয়াই মোৰ চাকৰি এৰি যোৱাগৈ।”

“ঠিক আছে, মহাশয়। যদি যাবই লাগে, যাম।”

“তুমি পাছে অপযশ ৰাখিছে যাবাগৈ। তুমি লাজ পোৱা উচিত। আমাৰ পৰিয়ালৰ লগত তোমাৰ পৰিয়াল ইয়াতে এশ বছৰ ধৰি আছে। সেয়েহে মই ভাবোঁ মোৰ বিপক্ষে কিবা গভীৰ ষড়যন্ত্ৰ নাথাকিলে তুমি মোক এৰি নগ'লাহেঁতেন।”

“নাই, নাই, মহাশয়, আপোনাৰ বিপক্ষে একো নাই।” এইখিনি কথা এগৰাকী নাৰীৰ। মিছেছ বেৰিম'ৰ আহি কোঠাটোৰ দুৱাৰমুখত থিয় দিছেহি। তেওঁ অতিশয় আতংকিত আৰু মুখমণ্ডল স্বামীতকৈও শেঁতা। যদিহে মুখত এক গভীৰ উপলব্ধিৰ অভিব্যক্তি নুঠিলহেঁতেন, ঋল আৰু স্কাৰ্ট পৰিহিত শকত-আৱত লোদোৰ-পোদোৰ চেহেৰাৰ তেওঁক দেখি আমি আমোদহে পালোঁহেঁতেন।

ভূতাজনে ক'লে, “আমি ইয়াৰপৰা গুচি যাব লাগিব, এলিজা। এয়াই শেষ। তুমি বস্ত্ৰ-বাহানি বান্ধাগৈ।”

“অ' জন, জন অ'। মই তোমাক এই অৱস্থাতহে পেলালোঁ? ছাব হেনৰি, এই

সকলো কামেই মোৰ। মোৰ কাৰণেহে তেওঁ কামবোৰ কৰিছে। মই ক'ব অনুৰোধ কৰা কৰিবলৈহে তেওঁ এইবোৰ কৰিব লগা হৈছে।”

“তেনেহ'লে স্পষ্টকৈ কৈ দিয়া। ইয়াৰ অৰ্থ কি?”

“মোৰ অসুখীয়া ভ্ৰাতৃ তৃণভূমি অঞ্চলত খাবলৈ নোপোৱাকৈ আছে। আমাৰ দুবাৰমুখতে আমি তেওঁক অনাহাৰে থাকিবলৈ দিব নোৱাৰোঁ। আমাৰপৰা পঠিওৱা পোহৰৰ সংকতটো হ'ল যে তেওঁলৈ আহাৰ সাজু কৰা হৈছে আৰু তেওঁৰো পোহৰৰ সংকেতেৰে কোন ঠাইলৈ আহাৰ আনিব লাগিব দেখুৱাই দিয়ে।”

“তাৰ মানে তোমাৰ ভায়েৰা হ'ল—”

“মহাশয়, পলৰীয়া কয়দী ছেলডন, সেই অপৰাধীটো।”

বেৰিম'ৰে ক'লে, “সেইটোৱেই সঁচা কথা। মই আপোনাক কৈছিলোঁ যে এইটো মোৰ গোপন কথা নহয় আৰু সেয়েহে মই আপোনাক ক'ব নোৱাৰোঁ। কিন্তু এতিয়া আপুনি গম পালে যে যদিহে কিবা ষড়যন্ত্ৰ আছিল, সেয়া আপোনাৰ বিপক্ষে নহয়।”

নিশাৰ গোপন অভিযান আৰু বিবিৰ্কাৰ কাষৰ পোহৰৰ এয়াই হ'ল ব্যাখ্যা। ছাৰ হেনৰি আৰু মই দুয়োৱে বিস্ময়ত অভিভূত হৈ ৰমণীগৰাকীলৈ থৰ লাগি চালোঁ। এই ভাৱলেশহীন সন্মানীয় মহিলাগৰাকী দেশৰ আটাইতকৈ কুখ্যাত অপৰাধীজনৰ লগত একে তেজৰে হোৱাটো বাক সম্ভৱনে?

“হয়, মহাশয়, মোৰ উপাধিও ছেলডন আৰু সি মোৰ সৰু ভাই। ল'ৰা বয়সত তাক আমি অত্যধিক চেনেহেৰে লাই দি দি মূৰত তুলিলোঁ। নিজৰ ইচ্ছামতে প্ৰতিটো কামেই কৰিবলৈ পাই সি ভাবিবলৈ ল'লে যে পৃথিৱীখনৰ মাথোঁ তাৰ আনন্দৰ বাবেহে সৃষ্টি হৈছে, তাৰ যি ইচ্ছা তাকেই কৰিব পাৰে। ডাঙৰ হোৱাৰ লগে লগে সি দুটৰ সংগ পালে আৰু তাৰ মূৰত চয়তানে বাহ ল'লে। মোৰ মা হতাশাত ভাগি পৰিল। আমাৰ ছেলডন উপাধিটো সি মলিন কৰিলে। এটাৰ পাছত এটাকৈ অপৰাধে তাক ক্ৰমশঃ তললৈ, আৰু তললৈ নিলে। অবশেষত তাক পৰমেশ্বৰ ভগৱানেহে ফাঁটিকাঠৰপৰা বচাইছে। কিন্তু মোৰ কাৰণে সি সদায় সেই সৰু কেঁকোৰা চুলিৰ ল'ৰাটো। যিটো ল'ৰাক মই ডাঙৰ বায়েকৰ মৰম আৰু যত্নেৰে খেলা-খুলা কৰি ডাঙৰ কৰিছিলোঁ। মহাশয়, এই কাৰণেই সি জেলৰপৰা পলাবলৈ সাহ কৰিলে। সি জানিছিল যে মই ইয়াত আছোঁ আৰু তাক সহায় নকৰাকৈ নাথাকোঁ। যেতিয়া এৰাতি সি ভাগবে-জুগৰে, অনাহাৰী, দেহেৰে এইখিনি ওলালহি, বৰীয়া-পৰীয়াইতো তাক নিশ্চয় পিছে পিছে খেদিছিল, মইনো কি কৰিব পাৰোঁ? আমি তাৰ ইয়াতে থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিলোঁ। তেতিয়াই আপুনিও উভতি অহাত, মোৰ ভাইটোৱে ভাবিলে যে অন্য ঠাইতকৈ

তৃণভূমিতে সি ছলছলটো কমালৈকে নিৰাপদে থাকিব পাৰিব। সেয়েহে সি এতিয়াও তৃণভূমিতে আছে। প্রতি দ্বিতীয় নিশাতে খিৰিকিত পোহৰ পেলাই আমি নিশ্চিত হওঁ যে, সি তাতে আছে আৰু যদিহে তাৰপৰা উত্তৰ পোৱা যায়, তেতিয়া মোৰ স্বামীয়ে ভালৈ কটী আৰু মাংস লৈ যায়। প্রতি দিনেই আমি সি আঁতৰি যোৱাটোকে আশা কৰোঁ, কিন্তু সি যেতিয়ালৈকে থাকে আমি তাক অনাহাৰে ৰাখিব নোৱাৰোঁ। এগৰাকী সত্যনিষ্ঠ খ্ৰিষ্টান নাৰীস্বৰূপে মই কোৱা এই সকলো কথা সঁচা আৰু ইয়াৰ কাৰণে যদি কোনোবা দেখি, তেনেহ'লে তেওঁ মোৰ স্বামী নহয়, বৰঞ্চ মইহে। মোৰ কাৰণেই স্বামীয়ে অতবোৰ কাম কৰিব লগা হৈছে।”

তিৰোতাগৰাকীয়ে কথাবোৰ অত্যন্ত নিষ্ঠাৰে কৈছিল আৰু সেয়েহে এইবোৰ বিশ্বাসযোগ্য যেন লাগিছিল।

“বেৰিম’ৰ, তোমাৰ পত্নীৰ কথা সত্যনে?”

“সত্য মহাশয়, প্রতিটো শব্দই সঁচা।”

“ঠিক আছে, পত্নীৰ কথাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা কাৰণে মই তোমাক দোষ দিব নোৱাৰোঁ। মই কি কৈছিলোঁ পাহৰি পেলাবা। তোমালোক দুয়ো এতিয়া নিজৰ কোঠালৈ যোৱা। এই বিষয়ে আমি ৰাতিপুৱা কথা পাতিম।”

তেওঁলোক যোৱাৰ পাছত আমি খিৰিকিৰে আকৌ এবাৰ বাহিৰলৈ চালোঁ। ছাৰ হেনৰিয়ে হেঁচা মাৰি খিৰিকিখন খুলি দিলে। চেঁচা শীতল বায়ু আমাৰ মুখৰ ওপৰেৰে বাগৰি গ’ল। আন্ধাৰৰ মাজতে দূৰত এটা হালধীয়া পোহৰৰ বিন্দু এতিয়াও জিলিকি থকা দেখিলোঁ।

ছাৰ হেনৰিয়ে ক’লে, “তাৰ সাহস দেখি মই আচৰিত হৈছোঁ।”

“বোধকৰোঁ পোহৰকণ এনেকৈ ৰাখিছে যে তাক ইয়াৰপৰাহে দেখা যায়।”

“হ’ব পাৰে। ইয়াৰপৰা কিমান দূৰ হ’ব বাক?”

“শিলাময় পাছৰখনৰ কাষতে বোধকৰোঁ।”

“এমাইল দুমাইলতকৈ বেছি দূৰত নহ’ব।”

“তিমানোই হ’ব।”

“এবা, বেৰিম’ৰে আহাৰ লৈ যায় যেতিয়া বেছি দূৰ হ’ব নালাগে। অপৰাধীটো এতিয়াও মমডালৰ কাষতে বৈ আছে। ৰাটছন, মই কিন্তু তাক ধৰিবলৈ যাম।”

মোৰ মূৰতো একে চিন্তাই বাহঁ লৈছিল। বেৰিম’ৰ-দম্পতীয়েতো নিজে আমাক তাৰ কথা জনোৱা নাছিল। গোপন কথাটো আমি জোৰ কৰি সিহঁতৰপৰা উলিয়াইছিলোঁ। মানুহটো সমাজৰ কাৰণে এটা আতংক। এটা নিৰ্মম দুৰ্বৃত্ত। সি কোনো

পুঠৌ বা কমাৰ অযোগ্য। তাক পুনৰ বন্দীশাললৈ ঠেলি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে আমি আমাৰ কৰ্তব্য কৰাহে হ'ব। বন্দীশালৰপৰাতো সি সমাজৰ অনিষ্ট কৰিব নোৱাৰিব। যদিহে তাক আমি নধৰোঁ, তাৰ নিষ্ঠুৰ আৰু হিংস্ৰ স্বভাৱৰ ফল সমাজৰ আনে ভুগিব। যিকোনো নিশাই সি আমাৰ প্ৰতিৰোধী ষ্টেপল্টনহঁতক আক্ৰমণ কৰিব পাৰে। বোধকৰোঁ এই কথাটো ভাবিয়েই ছাৰ ছেনৰিয়ে অভিযানটোলৈ ওলাইছে।

মই ক'লোঁ, “ময়ো যায়।”

“তেনেহ'লে বিভলভাৰটো লওক। বুটযোৰো পিন্ধক। আমি বিমান ততাতৈয়াকৈ বাৰ্ষি পাবোঁ সিমানেই ভাল। নহ'লে অপৰাধীটোৱে মমডাল নুমুৱাই ঠাইখনৰপৰা ~~অপস্ৰাব্য~~”

পাঁচ মিনিটৰ ভিতৰতে আমি এই অভিযানৰ কাৰণে ঘৰৰপৰা ওলালোঁ। আন্ধাৰে আবৰি থকা জুটলা গছ-গছনি, শৰতৰ অস্পষ্ট কাতৰধ্বনি আৰু সৰি পৰা পাতৰ খৰমৰণিৰ মাজেৰে আমি দ্ৰুত গতিত আগুৱাই গ'লোঁ। সেয়েকা আৰু পেলা-পচা বস্ত্ৰৰ মিশ্ৰিত গোন্ধেৰে নিশাৰ বতাহ গধুৰ। মাজে মাজে জোনটোৱে দেখা দিয়ে, কিন্তু গোটেই আকাশখনেই মেঘাচ্ছন্ন। আমি ওলাই আহোঁতেই পাতলীয়া বৰবুণ এজাক পৰিছিল। সম্মুখৰ পোহৰ-বিন্দু এতিয়াও অচল।

মই সুমিলোঁ, “আপোনাৰ হাতত কিবা অস্ত্ৰ আছেনে?”

“মই চিকাৰৰ লাঠীডাল আনিছোঁ।”

“আমি তাক বেগেতে হেঁচা মাৰি ধৰিব লাগিব, সি কিন্তু এজন উদ্বাস্ত লোক। আমি তাক হঠাতে ধৰি পেলাম আৰু সি বাধা দিয়াৰ একো সুবিধাই নাপাব। সি তেতিয়া হ'ব আমাৰ কৃপা-প্ৰার্থী।”

বেৰনেটজনে ক'লে, “ৰাটছন, হ'মছে বাক আমাৰ এই অভিযানৰ বিষয়ে কি ক'ব জানেনে? অন্তৰ্ভুক্তি চৰম পৰ্য্যায় পোৱা সেই আন্ধাৰৰ সময় এয়া নেকি বাক?”

যেন এই প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিবলৈকে বিশাল ভূপৃষ্ঠৰ যোপ মৰা অন্ধকাৰ ভেদি হঠাতে এটা আচম্বা চিঞৰ শুনা গ'ল। এই একোটা চিঞৰ মই কুহং ড্ৰিমপেন সিটনিৰ কাৰত শুনিছিলোঁ। নিশাৰ নিব্বততা ভেদি বতাহৰ লগত শুনা গ'ল এক সুদীৰ্ঘ, পাঢ় ভোৰভোৰণি, তাৰ পাছত আটাই পৰা চিঞৰ আৰু শেৰত বিবাদন্তৰা কেঁকনিৰে ক্ৰমশঃ নিব্ব হৈ যোৱা শব্দ। বাবে বাবে একেধৰেই শব্দটো শুনা গ'ল। সমস্ত পৰিবেশত গুমগুমনি তোলা শব্দটো কৰ্ণশ, বন্য আৰু ভয়ানক। বেৰনেটজনে মোৰ

অস্তিনত খামোচ মাৰি ধৰিলে আৰু তেওঁৰ মুখৰ আভা হেৰাই আন্ধাৰৰ মাজতে শেঁতা পৰিল।

“হে ভগবান, সেইটো কি, বাটছন?”

“মই ক’ব নোৱাৰোঁ। এই তৃণভূমিত ধ্বনিটো আছেই। মই এবাৰ আগতেও শুনিছিলোঁ।”

শব্দটো নাইকিয়া হ’ল। সম্পূৰ্ণ নিৰবতাই আমাক আবৰি ধৰিলে। আমি কাণ উনাই থিয় দি ব’লোঁ। নাই আৰু একো শুনা নগ’ল।

বেবনেটজনে ক’লে, “বাটছন, এইটো এটা চিকাৰী কুকুৰৰ চিঞৰ।”

তেওঁৰ কথা শুনি মোৰ তেজো শীতল পৰি গ’ল; কিয়নো তেওঁ মাতবাবৰ থমকি থমকি কৈছিল আৰু হঠাতে কোৱা তেওঁৰ কথাত প্ৰকাশ পাইছিল এক ভীতি-বিহ্বলতা।

তেওঁ আকৌ সুধিলে, “তেওঁলোকে এই ধ্বনিটো কি বুলি কয়?”

“কোনে?”

“গাঁৱৰ মানুহবোৰে?”

“তেওঁলোক হ’ল অজ্ঞ, অশিক্ষিত জনসাধাৰণ। তেওঁলোকে কি বুলি ভাবে, জনাৰপৰা আপোনাৰ কি লাভ?”

“মোক কণ্ঠক, বাটছন। তেওঁলোকে এইটো কিহৰ শব্দ বুলি কয়?”

মই খেৰোগেৰো কৰিলোঁ, কিন্তু প্ৰশ্নটোও এবাই চলিব নোৱাৰিলোঁ।

“তেওঁলোকে কয় যে এইটো বাস্কাৰভিলৰ চিকাৰী কুকুৰৰ চিঞৰ।”

তেওঁ এক কাতৰ ধ্বনি কৰিলে আৰু কেইমুহূৰ্তমান নিৰৱে ব’ল।

অৱশেষত তেওঁ ক’লে, “চিকাৰী কুকুৰ হয়, কিন্তু শব্দটো কেইবামাইল দূৰৰপৰা অহা যেন লাগে।”

“ক’ৰপৰা আহিছে কোৱাটো কঠিন।”

“বতাহৰ লগে লগে ধ্বনিটো উঠা-নমা কৰিছিল।

“এইফালেই জানো বিশাল প্ৰিমপেন পিটনিখন নহয়?”

“এবা, এইফালেই।”

“বাক শব্দটো তাৰপৰাই আহিছে। বাটছন, কণ্ঠকচোন এতিয়া, আপুনিও নিজে এইটো নাভাবেনে যে শব্দটো এটা চিকাৰী কুকুৰৰ চিঞৰেই আছিল? মই কৈচুৱা নহয়। আপুনি সঁচা কথাটো ক’বলৈ ভয় কৰিব নালাগে।”

“মই আগৰবাৰ শব্দটো শুনোতে মোৰ লগত ষ্টেপল্টন আছিল। তেওঁ কোৱা মতে এইটো অপৰিচিত চৰাইৰ মাতো হ’ব পাৰে।”

“নাই, নাই। এইটো এটা চিকাৰী কুকুৰেই। হে ভগবান, এই কাহিনীবোৰতে কিবা সত্যতা আছে নেকি? এনে এক অশুভ কাৰণত মোৰ সঁচাকৈয়ে বিপদ হোৱাটো সম্ভৱ নেকি? বাটছন, আপুনিতো এইটো বিশ্বাস কৰা নাই, নহয় জানো?”

“নাই, নাই কৰা।”

“তথাপি, এই কথাটোৰ প্ৰসংগ লগুনত হাঁহি উৰাই দিয়াটো বেলেগ কথা আৰু তৃণভূমিৰ এই অন্ধকাৰত নিজে এই চিঞৰ শুনাটো এটা বেলেগ কথা; আৰু মোৰ খুৰাৰ কথাটো। তেওঁৰ শৰদেহৰ কাষত চিকাৰী কুকুৰৰ খোজ আছিল। সকলো কথাৰে এক ভিত্তি আছে। বাটছন, মই নিজকে কাপুৰৰ বুলি নাভাবোঁ, কিন্তু এই শব্দটোৱে মোৰ তেজ শীতল পেলাই দিছে। মোৰ হাতখন চুই চাওকচোন।”

তেওঁৰ হাত ~~খুৰা~~ মাৰ্বলৰ টুকুৰাৰ দৰে শীতল।

“কালিলৈ সকলো ঠিক হৈ যাব।”

“সেই চিঞৰ মই পাহৰিব পাৰিম বুলি নাভাবোঁ। আমি এতিয়া কি কৰোঁ?”

“আমি উভতি যাম নেকি?”

“নাই, নাই, আমি মানুহটো ধৰিবলৈ আহিছোঁ। তাক ধৰিৰেই। আমি অপৰাধীটোৰ পিছত লাগিছোঁ। নৰকৰ কুকুৰটো আমাৰ পিছত হয়তো লাগিছে, হয়তো লগা নাই। আটাইবোৰ চয়তানে তৃণভূমিৰ ওপৰত দন্দপাই থাকিলেও আমি আমাৰ কাম সমাধা কৰিমোঁ।”

আমি লাহে লাহে ঢলংপলংকৈ খোজ পেলাই আন্ধাৰৰ মাজতে আগ বাঢ়িলোঁ। আমাৰ চাৰিওফালে অস্পষ্টভাৱে দেখা ক’লা শিলাময় পাহাৰবোৰ আৰু সন্মুখত হালধীয়া পোহৰৰ চমকাটো। আন্ধাৰৰ মাজত পোহৰৰ দূৰত্বৰ দৰে বিভ্ৰান্তিকৰ বস্তু একোৰে নাই। মাজে মাজে পোহৰ চমকাটো বৰ দূৰৈৰ দিগ্বলয়ত মিলি থকা যেন লাগে, আকৌ মাজে এনে লাগে সেইটো যেন কেইগজমান আঁতৰতে আছে। কিন্তু, অৱশেষত আমি পোহৰটো কোন ঠাইৰ পৰা আহিছে স্পষ্টকৈ দেখিলোঁ আৰু গম পালোঁ যে আমি প্ৰকৃততে আমাৰ লক্ষ্যৰ ওচৰত। গলি থকা মম এডাল শিলৰ মাজৰ ফাঁক এটাত লগাই থোৱা আছে। মমডাল দুয়োফালে শিলেৰে আবদ্ধ, বাতে দূৰৈৰপৰা চকুত নগৰে আৰু বতাহেও নাপায়। একমাত্ৰ বান্ধাৰঙিল হুলৰ নিশৰপৰা মমডাল দেখা পোৱাকৈ খোলা আছে, সেইফালে কোনো শিলৰ বাধা নাই। আমি যোৱা বাটটোতে এটা গ্ৰেনাইট শিল আছে। কুঁজা হৈ আমি দুয়ো শিলটোতে অপৰাধীজনলৈ খাপ দিলোঁ আৰু মমডাললৈ চাই থাকিলোঁ। তৃণভূমিৰ মাজ ভাগত এইদৰে এডাল মম শিলি থকা দেখি

সঁচাই আচৰিত হৈছিলোঁ। ওচৰে-পাঁজৰে ক'তো জীৱৰ সন্ধান নাই—মাথোঁ দেখা গৈছে এডাল মমৰ পোহৰৰ জিলিঙনি আৰু মমৰ দুয়োফালে শিলত পোহৰৰ চমক।

হেনবিয়ৈ ফুচফুচাই ক'লে, “আমি এতিয়া কি কৰিম?”

“ইয়াতে বওক। মমৰ পোহৰৰ ওচৰতে সি ক'ববাত আছে। চকামকাকৈ হ'লেও ক'ববাত দেখোঁ নেকি চাওঁ।”

মোৰ কথাকেইটা শেষ হৈছেহে মাথোঁ। এনেতে আমি দুয়োজনে তাক দেখিলোঁ। ফাঁকত মমডাল জ্বলি থকা শিলবোৰৰ ওপৰত তঠাতে এখন অন্তৰ্ভালহীয়া মুখে দেখা দিলে। মুখখন ভয় লগা জন্তুৰ দৰে, তীব্ৰ আক্ৰোহ আৰু আসক্তিবৰ অন্তৰ্ভুক্তি সমস্ত মুখমণ্ডলত। ধূলি বোকাৰে লোটি লোৱা অৱয়ব, জোঙা জোঙা ডাঢ়ি আৰু লগা চুলিৰে মানুহটোক পৰ্বতৰ কাষৰ গাঁতত থকা এটা আদিম মানুহৰ আখ্যা দিব পাৰি। তলৰ মমৰ পোহৰে তিববিবণি তোলা সৰু, ধৃত চকুৰে সি চিকাৰীৰ আগমনৰ সন্ধানাত সিয়ান বন্য জন্তুৰে চোৱাদি ইফালে-সিফালে চাইছে।

দেখদেখকৈয়ে কিবা কাৰণত তাৰ সন্দেহ হৈছে। হ'ব পাৰে, বেৰিম'ৰে কিবা ব্যক্তিগত সংকেত দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছিল, যিটো আমি নাজানো, অথবা অন্য কিবা কাৰণতো মানুহজনে আশংকা কৰিব পাৰে। মই তাৰ কুটিল মুখত শংকাৰ আভাস ফুটি উঠা গম পাইছোঁ। যিকোনো মুহূৰ্তত সি মমডাল দলিয়াই, নুমাই নিজে আন্ধাৰত মিলি যাব পাৰে। সেয়েহে মই আগলৈ জঁপ মাৰি তাক খেদি গ'লোঁ আৰু ছাব হেনবিয়ৈও তাকেই কবিলে। একে সময়তে সি এটা অশালীন গালি পাৰি আমালৈ এটা শিল দলিয়াই দিলে। শিলটোৱে আমি আশ্ৰয় লোৱা শিলটোত খুন্দা মাৰিলেগৈ। ভাগ্যক্ৰমে সেই সময়তে জোনটোৱেও মেঘৰ মাজেৰে ভুমুকি মাৰিলে। আৰু জঁপ মাৰি দৌৰি যোৱা তাৰ চুটি চাপৰ, কঁজ্জা, শক্তিশালী অৱয়বটো মাথোঁ চকামকাকৈয়ে দেখা পালোঁ। দ্ৰুত গতিত দৌৰি যোৱা মানুহটোৰ পিছে পিছে আমি দুয়ো খেদা দিলোঁ। পাহাৰীয়া ছাগলী এটাৰ দৰে জঁপিয়াই জঁপিয়াই তবানবা ছিগি সি দৌৰিছে। মোৰ বিভলভাৱেৰে তাক খোৱা কৰি ধৰি পেলাব পাৰিলোঁহেঁতেন। কিন্তু মই সেইটো আনিছিলোঁ আন্ধাৰকাৰ কাৰণেহে, পলাই যোৱা নিবন্ধ মানুহক গুলীয়াবলৈ নহয়।

আমি দুয়োৱে বেগাই দৌৰিব পাৰোঁ। আমাৰ এই কামটোৰ কাৰণে শিক্ষা লোৱাও আছে। কিন্তু মানুহজন ইমান আগ বাঢ়িল যে অতি সোনকালেই আমি বহুত পিছ পৰিলোঁ আৰু তাক লগ ধৰাৰ আশা নাইকিয়া হ'ল। জোনৰ পোহৰত আমি তাক বহুতগৰ দেখিলোঁ, কিন্তু শেহত তাক শিলৰ মাজত সৰু কিবা এটা লৰচৰ কৰি থকা

বস্ত্ৰৰ দৰে লাগিল। দৌৰি, দৌৰি ভাগৰ লগাত আমি বৈ দিলোঁ আৰু দুটা শিলত দুজনে বহি ফোঁপাবলৈ ধৰিলোঁ। মানুহটো দূৰৈত নোহোৱা হ'ল।

এই মুহূৰ্ততে এটা অতি আচৰিত আৰু অভাৱনীয় ঘটনা ঘটিল। আমি শিলৰপৰা উঠি ঘৰলৈ যাবলৈ বুলি সাজু হৈছোঁ। এতিয়া আৰু অপৰাধীৰ অনুসৰণ অৰ্থহীন। সোঁফালে জোনটো এতিয়া গুলমি আছে। কপালী খালখনৰ তলফালটো আৱৰি গ্ৰেনাইট শিলৰ কক্ষ জোং এটা থিয় দি আছে। তাতে, উজ্জ্বল পৃষ্ঠভূমিত শিলাময় পাহাৰত কিচকিচীয়া ক'লা বহিঃঅৱয়ৱৰ মূৰ্তি যেন এটা ক্ষীণ ওখ মানুহ থিয় হৈ থকা দেখিলোঁ। হ'ম্ছ, এইটো ভ্ৰম বুলি নাভাবিবা। তোমাক ডাঠি কৈছোঁ যে জীৱনত ইয়াতকৈ স্পষ্টকৈ মই একো বস্তু দেখা নাই। মই ধাৰণা কৰা মতে মানুহটো ওখ, ক্ষীণ। সি ভবি দুখন ~~আঁহ~~ ফাঁক কৰি, হাত সাবটি মূৰটো পোঁৱাই থিয় দি আছিল, যেন তাৰ সম্মুখত থকা গ্ৰেনাইট আৰু গেলা-পচা জৈৱ পদাৰ্থবোৰৰ বিস্তৃতি সন্মুখে সি চিন্তাহে কৰি আছে। এহু ভয়ঙ্কৰ ~~ভয়ঙ্কৰ~~ ভূতভূমিৰ যেন সিয়েই আচল আখ্যা। সি কয়দীটো হ'ব নোৱাৰে। এই মানুহটো কয়দী পলাই যোৱা ঠাইৰপৰা বহুত দূৰৈত থিয় দি আছে। তদুপৰি, এই মানুহটো কয়দীটোতকৈ বহুত ওখ। বিশ্বয়াভিভূত হৈ চিঞৰ মাৰি মই বেৰনেটজনক মানুহটো দেখুৱালোঁ। পাছে তেওঁ তাক নেদেখিলে। তাক ধৰিবলৈ মই চোঁচা ল'ব খোজোঁতেই মানুহটো পলাল। গ্ৰেনাইটৰ ওখ জোংটোৱে এতিয়াও জোনটোৰ আধা আৱৰি আছে, কিন্তু জোঙৰ ওপৰত থিয় দি থকা সেই নিৰৱ, নিঃশব্দ অৱয়ৱটো নাই।

শিলাময় পাহাৰখন ফালে গৈ মানুহটোৰ বিচাৰ-খোঁচাৰ কৰাৰ ইচ্ছা আছিল। কিন্তু ঠাইডোখৰ অলপ দূৰৈত। পৰিয়ালৰ অন্তৰ কাহিনীৰ কথা মনত পেলোঁ দিয়া সেই চিঞৰটোৰ ফলস্বৰূপে সৃষ্টি হোৱা বেৰনেটজনৰ স্নায়ুতন্ত্ৰৰ কঁপনি এতিয়াও মাৰ যোৱা নাই। সেয়েহে নতুন অভিযানৰ কাৰণে তেওঁ মানসিকভাৱে প্ৰস্তুত নহয়। তেওঁতো পাহাৰৰ শিলৰ ওপৰত থকা এই অকলশৰীয়া মানুহটোক দেখা নাই। সেয়েহে মানুহটোৰ আচহুৱা উপস্থিতি আৰু কৰ্তৃত্বব্যঞ্জক ভংগীয়ে মোৰ মনলৈ অনা উদ্ভেজনাৰ কথা তেওঁ অনুভৱ কৰিব নোৱাৰিব। তেওঁ ক'লে, “এজন বৰীয়া নিশ্চয়। সম্ভৱ নাই। সেই মানুহটো পলোৱাৰ পাছতে ভূগভূমিত বৰীয়া-পৰীয়াবোৰে পিয়াপি দি ফুৰিছে।” ঠিক আছে, তেওঁ দিয়া ব্যাখ্যাও শুদ্ধ হ'ব পাৰে; মই কিন্তু এই বিষয়ত আৰু প্ৰমাণ বিচাৰোঁ। আজি আমি প্ৰিন্স টাউনৰ কৰ্মকৰ্তাসকলক জনাই দিম যে ক'ত তেওঁলোকে হেৰোৱা কয়দীটোৰ খবৰ কৰিব লাগে। কিন্তু এই কথাটো ভাবিলোঁকে আমাৰ ভাল লগা নাই যে কয়দীটোক আমি বন্দী কৰিবলৈ সক্ষম নহ'লোঁ। এয়াই হ'ল

আমাৰ নিশাৰ অভিযানৰ বিৱৰণ। মিষ্টাৰ হ'মছ, তুমি স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে প্ৰতিবেদন পঠোৱাত মই দক্ষতা দেখুৱাবলৈ সমৰ্থ হৈছোঁ। অবশ্যে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ বেছি ভাগ কথাই অপ্ৰাসংগিক। তথাপি মই উপলব্ধি কৰোঁ যে সকলো ঘটনাৰে সম্পূৰ্ণ বিৱৰণী তোমাক জনোৱাটোৱেই আটাইতকৈ উত্তম। এইবোৰৰপৰা তোমাৰ প্ৰয়োজনীয় তথ্যবোৰ সিদ্ধান্তৰ কাৰণে বাছি ল'ব পাৰিবা। আমি নিশ্চয় অলপ হ'লেও অগ্ৰগতি লাভ কৰিছোঁ। বেৰিম'ৰ দম্পতীৰ কথাবোৰ এতিয়া পৰিষ্কাৰ হ'ল। তেওঁলোকৰ কাম-কাজৰ উদ্দেশ্য আমি বিচাৰি উলিয়ালোঁ। কিন্তু তৃণভূমি আৰু ইয়াৰ আচৰ্ষা নিবাসীসকলৰ ৰহস্য আগৰ দৰেই বুজি নোপোৱা হৈয়ে ৰ'ল। বোধকৰোঁ মোৰ পাছৰ প্ৰতিবেদনত এই বিষয়ত আলোকপাত কৰিবলৈ মই সমৰ্থ হ'ম। কিন্তু, আটাইতকৈ উত্তম ব্যৱস্থা হ'ব তোমাৰ ইয়াত উপস্থিতি। যি নহওক, কেইদিনমানৰ ভিতৰতে তুমি মোৰপৰা আকৌ শুনিবলৈ পাবা।

অধ্যায় ১০

ডা. বাটছনৰ দিনলিপিৰপৰা উদ্ধৃতি

বান্ধাবভিল হলত কটোৱা আদি কালছোৱাত স্বাৰলক হ'মছলৈ মই পঠোৱা প্ৰতিবেদনৰ উদ্ধৃতিকে এতিয়ালৈকে মই সন্নিবিষ্ট কৰিছিলোঁ। কিন্তু এতিয়া মোৰ কথাবোৰ এনেকৈ বৰ্ণনা কৰিব লগা হৈছে যে এই পদ্ধতি ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছোঁ। সেয়েহে আকৌ মোৰ সৌৱৰণীকে ভিত্তি কৰি, লগতে সেই সময়ত লিখা দিনলিপিৰ সহায় লৈ, মোৰ বিৱৰণী পৰিৱেশন কৰিম। মোৰ স্মৃতিত মচ নোযোৱাকৈ সম্পূৰ্ণভাৱে সঞ্চিত হৈ থকা দৃশ্যবোৰ মোৰ দিনলিপিৰ কেইটামান উদ্ধৃতিয়ে সজীৱ কৰি তুলিব। অপৰাধীৰ বিপক্ষে কৰা বিফল অনুসৰণ আৰু তৃণভূমিত হোৱা আমাৰ অন্যান্য অভিজ্ঞতাৰ বৰ্ণনাৰ পাছত মোৰ বিৱৰণী এতিয়া আগ বঢ়াই নিছোঁ।

১৬ অক্টোবৰ। কিনিকিনীয়া বৰষুণ দি থকা, কুঁৱলীয়ে ঢকা, এটা গোমা মিন। ঘৰৰ চাৰিওফালে ডাৱৰে উঠা-নমা কৰি বাগৰি ফুৰিছে, পৰিণতিত দেখা গৈছে তৃণভূমি অঞ্চলৰ ভয়াৱহ বক্ৰবেথা আৰু পাহাৰৰ দাঁতিত জিলিকি উঠিছে ৰূপালী সিব। বিজুলীৰ পোহৰে দুৱৈৰ তিতি থকা শিলসমূহ জিলিকাইছে। ভিতৰে-বাহিৰে এক বিবাদময় অৱস্থা। নিশাৰ উল্লেখনৰ পাছত বেবনেটজনৰ মনত এতিয়া এক বিবাদময় প্ৰতিক্ৰিয়া। মোৰো বুকুখন গধুৰ গধুৰ লাগিছে। এক ভয়াৱহ বিপদৰ উপলব্ধি। এই বিপদ অধিক ভয়াৱহ হোৱাৰ সম্ভাৱনা। এই ভয়ৰ সংজ্ঞা মই দিব নোৱাৰোঁ।

মোৰ এনে উপলব্ধিৰ হেতু একো নাইনে? আমাৰ চাৰিওফালে সংঘটিত হৈ থকা সুদীৰ্ঘ ঘটনালিৰ কথা চিন্তা কৰি চাওকচোন। এইবোৰৰ কিবা অন্তত প্ৰভাৱ নাইনে বাক! পৰিয়ালটো সঙ্কল্পে থকা উপকথা সম্পূৰ্ণ সত্য বুলি আভাস দিয়েই হলৰ শৈশৱজন নিবাসীৰ দেহাৱসান ঘটিল। কৃষকসকলৰ মাজত বাৰে বাৰে সেই আচৰ্ষ্য প্ৰাণীটোৰ তৃণভূমিত আৰিৰ্ভাৱৰ বাতৰি ওলাই আছে। দুৱৈৰপৰা বতাহত ভাহি অহা, চিকাৰী কুকুৰৰ বৌবৰণিৰ লগত সাদৃশ্য থকা, সেই প্ৰাণীৰ চিঞৰ বুলি ভবা শব্দ মই দুবাৰকৈ নিজ কাণে শুনিছোঁ। প্ৰকৃতিৰ স্বাভাৱিক নীতি-নিয়ম ব্যতিৰেকে এনে ঘটনা সংঘটিত হোৱাটো অসম্ভৱ, অবিশ্বাস্য। চিকাৰী কুকুৰৰ প্ৰেতাত্মাই কায়িক কুকুৰৰ ভৰিৰ খোজৰ চিন পেলোৱা আৰু বতাহত বৌবৰণিৰ শব্দ তোলা নিতান্তই অচিন্তনীয়। এনে অন্ধবিশ্বাসৰ কথা ষ্টেপলটন আৰু মৰ্টিমাৰে বিশ্বাস কৰিব পাৰে, কিন্তু মোৰ সাধাৰণ জ্ঞানৰ অভাৱ হোৱা নহি। কোনো পৰিস্থিতিতে মই এনেকুৱা কথা বিশ্বাস নকৰোঁ। নহ'লে মই নিজকে দৰিদ্ৰ কৃষকসকলৰ পৰ্য্যায়লৈ লৈ যাব লাগিব। হ'মছেও এনেকুৱা কল্পনাৰ বহণ লগা অৱাস্থাৰ কথাত মনোযোগ নিদিয়ে, আৰু মইতো ইয়াত তেওঁৰে প্ৰতিনিধি। তথাপি মই তথ্য বিকৃত কৰিব নোৱাৰোঁ। তৃণভূমিৰ ওপৰৰ সেই চিঞৰ নিজৰ কাণেৰেই দুবাৰ শুনিছোঁ। যদি ধৰি লোৱা হয় যে এটা বিৰাটকলৰ চিকাৰী কুকুৰ সঁচাকৈয়ে তৃণভূমিত মেলি দিয়া হৈছে। তেতিয়াতো সমস্যাৰ সবল সমাধান হয়। কিন্তু তেনেকুৱা এটা কুকুৰ ক'ত লুকাই থ'ব, তাৰ আহাৰ ক'ত পোৱা হ'ব, ক'বপৰানো তাক অনা হৈছে আৰু কিয়নো বাক তাক কোনেও দিনৰ ভাগত দেখা নাই? সেয়েহে স্বাভাৱিকভাৱে এই পৰিস্থিতি বৰ্ণনা কৰা অতি দুৰূহ বুলি স্বীকাৰ কৰিবই লাগিব। চিকাৰী কুকুৰৰ এই কাহিনীৰ বাদেও লগুনত মানৱ সংঘটিত ঘটনাবোৰতো আছে। ঘোঁৰাগাড়ীৰ মানুহজন, ছাৰ হেনৰিক তৃণভূমিলৈ নাহিবলৈ লিখা সাৱধানবাণী! অস্বস্তঃ এই কথাবোৰতো বাস্তৱ। এই কামবোৰ ছাৰ হেনৰিক সুৰক্ষাৰ কাৰণে কৰা হৈছিলনে শব্দ শালিবলৈ কৰা হৈছিল? সেই সুদূৰ অথবা শব্দ এতিয়া

ক'ত? শিলাময় পাহাৰৰ ওপৰত মই দেখা অচিনাকি মানুহজনেই সেইজন নেকি?

এইটো সঁচা যে মই মানুহজনক মাথোঁ এবাৰহে মুহূৰ্তৰ কাৰণে দেখা পাইছিলোঁ। তথাপি কিছুমান কথা মই দৃঢ়তাৰে ক'ব পাৰোঁ। মই এই ঠাইৰ প্ৰতিবেশী আটাইকে লগ পাইছোঁ। কিন্তু মই তেওঁক ইয়াত দেখা নাই। মানুহজন ষ্টেপলটনতকৈও বহুত বেছি ওখ আৰু ফ্ৰেংকলেণ্ডতকৈ ক্ষীণ। মানুহজনৰ অৱয়বটোৰ বেৰিম'ৰৰ লগত মিল আছে, কিন্তু তেওঁকতো আমি এৰি থৈ আহিছিলোঁ আৰু তেওঁ আমাক অনুসৰণ কৰাৰ প্ৰশ্ন নুঠে। এই অচিনাকি মানুহজনে আমাক এতিয়াও জ্বলা-কলা কৰিছে, যেনেকৈ অচিনাকি মানুহ এজনে আমাক লগুনতো চিন্তাত পেলাইছিল। মানুহজনে আমাক লগ এৰা নাই। কেনেবাকৈ এই মানুহজনক ধৰিব পাৰিলে আমাৰ সমস্যাবোৰ শেষ হ'ব। এই উদ্দেশ্যেই মই এতিয়া মোৰ সমস্ত শক্তি প্ৰয়োগ কৰিম।

প্ৰথম উচ্ছাসত মোৰ আঁচনি সম্বন্ধে ছাৰ হেনৰিক জনাম বুলি ভাবিছিলোঁ। কিন্তু কথাটো দুনাই চিন্তা কৰি মই বিজ্ঞোচিৎ সিদ্ধান্ত ল'লোঁ যে মোৰ কাম মই অকলেই কৰিম, আৰু এই বিষয়ে পৰাপক্ষত কাকো একো নকওঁ। ছাৰ হেনৰি এতিয়াও নিৰৱ আৰু অনাম্বনস্ক। তৃণভূমিৰ সেই শব্দই তেওঁৰ স্নায়ুতন্ত্ৰত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলাইছিল। তেওঁৰ দুঃচিন্তা বাঢ়ি যাব পৰা কথা নোকোৱাই ভাল। মোৰ উদ্দেশ্য সাধনৰ ব্যৱস্থা মই নিজেই কৰিম।

আজি আমাৰ প্ৰাতঃৰাশৰ পাছত এক সৰু দৃশ্যৰ অৱতাৰণা হৈছিল। বেৰিম'ৰে কিবা কথা ক'বৰ কাৰণে ছাৰ হেনৰিৰ অনুমতি বিচাৰিলে আৰু দুয়ো পঢ়া কোঠাত অলপ সময়ৰ কাৰণে আলোচনাত বহিল। কাষৰ বিলিয়াৰ্ড খেলা কোঠাত মই বহি আছিলোঁ। তেওঁলোকৰ আলোচনাৰ দুই-চাৰিটা বাক্য উকৰি আহি মোৰ কাণতো পৰিছিল; সেয়েহে আলোচনাৰ বিষয়বস্তু সম্বন্ধে মই বাক্যকৈয়ে বুজি পাইছিলোঁ। অলপ সময়ৰ পাছত বেৰনেটজনে কোঠাটোৰ দুৱাৰখন খুলি মোক ভিতৰলৈ মাতিলে।

তেওঁ ক'লে, “বেৰিম'ৰৰ এটা কথাত আশ্বেপ আছে। তেওঁৰ মতে আমি তেওঁৰ খুলশালিয়েকক ধৰিবলৈ যোৱাটো উচিত হোৱা নাছিল, বিশেষকৈ তেওঁ যেতিয়া গোপন খবৰটো নিজেই আমাক জনাই দিছিল।”

ভূতাজনে শৈষ্ঠা মুখেৰে, অথচ ধীৰ-স্থিৰ হৈ আমাৰ সন্মুখত থিয় দি আছিল।

তেওঁ ক'লে, “আন্তৰিকতাৰে কথাবাৰ কৈ যদি কিবা ভুল কৰিছোঁ ক্ষমা কৰিব। তথাপি, মই যেতিয়া গম পালোঁ যে আপোনালোকে ছেলডনক অনুসৰণ কৰি তৃণভূমিলৈ গৈছিল মই বৰ আচৰিত হ'লোঁ। মই খবৰ নিদিলেও বেচেষাক খেদি ফুৰা দেব মানুহ আছে।”

বেৰনেটজনে ক'লে, “যদিহে তুমি নিজাকৈ খবৰ দিলাহেঁতেন, তেতিয়া কথাটো বেলেগ আছিল। প্রকৃততে তোমাক জোৰ কৰাৰ পাছত, যেতিয়া তোমাৰ আন উপায় নাছিল, তেতিয়া তুমি, তুমিও নহয়, তোমাৰ পৰিৱাৰেহে খবৰটো দিছিল।”

“ছাৰ হেনৰি, আপুনি যে এই খবৰটোৰ সুবিধা ল'ব সেইটো মই ভবা নাছিলোঁ। সঁচাকৈয়ে মই ভবা নাছিলোঁ।”

“মানুহজন এক ৰাজহুৱা সংকট। তৃণভূমি অঞ্চলৰ অ'ড-ড'ড অঞ্চলশৰীয়া বাসগৃহ আছে। সেইজন মানুহেতো কবিতা নোৱৰা কাম একো নাই। এবাৰ তেওঁৰ মুখখন দেখা মানুহ মানেই এই কথাত নিশ্চিত হ'ব। উদাহৰণস্বৰূপে, ষ্টেপল্টনৰ বাসগৃহৰ অৱস্থিতিৰ কথাকে চিন্তা কৰা। তেওঁৰতো নিজৰ বাহিৰে সুবন্ধৰ কাৰণে যুঁজ দিবলৈ আন কোনো লোক নাই। ছেলডন বন্দীশালত নোসোমালৈকে কোনো নিৰাপদ নহয়।”

“মহাশয়, তেওঁ কাৰো ঘৰত নোসোমায়। মই শপত ৰাই কৈছোঁ। তেওঁ আক কেতিয়াও এই দেশৰ লোকক আমনি নকৰে। মই আপোনাক নিশ্চিতভাৱে জনাওঁ যে কেইদিনমানৰ ভিতৰতে তেওঁ প্ৰয়োজনীয় ব্যবস্থা কৰি দক্ষিণ আমেৰিকালৈ যাত্ৰা কৰিব। ভগৱানৰ দোহাই, মই আপোনাক অনুৰোধ জনাওঁ যে তেওঁ এতিয়াও তৃণভূমিতে আছে বুলি যেন পুলিছক নজনায। তেওঁলোকেতো ছেলডনক বিচাৰি উলিওৱাৰ প্ৰয়াস ইতিমধ্যেই বাদ দিছে। জাহাজ সাজু নোহোৱালৈকে এইকেইটা দিন তেওঁ আক একো নকৰে। তেওঁৰ বিষয়ে পুলিছক কিবা ক'লে আপোনালোকে মোক আক মোৰ পৰিৱাৰক বিপদত পেলোৱাহে হ'ব। মোৰ একান্ত অনুৰোধ, মহাশয়, আপুনি যাতে পুলিছক একো খবৰ নিদিয়।”

“বাটছন, আপুনি কি কয়?”

বাছ জোকাৰি মই ক'লোঁ, “সি যদি নিৰাপদে দেশৰ বাহিৰে হৈ যায়, তেনেহ'লে কৰদাতাসকলৰ বোজা এটা লাঘৱ হ'ব।”

“কিন্তু সি যোৱাৰ আগতে ক'ৰবাত যদি ডকাইতি কৰে?”

“মহাশয়, এনেকুৱা পাগলামি তেওঁ নকৰে। তেওঁৰ প্ৰয়োজনীয় সকলো বস্তুই আমি দিছোঁ। কিবা অপৰাধ কৰিলে তেওঁ ক'ত আছে ওলাই পৰিব।”

ছাৰ হেনৰিয়ে ক'লে, “সেইটো অৱশ্যে সঁচা। বাক, বেবিয়'ব...।”

“ঈশ্বৰে আপোনাৰ মংগল কৰক, মহাশয়। মোৰ আপোনালৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ। তেওঁক আকৌ ধৰি নিয়াহেঁতেন বেচেষ্টী মোৰ পত্নীৰো মৃত্যু ঘটাইহেঁতেন।”

“বাটছন, বোধকৰোঁ আমি শুকুতৰ অপৰাধ এটা সংঘটন কৰাত সহায় সন্তোষপ

আগ বঢ়াব খুজিছোঁ, নহয়নে? কিন্তু সকলো কথা শুনাৰ পাছত মোৰ মানুহটোক ধৰাই দিয়াৰ ইচ্ছা নাই, সেয়েহে কথাটোৰ ইয়াতে ইতি পেলাইছোঁ। ঠিক আছে, বেৰিম'ব, তুমি যাব পাৰা।”

ভগা ভগা স্বৰেৰে কৃতজ্ঞতা জনাই মানুহজন যাব খুজিলে, কিন্তু খেৰোগোঁৰো কৰি তেওঁ পুনৰ উভতি আহিল।

“মহাশয়, আপুনি আমাক মৰম কৰিলে। বিনিময়ত মই আপোনালৈ এটা বিশেষ খবৰ জনাব খোজোঁ। ছাৰ হেনৰি, বোধকৰোঁ এইটো মই আপোনাক আগতেই জনাব লাগিছিল। কিন্তু ন্যায়িক অনুসন্ধান হৈ যোৱাৰ বহু দিন পাছতহে মই কথাটো গম পাব। মই এতিয়ালৈকে কোনো ব্যক্তিক এই বিষয়ে ঘৃণাক্ষৰেও জনোৱা নাই। এই খবৰটোৰ দুৰ্ভাগীয়া ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যু লগত সম্বন্ধ আছে।”

বেৰনেট আৰু মই, দুয়ো যুগপৎ সজাগ হ'লোঁ।

“তেওঁ কেনেকৈ ঢুকাল জানা নেকি?”

“নাই, মহাশয়, সেইটো নাজানো।”

“তেনেহ'লে কি?”

“নিশাৰ সেই সময়ত তেওঁ কিয়নো তৃণভূমিৰ গেটখনৰ ওচৰলৈ গৈছিল, সেইটো জানো। এগৰাকী নাৰীক লগ ধৰিবলৈ।”

“এগৰাকী নাৰীক লগ ধৰিবলৈ। তেওঁ?”

“হয়, মহাশয়।”

“নাৰীগৰাকীৰ নাম?”

“মহাশয়, পুৰা নাম দিব নোৱাৰোঁ, কিন্তু মই আদ্যাক্ষৰ দুটা দিব পাৰিম। তেওঁৰ নামৰ আদ্যাক্ষৰ দুটা আছিল এল.এল.।

“বেৰিম'ব, তুমি এই কথা কেনেকৈ জানিলা?”

“শুনক, ছাৰ হেনৰি, আপোনাৰ খুবাকে সেইদিনা ৰাতিপুৱা চিঠি এখন পাইছিল। ৰাজহুৱা কামত নিজকে নিয়োজিত কৰি থকা কাৰণে নিতৌ সাধাৰণতে তেওঁ বছৰো চিঠি-পত্ৰ পায়। তেওঁ অতিকৈ স্নেহশীল লোক। সেয়েহে কেতিয়াবা বিপদত পৰা মানুহে তেওঁৰ কাষ চাপে। কিন্তু সেইদিনা ৰাতিপুৱা মাথোঁ এই চিঠিখনহে আহিছিল। সেয়েহে এইখন চিঠি ভালকৈয়ে মোৰ দৃষ্টিত আছিল। চিঠিখন ‘কুখে ট্ৰেছি’ৰপৰা আহিছিল, ভিৰোভা মানুহৰ হাতৰ লেখা।”

“হাঁ?”

“হয়, ছাৰ হেনৰি। কথাটো মই চিন্তাই কৰা নাছিলোঁ আৰু কেতিয়াও ইয়াৰ কথা

নাভাবিলোঁহেঁতেন। পাছে মোৰ পত্নীয়েহে কথাটো উনুকিয়ালে। কেইগুৰাহমান আগতে তেওঁ ছাৰ চাৰ্লছৰ পঢ়া কোঠালিটো পৰিষ্কাৰ কৰিছিল। তেওঁৰ মৃত্যুৰ পাছত এয়া প্ৰথমবাৰৰ কাৰণে কৰা চাফচিকুশ। তেওঁ জুহালৰ জালিখনৰ সিফালে ছাইৰ লগতে এই প্ৰায় পুৰি শেষ হোৱা চিঠিখনৰ তেনেই সামান্য অংশ এটা পালে। চিঠিখনৰ শেষৰ ফালে আধা পোৰা হৈ লাগি থকা সৰু টুকুৰা এটাৰ কথাখিনি পঢ়িব পৰা অৱস্থাতে আছিল, যদিও আখৰবোৰ ধোঁৱা বৰগীয়া হৈ গৈছে। এই অংশটো আচলতে চিঠিখনৰ পুনৰ্চ অংশহে। ইয়াত লিখা আছে, ‘কাতৰ অনুৰোধ, আপুনি এগৰাকী ভ্ৰমলোক যেতিয়া এই চিঠিখন পুৰি পেলাব আৰু দহ বজাত গোটলৈ আহিব।’ তলত চহী কৰা আছে এল এল।”

“চিঠিটুকুৰা আছে নেকি?”

“নাই মহাশয়, হাতত লৈ আহিব খোজোঁতেই ঘুঙলা উঠিল।”

“একে আখৰেৰে লিখা আৰু চিঠি ছাৰ চাৰ্লছে পাইছিল নেকি?”

“চাওক মহাশয়, মই চিঠিপত্ৰসমূহ বিশেষভাৱে কেতিয়াও নাচাওঁ। এইখনো মোৰ চকুত নপৰিলোঁহেঁতেন, যদিহে সেইদিনা অকল এই চিঠিখনহে নাছিলহেঁতেন।”

“আৰু তোমাৰ এল.এল. সম্বন্ধে একো ধাৰণা নাই?”

“নাই, মহাশয়, আপুনি যি বুজিছে ময়ো সিমানেই বুজিছোঁ। কিন্তু আশা কৰিছোঁ যে আমি সেই মহিলাগৰাকীৰ সন্ধান উলিয়াব পাৰিলে ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যুৰ বহস্য ভেদ কৰিব পৰা গ’লহেঁতেন।”

“বেবিম’ৰ, এই এটা কথা বুজা নাই, তুমি ইমান প্ৰয়োজনীয় খবৰ এটা লুকাই থৈছিল। কিয়?”

“শুনক, মহাশয়, আমাৰ নিজৰ বিপদে দেখা দিয়াৰ ঠিক পাছতে এইটো ঘটিছিল। আকৌ, ছাৰ চাৰ্লছক আমি দুয়ো বৰ ভাল পাইছিলোঁ আৰু তেওঁ আমাৰ প্ৰতি দেখুওৱা বদান্যতাৰ কথাও আমি সদায় ভাবিছিলোঁ। এনে এটা ঘটনা খুঁচৰি উলিয়ালে আমাৰ দুৰ্ভাগীয়াগৰাকীজনৰ একো ভাল নহয়, বিশেষকৈ যিহেতু ইয়াৰ লগত এগৰাকী নাৰী জড়িত।”

“তুমি ক’ব খুজিছা যে ই তেওঁৰ সন্মান লাভ কৰিব।”

“এবা, মহাশয়, মই ভাবিছিলোঁ যে এইটো একো ভাল নহ’ব। কিন্তু আপুনি এতিয়া আমাক ইমান মৰম কৰিছে; সেয়েহে ভাবিলোঁ যে এই কথাটো আপোনাক নজনোৱাটো সমুচিত নহ’ব।”

“ঠিক আছে, বেবিম’ৰ, তুমি যাব পাৰা।” ভৃত্যজন গ’লত ছাৰ হেনৰিয়ে মোৰ

ফালে চাই ক'লে, “বটছন, আপুনি বাক আমাৰ চিন্তাত নতুনকৈ পোহৰ পেলোৱা এই ঘটনাটোৰ বিষয়ে কি ভাবে?”

“ই বৰঞ্চ আন্ধাৰ বেছি গাঢ় কৰিলে।”

“এৰা, ময়ো তেনেকৈয়ে ভাবোঁ। কিন্তু আমি এল.এল.ৰ সন্ধান উলিয়াব পাৰিলে গোটেই ঘটনাটো স্পষ্ট হ'ব। আমি অন্ততঃ এইটোকে গম পালোঁ যে এনেকুৱা এগৰাকী মহিলা আছে, যাৰপৰা আমি সকলো ঘটনা জনাটো সম্ভৱ। আপুনি কি কয়?”

“তৎক্ষণাৎ সমস্ত কথা হ'ম্বুক জনাব লাগে। তেওঁ বিচাৰি থকা সূত্ৰৰ সন্ধান ইয়েই দিব। এই খবৰে তেওঁক ইয়ালৈ লৈ অনাৰ সম্পূৰ্ণ সম্ভাৱনা।”

মই ততালিকে মোৰ কোঠালৈ গ'লোঁ আৰু পুৰাবেলাৰ এই কথাবতৰাৰ হ'ম্বুকে লৈ বুলি এক প্ৰতিবেদন সাজু কৰিলোঁ। এইটো স্পষ্ট, যে এই সময়ত তেওঁ অতি ব্যস্ত, নহ'লে মই বেকাৰ ষ্টিউৰপৰা পোৱা চিঠিৰ উত্তৰ ইমান চমু নহ'লেহেঁতেন; তদুপৰি মই দিয়া খবৰবোৰৰ ওপৰত তেওঁৰ নিজা কোনো মন্তব্যও নাই, আনকি ~~মোৰ~~ ইয়ালৈ অহা উদ্দেশ্যৰ উল্লেখো প্ৰায় নাথাকেই। যি হওক, এই নতুন তথ্যৰ প্ৰতি নিশ্চয় তেওঁৰ মনোযোগ আকৰ্ষিত হ'ব আৰু বিষয়টোৰ প্ৰতি তেওঁৰ আগ্ৰহ বৃদ্ধিৰ। তেওঁ ইয়ালৈ অহাটোৱেই মই বাঞ্ছা কৰোঁ।

১৭ অক্টোবৰ। পানী পচাইদি অহৰহ টোপে টোপে পানী পেলাই, আৰু আইভি লতাৰ সবসৰণি ধ্বনি তুলি আজিৰ সমস্ত দিনটোতে নেৰানেপেৰা বৰষুণ দি আছে। আশ্চৰ্যবিহীন তৃণভূমিত এই ঠেঁটুৱে লগা জাৰত সেই কয়দীটাৰ কি হৈছে তাকে মই চিন্তা কৰিলোঁ। তাৰ অপৰাধ যিয়েই নহওক, চয়তানটোৱে কিন্তু এতিয়া যথেষ্ট যাতনা ভুগিছে আৰু তাৰ পাপৰ প্ৰায়শ্চিত্ত হৈছে। লগে লগে মোৰ ইখন মুখৰ কথাও মনত পৰিল। সেই যে ঘোঁৰাপাড়ীত দেখা জোনৰ পোহৰত দেখা মুখখন। আন্ধাৰৰ সেই অসেখা ৰখীয়াটো, তাকো বাক প্ৰবল বৰষুণে ভোগাইছে নেকি? সন্ধিয়া সময়ত মই পানী নসৰকা কাপোৰ-কানি পিন্ধি সেমেকা টেপটেপীয়া তৃণভূমিলৈ ওলাই গ'লোঁ। বৰষুণে তেতিয়াও মোৰ মুখ তিয়াইছে আৰু কাণৰ কাষেৰে বতাহে সুঘৰি মাৰিছে। মোৰ মন অন্তৰ আশংকাৰে ভৰা। তৃণভূমিৰ শুকান কঠিন অঞ্চলবোৰো এতিয়া জলাহত পৰিণত হৈছে। বিসফল তৃণভূমিলৈ ওলাই গৈছে তেওঁলোকৰ প্ৰতি ভগৱানে কৃপাদৃষ্টি পেলাওক। সেইদিনা মানুহটোৱে অকলশৰে চাই থকা থিয় শিলটো যিটো পাহাৰীয়া অঞ্চলত আছিল মই সেই ঠাইখিনি পালোঁ। তাৰপৰা বিষয় নিস্ফলভূমিলৈ মই চালোঁ। বৰষুণৰ পানীবোৰ বঙচুৱা শৈলভূমিৰ ওপৰেদি ইফালে-সিফালে বৈ গৈছে, বস্তাস্ত কক্ষ বৰ্ষৰ ডাৱৰসমস্ত দৃশ্যপটত গুলমি চমৎকাৰ পাহাৰবোৰৰ ওপৰেদি

একোডাল ঘোঁৰাবৰণীয়া মালা হৈ বিস্তৃত হৈছে। বাঁওফালে শূন্যৰ মাজেৰে চাই পঠিয়ালে কুঁৱলীৰ মাজত আধা লুকাই থকা, গছ-গছনিৰ মাজেদি মূৰ দাঙি উঠা বান্ধাৰভিল হলৰ কীণ মিনাৰ দুটা দেখা যায়। সেয়াই মাথোঁ মোৰ দৃষ্টিত পৰা জীৱিত মানুহৰ একমাত্র চিহ্ন। তদুপৰি আছে পাহাৰৰ দাঁতিৰ প্ৰাগৈতিহাসিক মানুহৰ শিলৰ জুপুৰিকেইটা। দুৰাভি আগতে মই যি ঠাইত সেই অকলশৰীয়া মানুহটো দেখিছিলোঁ তাত তাৰ একো চিহ্নই নাই।

মই উভতি আহোঁতে পথত ডা. মৰ্টিমাৰক লগ পালোঁ। ফাউলমায়াৰত থকা পাম ঘৰৰপৰা তৃণভূমিৰ ওপৰেদি অহা খলা-বমা পথটোৱেদি তেওঁ দুচকীয়া এটীয়া ঘোঁৰাৰ গাড়ী এখন চলাই আহিছিল। তেওঁ সদায়েই আমাৰ প্ৰতি মনোযোগী, প্ৰায় প্ৰতিদিনেই 'হ'ল'লৈ আহি তেওঁ আমাৰ খবৰ বাতৰি লৈ যায়। তেওঁ জোৰ কৰাত গৃহমুখী ঘোঁৰাগাড়ীখনত ময়ো উঠিলোঁ। বৰ বেজাৰ মনেৰে তেওঁৰ সৰু স্পেনিয়েল কুকুৰটো হেৰোৱাৰ খবৰ তেওঁ মোক দিলে। কুকুৰটো বোলে তৃণভূমিত সোমাই আক ওলাই নাহিল। মই তেওঁক দুই-এঘাৰ সান্দুনাৰাণী শুনাগোঁ। কিন্তু মোৰ প্ৰিমপেন পিটনিত হঠাতে নাইকিয়া হোৱা ঘোঁৰাটোৰ কথা মনত পৰিল। তেওঁ মৰমৰ কুকুৰটো আকৌ দেখা পাব বুলি মই নাভাবোঁ।

খলা-বমা পথটোৱেদি খুন্দা-খুন্দলি খাই গৈ থাকোঁতে মই ক'লোঁ, "বাক, মৰ্টিমাৰ, মই ভাবোঁ ওচৰে-পাজৰে থকা এনে কোনো মানুহ নোলাব, যি আপোনাৰ পৰিচিত নহয়, নহয়নে বাক?"

"বোধকৰোঁ আপুনি ঠিকেই কৈছে।"

"তেনেহ'লে আপুনি এগৰাকী মহিলাৰ খবৰ দিব পাৰিব নেকি, যাৰ নামৰ আদ্যাকৰ হ'ল এল.এল.?"

তেওঁ কেইমিনিটমান চিন্তা কৰিলে। তাৰ পাছত ক'লে, "উৰ্হ, মই জনাত কৃষক অথবা আন ভদ্ৰলোকৰ পৰিয়ালত আদ্যাকৰ এল. এল. থকা নামৰ কোনো লোক নাই, কিন্তু কেইটামান জিপচি আৰু শ্ৰমিক পৰিয়ালৰ কথা মই ক'ব নোৱাৰোঁ। বৰচোন বাক, মই আৰু অলপ চিন্তা কৰি চাওঁ। অ', লৰা লায়ল বুলি মহিলা এগৰাকী আছে, কিন্তু তেওঁতো কুৰে ট্ৰেহিত থাকে।"

মই সুধিলোঁ, "তেওঁনো কোন?"

"তেওঁ ফ্ৰেংকলেণ্ডৰ কন্যা।"

"কি ক'লে! আমাৰ পুৰণিকলীয়া ফ্ৰেংকলেণ্ড, চেৰা-বলিয়াৰ?"

"ঠিক কৈছে, তেওঁৰে ছোৱালী। তেওঁ লায়ল উপাধিৰ চিত্ৰ-শিল্পী এজনক বিয়া

অ', সৰা লালল বুলি মহিলা এগৰাকী আছে, কিন্তু তেওঁতো কুৰে ট্ৰেহিত থাকে।"

কৰাইছিল। ছবি আঁকিবলৈ শিল্পীজন তৃণভূমিলৈ আহিছিল। মানুহজন পাছে জঘন্য আছিল আৰু ছোৱালীজনীক এৰি থৈ গ'ল। মই শুনামতে দোষটো পূৰ্বাপূৰ্ব এক পক্ষৰেই নাছিল। দেউতাকে কন্যাগৰাকীৰ হৈ মাত মতা নাছিল, কিয়নো তেওঁৰ সম্মতি নোহোৱাকৈয়ে ছোৱালী বিয়াত বহিছিল। হয়তো আৰু কিবা দুই-এটা কাৰণো আছিল। সেয়েহে পুৰণা পাণী পিতৃ আৰু ডেকাজনৰ যুগ্ম আক্ৰমণত ছোৱালীজনীৰ মন বেয়াকৈ ভাগি গৈছিল।”

“তেওঁ চলে কেনেকৈ?”

“মোৰ ধাৰণা বৃদ্ধ ফ্ৰেংকলেগে নামমাত্ৰ কিবা এটা দিয়ে, কিন্তু খুব বেছিকৈ দিব নোৱাৰে। নিজেইতো বহু খৰচী কামত জড়িত। যিয়েই নহওক, তাইকতো আৰু নাজল-নাথল অৱস্থা কৰিব নোৱাৰি। তাইৰ দুখ লগা অৱস্থাৰ কথা বহুতৰে কাণত পৰে আৰু কেইবাজনেও তাইক এটা সং জীৱন-যাপন কৰাৰ কাৰণে সহায় কৰে। ষ্টেপল্টন আছিল তেনে এজন লোক, আন এজন আছিল ছাৰ চাৰ্লছ। ময়ো নামমাত্ৰ কিবা এটা দিওঁ। সাহায্যৰ হাত আগ বঢ়োৱাৰ উদ্দেশ্য আছিল তাই যাতে মুদ্রালিখনৰ ব্যৱসায় এটাত নিজকে প্রতিষ্ঠিত কৰিব পাৰে।”

তেওঁ এই বিষয়ে মোৰ আগ্ৰহৰ কাৰণ জানিব বিচাৰিছিল, মই পাছে বিশেষ একো নোকোৱাকৈয়ে তেওঁৰ কৌতূহল নিবাৰণ কৰিব পাৰিলোঁ। আমাৰ ভিতৰুৱা কথা প্ৰয়োজন নোহোৱাকৈ কৈ ফুৰিম কিয়। কালিলৈ পূৰ্বা বেলাতে মই কুখে ট্ৰেইলৈ যাম। দ্ব্যৰ্থক প্ৰসিদ্ধিৰ মিছেছ লৰা লায়লক দেখা কৰিব পাৰিলে অন্ততঃ ৰহস্যলানিৰ এটাৰ সমাধান উলিওৱাত সহায়ক হ'ব। মই নিশ্চয় সৰ্পৰ প্ৰজা আয়ত্ত কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছোঁ, নহ'লে মৰ্টিমাৰে প্ৰশ্ন সুধি মোক অসুবিধাত পেলাওঁতেই মই সাধাৰণভাৱে তেওঁক এটা বেলেগ প্ৰশ্ন কৰি ফ্ৰেংকলেগৰ লাওখোলা অধ্যয়ন-বিজ্ঞানৰ চৰ্চা কৰিয়েই আমাৰ এই যাত্ৰাৰ সময়ছোৱাৰ অন্ত পেলালোঁহেঁতেন। এৰা, বছৰৰ পাছত বছৰ স্বাৰলক হ'মছৰ লগত মই এনেয়ে কটোৱা নাই।

এই দুৰ্যোগপূৰ্ণ, বিবৰ্ণ দিনটোত লিপিৰুদ্ধ কৰিবলৈ মোৰ মাথোঁ আৰু এটা ঘটনা আছে। সেইটো হ'ল এইমাত্ৰ বেৰিম'ৰৰ লগত হোৱা মোৰ কথোপকথন। সমস্ত ই মোৰ কাৰণে হৈ পৰিব আৰু এপাট শক্তিশালী অন্ত্ৰ।

মৰ্টিমাৰে নিশাৰ আহাৰ খাবলৈ ইয়াতে থাকিল। আহাৰ খোৱাৰ পাছত তেওঁ আৰু বেৰনেটজনে বহি তাচ খেলাত লাগিল। মই লাইব্ৰেৰীলৈ আহিলোঁ আৰু তালৈকে বেৰিম'ৰে মোৰ ভাগৰ কফি আনিলে। এই সুবিধাতে মই তেওঁক কেইটামান প্ৰশ্ন কৰিলোঁ।

মই ক'লোঁ, “বাক তোমাৰ গুণধৰ আত্মীয়জন গ'লগৈনে, নে এতিয়াও তৃণভূমিত লুকাই আছে?”

“মহাশয়, মই ক'ব নোৱাৰোঁ। ভগৱানৰ কৃপাত তেওঁ আঁতৰি গ'লেই ভাল হয়, নহ'লে মিছাকৈয়ে ইয়ালৈ বিপদহে মাতিব। মই শেষবাবাৰ বাবে তেওঁৰ খাদ্য থৈ আহিছিলোঁ তিনি দিনৰ আগতে। তেতিয়াৰপৰা তেওঁৰ বিষয়ে আক একো শুনা নাই।”

“খাদ্য দিয়াৰ সময়ত তেওঁক লগ পাইছিলানে?”

“নাই পোৱা, অৱশ্যে মই পাছত সেই ফালেদি যাওঁতে আহাৰখিনি দেখা নাই।”

“তেনেহ'লে তেওঁ তাত নিশ্চয় আছে, নহয়নে?”

“আপুনি তেনেকৈয়ে ভাবিব পাৰে, অৱশ্যে যদিহে আনজন লোকে আহাৰখিনি খোৱা নাই।”

কফিৰ কাপ আধা দাঙিয়েই মই বৈ গ'লোঁ আৰু বেবিম'ৰলৈ থৰ লাগি চালোঁ।

মই ক'লোঁ, “তেনেহ'লে তুমি জানা যে তাত আৰু এজন মানুহ আছে?”

“হয় মহাশয়, তৃণভূমিত আৰু এজন মানুহ আছে।”

“তাক তুমি দেখিছানে?”

“নাই, মহাশয়।”

“তেনেহ'লে তাৰ কথা তুমি কেনেকৈ জানিলা?”

“গ্ৰাম এসপ্তাহমান আগতে ছেলডনে মোক কৈছিল। তেওঁ লুকাই আছে, কিন্তু মই জনামতে তেওঁ অপৰাধী নহয়। মই পাছে কথাটো ভাল পোৱা নাই, ডাঃ ৱাটছন, আপোনাক খোলাকৈ কৈছোঁ, মই কথাটো ভাল পোৱা নাই।” কথাবাৰ তেওঁ আবেগ আৰু আন্তৰিকতাৰে ক'লে।

“বাক মেবিম'ৰ, মোৰ কথা শুনাচোন। ঘটনাটোৰ বিষয়ে মোৰ নিজাকৈ আগ্ৰহ নাই, কিন্তু তোমাৰ গৰাকীৰ নিশ্চয় আছে। মই ইয়ালৈ তেওঁক সহায় কৰাৰ উদ্দেশ্যতহে আহিছোঁ। মোক এতিয়া স্পষ্টকৈ কোৱা, তুমি ভাল নোপোৱা কথাটো কি।”

বেবিম'ৰে মুহূৰ্তৰ কাৰণে খেবোপোঁৰো কৰিলে; তেওঁ কি ভাবি এনে কৰিছে ক'ব পৰা নাই। কিন্তু অৱশেষত তেওঁ তৃণভূমিৰ ফালে থকা বিৰিকিখন দেখুৱাই উঠিবলৈ ক'লে, “এই যে তাত ঘটনাৰ বাৰ ঘটি আছে, মই দৃঢ়ভাৱে কৈছোঁ যে

ক'ববাত কিবা অপৰাধ ঘটিছে, কিবা কদাকাৰ ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ ফালে আপ বাঢ়িছে। যদি ছাৰ হেনৰি আকৌ লগুনলৈ ঘূৰি যায়, মই খুব আনন্দিত হ'ম।”

“কিন্তু কিহে তোমাক ইমান ভয় খুৱাইছে?”

“ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যুৰ কথাটোকে চিন্তা কৰকচোন। তেওঁৰ মৃত্যুটো কিমান দুখজনক। তৃণভূমিত সংঘটিত হোৱা বুলি কোৱা ঘটনাবোৰৰ কথা চিন্তা কৰকচোন। এগাল ধন নিলেও বেছি ডুবাৰ পাছত কোনেও তৃণভূমিৰ ফালে যাবলৈ মান্তি নহ'ব। তাত লুকাই থকা এই মানুহটোৱে কিহৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰিছে। ইয়াৰ অৰ্থ কি? ইয়াৰ অৰ্থ এইটোৱেই যে বাংকাৰডিল নামৰ কোনো মানুহৰ মংগল আশা কৰিব নোৱাৰি। যিদিনাই ছাৰ হেনৰিৰ নতুন ভৃত্যই 'হল'ৰ কামত যোগ দিবলৈ সাজু হ'ব, সেইদিনাই মোৰ সকলো দায়িত্ব ত্যাগ কৰিবলৈ পালে মই নথৈ সুখী হ'ম।”

মই ক'লোঁ, “কিন্তু এই অচিনাকি মানুহজনৰ বিষয়ে তুমি মোক কিবা ক'ব পাৰিবাকৈ? ছেলডনে মানুহজনৰ বিষয়ে কি কৈছিল? মানুহজন ক'ত লুকাই আছে আৰু কি কৰিছে? ইয়াৰ কথা ছেলডনে গম পায়নে?”

“তেওঁ মানুহজনক এবাৰ নে দুবাৰ লগ পাইছিল, কিন্তু তেওঁ গভীৰ পানীৰ মাছ, বাহিৰলৈ ওলাই নাহে। ছেলডনে প্ৰথমতে মানুহজনক পুলিছৰ মানুহ বুলি ভাবিছিল, কিন্তু পাছত সেইটো ধাৰণা আঁতৰিল। ছেলডনৰ মতে মানুহজন মৰমিয়াল ভদ্ৰলোক, কিন্তু তেওঁনো কি কৰে ক'ব নোৱাৰি।”

“মানুহজন ক'ত থাকে বুলি ছেলডনে কৈছিল?”

“পাহাৰৰ দাঁতিৰ প্ৰাগৈতিহাসিক মানুহ থকা শিলৰ পঁজাকেইটাৰ মাজত।”

“খোৱাৰ কি ব্যৱস্থা?”

“ছেলডনে ল'ৰা এটাই মানুহজনৰ আহাৰ আনি দিয়ে বুলি কৈছিল। কিন্তু মই তাৰোঁ মানুহজনে নিজৰ দৰকাৰী বস্তু বিচাৰি কুশে ট্ৰেছিংলৈ যায়।”

“ঠিক আছে, বেৰিম'ৰ, আমি পাছত কেতিয়াবা এই বিষয়ে আৰু কথা পাতিম।”

ভৃত্যজন যোৱাৰ পাছত মই ক'লা খিৰিকিখনৰ কাষলৈ গৈ অস্পষ্ট আইনাৰ মাজেৰে বাহিৰলৈ চালোঁ। বাহিৰত মেঘবোৰ লৰি ফুৰিছে আৰু বতাহে গছ-গছনিবোৰ মহটিয়াই নিছে। আজিৰ নিশাটোত ঘৰৰ ভিতৰতে আমাৰ চুটি হেৰাইছে, তৃণভূমিত শিলৰ পঁজাঘৰত চাগে কি অৱস্থা। এজন মানুহৰ কেনেকুৱা ঘৃণাৰ আক্ৰোশে বাক আজিৰ দৰে এনে এটা বতৰত উদ্ভুদ্ধ তৃণভূমিৰ শিলৰ পঁজা ঘৰত ৰাণ দি থাকিবলৈ উচটাৰ পাৰে! তৃণভূমিত এইদৰে কষ্ট সহ্য কৰি থাকিবলৈ মানুহজনৰ কি এনে গভীৰ

আৰু নিষ্ঠাৰ্ণ উদ্দেশ্য আছে বাক! নিদাক্ষণভাৱে মোক আমনি কৰি থকা সমস্যাৰ কেন্দ্ৰ বিন্দুটো তৃণভূমিৰ সেই শিলৰ পঁজাঘৰতে আছে যেন লাগিছে। মই দৃঢ়তাৰে কৈছোঁ যে মানৱৰ সক্ষমতাৰে সম্ভৱ সকলো ধৰণৰ প্ৰয়াসেৰে এই ৰহস্যৰ আঁত আৰু এটা দিন পাৰ হৈ যোৱাৰ আগতেই উলিয়াব পাৰিম।

অধ্যায় ১১

শিলাময় পাহাৰত থকা মানুহজন

অক্টোবৰ মাহৰ ওঠৰ তাৰিখলৈকে দিয়া শেষ অধ্যায়ৰ বৰ্ণনাৰ উৎস আছিল মোৰ ব্যক্তিগত দিনলিপি। সেই সময়তে আচৰিত আচৰিত ঘটনাবোৰ সংঘটিত হৈছিল। এক ভয়াৱহ ফলৰ দিশে এই ঘটনাবোৰ আগ বাঢ়ি গৈছিল। পাছৰ কেইদিনমানৰ ঘটনা মচ নোযোৱাকৈ মোৰ স্মৃতিত খোদিত হৈ আছে আৰু সেই সময়ৰ কোনো টোকাৰ সহায় নোলোৱাকৈয়ে মই সেইবোৰৰ বিৱৰণ দিব পাৰিম। মোৰ এই বিৱৰণ সেই দিনটোৰপৰাই আৰম্ভ কৰোঁ, যিদিনা মই দুটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্যৰ সন্ধান পাইছিলোঁ। এটা হ'ল কুমে ট্ৰেছিৰ মিছেছ লৰা লায়লে ছাৰ চাৰ্লছ বান্ধাৰডিললৈ চিঠি লিখি তেওঁক লগ পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। যিটো সময় আৰু যিখন ঠাইত এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল সেইখন ঠাইতে আৰু সেই একে সময়তে ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যু ঘটিছিল। আনটো হ'ল খাপ লৈ থকা মানুহজনক পাহাৰৰ দাঁতিৰ শিলৰ জুপুবোৰৰ মাজত পোৱা যাব। এনেকুৱা দুটা তথ্য পোৱাৰ পাছতো মই যদি তমসাম্ভৱ অঞ্চলত আলোকপাত কৰিব নোৱাৰোঁ, তেনেহ'লে মোৰ জ্ঞান অথবা সাহসৰ নিশ্চয় অভাৱ ঘটিছে।

মিছেছ লায়লৰ বিষয়ে সংগ্ৰহ কৰা তথ্য সেইদিনা সন্ধিয়াই বেৰনেটজনক জনোৱা সম্ভৱ নাছিল, কিয়নো ডা॰ মৰ্টিমাৰৰ লগত তেওঁৰ ডাচ খেলা বহুত দেৰিলৈকে চলিছিল। পাছদিনা পুৱা গ্ৰান্ডবাশৰ সময়ত মই তেওঁক মোৰ আৱিষ্কাৰৰ

বিষয়ে জনালোঁ আৰু তেওঁ মোৰ লগত কুৰে ট্ৰেছিলৈ যাব নেকি সুধিলোঁ। প্ৰথমতে তেওঁ যাবলৈ আগ্ৰহ কৰিছিল, কিন্তু পাছত আমি দুয়ো আলোচনা কৰি ঠিক কৰিলোঁ যে মই অকলে গ'লেহে অধিক সুফল আশা কৰিব পাৰি। আমি যদি এই যাত্ৰাটো আনুষ্ঠানিক কৰোঁ, তেনেহ'লে হয়তো কম তথ্যহে আহৰণ কৰিব পাৰিম। বিবেকত সামান্য আঘাত লাগিলেও মই ছাৰ হেনৰিক এৰি থৈ নতুনৰ সন্ধানত ৰাওনা হ'লোঁ।

যেতিয়া কুৰে ট্ৰেছিত গৈ উপস্থিত হ'লোঁ, মই পাৰ্কিনছক গাড়ীখন ৰখাই বোঁৰাকেইটাক দানা পানী দিবলৈ কৈ মহিলাগৰাকীক বিচাৰি ওলালোঁ। তেওঁৰ বাস-গৃহ বিচাৰি পোৱাত অসুবিধা নহ'ল। ঘৰটো সুসজ্জিত আৰু ঠাইখনৰ স্বাচ্ছন্দ্যগতে আছে। এগৰাকী পৰিচাৰিকাই কোনো সৌজন্য নেদেখুওৱাকৈয়ে মহিলাগৰাকীক ওলোৱা মোক লৈ গ'ল। কোঠাটোলৈ সোমাই যোৱাৰ লগে লগে ৰেমিংটন মুদ্ৰালিখন যন্ত্ৰৰ সম্মুখত বহি থকা মহিলাগৰাকীয়ে জাঁপ মাৰি উঠি এটা মধুৰ মিচিকি হাঁহিৰে মোক আদৰণি জনালে। কিন্তু মোক ভালকৈ চোৱাৰ পাছত তেওঁৰ অচিনাকি বুলি গম পালে আৰু তেওঁৰ উৎসাহত চোঁচা পানী পৰিল। তেওঁ পুনৰ বহিল আৰু মোৰ এই আগমনৰ উদ্দেশ্য সুধিলে।

দেখা পায়েই মোৰ প্ৰথম ধৰণা হ'ল যে মিছেছ লায়ল এগৰাকী অভিশয় সৌন্দৰ্য্যশালী মহিলা। তেওঁৰ চুলি আৰু চকু পাতল মুগা বৰণৰ। ভৰপূৰ মুখখনত পাতল মুগা বৰণীয়া দাগ কিছু পৰিছে, তথাপি সৌন্দৰ্য্য স্নান পৰা নাই। মই আকৌ কওঁ, প্ৰথম দৃষ্টিতে তেওঁৰ ৰূপ-লাবণ্য শলাগিবলগীয়া। কিন্তু আকৌ চাওঁতে যেন কিবা দোষ চকুত পৰে। তেওঁৰ মুখৰ অভিব্যক্তিৰ সামান্য ৰূঢ়তাৰ আভাস। সম্ভৱতঃ তেওঁৰ দৃষ্টিত কঠোৰতা আছে। ওঁঠ দুটা অলপ সোলোক-ঢোলোক হোৱাৰ কাৰণে সৌন্দৰ্য্যৰ পূৰ্ণতাৰ অভাৱ। এইবোৰ আচলতে পাছত চিন্তা কৰি কোৱা কথা। কিন্তু এই মুহূৰ্তত মই মাথোঁ এই কথাত সচেতন যে মই এতিয়া এগৰাকী অভিশয় ৰূপৱতী ৰমণীৰ সম্মুখত থিয় দি আছোঁ আৰু তেওঁ মোৰ আগমনৰ হেতু বিচাৰিছে। এৰা, মই এতিয়াহে মোৰ উদ্দেশ্যৰ শুকত্ব ধৰিব পাৰিছোঁ।

মই ক'লোঁ, “আপোনাৰ পিতৃৰ লগত মোৰ পৰিচয় আছে।”

এইটো বৰ অপটু চিনাকি দিয়া হ'ল।

মহিলাগৰাকীৰ কথন ভংগীয়েও মোৰ এই অগাধগতা স্পষ্ট কৰিলে।

তেওঁ ক'লে, “দেউতাৰ লগত মোৰ কোনো স্বাভাৱিক সম্পৰ্ক নাই। তেওঁৰ প্ৰতি মই কোনো ধৰণে দায়বদ্ধ নহয় আৰু তেওঁৰ বন্ধুবৰ্গৰ লগতো মোৰ কোনো

সৌহাৰ্য্য নাই। ছাৰ চাৰ্লছ বান্ধাৰভিল আৰু আনকেইজনমান দৰদী লোকে সহায়ৰ হাত আগ নবঢ়ালে মই অনাহাৰে দিন কটাব লগাত পৰিলোঁহেঁতেন। দেউতাই মোৰ প্ৰতি লোৱা যত্নৰ নমুনা এয়াই।”

“প্ৰয়াত ছাৰ চাৰ্লছ বান্ধাৰভিল সম্বন্ধে কথা এটা জনাৰ কাৰণেই মই ইয়াত আপোনাক দেখা কৰিবলৈ আহিছোঁ।”

মহিলাগৰাকীৰ মুখখন অধিক বঙচুৱা হ’ল।

মুদ্ৰালিখন যন্ত্ৰটোত হাত বুলাই তেওঁ সুধিলে, “তেওঁৰ বিষয়েনো মই কি ক’ব পাৰোঁ?”

“আপুনিহে তেওঁক ভালকৈ জানিছিল, নহয় জানো?”

“মইতো ইতিমধ্যে কৈছোঁৱেই যে তেওঁৰ দয়াৰ ওপৰতে মই নিৰ্ভৰশীল আছিলোঁ। আজি মই স্বাৱলম্বী হোৱাৰ মূলতে হ’ল বিপদৰ সময়ত তেওঁ আগ বঢ়োৱা সহায়।”

“তেওঁৰ লগত চিঠিপত্ৰৰ বিনিময় হৈছিল নেকি?”

তেওঁ খঙেৰে মোলৈ চালে আৰু তীক্ষ্ণ স্বৰেৰে সুধিলে, “আপোনাৰ এই প্ৰশ্নবোৰৰ উদ্দেশ্য কি?”

“উদ্দেশ্য হ’ল এটা ৰাজহুৱা কেলেংকাৰি এৰাই চলা। আমাৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰ হৈ যোৱাৰ আগতে মই ইয়াতে আপোনাক সুধি বিষয়টো স্পষ্ট কৰি ল’ব খুজিছোঁ।”

তেওঁৰ মুখখন শোঁতা পখিল আৰু কিছু সময় নিৰৱে থাকিল। অবশেষত মূৰ দাঙি স্পৰ্ধাৰে আগ পাছ নুগুণি ক’লে, “ঠিক আছে। সোধক, আপোনাৰ কি প্ৰশ্ন।”

“ছাৰ চাৰ্লছলৈ আপুনি চিঠি-পত্ৰ দিছিল নেকি?”

“এবাৰ নে দুবাৰ মই তেওঁৰ বদান্যতা আৰু মধুৰ ব্যৱহাৰৰ স্বীকৃতি জনাই লিখিছিলোঁ।”

“চিঠিবোৰৰ তাৰিখ হাতত আছে নেকি?”

“নাই।”

“তেওঁক আপুনি লগ ধৰিছিল নেকি?”

“এবা, এবাৰ নে দুবাৰ কুমে ট্ৰেছিলে আহোঁতে মই তেওঁক লগ পাইছিলোঁ। তেওঁ নিৰ্ভৰশীল হৈ থাকিবলৈ ভাল পাইছিল আৰু আনক সহায়ো কৰিছিল নিৰৱে।”

“কিন্তু যদিহে আপুনি তেওঁক কেতিয়াবাহে দেখা পাইছিল বা লগ পাইছিল তেওঁনো আপোনাৰ কথাবোৰৰ কথা কেনেকৈ জানিছিল? আপুনিয়োঁহেঁতো কৈছে যে তেওঁ আপোনাক সহায় কৰিছিল।”

তেওঁ ততাতৈয়াকৈ মোক পৰিস্থিতিটো বুজালে।

“কেইবাজনো ভদ্ৰলোকেই মোৰ দুখৰ কাহিনীৰ বিষয়ে অৱগত আছিল। তেওঁলোকে লগ লাগি মোক সহায় কৰিব বিচাৰিছিল। তেওঁলোকৰে এজন হ’ল ছাৰ চাৰ্লছ বান্ধাৰভিলৰ প্ৰতিৱেশী আৰু অস্ত্ৰৰংগ বন্ধু মিষ্টাৰ ষ্টেপলটন। তেওঁৰো বৰ দয়ালু লোক। তেওঁৰপৰাই ছাৰ চাৰ্লছে মোৰ দুৰ্দশাৰ বিষয়ে গম পায়।”

মই ইতিমধ্যে গম পাইছোঁ যে ষ্টেপলটনক ছাৰ চাৰ্লছে এজন ভিকা বণ্টনৰ সহায়কাৰীৰূপে লৈছিল। সেয়েহে ভদ্ৰমহিলাৰ কথাত সত্যতা আছে।

মই আকৌ ক’লোঁ, “আপুনি বাক কেতিয়াবা ছাৰ চাৰ্লছলৈ তেওঁক লগ ধৰাৰ ইচ্ছা জনাই লিখিছিল নেকি?”

মিছেছ, লায়ল পুনৰ খঙত জ্বলি উঠিল।

“সঁচাই মহাশয়, এইটো বৰ অস্বাভাৱিক প্ৰশ্ন।”

“মহাশয়া, মই দুঃখিত, কিন্তু প্ৰশ্নটো বাৰে বাৰে হ’লেও সুধিব লাগিব।”

“তেনেহ’লে ইয়াৰ উত্তৰ হ’ল, নিশ্চয় লিখা নাই।”

“ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যুৰ সেই দিনটোতো লিখা নাই?”

ৰঙা ৰং আঁতৰি গ’ল আৰু শেঁতা পৰা মৃত্যুৰং এখন মুখ এতিয়া মোৰ সম্মুখত। নিৰস ওঁঠ দুটাৰ মাজেৰে ‘নাই’ শব্দটো উচ্চাৰিত নহ’লেও তেওঁ তাকে ক’বলৈ ইচ্ছা কৰিছে বুলি মই গম পালোঁ।

মই ক’লোঁ, “আপুনি প্ৰকৃততে কথাটো পাহৰিছে। মই আনকি আপোনাৰ চিঠিৰ এটা খণ্ডৰ উদ্ধৃতিও দিব পাৰোঁ। সেইটো এনেকুৱা, ‘কাতৰ অনুৰোধ, আপুনি এগৰাকী ভদ্ৰলোক যেতিয়া এই চিঠিখন পুৰি পেলাব আৰু দহ বজাত গেটলৈ আহিব।’”

মোৰ ধাৰণা হ’ল যে তেওঁ অচেতন হৈ গ’ল। পাছে দেহৰ সমস্ত শক্তিয়ে তেওঁ চেতনা নেহেৰুৱাকৈ থাকিল।

ফোঁপাই-জোঁপাই তেওঁ ক’লে, “ভদ্ৰলোক বুলি একো নাইকিয়া হ’ল নেকি?”

“সেইদৰে ভাবি আপুনি ছাৰ চাৰ্লছৰ প্ৰতি অন্যাৱ কৰিছে। তেওঁ চিঠিখন পুৰি পেলাইছিল। কিন্তু কেতিয়াবা জ্বলাই পেলোৱাৰ পাছতো চিঠি এখন পঢ়িব পৰা হৈ থাকে। তেনেহ’লে এতিয়া আপুনি স্বীকাৰ কৰে যে সেই চিঠিখন আপুনি লিখিছিল?”

যেন সমস্ত দেহ-মন ঢালি তেওঁ উঠেৰে ক’লে, “এবা, মই লিখিছিলোঁ। কিন্তু মই স্বীকাৰ কৰিম? মোৰ ইয়াত লাজ পাব লগা একো নাই। মই তেওঁৰপৰা সন্ত্ৰস্ত বিচাৰিব খুজিছিলোঁ। মই ভাবিছিলোঁ যে যদিহে তেওঁক দেখা কৰিব পাৰোঁ তেতিয়া

মোৰ কথাখিনি ভালকৈ বুজাই ক'ব পাৰিম আৰু তেওঁৰপৰা প্ৰয়োজনীয় সাহায্য পাম। সেয়েহে তেওঁক লগ পাবলৈ অনুৰোধ জনাইছিলোঁ।”

“কিন্তু কিয় এনেকুৱা এটা সময়ত?”

“কিয়নো মই সেই সময়ত মাথোঁ গম পাইছিলোঁ যে তেওঁ প্ৰাছদিনা লণ্ডনলৈ যাবলৈ ওলাইছে আৰু কেইবামাহলৈকো ঘূৰি নাহিব। তালৈ মই আগতে যাব নোৱৰাৰ কাৰণো আছে।”

“কিন্তু, লগ.পোৱা কথাটো ঘৰলৈ গৈ কৰাৰ সলনি বাগিচাত কেলেই হ'ব লাগে?”

“আপুনি ভাবে নেকি যে এগৰাকী নাৰীয়ে এজন অবিবাহিত পুৰুষৰ ঘৰলৈ অকলশৰে সেই ৰাতিখন যাব পাৰে?”

“ঠিক আছে, আপুনি তালৈ যোৱাৰ পাছত কি হ'ল?”

“মই নগ'লোঁৱেই।”

“মিছেছ লায়ল।”

“পৱিত্ৰ বুলি জ্ঞান কৰা সকলো বস্তুৰ নামত শপত ৰাই মই কৈছোঁ, মই তালৈ নগ'লোঁ। মই কেতিয়াও নগ'লোঁ। মোৰ তালৈ যোৱাত কিবা এটা বাধা পৰিল।”

“কি বাধা?”

“সেইটো ব্যক্তিগত কথা। ক'ব নোৱাৰোঁ।”

“আপুনি মানি লৈছে যে ঠিক সেই ঠাই আৰু সময়তে আপুনি ছাৰ চাৰ্লছক দেখা কৰাটো থিৰাং হৈছিল, যি ঠাই আৰু সময়ত তেওঁৰ মৃত্যু ঘটিছিল। আপুনি কোৱা মতে সেই দেখা-সাক্ষাতৰ কাৰণে আপুনি যাব নোৱাৰিলে।”

“সেইটো সঁচা কথা।”

পেথেনিয়াই পেথেনিয়াই সুধিও মই তেওঁৰপৰা আৰু একো কথা উলিয়াব নোৱাৰিলোঁ।

এই সুদীৰ্ঘ অৰ্ধচ অসম্পূৰ্ণ দেখা-সাক্ষাৎ সামৰি মই আহিবলৈ ওলাই তেওঁক ক'লোঁ, “মিছেছ লায়ল, আপুনি জনা সকলো কথা খোলাকৈ নকৈ আপুনি এক বিৰাট দায়িত্ব মূৰ পাতি ল'লে। ই আপোনাক মিছাই বিপদত পেলাব। যদি মই পুলিছ মাঠো, আপুনি ভেতিয়া বুজিব যে আপোনাৰ পৰিস্থিতি কেনে গুৰুত্বৰে সম্পৃক্ত। যদিহে আপুনি নিৰ্ণেৰ, ভেনেহ'লে পোনতে আপুনি কিয় ছাৰ চাৰ্লছলৈ সেইদিনা চিঠি লিখাৰ কথাটো অস্বীকাৰ কৰিছিল?”

“কাৰণটো হ’ল মই ভাবিছিলোঁ এটা ভুল ধাৰণা লৈ মোক মিছাকৈয়ে এটা কেলেংকাৰিত সাঙুৰিব।”

“আপুনিনো কিয় ছাৰ চাৰ্লছে আপোনাৰ চিঠিখন নষ্ট কৰাত ইমান জোৰ দিছিল?”

“চিঠিখন পঢ়িছেই যেতিয়া আপুনি গম পাইছেই।”

“মই আপোনাক কোৱা নাই যে মই গোটেই চিঠিখনেই পঢ়িছিলোঁ।”

“আপুনি চিঠিখনৰ কিছু অংশৰ উদ্ধৃতি দিছে।”

“মই, পুনশ্চ অংশটোহে উদ্ধৃত কৰিছিলোঁ। মই কৈছোঁৱেই যে চিঠিখন পুৰি পেলাইছিল আৰু পঢ়িব পৰা অৱস্থাত নাছিল। মই আকৌ সুধিছোঁ যে তেওঁ মৃত্যুৰ দিনটোতে পোৱা চিঠিখন ছাৰ চাৰ্লছে পুৰি পেলোৱাত ইমান কিয় জোৰ দিছিল?”

“কথাটো অতিশয় ব্যক্তিগত।”

“ৰাজহুৱা অনুসন্ধান এটা এবাই চলিবলৈকে আপুনি এইটো খোলাকৈ কোৱাটো প্ৰয়োজন।”

“ঠিক আছে, তেনেহ’লে আপোনাক কয়। আপুনি যদিহে মোৰ অসুখী দাম্পত্য জীৱনৰ বিষয়ে কিবা শুনিছে, তেনেহ’লে আপুনি জানিব যে মই এক অপৰিণামদৰ্শী বিবাহপাশত আবদ্ধ হৈছিলোঁ, যি কাৰণে মই এতিয়া অনুতাপ কৰোঁ।”

“এইবোৰ কথা মই শুনিছোঁ।”

“মোৰ স্বামীয়ে, যিজনক মই এতিয়া বৰকৈ ঘৃণা কৰোঁ, মোৰ জীৱনত অবিৰত নিৰ্যাতন চলাই আহিছে। আইন তেওঁৰ ফালীয়া। প্ৰতিদিনে তেওঁ বল প্ৰয়োগ কৰি মোৰ লগত সহবাস কৰিবলৈ বিচৰাৰ সজ্জাবনা। ছাৰ চাৰ্লছলৈ চিঠিখন লিখাৰ সময়তে মই গম পাইছিলোঁ যে যদিহে অলপ খবচ কৰিবলৈ মই সক্ষম হওঁ, মই এই বিবাহৰ বান্ধোনৰপৰা মুকলি হ’ব পাৰিম। মোৰ কাৰণে এনে এক সজ্জাবনাৰ মূল্য অসীম, মনৰ শান্তি, আনন্দ, আত্মসন্মান সকলোৰে বাবেই। মই ছাৰ চাৰ্লছৰ বদান্যতাৰ বিষয়ে জানো। সেয়েহে মই ভাবিছিলোঁ যে যদিহে তেওঁ মোৰ মুখৰপৰাই মোৰ অৱস্থাৰ কথা গম পায়, তেনেহ’লে তেওঁ নিশ্চয় সহায় কৰিব।”

“তেনেহ’লে আপুনি কিয় নগ’ল?”

“কাৰণ, ইতিমধ্যে বেলেগ এটা উৎসৰপৰা মই সাহায্য পালোঁ।”

“আপুনি ছাৰ চাৰ্লছলৈ পৰিস্থিতিটোৰ বিষয়ে বুজাই আৰু এখন চিঠি কিয় নলিখিলে?”

“মইতো সেইটোকে কৰিব লাগিছিল, পাছে পাছদিনাৰ পুৱাৰ কাকতত তেওঁৰ মৃত্যু সংবাদটো পালোঁ।”

মহিলাগৰাকীৰ সমস্ত বৰ্ণনাই আছিল সংগতিপূৰ্ণ। মোৰ ইমানবোৰ প্ৰশ্নয়ো তেওঁক অকণো বিচলিত কৰিব পৰা নাছিল। ছাৰ চাৰ্লছৰ দুৰ্ঘটনাটোৰ সময়তে তেওঁ সঁচাকৈয়ে বিবাহ বিচ্ছেদৰ মোক্ষৰ্ম্মা তৰিছিল নে নাই সেইটো অৱশ্যে অনুসন্ধান কৰি চাব লাগিব।

পাছে তেওঁ বান্ধাবভিল হললৈ গৈয়ো নাই যোৱা বুলি ক’বলৈ সাহস কৰিব নোৱাৰে যেন লাগে। তেওঁ তালৈ যাবলৈ হ’লে নিশ্চয় ঘোঁৰাগাড়ী এখন ল’ব লাগিব আৰু কুমে ট্ৰেছিঁলে নিশাৰ মাজ ভাগতহে ঘূৰি আহিব পাৰিব। এনে ধৰণৰ এক ভ্ৰমণ গোপন কৰি ৰাখিব নোৱাৰে। সেয়েহে তেওঁ সঁচা কোৱাটোৱেই, সম্পূৰ্ণভাৱে নহ’লেও আংশিকভাৱে সম্ভৱ। বাৰ্থ আৰু হতাশ হৈ মই উভতি আহিলোঁ। আকৌ এবাৰ মই প্ৰতিটো পথতে অলংঘ্য হেঙাৰৰ সম্মুখীন হ’লোঁ। উদ্দেশ্য সাধন কৰিবলৈ গৈ মই উবাদিহ হেৰুৱালোঁ। মহিলাগৰাকীৰ মুখখন যিমানেই মোৰ স্মৃতিত সজীৱ হয়, সিমানেই মোৰ ভাব হয় যে তেওঁ মোক কিবা নোকোৱাকৈ আছে। তেওঁনো ইমান শেঁতা পৰিছিল কিয়? প্ৰতিটো উস্তৰেই এক প্ৰকাৰ জোৰ কৰিহে তেওঁৰপৰা উলিয়াই অনা হৈছে, তেওঁনো খোলাকৈ এইবোৰ ক’বলৈ ধেৰোগেঁৰো কৰিছিল কিয়? ছাৰ চাৰ্লছৰ দুৰ্ঘটনাটোৰ সময়ত তেওঁ কথা-বাৰ্তাত ইমান সতৰ্ক হৈ আছিল কিয়? এই সকলোবোৰৰ ব্যাখ্যা, তেওঁ যিয়েই নকওক, সম্পূৰ্ণ নিৰ্দোষ হ’ব নোৱাৰে। এই দিশত এতিয়া অৱশ্যে মই আগ বাঢ়িব নোৱাৰোঁ। কিন্তু, মই এতিয়া তৃণভূমিৰ ওপৰত থকা শিলৰ জুপুৰিতে ঘটনাৰ আঁত বিচৰাৰ প্ৰয়াস কৰিব লাগিব।

কিন্তু সেইটোতো এটা অতি অনিশ্চিত দিশ। যেতিয়া মই উভতি যাওঁ, এই কথাটো মই উপলব্ধি কৰিলোঁ। প্ৰাগৈতিহাসিক মানুহবোৰৰ এই স্মৃতিচিহ্নবোৰ এটাৰ পাছত এটাকৈ মোৰ দৃষ্টিগোচৰ হ’ল। বেৰিম’ৰে মাথোঁ ইংগিত দিছিল যে এই আচ্ছৰা মানুহজন এবাপৰলীয়া শিলৰ পঁজা এটাতে থাকে। কিন্তু বিশাল তৃণভূমি অঞ্চলত শ শ এনে পঁজাঘৰ আছে। পাছে এই ক্ষেত্ৰত মোৰ নিজা অভিজ্ঞতাইয়ো পথৰ সন্ধান দিব পাৰে, কিয়নো মই স্বয়ং মানুহজনকে ক’লা শিলৰ পাহাৰখনৰ ওপৰত থিয় দি থকা দেখিছিলোঁ। সেই ঠাইখনেইতো মোৰ সন্ধানৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হ’ব পাৰে। তাৰ ওচৰে-পাঁজৰেই মই প্ৰতিটো শিলৰ পঁজা ঘৰত বিচাৰি চাম। যেতিয়াই মই প্ৰকৃত পঁজাটোত পোহৰ পেলাবলৈ সমৰ্থ হওঁ আৰু মানুহজন যদি তাৰ ভিতৰতে থাকে, তেতিয়া প্ৰয়োজন হ’লে মই বিভলভাৱ দেখুৱাই হ’লেও মানুহজনক সুখিম সি কোন আৰু কিয়

আমাব এই অনুসন্ধানত বাৰে বাৰে ভাগ্যই লগ এৰা দিছে; কিন্তু শেষত যেন
ই সহায়ৰ হাত আগ বঢ়ালে। সেই ক্ষণত এই সৌভাগ্যৰ দুস্তগবাকী
আহি উপস্থিত হ'ল। মই গৈ থকা ঘাই শৰীফ কাষতে, তেওঁৰ বাগিচাৰ গেটৰ
বাহিৰত ধোঁৱা বৰখীয়া ডাটিয়ে বঙামুৰা মিষ্টাৰ ফ্ৰেংকলেণ্ড থিয় দি আছিল।

নিজৰ কন্যাৰ প্ৰতি কৰা ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে শুনাৰ পাছত তেওঁক বহুত্বসুলভ
দৃষ্টিৰে চাবলৈ ভাল নালাগিল, কিন্তু ঘোঁৰাগাড়ীখন আৰু পাৰ্কিনছক সোনকালে পঠাই
দিয়াৰ কাৰণে মই ব্যগ্ৰ। সেয়েহে সুবিধাটো ওলোৱাত ভালেই পালোঁ। মই
গাড়ীখনৰপৰা নামিলোঁ। লগতে ছাৰ হেনৰিলৈ খবৰ পঠালোঁ যে মই নিশাৰ আহাৰৰ
আগে আগে পামগৈ। তাৰ পাছত ফ্ৰেংকলেণ্ডৰ লগত তেওঁৰ ভোজন কৰাৰ ফালে
আগ বঢ়িলোঁ।

মুখত মিচিকি হাঁহিৰে ফ্ৰেংকলেণ্ডে মোক উঠেহৰে ক'লে, “মহান্নৰ, মোৰ কাৰণে এইটো এটা মহান দিবস, মোৰ জীৱনৰ এটা স্বৰ্ণবীৰ দিন। মই আজি দুটা কাৰ্য্য সফলভাৱে সমাধা কৰিলোঁ। মই তেওঁলোকক শিকাব খুজিছিলোঁ যে সেপ্ত আইন আইনেই আৰু এনে এজন মানুহ ইয়াত আছে, যি আইনৰ সহায় ল'বলৈ উত্তীৰ্ণ নহয়। মই প্ৰাচীন মিডলটনৰ পাৰ্কৰ মাজেদি পোনে পোনে অহা-যোৱা কৰাৰ অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰিলোঁ, পথটো তেওঁৰ নিজৰ গৃহৰ মূল দুৱাৰখনৰপৰা এশ গজৰ ভিতৰতে। আপুনি ক'থাটো কেনে পালে? এৰা, এই ক্ষমতাস্বামী লোকসকলে যে জনসাধাৰণৰ অধিকাৰক মোহাৰি-সামৰি তেওঁলোকক পেপুৱা লগাব নোৱাৰে তাৰে শিকলি আজি দিম। ফাৰ্নবাৰ্ডি পৰিয়ালে বনভোজ খোৱা অকণ্ঠখন মই বন্ধ কৰাই দিলোঁ। এই নকলী লোকসকলে বোধকৰোঁ তাৰে যে সম্পত্তিৰ অধিকাৰ বুলি একে কথা নহৈ আৰু তেওঁলোকে হ'তে ইচ্ছা কৰে কপজ আৰু বটল লৈ দল বান্ধি বহি যাব পাৰে। তা-

বাটছন, দুয়োটা মোকৰ্মমাৰে মীমাংসা হ'ল আৰু দুয়োটাৰে ৰায় মোৰ সপক্ষে। নিজৰ বন খণ্ডত চিকাৰ কৰোঁতেও ছাৰ জন ম'ৰলেণ্ডৰ অনধিকাৰ প্ৰৱেশৰ দোষী সাব্যস্ত কৰাৰ পাছত আজিৰ এই বিজয় হৈছে আটাইতকৈ উল্লেখনীয়।”

“আপুনি সেইটো কেনেকৈ কৰিলে?”

“কিতাপত পঢ়ি চাব, মহাশয়। আপুনি উপকৃত হ'ব। কেছটো হ'ল— ফ্ৰেংকলেণ্ড বনাম ম'ৰলেণ্ড, কুইনৰ বেঞ্চৰ কৰ্ট। মোৰ দূশ পাউণ্ড খৰচ হৈছিল, কিন্তু ৰায় মোৰ সপক্ষেই পালোঁ।”

“ইয়াৰপৰা আপোনাৰ কিবা লাভ হ'ল?”

“একো লাভ হোৱা নাই। বিষয়টোৰ্ত্ত নিজা কোনো স্বার্থ নোহোৱাকৈয়ে আগ বাঢ়ি গৈ মই গৌৰৱবোধ কৰিছোঁ। ৰাজস্বা দায়িত্ববোধৰ তাগিদাত মই এই কামবোৰ কৰোঁ। উদাহৰণস্বৰূপে, মই ক'ব পাৰোঁ যে ফাৰ্নবাৰ্ডি পৰিয়ালে আজি নিশালৈ নিশ্চয় মোৰ প্ৰতিমূৰ্তি দাহ কৰিব। আগৰবাৰ তেনে কৰোঁতে মই পুলিছক কৈছিলোঁ যে তেওঁলোকে এই সন্মান হানিকৰ, প্ৰদৰ্শনমূলক কামবোৰ বন্ধ কৰি দিব লাগে। মহাশয়, কাউণ্টিৰ জাৰ্জী বাহিনীটোৱে অভিযয় গৰ্হিত কাম-কাজ চলাইছে, তেওঁলোকৰ মোক প্ৰাপ্য সুৰক্ষাৰ অধিকাৰপৰা বঞ্চিত কৰিছে। ফ্ৰেংকলেণ্ড বনাম বেজিনা কেছটোৱে এই বিষয়টো ৰাইজৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিব। মই ইতিমধ্যে কৈছোঁ যে মোৰ প্ৰতি কৰা ব্যৱহাৰৰ কাৰণে তেওঁলোকে পস্তাব আৰু এতিয়া সেইটোৱেই হৈছে।”

মই সুধিলোঁ, “কেনেকৈ?”

বৃদ্ধলোকজনে এক চতুৰ অভিব্যক্তিৰে ক'লে, “কাৰণ যিটো জানিবলৈ মানুহৰ আগ্ৰহৰ অন্ত নাই মই সেইটোকে ক'ব পাৰিলোঁ, কিন্তু এই দগাবাজবোৰক কোনো প্ৰকাৰে সহায় কৰিবলৈ মই প্ৰস্তুত নহয়।”

ইমান পৰে মই ইকালে-সিকালে চাই কিবা কৰি এই কথাৰ মহলাৰপৰা বিদায় লোৱাৰ ছল চাই আছিলোঁ, কিন্তু মই লাহে লাহে তেওঁৰ কথা শুনাত অত্যন্ত আগ্ৰহী হ'লোঁ। এতিয়ালৈকে মোৰ যথেষ্টসংখ্যক পুৰণা পাপীৰ লগত কথা-বতৰা হোৱাৰ অভিজ্ঞতা হৈছে আৰু তেওঁলোকৰ এক বিশেষ আচৰণৰ বিষয়ে মই সম্পূৰ্ণ অৱগত। আচৰণটো হ'ল কোনোবাই কোনো বিষয়ত বেছিকৈ আগ্ৰহ দেখুৱালে তেওঁ বিশ্বাসত নোলোৱা হৈ পৰে।

সেয়েহে মই নিৰ্বিকাৰভাৱে সুধিলোঁ, “নিশ্চয় কোনোবা চোৰাং চিকাৰৰ কেছ?”

“হা হা, মোৰ বন্ধু, চোৰাং চিকাৰতকৈ বহুত বেছি জৰুৰী কথা। ভূপভূমিত থকা অপৰাধীটোৰ কথা হ'লে কেনেকুৱা লাগিব?”

মই চমক খাই উঠিলোঁ। তেওঁক ক'লোঁ, “আপুনি এইটো ক'ব খোজা নাই নিশ্চয়।
যে অপৰাধীজন ক'ত থাকে আপুনি জানে?”

“মই সি ক'ত আছে সঠিক ক'ব নোৱাৰিব পাৰোঁ, কিন্তু মই নিশ্চিত যে পুলিছে
তাক ধৰাত মই সহায় কৰিব পাৰিম। আপুনি বাক এইটো কথা কেতিয়াও নাভাৱেনে
যে সেই মানুহটোক ধৰাৰ সহজ উপায় হৈছে সি ক'ত আহাৰ খায় বিচাৰি
উলিওৱাটো?”

তেওঁ প্ৰায় চিন্তা নকৰাকৈয়ে সত্যৰ ওচৰ চাপিছে। মই ক'লোঁ, “আপোনাৰ
কথাত সুন্দেহ নাই, কিন্তু আপুনি কেনেকৈ জানিব যে সি ভূগভূমিৰ মাজতে কোনো
এখন ঠাইত আছে?”

“মই এই কাৰণে গম পাম,” ক'লে মই যচকে তাৰ খাদ্য বাহকজনক
দেখিছোঁ।”

বেবিম'ৰৰ ~~কিছু~~ জাবি মোৰ বুকুখন ধপধপালে। এই আক্ৰোহী, নলগা জেঙাত
লাগি ফুৰা ব্যক্তিগৰাকীৰ আয়ত্তত সোমাই পৰিব লগাটো অতিকৈ চিন্তাৰ কথা। কিন্তু
তেওঁৰ পাছৰ মন্তব্যই মোৰ চিন্তা লাঘৱ কৰিলে।

“আপুনি জানি আচৰিত হ'ব যে তাৰ আহাৰ কিশোৰ এটাই লৈ যায়। মোৰ
ঘৰৰ চালত থকা দূৰবীন যন্ত্ৰেৰে মই সদায় তাক দেখা পাওঁ। সি সদায় একেটা পথেদি
একে সময়তে যায়, কয়দীটোৰ বাহিৰে সি কালৈ আহাৰ লৈ যায়?”

সঁচাকৈয়ে মোৰ ভাগ্য উদয় হ'ল। তথাপি তেওঁক বিষয়টোৰ প্ৰতি মোৰ আগ্ৰহৰ
উমান নিদিলা। এটা কিশোৰ! বেবিম'ৰেও কৈছিল যে অজান মানুহটোৰ আহাৰ ল'ৰা
এটাই দিয়ে বুলি। এৰা, সেই ল'ৰাটোৱে অজান মানুহটোলৈ আহাৰ লৈ যোৱাকে
ফ্ৰেংকলেণ্ডে দেখিছে। তেওঁ কয়দীটোৰ পথ বা অৱস্থিতি পাহে জনা নাই। যদিহে মই
তেওঁৰ তথ্যখিনি পাওঁ, এক সুদীৰ্ঘ, আয়নিদায়ক অভিযানৰপৰা মই বন্ধা পৰোঁ। কিন্তু
এতিয়া মোৰ উচিত হ'ব কথাবোৰ মই বিশ্বাস কৰিব পৰা নাই বুলি কোৱাটো।

“বোধকৰোঁ সেয়া কোনোবা ভেড়াবকীয়াৰ ল'ৰাই দেউতাকলৈ বুলি নৈশ আহাৰ
লৈ যায়।”

মোৰ সামান্য আপত্তিতে মইমতীয়া বৃদ্ধজনৰ খং উঠিল। তেওঁ মোৰ ফালে
এক বিদ্বেষী দৃষ্টি পেলালে আৰু তেওঁৰ ঘোঁৰাবকীয়া মোছকোৱা খং উঠা মেকুৰীৰ
নোমৰ দৰে খিয় হ'ল।

বিস্তৃত ভূগভূমি এলেকাকালৈ আহুতি দিবলৈ তেওঁ ক'লে, “মহাশয়, সঁচাই আপুনি

যে কৈছে। দূৰণিত সেয়া আপুনি ক'লা শিলাময় পাহাৰখন দেখিছেনে? ঠিক তাৰ দৰে সিফাললৈ কাঁইটীয়া জোপোহাৰে আৱৰা চাপৰ পাহাৰখন দেখিছেনে? সমস্ত ভূমি এলেকাত এই ঠাইখনেই আটাইতকৈ বেছি শিলাময় অংশ। আৰু আপুনি কৈছে সেইখন ঠাইতে ভেড়াৰখীয়া থাকে। এইটো সম্ভৱনে? ই এক আপোনাৰ অতি অদ্ভুত ধাৰণা।”

নশ্ৰভাৱে মই ক'লোঁ যে তথ্যসমূহৰ সম্যক জ্ঞান নথকাৰ কাৰণেহে মই তেনেকৈ ক'লোঁ। মই সেও মনা দেখি তেওঁ সন্তুষ্ট হ'ল আৰু তেওঁৰ আত্মবিশ্বাস বাঢ়ি গ'ল।

“মহাশয়, এইটো ঠিক জানিব, মোৰ প্ৰতিটো মতামত দিয়াৰ কাৰণসমূহ সুপ্ৰতিষ্ঠিত। টোপোলা লৈ যোৱা ল'ৰাজনক মই বাৰে বাৰে দেখিছোঁ। প্ৰতিদিনেই, কেতিয়াবা আনকি প্ৰতিদিনে দুবাৰকৈ, মই তাক দেখা পাওঁ। অ' অকণমান ৰ'মচোন, ডাং ৰাটছন। মোৰ দৃষ্টি বিত্ৰম হৈছে নেকি, নহয়, এই মুহূৰ্ত্ততে সেয়া পাহাৰখনৰ কাষত কিবা এটা লৰচৰ কৰিছে নেকি?”

কেইবামহিলো দূৰত যদিও বিষয় সেউজ আৰু ধোঁৱাবৰণীয়া প্ৰেক্ষাপটত এটা অকণমানি কলা বিন্দু স্পষ্টভাৱে দেখা পালোঁ।

ছবিৰে ওপৰলৈ দ্ৰুতগতিত আগ বাঢ়ি ফ্ৰেংকলেণ্ডে চিঞৰি গ'ল, “আহক, মহাশয়, আহক! স্বচকুৰে চাই আপুনি নিজেই কথাটো নিৰ্ণয় কৰক।”

ঘৰৰ শীৰ্ষ ভাগৰ এডোখৰ সমান ঠাইত তিনিটা খুঁটিৰ ওপৰত লগাই ধোৱা দুবৰীনটো এটা দুৰ্দান্ত যন্ত্ৰ। ফ্ৰেংকলেণ্ডে নিজৰ চকু ইয়াত লগাই এটা সন্তপ্তিৰ চিঞৰ মাৰিলে।

“ডাং ৰাটছন, বেগাই আহক, ততাতৈয়া কৰক, সি পাহাৰত সোমাই পৰাৰ আগতে চাওকহি।”

সঁচাকৈয়ে কান্ধত সৰু টোপোলা এটা লৈ সৰু খঁটাসূৰ ল'ৰা এটা পাহাৰৰ ওপৰলৈ কষ্টেৰে উঠিছে। সি যেতিয়া পাহাৰখনৰ চূড়া পালেগৈ, তাৰ কৰু, জখলা অৱয়ৱটো মুহূৰ্ত্তৰ কাৰণে শীত্ৰৰ নীলা আকাশৰ তলত দেখা পালোঁ। মনে মনে কোনোবাই অনুসৰণ কৰা বুলি ভাবিয়েই নেকি সি সন্তপ্তে ইফালে-সিফালে ঘূৰি-পকি চালে আৰু তৎক্ষণাৎ আঁতৰি গৈ নেদেখা হ'ল।

“মোৰ কথা ঠিক নহয়নে?”

“ঠিক, সঁচাকৈয়ে তাত গোপনে বস্তু কঢ়িয়াই নিয়া ল'ৰা এজন আছে যেন লাগিছে।”

“কি বস্তু কঢ়িয়াইছে কাউন্টিৰ কনিষ্টবল এজনেও অনুমান কৰিব পাৰিব। কিন্তু

সিহঁতে মোৰপৰা এটা কথাও শুনিবলৈ নাপায়; ডাঃ বাটছন, আপুনিও যেন গোপনীয়তা বক্ষা কৰে। এটা শব্দও যাতে নুশনে। গম পাইছেই নহয়।”

“আপুনি বিচৰা ধৰণেই হ’ব।”

“সিহঁতে মোৰ প্ৰতি লজ্জাজনক ব্যৱহাৰ কৰিছে। তেনেই লজ্জাজনক। বেতিয়া আচল ঘটনাবোৰ ফ্ৰেংকলেণ্ড বনাম বেজিনা কেছটোত প্ৰকাশ পাব, মই যুকৃত হাত দি ক’ব পাৰোঁ যে তেতিয়া গোটেই দেশতে আৰক্ষীৰ বিপক্ষে ক্ৰোধৰ নিহতৰ জাণি উঠিব। আৰক্ষীক সহায় কৰিবলৈ মোক কোনেও বলাব নোৱাৰে। তেওঁলোকে মোৰ কথা শুনিব লাগিছিল, কিন্তু মোৰ প্ৰতিমূৰ্তি জ্বলোৱা দগাবাজহঁতেহে তেওঁলোকৰ ওচৰত পাস্ত্ৰ পায়। বাটছন, আপুনি নিশ্চয় এতিয়া যাবলৈ ততাতৈয়া নকৰে। আজিৰ এই মহান উদ্ভাসৰ সন্ধানত আগ বঢ়োৱা সুবা-পাত্ৰ শেষ কৰাত আপুনি মোক সহায় কৰিব লাগিব।”

কিন্তু, মই তেওঁৰ অনুৰোধ যেনে-তেনে প্ৰত্যাহ্বান কৰিবলৈ সমৰ্থ হ’লোঁ। তদুপৰি, তেওঁ মোৰ লগত একেলগে খোজ কাঢ়ি ঘৰলৈকে যোৱাৰ প্ৰস্তাৱে কোনোমতে এবাই চলিলোঁ। তেওঁৰ দৃষ্টিয়ে ঢুকি নোপোৱালৈকে মই আহি থকা পথটোৱেদিয়েই খোজ পেলালোঁ, কিন্তু দৃষ্টিৰ আঁতৰ হওঁতেই মই ল’ৰাটো অদৃশ্য হোৱা তৃণভূমিৰ পাহাৰখনলৈ বুলি বাট বুলা আৰম্ভ কৰিলোঁ। এতিয়া ভাগ্য মোৰ প্ৰতি সুপ্ৰসন্ন। এতিয়া নেবানেপেৰা কষ্ট কৰিবলৈ অপৰাগ হৈ মই সুবিধাটো কেতিয়াও নেহেৰুৱাওঁ।

মই পাহাৰখনৰ চূড়া পাওঁতে চকা পাতত বহাৰ যো-জা কৰিছে। মোৰ ডলত সোঁফালে তেতিয়া সোণালী-সেউজীয়া ৰং আৰু আনটো ফালে ধোঁৱাবৰীয়া ঠাঁৱ দৃশ্যপট। দুবৈৰ আকাশৰ পৃষ্ঠভূমিত মূৰ দাঙি উঠা চমৎকাৰ বেলিভাব আৰু ডিক্ৰেছন শিলাময় পাহাৰ বাশিৰ ওপৰেদি কুঁৱলীৰ এক আৱৰণ দেখা গৈছে। বিশাল বিস্তৃত এই এলেকাত শব্দ অথবা সঞ্চালনৰ কোনো আভাস নাই। এটা ডাঙৰ ধোঁৱাবৰীয়া পক্ষী, জানো গালেইনে কাৰলিৱেই, নীল আকাশত বহু ওপৰেদি উৰি গৈছে। ডলত মকভূমি আৰু ওপৰত আকাশে ঘেনুতিবীয়া হাপতাত সেই চৰাইটো আৰু মইহে যেন বিচৰণ কৰি ফুৰা জীৱিত প্ৰাণী। এই উৰাৰ দৃশ্যপট, নিসংগতৰ চেতনা আৰু সম্পাদন কৰিব লগা কামৰ বহস্য আৰু গুৰুত্বই মোৰ হিৰা কঁপাই তুলিছে। ল’ৰাটোকতো ক’তো দেখা পোৱা নাই। কিন্তু মই থিয় হৈ থকা ঠাইৰ ঠিক ডলতে পাহাৰৰ নাথনিত বৃক্ষৰ বহু কেইবাটাও পুখুৰি শৈলাৱাস আছে। সিহঁতৰ মাজতে এটা আৱাসত মুখৰ ফালেও শিলে ঢকি থৈছে, সেয়েহে ই প্ৰাকৃতিক সুৰোপভোগ আৱৰণ নিব পাৰিব। দেখাৰ

সঙ্গে লগে মোৰ হিয়া আনন্দত উপচি পৰিল। এইটোৱেই অচিনাকি মানুহটোৰ আশ্রয় স্থল। অৱশেষত তাৰ লুকাই থকা ঠাইৰ দুৱাৰডলিত মই উপস্থিত হৈছোঁহি, তাৰ গোপন বহস্য মোৰ এতিয়া হাতৰ মুঠিত। ষ্টেপলটনে বহি থকা পখিলা এটা ধৰিবলৈ জালখন লৈ যি ধৰণে খোজ পেলায়, ময়ো সেই একে সাৱধানতাৰেই শিলৰ পঁজাটোৰ ফালে আগ বাঢ়িলোঁ। মই প্ৰায় নিশ্চিত যে ঠাইখন বাসস্থানস্বৰূপে ব্যৱহাৰ কৰে। শিলৰ মাজেৰে এটা অস্পষ্ট পদপথেদি গৈ দুৱাৰৰ কাম কৰা ভগাছিগা শিলৰ মুকলি অংশটোত হাজিৰ হ'লোঁ। ভিতৰত সম্পূৰ্ণভাৱে নিৰৱতা বিৰাজ কৰিছে। অচিনাকি মানুহটোৱে তাতে খাপ দি থাকিব পাৰে, নহ'লে সি তৃণভূমিত মনে মনে ঘূৰি ফুৰিবও পাৰে। দুঃসাহসিকতাৰ চেতনাই মোৰ স্নায়ু পিৰপিবাবলৈ ধৰিলে। খাই থকা ছিগাৰেটো দূৰলৈ দলিয়াই দি মই ৰিভলভাৰটো হাতেৰে খাচুৰিছিলোঁ আৰু তৎক্ষণাৎ ভিতৰলৈ সোমাই গ'লোঁ। ঠাইখন জনশূন্য।

কিন্তু মই যে সঠিক ঠাইলৈকে আহিছোঁ তাৰ যথেষ্ট প্ৰমাণ আছে। ইয়াতে মানুহজনে বাস কৰিছিল। জলাভেদ্য কাপোৰ এখনেৰে মেৰিয়াই কিছুমান কম্বল শিল এচটাৰ ওপৰত নুৰিয়াই থোৱা আছে। সেই শিলচটাতে চাগে সুদূৰ অতীতত নব্যপ্ৰস্তৰ যুগীয় মানুহ এটাই টোপনিয়াইছিল। দুৱাৰমুখত ছাইৰ দ'ম। তদুপৰি বন্ধা-বঢ়া কৰা বাচন কেইখনমানো দেখিলোঁ। আধা বাশ্টি পানীও আছে। লগতে এসোপা খালী টিনৰ আৱৰ্জনা দেখি গম পালোঁ যে ঠাইখনত কিছুদিন ধৰি মানুহে বাস কৰিছে। জিলিঙনিৰ পোহৰত মোৰ দৃষ্টি অভ্যস্ত হোৱাৰ পাছত চুক এটাত আধা বটল মদ আৰু সৰু পান পাত্ৰ এটাও মোৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ল। পঁজাটোৰ ঠিক মাজতে এটা চেপেটা শিল আছে। শিলটোৱে টেবুলৰ কাম কৰে। তাৰ ওপৰতে এটা সৰু কাপোৰেৰে বন্ধা টোপোলা। নিঃসন্দেহে এই টোপোলাটোকে মই দূৰবীনেৰে ল'ৰাটোৰ কান্ধত দেখা পাইছিলোঁ। টোপোলাটোত এটা পাউৰুটী, টিনত ভৰাই থোৱা জন্তুৰ জিভাৰ মাংস আৰু দুদিন সংৰক্ষিত কৰি থোৱা নৰা বগৰী। ভালকৈ পৰীক্ষা কৰি চোৱাৰ পাছত টোপোলাটো ধৰ্ম্মতে মই কিবা লিখা কাগজ এখন শিলটোৰ ওপৰত দেখি উচাপ খাই উঠিলোঁ। কাগজখন দাঙি মই দেখিলোঁ তাত পেন্সিলেৰে ৰহটা আখৰেৰে লিখা আছে : “ডাঃ ৱাটছন কুমে ট্ৰেইলৈ গৈছে।”

এক মিনিটমানৰ কাৰণে মই কাগজখন হাতত লৈ চিন্তাৱিত হ'লোঁ। এই চমু খবৰটোৱে কি বুজাব খুজিছে। ভেনেহ'লে অচিনাকি মানুহটোৱে মোৰহে খবৰ ৰাখে, ছাব, ছেনৰিৰ নহয়। সি নিজে অনুসৰণ নকৰে, এই ল'ৰাটোক এজেষ্ট কৰিছে। ল'ৰাটোৱে বোধকৰোঁ মই ক'লৈ বাওঁ কি কৰোঁ খবৰ ৰাখে আৰু ইয়াত জনায়। এক

অদৃশ্য শক্তিৰ উপস্থিতিৰ উপলব্ধি সদায় আছিল। যেন এক অপৰিসীম দক্ষতা আৰু সাৱধানতাৰে জালখন লাহেকৈ মেলি দি কোনোবা এদিন এক চৰম মুহূৰ্ত্তত সেইখন চপাই দিব।

এতিয়া দেখাৰ দৰে আন বহুতো বিপ'ৰ্ট আগতে নিশ্চয় দিছে। সেয়েহে মই পঁজাটোৰ ভিতৰত আৰু ক'ৰবাত বিপ'ৰ্ট আছে নেকি বিচাৰিলোঁ। নাই, তেনে বিপ'ৰ্টৰ কপি আৰু নাপালোঁ। মানুহটোৰ গতিবিহি, চাল-চলনৰ আন কিবা নিদৰ্শন আছে নেকি তলতলকৈ বিচাৰিলোঁ, কিন্তু বিফল হ'লোঁ। মাথোঁ এইটোকে জানিলোঁ যে মানুহটো সংযমী স্বভাৱৰ আৰু জীৱন-ধাৰণৰ সুখ-স্বচ্ছন্দ্যৰ কথা চিন্তা নকৰে। প্ৰচণ্ড বৰষুণৰ কথা চিন্তা কৰি আৰু শিলত থকা ডাঙৰ ডাঙৰ ফুটাবোৰ দেখি মই বুজি পালোঁ যে এক অপৰিবৰ্তনীয় আৰু অতিশয় শক্তিশালী উদ্দেশ্য থাকিলেহে এনে এক প্ৰতিকূল পৰিৱেশত বাস কৰিবলৈ লোৱাটো সম্ভৱ। সি বাক আমাৰ অনিষ্টকাৰী শত্ৰুনে, অধিষ্ঠাতা দেৱতা? কথাটো থিৰাং কৰিব নোৱৰালৈকে মই এই পঁজা ঘৰ নেৰোঁ বুলি দুঢ়ভাৱে ঠিক কৰিলোঁ।

বাহিৰত বেলি ডুব গৈছে আৰু পশ্চিমৰ আকাশ ৰঙা আৰু সোণালী ৰঙেৰে উজলি উঠিছে। গ্ৰিমপেন পিটনিত এই ৰূপহ পৰিৱেশৰ প্ৰতিবিম্ব দেখা যায়। বান্ধাৰভিল হালৰ স্তম্ভ দুটা দেখা গৈছে আৰু দূৰৈত দেখা ধূসৰ ধোঁৱাই গ্ৰিমপেন গাঁওখনৰ অৱস্থিতিৰ আভাস দিছে। হাল আৰু গাঁওখনৰ মাজতে পাহাৰৰ নিছকলৈ ষ্টেপলটনৰ ঘৰ। সোণালী পোহৰৰ এই গধূলি সকলোতে এক মধুৰ, মিঠা আৰু শান্ত পৰিৱেশ বিৰাজ কৰিছে। কিন্তু এনে প্ৰকৃতিৰ এই শান্ত পৰিৱেশৰ লগত মোৰ আত্মাই খাপ খুৱাব পৰা নাই। প্ৰতিটো মুহূৰ্ত্ততে ওচৰ চপাই অনা মোৰ আসন্ন মৃত্যুমুখিৰ অনিশ্চয়তা আৰু ভয়াৱহতাই মোৰ আত্মাক কঁপাই তুলিছে। গিৰগিৰনি উঠা লাহু আৰু সুনিৰ্দিষ্ট উদ্দেশ্যেৰে মই এই নিৱাসীজনৰ আগমনৰ অপেক্ষাত ভিতৰতে বহি থাকিলোঁ।

তেনেতে, অৱশেষত মই তাৰ আগমনৰ আভাস পালোঁ। দূৰৈত বৃটজোতাৰে শিলত গচকাৰ শব্দ। এৰোজ-দুখোজকৈ মানুহটো আগ বাঢ়ি আহিছে। মই আটাইতকৈ অন্ধকাৰ এক নিভৃত চুকলৈ সোমাই গ'লোঁ আৰু পিটলটো জেপৰ ভিতৰতে সাজু কৰি ৰাখিলোঁ। মোক যাতে মানুহজনে আগতে দেখা নাপায় আৰু মই তাক ভালকৈ চাই ল'ব পাৰোঁ, তাৰ কাৰণে সাৱধান হ'লোঁ। অলপ সময় কোনো শব্দ নাই। তাৰ মানে সি বৈ দিছে। তাৰ পাছত, আকৌ খোজবোৰ আগ বাঢ়ি আহিল আৰু পঁজা ঘৰৰ খোলা অংশত এটা ছাঁ পৰিল।

এটা অতি চিনাকি মাত শুনিলোঁ। “প্ৰিয় বাটছন, এয়া এক বৰ সুন্দৰ সজিয়া মই ভাবোঁ আপুনি ভিতৰত থকাতকৈ বাহিৰলৈ আহিলেহে আৰাম পাব।”

অধ্যায় ১২

তৃণভূমিত মৃত্যু

এক-দুই মুহূৰ্তমান মোৰ উশাহ-নিশাহ বন্ধ হৈ যোৱা যেন লাগিল; মই যেন নিজৰ চকুকে বিশ্বাস কৰিব পৰা নাই। সুস্থিৰ হোৱাৰ পাছতে অনুভৱ কৰিলোঁ। হঠাতে যেন দায়িত্বৰ ভৰত নিষ্পেৰিত হৈ থকা মোৰ আত্মা মুক্ত হ’ল। সেই নিকৰ্ণেগ, স্বচ্ছ আৰু শ্লেষাশ্লক উক্তি এই পৃথিৱীত মাথোঁ এজন মানুহৰহে হ’ব পাৰে।

মই উচ্চৈস্বৰে ক’লোঁ, “হ’ম্ছ! হ’ম্ছ!”

তেওঁ ক’লে, “ওলাই আহ। চাবা, ৰিভলভাৰটোৰ কাৰণে সাৱধান।”

শিলৰ পঁজাৰপৰা মূৰ চপৰাই ওলাই আহি দেখোঁ হ’ম্ছ শিল এচটাত বহি আছে। মোৰ বিশ্বাসভিচ্ছত অবয়ৱত দৃষ্টি পেলাই তেওঁৰ ধোঁৱাবৰণীয়া চকু দুটা নাচি আছে। তেওঁ খীণাইছে, কিন্তু যেন তেওঁ সদাই তৎপৰ, তেওঁৰ শানিত মুখখন ৰেলিৰ তাপে কাঁহ-বৰণীয়া কৰিছে আৰু বতাহৰ অত্যাচাৰত হৈ পৰিছে কক্ষ। টুইডৰ ছুট আৰু কাপোৰৰ টুলী পৰিহিত তেওঁৰ আৰু দহজন, আন তৃণভূমিৰ পৰ্যটকৰ মাজত একো প্ৰভেদ নাই। নিজক পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন ৰখা মেকুৰী-সদৃশ প্ৰয়াস তেওঁ ইয়াতো ঢিলাই দিয়া নাই, তেওঁৰ গুঁতৰি এতিয়াও মসৃণ আৰু সাজ-সজ্জা বেকাৰ ঠিটত থকাৰ দৰেই নিখুঁত।

তেওঁৰ হাত পিহি পিহি মই ক’লোঁ, “মোৰ জীৱনতে মই ইমান আনন্দিত হোৱা নাই।”

“ইমান আচৰিত হোৱা নাই বুলি কোৱা।”

“এবা মই স্বীকাৰ কৰিছোঁ।”

“তুমি নিশ্চিত হোৱা, এই বিশ্বয় এফলীয়া নহয়। মোৰ এই নিৰ্জন সাময়িক বাসস্থানটো যে তুমি বিচাৰি পাবা সেইটো মই ধাৰণাই কৰিব পৰা নাছিলোঁ। মই বেছি আচৰিত হ'লোঁ তুমি মোৰ নিবাসত সোমাই থকা বাবে। ইয়াৰপৰা কুৰি খোজমান দূৰত্বত হাজিৰ নোহোৱালৈকো মই কথাটো অনুমানেই কৰিব পৰা নাছিলোঁ।”

“বোধকৰোঁ মোৰ ভৰিৰ সাঁচৰ, পৰা ধৰা পেলালোঁ?”

“নহয়, বাটছন, পৃথিৱীত ইমানবোৰ ভৰিৰ সাঁচ থাকোঁতে মই তোমাৰ ভৰিৰ সাঁচ চিনাৰ প্ৰয়াস নকৰিলোঁ। যদি তুমি সাঁচাকৈয়ে ঠগিব খোজা, তেনেহ'লে তোমাৰ ধঁপাত বেচোঁতাজনক সলাব লাগিব। মই যেতিয়াই ছিগাৰেটৰ টুকুৰাটোত 'ব্ৰেডলি, অক্সফোর্ড ষ্ট্ৰিট' চিহ্নটো দেখিলোঁ, মই গম পালোঁ যে মোৰ বন্ধু বাটছন ওচৰে-পাঁজৰে ক'ৰবাত আছে। সেই টুকুৰাটো বাটৰ কাষত পৰি আছে। ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই যে পঁজা ঘৰটোৰ ভিতৰলৈ তুমি চোঁচা লোৱাৰ চৰম মুহূৰ্ত্ততে ছিগাৰেটৰ টুকুৰাটো পেলাইছিল।”

“সম্পূৰ্ণ শুদ্ধ।”

“তোমাৰ প্ৰশংসনীয় নিছ নোহোঁৱকা গুণটোৰ বিষয়ে ভালকৈ জানো কাৰণেই মই চিন্তা কৰি নিশ্চিত হ'লোঁ যে তুমি হাতত মাৰণাত্ৰ লৈ পঁজা ঘৰটোৰ নিৱাসীজন ঘূৰি অহালৈ খাপ দি আছা। গতিকে তুমি ভাবিছিলো যে ময়েই অপৰাধী।”

“ইয়াতনো কোন আছিল মই জনা নাছিলোঁ। কিন্তু বিচাৰি উলিওৱাৰ কাৰণে মই আছিলোঁ দৃঢ়প্ৰতিজ্ঞ।”

“বাটছন, উত্তম প্ৰয়াস। কিন্তু মানুহ এজনৰ এই অৱস্থানৰ বিষয়ে তোমাৰ ধাৰণা হ'ল কেনেকৈ? বোধকৰোঁ তুমি কয়দীৰ সন্ধানত অহাৰ দিনা মোক দেখিলা? এবা, সেইদিনা পশ্চাদভূমিত জোনটো ওলোৱা সময়ত মই বিয় দি থকাটো এটা অবিবেচক কাম আছিল।”

“হয়, মই তোমাক ভেতিয়াই দেখিছিলোঁ।”

“তুমি নিশ্চয় অটাইবোৰ জুপুৰিত বিচাৰ-বোঁচাৰ কৰাৰ পাছতহে ইয়াত আহি উপস্থিত হৈছাহি।”

“নাই, তোমাৰ ল'ৰাটোক নিৰীক্ষণ কৰা হৈছিল আৰু তাৰ চাল-চলনৰপৰাই পথ-নিৰ্দেশ পালোঁ।”

“নিৰীক্ষণ নিশ্চয় বৃদ্ধ ভয়লোকজনে কৰিছিল। চহৰাত পোহৰৰ ঝিকঝিকনি পৰোঁতে মই প্ৰথমে ধৰিব পৰা নাছিলোঁ।” তেওঁ উঠিল আৰু জুপুৰিটোৰ ভিতৰলৈ

ভূমুকি মাৰি চালে। “কাৰ্টৰাইটে তেনেহ’লে কিবা খোৱা বস্তু আনিছে। কাগজখন কি? তুমি কুন্ধে টেছিলাই গৈছিল, নহয়নে?”

“এৰা গৈছিলোঁ।”

“মিছেছ লৰা লায়লক দেখা কৰিবলৈ?”

“ঠিক কৈছা।”

“ভাল কাম কৰিছা! আমাৰ গৱেষণা দেখেদেখাকৈয়ে সমান্তৰালভাৱে চলি আছে। দুয়োজনৰ ফলাফলৰ তথ্য লগ লগালে আমি কেছটোৰ বিষয়ে যথেষ্ট বাকিবহাল হ’ব পাৰিম।”

“এৰা, এতিয়া তুমি অহা কাৰণে মই আন্তৰিকভাৱে সুখী। কেছটোৰ দায়িত্ব আৰু ৰহস্য মোৰ কাৰণে সাধাৰ্ণত হৈ পৰিছিল। কিন্তু অতি আশ্চৰ্য্যকৰ কথাত এয়ে যে তুমি এইখিনি পালাহি, আৰু তুমিনো ইয়াত কি কৰি আছা? মই ভাবিছিলোঁ যে তুমি বেকাৰ ষ্টিটতে থাকি হামিয়াই ধন দাবী কৰা বেছটোত লাগি আছা।”

“তুমি সেইদৰে ভবাটোৱেই মই বিচাৰিছিলোঁ।”

মই তিস্ততাৰে ক’লোঁ, “তেনেহ’লে তুমি মোক নিয়োগ কৰিও বিশ্বাস কৰা নাছিল, হ’ম্ছ, মই তোমাৰপৰা ইয়াতকৈ ভাল ব্যৱহাৰ পোৱাটো উচিত বুলি ভাবোঁ।”

“প্ৰিয় বন্ধু, আন বছৰতো কেছৰ দৰে ইয়াতো তোমাৰ সহযোগ মোৰ কাৰণে অমূল্য। যদিহে মই ছলনা কৰা যেন পাইছা তেনেহ’লে মই তোমাৰ ওচৰত ক্ষমাৰ্থী। প্ৰকৃততে আংশিকভাৱে হ’লেও তোমাৰ সুৰক্ষাৰ কাৰণেই মই এনে কৰিছোঁ। তোমাৰ বিপদৰ আশংকা কৰিয়েই মই ইয়ালৈ আহি ঘটনাটো নিজে পৰীক্ষা কৰা জৰুৰী বুলি ভাবিলোঁ। যদিহে মই ছাৰ হেনৰি আৰু তোমাৰ লগত থাকিলোঁহেঁতেন, তেতিয়া তোমাৰ অভিমতৰ লগত মোৰ অভিমত বেলেগ নহ’লহেঁতেন, কিন্তু মোৰ উপস্থিতিৰ কাৰণে অতি শক্তিশালী শৰুপক্ষ সাৱধান হৈ নিজৰ সুৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা চিন্তা কৰিলেহেঁতেন। হুলত থকা হ’লে মই এতিয়াৰ দৰে ঘূৰি ফুৰা সম্ভৱ নাছিল, এতিয়ালৈকে মই অচিনাকি হৈয়ে আছোঁ আৰু চৰম মুহূৰ্ত্তত মোৰ সমস্ত শক্তিয়ে জ্বলিয়াই পৰিবলৈ সাজু।”

“কিন্তু মোকো একো গম দিয়া নাছিল কিয়?”

“তোমাক জনালেই আমাৰ বোধকৰোঁ একো সহায় নহ’লহেঁতেন অথবা মোৰ কথা আনেও গম পাই ধোৱাৰ সম্ভাৱনাও আছিল। তুমি হয়তো মোক কিবা ৰবৰ দিবলৈ বিচাৰিলাহেঁতেন অথবা মোক অলপ আৰাম দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলাহেঁতেন। এটা

অপ্রয়োজনীয় বিপদ মাতি অনা হ'লহেঁতেন। 'এক্সপ্রেছ' অফিছৰ সেই যে সৰু ল'ৰাটো তোমাৰ মনত আছেনে, কাৰ্টৰাইট তাৰ নাম, তাকে মই লৈ আহিছোঁ। সিয়েই মোৰ সামান্য প্ৰয়োজনবোৰৰ ব্যৱস্থা লয়, যেনে এটা পাউকটী, এটা চাফা কলাৰ। এজন মানুহৰনো কি বিশেষ বস্তুৰ প্ৰয়োজন? তেওঁ মোক এহাল কিপ্ৰ ডৰি আৰু এমোৰ ওপৰৰি চকুৰ যোগান ধৰিছে। দুয়োটাই মহামূল্যবান।"

"এতিয়া দেখিছোঁ মোৰ প্ৰতিবেদনসমূহ অথলে গ'ল।" কথাবাব কওঁতে মোৰ মাতটো কঁপি উঠিছিল, মোৰ মনত পৰিছিল কিমান কষ্টেৰে আৰু গৌৰৱেৰে মই সেইবোৰ লিখিছিলোঁ।

হ'মছে তেওঁৰ জেপৰপৰা এবোজা কাগজ উলিয়ালে।

"প্ৰিয় বন্ধু, শুনা। এইবোৰেই তোমাৰ প্ৰতিবেদন। খুব ভালকৈ পঢ়া হৈছে আৰু প্ৰয়োজনীয় ঠাইত চিন দি ৰখাও হৈছে। মই সুন্দৰ ব্যবস্থা এটা কৰিছিলোঁ। ~~এইবোৰ~~ মোৰ হাতত পৰোঁতে মাত্ৰ এদিনকৈহে পলৰ হৈছিল। এই অত্যন্ত জটিল কেছটোত তুমি অতি তৎপৰ হৈ বুদ্ধিমত্তাৰে কৰা কামৰ কাৰণে মই তোমাৰ শলাগ নলৈ নোবাবোঁ।"

মোৰ প্ৰতি কৰা ছলনাৰ কথা ভাবি মই অকণো ভাল পোৱা নাছিলোঁ, কিন্তু এতিয়া হ'মছৰ প্ৰশংসাই মোৰ খং ভালেখিনি কমাই পেলালে। ময়ো এতিয়া উপলব্ধি কৰিলোঁ যে তেওঁ ঠিক কথাই কৈছে আৰু তেওঁৰ তৃণভূমিত থকা খবৰটো মোক নিদি উচিত কামেই কৰিছে।

মোৰ মুখমণ্ডলৰপৰা বেজাৰৰ ছাঁ আঁতৰি যোৱা দেখি তেওঁ আনন্দিত হ'ল। তেওঁ ক'লে, "এতিয়া কোৱাচোন, তুমি মিছেছ লৰা লায়লক লগ ধৰি কি খবৰ পাল। তুমি কুৱে ট্ৰেছিঁলে তেওঁক লগ পাবলৈ যোৱা বুলি অনুমান কৰাটো অকণো কঠিন নহয়, কাৰণ তেওঁৰপৰা আমাৰ সহায় পোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। প্ৰকৃততে তুমি যদি আজি নগ'লাহেঁতেন, সম্ভৱতঃ কালিলৈ ময়েই সেইবিনিমিত ওলালোঁগৈহেঁতেন।"

বেলি মাৰ গ'ল আৰু তৃণভূমি আন্ধাৰে আবৰি ধৰিলে। টেচা বতাহত আমাৰ গা ঠোঁটৰে ধৰা অবস্থা হ'ল আৰু আমি ততাতৈয়াকৈ উজ্জপ বিচাৰি গঁজাৰ ভিতৰলৈ গ'লোঁ। তাতে সন্ধিয়াৰ মুখ আন্ধাৰিত বহি মই মহিলাগৰাকীৰ লগত হেৰা কথা-বতাবাৰ সমস্ত বৃত্তান্ত হ'মছক জনালোঁ। তেওঁ এই কথা-বতাবাত ইমানোই আক্ৰমিত আছিল যে কিছুমান কথা মই দোহাৰিব লগা হৈছিল। তেহে তেওঁ সন্তুষ্ট হৈছিল।

মই ৰেতিয়া সামৰিলোঁ, তেওঁ ক'লে, "এয়া বৰ শুকনুপূৰ্ণ আলোচনা। অত্যন্ত

জটিল এই ঘটনাটোত থকা ফাঁক পূৰোৱাত ই সহায়ক হ'ব। তুমি বোধকৰোঁ জানা যে ষ্টেপল্টন বোলা মানুহজন আৰু এই মহিলাগৰাকীৰ নিবিড় আত্মীয়তা আছে।”

“তেওঁলোকৰ অন্তৰংগ সম্বন্ধৰ কথা মই নাজানো।”

“সেই বিষয়ে কোনো সন্দেহেই নাই। তেওঁলোক লগ লাগে, একেলগে লিখে আৰু তেওঁলোকৰ মাজত সম্পূৰ্ণ বুজাবুজি আছে। এতিয়া; এইটো আমাৰ হাতত এক শক্তিশালী অস্ত্ৰ। যদিহে আমি ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰি তেওঁৰ পত্নীক বিচ্ছিন্ন কৰিব পাৰোঁ।”

“তেওঁৰ পত্নীক।”

“তোমাৰ খবৰৰ বিনিময়ত মই তোমাক অলপ খবৰ দিওঁ। মিছ ষ্টেপল্টন বুলি যিগৰাকী মহিলাই চিনাকি দি আছে তেওঁ প্ৰকৃততে ষ্টেপল্টনৰ পত্নী।”

“হে ভগবান! হ'মছ। তুমি নিশ্চিতনে? তেওঁ কেনেকৈ নিজৰ পত্নীক ছাৰ হেমলক ভাল পাবলৈ দিব পাৰে?”

“ছাৰ হেনৰি প্ৰেমত পৰিলে ছাৰ হেনৰিৰ বাহিৰে আন কাৰো অনিষ্ট নহয়। তুমি নিজেই দেখিছা যে তেওঁ বিশেষভাৱে সাৱধান হৈছিল যাতে তেওঁৰ পত্নীৰ লগত কোনো দৈহিক সম্পৰ্ক নঘটে। মই দোহাৰিছোঁ, মহিলাগৰাকী তেওঁৰ ভগ্নী নহয়, পত্নীহে।”

“কিন্তু প্ৰভাৱণাৰ এই বিশাল আয়োজন কিয়?”

“কাৰণ তেওঁ আগতীয়াকৈ জানিছিল পত্নীয়ে অবিবাহিত মহিলাৰ ভাও জুৰিলে ভৱিষ্যতে তেওঁক বিশেষ কামত ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা হ'ব।”

প্ৰকৃতিবিদজন সম্বন্ধে মোৰ সকলো অব্যক্ত ধাৰণা আৰু অনিশ্চিত সন্দেহে হঠাতে ৰাস্তাৰ ৰূপ পালে। খেৰৰ টুপী গিছা আৰু পখিলা ধৰা জাল লৈ ফুৰা সেই নিৰাৱেগ, বৈশিষ্ট্যহীন মানুহজনক মই যেন এতিয়া, এক অপৰিসীম ধৈৰ্য আৰু নৈপুণ্যবিশিষ্ট এক ভয়ংকৰ প্ৰাণীৰ ৰূপত দেখা পালোঁ, যিজনৰ আছে মুখত মিচিকি হাঁহি, অথচ ভিতৰত আছে হত্যাৰ কাৰণে উৎসুক এক কঠিন হৃদয়।

“তাৰ মানে তেৱেই আমাৰ শত্ৰু, তেৱেই আমাক লগুনতো অনুসৰণ কৰিছিল?”

“সাঁধবটো সম্বন্ধে মই ভেনেকৈয়ে ভাবোঁ।”

“আৰু যে সাৱধানবাপী, সেয়া মহিলাগৰাকীয়ে পঠাইছিল?”

“ঠিক কৈছা।”

“মোক এতিয়ালৈকে সেৱাই ধৰা কিবা বীভৎস কুপ্ৰবৃত্তি আত্মাৰ মাজেৰে গঢ়

লৈ মোৰ মানসপটত প্ৰতীয়মান হৈছে, সম্পূৰ্ণৰূপে নহয়, অৰ্থেক সেৱা গৈছে আৰু অৰ্থেক মাথোঁ অনুমান।”

“কিন্তু, হ’মছ, তুমি নিশ্চিত নে? তুমি কেনেকৈ গম পালো যে ভিবোভাজনী তেওঁৰ পত্নী?”

“কিয়নো তেওঁ কথাৰ মাজতে পাহৰি গৈ তোমাক নিজৰ সঁচা আত্মজীৱনী কৈ পেলালে, যিটোৰ কাৰণে, মই তোমাক দৃঢ়ভাৱে কৈছোঁ, সময়ত তেওঁ পত্নীই আছে। তেওঁ সঁচাই এসময়ত ইংলণ্ডৰ উত্তৰফালে স্কুলৰ শিক্ষক আছিল। কথাটো হ’ল, স্কুল শিক্ষকৰ ঠিকনা উলিওৱাতকৈ সহজ কাম আন একোৱেই নাই। পণ্ডিতসকলৰ এনে বহুতো অনুষ্ঠান আছে, যিবোৰৰ জৰিয়তে এই বৃত্তিত থকা যিকোনো লোকৰে চিনাকি সহজতে উলিয়াব পাৰি। ~~অনুমান~~ অনুসন্ধান কৰি মই গম পালোঁ যে এক ভয়ানক পৰিস্থিতিত এখন স্কুল দুৰ্ভাগ্যৰ ~~পৰিচালিত~~ পৰিচালিত আৰু যিগৰাকী মানুহে স্কুলখন চলাইছিল, তেওঁ পত্নীৰে সৈতে সেই ঠাইৰপৰা নোহোৱা হৈছিল। মানুহজনৰ নামটো কিন্তু বেলেগ আছিল। কিন্তু এই বৰ্ণনাৰ লগত আনবিলাক কথাৰ কোনো প্ৰভেদ নাই। যেতিয়া মই গম পালোঁ যে মানুহজন পতংগৰ প্ৰতি অনুবক্ত আছিল, তেওঁৰ চিনাকি মোৰ কাৰণে তেতিয়া সম্পূৰ্ণ হৈ পৰিল।”

আত্মাৰ আঁতৰি গৈছে, কিন্তু অ’ত-ত’ত অদৃশ্য ছাঁ বিদ্যমান।

মই সুধিলোঁ, “এই ভিবোভাজনীয়েই যদি তেওঁৰ স্ত্ৰী, তেনেহ’লে মিছেহ লৰা লায়লৰ স্থান ক’ত?”

“এই বিষয়ততো তোমাৰ নিজৰ গবেষণায়েই পোহৰৰ সন্ধান দিছে। তোমাৰ মহিলাগৰাকীৰ লগত হোৱা সাক্ষাৎকাৰটোৱেই পৰিস্থিতি বুজাত সহায় কৰিছে। মই তেওঁৰ পতিৰ লগত হ’ব লগা পৰিকল্পিত বিচ্ছেদৰ কথা নাজানিছিলোঁ। এনে পৰিস্থিতিত তেওঁ অবিবাহিত বুলি ভবা ষ্টেপল্টনৰ পত্নী হোৱাৰ কথাই চিন্তা কৰিছিল।”

“আৰু যেতিয়া তেওঁৰ স্কুলৰ শুধৰলি হ’ব?”

“কিয়, তেতিয়াতো সেই মহিলাগৰাকীয়েই আমাৰ সহায়ক হ’ব। কলিফোৰ্ণিয়া দূৰোৱে তেওঁক লগ ধৰাটোৱেই আমাৰ প্ৰথম কাম হ’ব। পাছে বাটখন, তুমি নিজৰ দায়িত্ববৰপৰা বহুত সময় আঁতৰি থাকিলো নে কি? বাক্যবক্তা হ’লেইতো জোৱাৰ বৰ্তমান বাসস্থান।”

পশ্চিমৰ বীণ বজা বেথাটোও নাইকিয়া হ’ল। ভূগহ্মিত এতিয়া সম্পূৰ্ণ নিশা হৈছে। বেথুনীয়া আকাশত এমুঠি নৈজা ডবাই মাথোঁ জিলজিলি আছে।

আহিবলৈ বুলি থিয় দি মই সুধিলোঁ, “শেষত এটা প্ৰশ্ন সোধোঁ, হ’ম্ছ। তোমাৰ মোৰ মাজভিত্তো লুকুৰাবলৈ একো নাই। ইমানবোৰ ঘটনাৰ অৰ্থ কি? ষ্টেপল্টনে কি কৰাৰ বিচাৰিছে?”

উত্তৰ দিওঁতে হ’ম্ছৰ স্বৰ ভাগি পৰিল :

“খুন, ৰাটছন—নিখুঁত, স্থিৰ মস্তিষ্কেৰে কৰা, সতৰ্ক হত্যা। বিশদ বিৱৰণ নুসূধিবা। তেওঁৰ চাৰিওফালে মোৰ জাল চপাই আনিছোঁ, তেওঁৰ জালো ছাৰ হেনৰিক চাৰিওফালে চপাই অনাৰ লগে লগেই। তোমাৰ সহায়ৰ কাৰণে তেওঁ এতিয়া মোৰ প্ৰায় কৰলত। আমাৰ বাবে বিপদ এটাই। সেইটো হ’ল সময়ৰ। আমি সাজু হোৱাৰ আগতেই কেনেকৈ তেওঁ আঘাত কৰাটো। মোৰ কেছটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ হয়তো এদিন, খুব বেছি দুদিন সময় ল’ম। কিন্তু তেতিয়ালৈকে ধাৰণাতীয়া মাত্ৰে অসুখী সন্ধানক আঁতৰি থকা দি তুমি ছাৰ হেনৰিক সম্পূৰ্ণ সুৰক্ষা দি থাকিবা। শুনা! আজি তুমি তেওঁক এৰি অহাৰ উদ্দেশ্য সম্পূৰ্ণ যুক্তিযুক্ত, তথাপি তুমি তেওঁক, এৰি নোযোৱাটোকে মই আশা কৰোঁ।”

তৃণভূমিৰ নিৰৱতা ভেদি, সুদীৰ্ঘ সময় ধৰি আতংক আৰু যন্ত্ৰণাৰ এক ভয়ানক চিঞৰ বিস্ফোৰিত হ’ল। এই শংকিত আটাই শুনিলে মোৰ সিৰাইদি চলাচল কৰা তেজ চেঁচা পৰি গ’ল।

মোৰ উশাহ চুটি হৈ গ’ল। ফোঁপাই-জোঁপাই ক’লোঁ, “হে ভগৱান, এয়া কি? কি হৈছে এইবোৰ?”

হ’ম্ছ জাঁপ মাৰি উঠিল। মই তেওঁৰ মলিন, বলিষ্ঠ অৱয়ব পঁজাটোৰ দুৱাৰমুখত দেখিলোঁ, তেওঁৰ কান্ধ ওলমি পৰিছে, মূৰটো আগুৱাই আহিছে আৰু তেওঁ আন্ধাৰলৈ সন্ধানী দৃষ্টি পেলাইছে।

তেওঁ ফুচফুচাই ক’লে, “চুপ, মনে মনে।”

তীব্ৰতাৰ কাৰণে চিঞৰটো ডাঙৰ আছিল; কিন্তু ছায়াখন সমতল ভূমিৰ ক’ৰবাত ই যেন স্তিমিত হৈ গ’ল। এতিয়া আকৌ আগতকৈ ডাঙৰ চিঞৰ শুনা গ’ল।

হ’ম্ছে ফুচফুচাই সুধিলে, “সেইটো ক’ত হৈছে?”

তেওঁৰ মাততে মই বুজি পালোঁ যে এই লোঁহ পুৰুষজনৰ আত্মাক এই চিঞৰে যেন কঁপাই তুলিছে। তেওঁ আকৌ সুধিলে, “ৰাটছন, সেইটো ক’ত হৈছে?”

আন্ধাৰলৈ আঙুলিয়াই মই ক’লোঁ, “ভাতে, মোৰ ধাৰণা।”

“উৰ্হ, ভাত নহয়।”

আকৌ যন্ত্রণাকাতৰ চিঞৰটো বেছি ওচৰত আৰু বেছি ডাঙৰকৈ শুনিলোঁ। ইয়াৰ লগতে আৰু এটা চিঞৰ শুনা গ'ল। এটা গভীৰ, গুমগুমাই যোৱা ভোৰভোৰণি। সুৰীয়া অথচ ভয় লগা, সাগৰৰ টৌৰ দৰে উঠা-নমা কৰা শব্দ ধ্বনি।

হ'মছে, উদ্দেশ্যৰে ক'লে, “চিকাৰী কুকুৰ! ৰাটছন, আহা, ব'লা! ভগৱানে নকৰক, আমাৰ যেন বেছি দেৰি হৈ নাযায়।”

তেওঁ তৃণভূমিৰ ওপৰেৰে বেগাই দৌৰা আৰম্ভ কৰিলে আৰু মই তেওঁক অনুসৰণ কৰিলোঁ। কিন্তু এতিয়া আকৌ আমাৰ সম্মুখৰপৰা এটা চৰম আশাহত চিঞৰ ভগা-ছিগা তৃণভূমিৰ মাজেৰে ভাহি আহিল আৰু তাৰ পাছতে ধপহ কৰি এটা শব্দ হ'ল। আমি বৈ গ'লোঁ আৰু কাণ পাতি শুনিলোঁ। বতাহবিহীন নিশাটোৰ গভীৰ নিৰবতা আন কোনো শব্দই ভেদ নকৰিলে।

বিভ্ৰান্ত ব্যক্তিৰ দৰে কপালত হাত থৈ গোবোহণি মাৰি হ'মছে ক'লে, “ৰাটছন, সি আমাক চেৰ পেলালে। আমাৰ বেছি দেৰি হৈ গ'ল।”

“নহয়, নিশ্চয় নহয়।”

“মই দেৰি কৰি মুৰ্খামি কৰিছোঁ। তুমি ৰাটছন, তুমি দায়িত্ব এৰি অহাটো ঠিক হোৱা নাই। হে ভগৱান, যদিহে অঘটন ঘটিল, আমিও প্ৰতিশোধ ল'ম।”

আন্ধাৰৰ মাজেৰে কণা-মুনাকৈ আমি দৌৰা আৰম্ভ কৰিলোঁ। আমি ধৰক-বৰককৈ শিল পাৰ হৈছোঁ, কাঁইটীয়া জোপোহাৰ মাজেৰেই সৰকি গৈছোঁ, জোপাই-জোপাই পাহাৰত উঠিছোঁ, এটলীয়া পাহাৰত ছৰমুৰাই নামি গৈছোঁ—সকলো সময়তে ভয়াৱহ শব্দৰ উৎসৰ ফালে মাথোঁ আগ বাঢ়িছোঁ। উচ্চ ভূমি যেতিয়াই পায়, হ'মছে চাৰিওফালে দৃষ্টি পেলায়, চাৰিওফালে কেৱল ছাঁ, ভয়ংকৰ তৃণভূমিত একেধৰেই লকচৰ নকৰে।

“তুমি কিবা দেখিছানে?”

“একো দেখা নাই।”

“কিন্তু মন দি শুনাচোন, সেয়া কি?”

নিম্নস্বৰৰ কেঁকনি এটা আমাৰ কাণত পৰিল। আমাৰ বীণফালৰপৰা কেঁকনিটো অহা যেন লাগিল। সেইফালে শিলৰ শাৰী এটা খিৰ পাহাৰত শেষ হৈছে, ব'ৰপৰা মাথোঁ শিল সিঁচৰতি হৈ গ্লকা ঢালটো দেখি। জোপা শিলনিৰ ওপৰতে ক'লা, অসহান বস্তু এটা পৰি থকা যেন লাগিল। আমি এই অনিশ্চিত বস্তুটোৰ প্ৰতি আগ বঢ়ি যাওঁতে বস্তুটোৰ আকাৰ স্পষ্ট হ'ল। দীঘল দি পৰি থকা এটা ব্ৰানুহ, সুৰখন ওলোটো হৈ ছু-পৃষ্ঠৰ লগত মিলি আহে, সুৰটো ভয় লগাকৈ বেক হৈ পৰিছে, দেখাটো

ধেনুভিৰীয়া হৈ ধূপ খাই আছে; লুটি বাগৰ মাৰোঁতেহে যেন এনে অৱস্থা হৈছে। ভংগীটো এনে কুৎসিত আছিল যে সেই মুহূৰ্তৰ কেঁকনিটোতহে যে তেওঁৰ দেহাৱসান হৈছিল সেইটো মই ধাৰণা কৰিবলৈকে টান পাইছিলোঁ। আমি যেতিয়া কামত থিয় দিওঁ, সেই অজ্ঞকাৰৰ অৱয়বৰপৰা নাই কোনো শব্দ, নাই কোনো ফুচফুচনি। হ'মছে তেওঁৰ হাত শব্দেই পৰত থ'লে আৰু হঠাতে আতংকিত হৈ হাতখন আকৌ ওপৰলৈ দাঙি ধৰিলে। জুইশলাৰ পোহৰত জ্বিলমিলাই উঠিল তেওঁৰ আঙুলিত খমলা মৰা তেজ আৰু মৃতদেহৰপৰা বৈ অহা তেজৰ ডোঙা। এই পোহৰতে আমাৰ চকু গ'ল মৃতদেহৰ আৱৰণলৈ, দেখাৰ লগে লগে আমাৰ চূৰ্তি হেৰাল, অন্তৰ ভাগি পৰিল—সন্মুখৰ মৃতদেহ আন কাৰো নহয়, ছাৰ হেনৰি বান্ধাবভিলৰ।

আমাৰ কোনো এজনেও তেওঁৰ সেই বিশেষ ধৰণৰ বঙা বঙৰ টুইডৰ ছুটযোৰৰ কথা পাহৰিব নোৱাৰোঁ। এইযোৰ ছুট পিন্ধিয়েই তেওঁ বেকাৰ ষ্ট্ৰিটলৈ সেই ৰাতিপুৱা পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে আহিছিল। সেইদিনাই আমি তেওঁক প্ৰথম দেখিছিলোঁ। এতিয়া আমি এবাৰলৈ স্পষ্টভাৱে তেওঁৰ এই আচ্ছাদন দেখিলোঁ। কাঠীডাল নুমাই গ'ল আৰু আমাৰ আত্মাৰ আশাও নিৰ্বাপিত হ'ল। হ'মছে কেঁকাই উঠিল আৰু আন্ধাৰৰ মাজতে তেওঁৰ মুখমণ্ডল শেঁতা পৰিল।

দুয়োহাত মুষ্টিবদ্ধ কৰি মই উচ্চৈস্বৰে ক'লোঁ, “বৰ্বৰ! বৰ্বৰ! অহ, হ'মছ, তেওঁক বিপদত সহায় নকৰাৰ কাৰণে মই কেতিয়াও নিজকে ক্ষমা নকৰোঁ।”

“ৰাটছন, মোৰ মোৰহে বেছি। কেছটোৰ সকলো দিশ সামৰি ল'বলৈ আৰু সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ অপেক্ষা কৰাৰ কাৰণেই মোৰ মকেলৰ জীৱনৰ কথাই মই চিন্তা নকৰিলোঁ। মোৰ স্বস্তিত ই এটা মোক্ষম আঘাত। কিন্তু মইনো কেনেকৈ জানিম যে মোৰ ইমান সাৱধানবাণী সত্ত্বেও তেওঁ নিজৰ জীৱন বিপদাপন্ন কৰি অকলশৰে তৃণভূমিলৈ ওলাই আহিব?”

“হে ভগৱান, আমি তেওঁৰ চিঞৰ-বাখৰবোৰ শুনিছিলোঁ, অথচ আমি তেওঁক বন্ধা কৰিব নোৱাৰিলোঁ। সেই চিকাৰী কুকুৰটো ক'ত, যিটোৱে তেওঁৰ মৃত্যু ওচৰ চপাই আনিলে? এই মুহূৰ্তত সি শিলৰ মাজত খাপ দি আছে। ষ্টেপলটেননো এতিয়া ক'ত? সি এই কামৰ কাৰণে জবাবদিহি হ'ব লাগিব।”

“সি নিশ্চয় জবাবদিহি হ'ব। মই তাৰ ব্যৱস্থা ল'ম। খুৰাক আৰু ভতিজাক, দুয়োজনকে হত্যা কৰা হ'ল। এজনে অতিপ্ৰাকৃতিক বুলি ভবা জন্তুটো দেখিয়েই মৃত্যুমুখত পৰিল, আনজনে জন্তুটোৰপৰা বন্ধা পোৱাৰ প্ৰয়াসত কৰা হঠকাৰী পলায়নত প্ৰাণ হেৰুৱালে। কিন্তু আমি মানুহজন আৰু জন্তুটোৰ সম্বন্ধ প্ৰমাণ কৰিব

লাগিব। যদিও আমি চিঞৰটো শুনিছিলোঁ, তথাপি আমি জন্তুটোৰ অস্তিত্ব প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰোঁ, কিয়নো ছাৰ হেনৰিৰ মৃত্যু স্পষ্টভাৱে ওপৰৰপৰা পৰি হৈছিল। কিন্তু ভগবানৰ কৃপাত এই চালাক মানুহটো এদিনৰ ভিতৰতে মোৰ আয়তলৈ আহিব।”

মৃত ব্যক্তিৰ দুয়োফালে আমি থিয় দি থাকিলোঁ। আচম্ভিতে ঘটা অপৰিৱৰ্ত্তনীয় দুৰ্ঘটনাটোৱে আমাৰ সুদীৰ্ঘ কষ্টকৰ প্ৰয়াস তেনেই পুঠী লগা ধৰণে অথলে নিলে। তেনেতে আকাশত জোনে দেখা দিয়াত দুৰ্ভাগীয়া বন্ধুজন বাগৰি পৰা শিলনিখনৰ আটাইতকৈ ওখ অংশলৈ আমি বগাই উঠিলোঁ আৰু তাৰপৰা আমি আধা ৰূপালী আধা আন্ধাৰ ভূগভূমিত চকু ফুৰালোঁ। দুবলৈ, কেইবামাহিলো আঁতৰত, প্ৰিমেনৰ কালে, একেধৰে জ্বলি থকা হালধীয়া পোহৰৰ এক আভাস পালোঁ। এয়া ষ্টেপল্টনৰ অকলশৰীয়া বাসস্থানৰপৰাই অহা সম্ভৱ। গালি পাৰি মই এই পোহৰৰ ফালেই মোৰ দৃষ্টি জোকাৰিলোঁ।

“আমি তাক ততালিকে ধৰি নেপেলাওঁ কিয়?”

“আমাৰ কেছটো সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। মানুহটো চূড়ান্তভাৱে সৰ্ক আৰু চালাক। আমি কথাবোৰ জৰিগৈ নহ’ব, আমি প্ৰমাণ কৰিবও লাগিব। এবাৰ ভুল পদক্ষেপ ল’লেই খলনায়কটো আমাৰ জীৱনৰপৰা সাৰি যাব।”

“আমি কি কৰোঁ তেনেহ’লে?”

“কালিলৈ আমাৰ কৰিব লগা চেষ্টা কাম আছে। আজি নিশা আমি দুৰ্ভাগীয়া বন্ধুজনৰ শেষ কৃত্যবিহি সমাধা কৰিম।”

আমি দুয়ো একেলগে সাৱধানে তললৈ নামিলোঁ আৰু জোনৰ পোহৰে ৰূপালী ৰং বলোৱা শিলৰ ওপৰত পৰি থকা মৃতদেহটোৰ কালে আগ বাঢ়িলোঁ। দেহটোৰ মোচৰা খোৱা হাড়-ভৰিবোৰৰ যত্নাৰ কথা চিন্তা কৰি মোৰ দেহত কথা অনুভূত হ’ল আৰু বৈ অহা চকুলোৱে মোৰ দৃষ্টি ধূসৰ কৰিলে।

“আমি সহায় বিচাৰি খবৰ পঠাব লাগিব, হ’ম্। ‘হল’লৈ বুলি ইমান দূৰ আমি অকলে তেওঁক কঢ়িয়াই নিব নোৱাৰিম। হে ভগবান, তুমি উদ্ধাৰ হ’লা নেকি?”

তেওঁ এটা চিঞৰ মাৰিলে আৰু মৃতদেহটোৰ ওপৰত বৈঁচা হৈ কিবা চালে। এতিয়া তেওঁ নাচিছে, হাঁহিছে আৰু মোৰ হাতত চেপা মাৰি ৰখিছে। এইবোৰেই মোৰ কঠোৰ, শুকপতীৰ বন্ধু নে? এইবোৰ বেইনে লুকাই থকা অগ্নিৰ স্কুলিংগ।

“একেছা ডাঢ়ি? একেছা ডাঢ়ি। মানুহজনৰ একেছা ডাঢ়ি আছে।”

“একেছা ডাঢ়ি?”

“এয়া বেবনেটজন নহয়, এওঁ... এওঁতো মোৰ প্ৰতিবেশী অপৰিৱৰ্ত্তন।”

নতুন উদ্যমেৰে ততাতৈয়াকৈ আমি মৃতদেহটো লুটিয়াই দিলোঁ। শীতল, স্পষ্ট জ্ঞানাকত ভিত্তি থকা ডাঢ়িকোছা ভালকৈ দেখা পালোঁ। বহল কপাল আৰু দলৈ সোমাই থকা জাত্তৰ চকু দুটাৰ ক্ষেত্ৰত সন্দেহ কৰিব লগা একো নাই। এই একেখন মুখেইতো ময়ৰ পোহৰত শিলৰ ওপৰৰপৰা মৌলৈ ত্ৰুদ্ধ দৃষ্টি পেলাইছিল। এইখন মুখ অপৰাধী ছেলডনৰ।

তেতিয়া মুহূৰ্ত্ততে মোৰ সকলো কথা স্পষ্ট হ'ল। বেৰনেটজনেতো মোক কৈছিল যে তেওঁৰ পুৰণা কাপোৰ-কানিৰ আলমাৰিটো বেৰিম'ৰক দি দিছে। বেৰিম'ৰে এইটো দিছে ছেলডনক। তাৰ পলাই যোৱা আঁচনি সূচল কৰিবৰ বাবে। জোতা, ঢোলা, টুপী— এই সকলোবোৰেই ছাৰ হেনৰিৰ। কাৰণ ঘটনাটো অতিশয় ঘণনীয়, তথাপি এই মানুহটো অদ্ভুতঃ দেশৰ আইন-কানুন অনুসৰিয়েই মৃত্যুদণ্ডৰ যোগ্য। মই হ'মছক কথাটো বুজাই ক'লোঁ। মোৰ হিয়া আনন্দ আৰু কৃতজ্ঞতাৰে উপচি পৰিছে।

তেওঁ ক'লে, “তেনেহ'লে কাপোৰ-কানিবোৰেই বেচৰা চয়তানটোৰ মৃত্যুৰ কাৰণ হ'ল। এইটো স্পষ্ট যে চিকাৰী কুকুৰটোক ছাৰ হেনৰিৰ কিবা বস্তু শুভাই দিয়া হৈছে; বোধকৰোঁ বুটজোতাই হ'ব পাৰে, কিয়নো হোটেলত ছাৰ হেনৰিৰ বুটজোতা নাইকিয়া হৈছিল আৰু সেয়েহে চিকাৰী কুকুৰটোৱে এই মানুহটোৰ পিছে গিছে বেদি গ'ল। পাছে এটা বিশেষ কথাহে স্পষ্ট নহয়। কিন্তু ই ছেলডনে আত্মকৃত কনেকৈ জানিলে যে চিকাৰী কুকুৰটোৱে ‘তাক অনুসৰণ কৰিছে?’”

“সি তাৰ চিঞৰ শুনিছিল।”

“এই ভগভূমিত চিকাৰী কুকুৰৰ চিঞৰ শুনি ছেলডনৰ দৰে কঠোৰ মানুহটোৱে যে ভীতিবিহ্বলতাৰে প্ৰবল উদ্বেজনাময় চিঞৰ মাৰি সহায় কামনা কৰিব, তাকো তাক পুনৰাই আটক কৰাৰ সম্ভাৱনা থকাৰ পাছতো, মই সেইটো নাভাবোঁ। সিহঁতো চিঞৰি চিঞৰি কল্লুৰ দৌৰিছিল। এইটো নিশ্চয় কুকুৰটোৱে অনুসৰণ কৰা বুলি জানিহে সি কৰিছিল। কথা হ'ল, সি কেনেকৈ জানিছিল?”

“আমাৰ আগতীয়া ধাৰণা সকলো শুদ্ধ বুলি ধৰি ল'লে মোৰ কাৰণে ডাঙৰ বহস্য হ'ল যে কিয় এই চিকাৰী কুকুৰটো...।”

“মই আগতীয়াকৈ একো ধাৰণা নকৰোঁ।”

“ঠিক আছে, আজি নিশা কিয় চিকাৰী কুকুৰটো এবি দিয়া হৈছিল? মই ভাবোঁ ইয়াক সদায় ভূগভূমিত এবি দিয়া নহয়। ষ্টেপল্টনে ছাৰ হেনৰি তাত থকা বুলি নজনাকৈ কেতিয়াও কুকুৰটো এবি নিদিয়ে।”

“সোৰ নুবুজা কথাটো তোমাৰটোওকৈ বেছি কঠিন। মই ভাবোঁ তোমাৰ বহস্যৰ

ব্যাখ্যা সোনকালেই দিব পাৰিম, কিন্তু মোৰটো বহুশ্য চিৰদিনলৈ থাকি যাব। পাছে এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল এই হতভগীয়াৰ শটোৰ কি কৰা যায়? শিয়াল কাউৰীৰ ভোগ হ'বলৈতো আমি এইটো ইয়াতে এৰিব নোৱাৰোঁ।”

“মই ভাবোঁ পুলিছক খবৰ দিয়ালৈকে আমি এইটো শিলৰ পঁজা ঘৰ এটাতে বন্ধা উচিত হ'ব।”

“ঠিক কৈছা। তুমিয়ে ময়ে ধৰি শটো এইখিনি দূৰ নিব পাৰিম। হেৰি, বাটছন! এয়া কি দেখিছোঁ? এয়া দেখোন বিষয়কৰ, দুঃসাহসিক কাম। সাবধান, কোনো কোনো সন্দেহ ভাব যেন দেখুওৱা নহয়, নহ'লে মোৰ সমস্ত আঁচনি চুৰ্চুমে হ'ব।”

তৃণভূমিৰ ওপৰেদি আমাৰ ফালে এজন মানুহ আগ বাঢ়ি আহিছে। ছিগাৰৰ ক্ষীণ বঙা ~~ছাৰ~~ মোৰ দৃষ্টিত পৰিল। জোঁনাকৰ পোহৰত সপ্ৰতিভ অৱয়ব আৰু প্ৰাণবন্ত খোজ-কৰ্মৰ প্ৰকৃতিবিদজনক চিনাক্ত ~~অৱস্থা~~ আমাক দেখিয়েই তেওঁ থমকি ব'ল, তাৰ পাছত লাহে লাহে আমাৰ ফালে আগ বাঢ়ি আহিল।

“ডা॰ বাটছন, আপুনি ইয়াত, ইয়াত কিয়? এই নিশা আপোনাক ইয়াত মই লগ পোৱাটো আশা কৰিব নোৱৰা কথা। পাছে বন্ধু, এইটো ইয়াত কি? কাৰোবাৰ কিবা দুৰ্ঘটনা হৈছে? আমাৰ বন্ধু ছাৰ হেনৰিৰ কিবা হোৱা বুলি আপুনি মোক নক'ব, সেয়া মুঠেই নিবিচাৰোঁ।” তেওঁ মোৰ কাষেৰেই আগ বাঢ়ি গৈ মৃত মানুহজনৰ কাষত ব'ল। মই তেওঁ এটা দীঘলকৈ উশাহ লোৱাৰ শব্দ শুনিলোঁ। আঙুলিৰ মাজৰপৰা তেওঁৰ ছিগাৰ সৰি পৰিল।

খোনাই খোনাই তেওঁ ক'লে, “এইজন কোন?”

“এইজন ছেলডন, প্ৰিণ্টন জেলৰপৰা পলাই অহা কয়দাটো।”

আমালৈ উভতি চাওঁতে মানুহজনৰ মুখখনে বীভৎস আকৃতি লৈছিল; কিন্তু এক চৰম প্ৰচেষ্টাৰে তেওঁ হতাশা আৰু বিষয়ানুকৃতি দমাই ৰাখিবলৈ সমৰ্থ হ'ল। তৎপৰভাবে তেওঁ হ'মছৰপৰা মুখ আঁতৰাই মোৰ ফালে চাই ক'লে, “বন্ধু! কি যে এক জঘন্য ঘটনা। মানুহজন মৰিল কেনেকৈ?”

“বোধকৰোঁ এই শিলবোৰত থেকেচা খাই পৰি সি ডিঙি ভাঙিলে। বন্ধুৱে-ময়ে তৃণভূমিৰ ওপৰত খোজ কাঢ়ি ফুৰোঁতে চিঞৰ এটা শুনিছিলোঁ।”

“ময়ো এটা চিঞৰ শুনিছিলোঁ। প্ৰকৃততে চিঞৰটোৱেহে মোক ৰাখিবলৈ উলিয়াই আনিলে। ছাৰ হেনৰিৰ কথা চিন্তা কৰি মই উৰিয় হৈ আছিলোঁ।”

মই নোসোধাকৈ থাকিব নোৱাৰিলোঁ, “বিশেষকৈ ছাৰ হেনৰিৰ বিষয়ে উলিয়াই কিয়?”

“কিয়নো মই তেওঁক আমাৰ ফালে অহাৰ অনুৰোধ কৰিছিলোঁ। তেওঁ নহাত মই আচৰিত হৈছিলোঁ। চিঞৰটো শুনাৰ পাছত স্বাভাৱিকতে তেওঁৰ নিৰাপত্তাৰ চিন্তা মনলৈ আহিল।” তেওঁৰ দৃষ্টি ক্ষিপ্ৰ গতিত মোৰ মুখৰপৰা নি হ’মছৰ মুখত স্থাপন কৰি সুধিলে, “বাক, এই চিঞৰটোৰ উপৰিও আৰু কিবা আপোনালোকে শুনিছিল নেকি?”

হ’মছে ক’লে, “নাই শুনা, আপুনি শুনিছিল নেকি?”

“নাই শুনা।”

“তেনেহ’লে নো আপুনি কি ক’ব খুজিছে?”

“অ’হ, এই যে কৃষকসকলে কিবা পিশাচ চিকাৰী কুকুৰৰ কাহিনী কয়। তাৰ চিঞৰ ৰাতি তৃণভূমিত শুনে হেনো। আজি নিশাও তেনে কিবা চিঞৰ শুনা গৈছিল নেকি, সেইটোহে জানিব খুজিছিলোঁ।”

মই ক’লোঁ, “আমি তেনেকুৱা একোঁ শুনা নাই।”

“এই বেচেৰা মানুহটোৰ মৃত্যুৰ কাৰণ সম্বন্ধে আপোনাৰ কি ধাৰণা?”

“মোৰ সন্দেহ নাই যে উৎকণ্ঠা আৰু ধৰা পৰাৰ সম্ভাৱনাই মানুহটোক পাগল কৰি তুলিছিল। এটা অস্থিৰ মনেৰে সি তৃণভূমিত দৌৰাদৌৰি কৰি আছিল। অবশেষত ইয়াত বাগৰি পৰি সি ডিঙি ভাগি নিজৰ মৃত্যু চপাই ল’লে।”

“এৰা, আপোনাৰ ধাৰণাটো যুক্তিযুক্ত।” কথাষাৰ কৈ ষ্টেপল্টনে এটা ছমুনিয়াহ কাঢ়িলে। ইয়াৰে তেওঁ সকাহ পোৱা বুলি মই ভাবিলোঁ। “আপুনি কি ভাবে, মিষ্টাৰ ষ্ৰাৰলক হ’মছ?”

অভিনন্দন জনাই মোৰ বন্ধুৰে মূৰ দৌৱালে।

তেওঁ ক’লে, “আপুনি দেখিছোঁ মানুহ চিনি পোৱাত খৰতকীয়া।”

“ডা॰ বাটছন ইয়ালৈ অহাৰ পাছত আপুনি আহিব বুলি আমি আশা কৰিয়েই আছিলোঁ। আপুনি এটা দুৰ্ঘটনাৰ সময়তে হাজিৰ হ’লহি।”

“এৰা, ঠিকেই কৈছে। ইয়াৰ কাৰণ সম্বন্ধে বন্ধুৰ ব্যাখ্যাৰ লগত মই একমত। পাছে কালিলৈ লণ্ডনলৈ যাওঁতেহে এই অতীতিকৰ স্মৃতি লগতে যাব।”

“অ’হ, আপুনি কালিলৈকে যাব?”

“এৰা, সেইটোৱেই মোৰ ইচ্ছা।”

“আশা কৰোঁ আপোনাৰ আগমনে আমাক বিবৃতিত পেলোৱা ইয়াৰ ঘটনাবোৰৰ কিবা সমাধান দিব?”

হ’মছে বাহ জোকাৰি ক’লে, “আশা কৰা ধৰণে সদায় সফল হ’ব নোৱাৰি।

অনুসন্ধানকাৰী এজনে তথ্য বিচাৰে; উপকথা, উৰাবাতৰি নিবিচাৰে। এইটো যথোপযুক্ত কেছ নহয়।”

মোৰ বন্ধুৱে একেবাৰে খোলাকৈ আৰু নিকৰ্ণগভাৱে কোৱাদি কথাষাৰ ক’লে। ষ্টেপল্টনে এক গভীৰ, স্থিৰ দৃষ্টিৰে তেওঁক বুজাব প্ৰয়াস কৰিলে। তাৰ পাছত তেওঁ মোলৈ চালে।

“বেচেৰা মানুহজনৰ মৃতদেহটো মোৰ বাসস্থানলৈকে নিয়াৰ যো-জা কৰিলোঁহেঁতেন, পাছে ই মোৰ ভগ্নীক বৰকৈ ভয় খুৱাব। সেয়েহে এনে কথা সমুচিত নহ’ব। মই ভাবোঁ তাৰ মূৰৰ ওপৰত কিহবাৰে ঢাকি থ’লে পুৱালৈকে ঠিকেই থাকিব।”

তেনে ব্যৱস্থাই কৰা হ’ল। ষ্টেপল্টনৰ অভ্যৰ্থনাৰ আগ্ৰহ প্ৰতিৰোধ কৰি আমি দুয়ো বাস্কাৰভিল হললৈ খোজ ল’লোঁ। প্ৰকৃতিবিদজন অকলশৰে ঘৰলৈ উভতিল। পিছলৈ ঘূৰি চাই আমি তেওঁক লাহে লাহে বিশাল তৃণভূমিৰপৰা ক্ৰমশঃ আঁতৰি যোৱা দেখিলোঁ। তেওঁৰ পিছ ফালেই শিলাময় পাহাৰৰ ৰূপালী ঢালত দেখা পালোঁ এটা ক’লা দাগ। সন্দেহ নাই মৃত্যুক সাৰটি লোৱা মানুহজন তাতে পৰি আছে।

অধ্যায় ১৩

জালৰ বিস্তাৰ

তৃণভূমিৰ মাজেৰে একেলগে খোজ কাঢ়ি আহোঁতে হ’ম্বে ক’লে, “অবশেষত আমি বিষয়টো আয়ত্তলৈ আনিব পাৰিলোঁ। ব্যক্তিগৰাকীৰ কি সাহস আৰু মৈৰ্য্য! নিজৰ অভিসন্ধিৰ বলি এজন ভুল মানুহ হ’ল বুলি গম পায়ো, দেখা অসাব কৰিব পৰা প্ৰচণ্ড আঘাত সহ্য কৰিও তেওঁ আত্মসংৰক্ষণ ঘূৰাই পালে। বাটহীন, মই তোমাক লগনতো কৈছিলোঁ, এতিয়া আকৌ কওঁ, এনেকুৱা কঠোৰ কঠোৰ বৃদ্ধ ব্যক্তিৰ সন্দ্বন্ধীন আমি কেতিয়াও হেঁচা নাই।”

“মই দঃখিত যে তোমাক মানুহজনে লগ পালে।”

থমে বেজাৰ পাইছিলোঁ। কিন্তু তেওঁক দেখা নিদিয়াকৈ থকাৰ উপায়ো নাছিলোঁ।

তেওঁৰ অভিসন্ধিৰ আঁচনিত ই কি প্ৰভাৱ পেলাব? এতিয়া যে তেওঁ গম পালে তুমি ইয়াত আছা বুলি।”

“তেওঁ বেছি সাৱধান হ’ব পাৰে, অথবা হিতাহিত জ্ঞান হেৰুৱাই নিজৰ কাম তৎক্ষণাৎ সমাধা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰে। প্ৰায়বোৰ চালাক অপৰাধীৰ দৰে এৱেঁ নিজৰ দক্ষতাত অতি বিশ্বাসী হ’ব পাৰে আৰু ভাবিব পাৰে যে তেওঁ আমাক পূৰা মাত্ৰাই প্ৰতাৰণা কৰিবলৈ সক্ষম হ’ল।”

“আমি তেওঁক তৎক্ষণাৎ গ্ৰেপ্তাৰ নকৰোঁ কিয়?”

“মৰমৰ বাটছন, তুমি এজন কামৰ মানুহ স্বৰূপেই জন্ম লৈছা। তুমি সদায় সক্ৰিয় হৈ থাকিবলৈ বিচৰা। ধৰা, তোমাৰ কথা মতেই আমি আজি ৰাতিতে তেওঁক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলোঁ, তাৰপৰা আমাৰ পৰিস্থিতিৰ কি উন্নতি হ’ব? আমিহে তেওঁৰ বিপক্ষে কোনো সাক্ষ্য প্ৰমাণ দিব নোৱাৰোঁ। চয়তানে এইদৰেই চালাকি ফুৰিছে। যদি তেওঁ কোনোবা মানুহক এজেষ্টৰূপে নিয়োগ কৰিলেহেঁতেন, তেতিয়া হয়তো ফাঁচী পালোঁহেঁতেন। কিন্তু এই গিশাচ কুকুৰটোক দিনৰ পোহৰলৈ আনিবলৈও মই তাৰ গৰাকীক বান্ধি পেলোৱাত কি সহায় কৰিব?”

“নিশ্চিতভাৱে আমাৰ এটা আধাৰ আছে।”

“আধাৰৰ ছাঁটোও নাই। মাত্ৰ অনুমানৰ ভিত্তিত একো নহয়। এনেকুৱা কাহিনী আৰু সাক্ষ্য আগ বঢ়ালে ন্যায়ালয়ত আমি মাথোঁ হাঁহিয়াতৰ পাত্ৰ হ’ম।”

“ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যুৰ ঘটনাটোও আছে।”

“দেহত কোনো আঘাতৰ চিন তেওঁৰ মৃতদেহত নাছিল। তুমি আৰু মই জানো যে তেওঁৰ মৃত্যু সম্পূৰ্ণৰূপে ভীতি-বিহ্বলতাৰ কাৰণে হৈছিল আৰু এইটোও জানো যে কিহে তেওঁক এনেকৈ ভয় খুৱাইছিল। কিন্তু বাৰগৰাকী ভাৱলেশহীন জুৰিৰ সদস্যক আমি এইটো কেনেকৈ জনাব পাৰিম? তাত যে এটা চিকাৰী কুকুৰ আছিল তাৰ চিন ক’ত? তাৰ দাঁডৰ চিন ক’ত? এইটোও সঁচা যে চিকাৰী কুকুৰে মৃতদেহ নাকামোৰে আৰু কুকুৰটোৱে ধৰিব পৰাৰ আগতেই ছাৰ চাৰ্লছৰ মৃত্যু হৈছিল। কিন্তু আমি এই কথাবোৰভো প্ৰমাণ কৰিব লাগিব আৰু সদ্যহতে আমি ইয়াৰ কাৰণে সাজু নহয়।”

“ঠিক আছে, পাছে আজি নিশাৰ ঘটনাটো?”

“পৰিস্থিতিৰ একো উন্নতি ঘটা নাই। আৱেঁ, মানুহজনৰ মৃত্যুৰ কাৰণে চিকাৰী

কুকুৰটোক প্ৰত্যক্ষভাৱে দায়ী বুলি ক'বলৈ আমাৰ হাতত কোনো যুক্তি-প্ৰমাণ নাই। আমি চিকাৰী কুকুৰটো কেতিয়াও দেখা নাই। আমি তাৰ চিঞৰ শুনিছিলোঁ, কিন্তু সি মানুহটোক পিছে পিছে খেদিছিল বুলি আমি প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰোঁ। অভিপ্ৰায়ৰ সম্পূৰ্ণ অনুপস্থিতিও আন এক অসুবিধা। প্ৰিয় বন্ধু, বৰ্তমানলৈকে যে আমি এটা কেছ কল্প কৰিব পৰা অৱস্থাত নাই, এই কথাটো মানি ল'বই লাগিব। তেনে পৰিস্থিতিত উপনীত হ'বলৈ আমি অলপ অপেক্ষা কৰাই সমীচীন হ'ব।"

"পাছে তুমিনো কেনেকৈ কামটো কৰিম বুলি ভাবিছা।"

"গোট্টেই কথাবোৰ বুজাই কোৱাৰ পাছত মিছেছ লৰা লায়লে আমাক সহায় কৰিব বুলি মই বৰকৈ আশা কৰিছোঁ। মোৰ নিজা আঁচনিও আছে। আশা কৰিছোঁ কালিৰ দিনটো অতিবাহিত হোৱাৰ পাছত অৱশেষত আমাৰ সুবিধা হ'ব।"

ইয়াৰ পাছত আক তেওঁৰ কথা-বতৰা মাই। মই কোনো নতুন কথা গম নাপালোঁ। তেওঁ বান্ধাৰভিল হলৰ গেট নোপোৱালৈকে চিন্তাত বুৰ গ'ল।

~~কুকুৰটোৰ বিষয়ে~~ "চিন্তা নাই।"

যাম। এতিয়া আক লুকাই থাকি লাভ নাই। কিন্তু শেষত এটা কথা কওঁ। তুমি ছাঁৰ হেনৰিক চিকাৰী কুকুৰটোৰ একো কথা নক'বা। ষ্টেপল্টনে যি ধৰণে ছেলডনৰ মৃত্যু হোৱা বুলি আমাক বিশ্বাস কৰাৰ বিচাৰিছে সেইটোকে তেওঁ মানি লওক। তুমি বিপৰীত জনোৱা মতে কালিলে এই পৰিয়ালটোৱে তেওঁক একেলগে ৰাখিলে মাতিছে। সেই সময়ৰ কঠোৰ পৰীক্ষাৰ সন্মুখীন হ'বলৈ তেওঁৰ দৃঢ় মনোবলৰ প্ৰয়োজন হ'ব।"

"মোকোতো মাতিছে।"

"তেনেহ'লে তুমি নোযোৱাৰ চেলু এটা উলিয়াবা। এতিয়া আমি নিশাৰ লম্বু আহাৰৰ ব্যৱস্থাকে কৰিব লাগিব।"

ছাৰ হেনৰিয়ে আজি অলপ দিনৰপৰা আশা কৰি আছিল যে অলপতে ঘটা বিভিন্ন ঘটনাই স্বাৰলক হ'ম্বছক ইয়ালৈ লৈ আহিব; সেয়েহে হ'ম্বছক সেবি তেওঁ আচৰিত হোৱাতকৈ সন্তোষহে পালে। পাছে মোৰ বন্ধুৱে একো বন্ধ-বান্ধনি ননা সেবি আক এইবোৰ ননাৰ একো ব্যাখ্যা নিদিয়া সেবি তেওঁ আচৰিত হ'ল। তেওঁৰ প্ৰয়োজনীয় বস্তুবিলাক আমি দুজনে লগ লাগি যোগাৰ ধৰিলোঁ। সেৱিকৈ বোৱা আমাৰ নিশাৰ আহাৰৰ সময়তে আমি বেবনেটজনক নিশাৰ ঘটনাটোৰ বিষয়ে ক'ব পৰাখিনি ক'লোঁ। বেবিম'ৰ আক তেওঁৰ পত্নীক থকাটো জনোৱা অগ্ৰিম কৰ্ত্তব্যকৈয়ো ময়ে সমাধা কৰিলোঁ। বেবিম'ৰ কাৰণে ই সম্পূৰ্ণৰূপে এক সৰহ হ'লেও এওঁৰ সিজা

ছাৰ হেনৰিয়ে বিশ্বাসভিত্ত হৈ ক'লে, "সেইটো কেনেকৈ হ'ল?"

তেওঁৰ পত্নীয়ে চকুলো নোটোকাকৈ থাকিব নোৱাৰিলে। গোটেই জগতে জানে সি অপৰাধী, আধা পশু আৰু আধা দৈত্য। কিন্তু বায়েকৰ কাৰণে সি এতিয়াও কৈশোৰত তেওঁৰ গাত লাগি ফুৰা কণমানি শিশুটো। সেইজন মানুহ সঁচাই অমংগলীয়া, যাৰ কাৰণে কোনো এগৰাকী নাৰীয়েও শোক নকৰে।

বেবনেটজনে ক'লে, “পুৱাতে ৰাটছন যোৱাৰ পাছতে সমস্ত দিনটোৱেই মই ঘৰতে কটালোঁ। ইয়াৰ কাৰণে মই নিশ্চয় প্রশংসা পাব লাগে, কিয়নো মই কথা দি কথা ৰাখিছোঁ। এইদৰে কথা নিদিয়াহেঁতেন বোধকৰোঁ আজিৰ সন্ধিয়াটো অধিক উপভোগ্য হ'লহেঁতেন, কিয়নো ষ্টেপল্টনে মোলৈ তেওঁলোকৰ ভালৈ যাবলৈ বুলি এটা খবৰ পঠাইছিল।”

হ'মছে নিৰসভাৰে ক'লে, “আপোনাৰ যে সন্ধিয়াটো উপভোগ্য হ'লহেঁতেন সন্দেহ নাই। পাৰ্থক্যপূৰ্ণ বোধকৰোঁ শুনি ভাল নাপাব যে আপুনি ডিঙি ভাগি পাই থকা বুলি ভাবি আঁঠু শোকত ক'ৰ নোৱৰা হৈছিলোঁ।”

ছাৰ হেনৰিয়ে বিশ্বয়াভিভূত হৈ ক'লে, “সেইটো কেনেকৈ হ'ল?”

“বেচেৰা দুৰ্ভাগীয়াটোৱে আপোনাৰ সাজ-সজ্জা কৰি আছিল। পিন্ধা বস্ত্ৰবোৰ তাক দিয়া বাবে পুলিছে আপোনাৰ ভৃত্যজনক বিপদত পেলাব বুলি মই ভাবোঁ।”

“তেনে সম্ভাৱনা নাই। মই জনা মতে কাপোৰবোৰত কোনো চিহ্ন নাই।”

“তেনেহ'লে তেওঁ ভাগ্যক্ৰমে বন্ধা পৰিছে, ক'বলৈ গ'লে আপোনালোক আটায়ে ভাগ্যৰ বলতহে বন্ধা পৰিল, কিয়নো কথাটো একেবাৰে আইনসংগত নাছিল। প্রকৃততে এজন বিৱেকী ডিটেক্টিভ হিচাবে মোৰ প্ৰথম কৰ্তব্যটোৱেই আছিল এই গৃহৰ আটাইবোৰকে প্ৰেস্তাৱ কৰা। ৰাটছনে পঠিওৱা প্ৰতিবেদনবোৰ আছিল অতি অপৰাধ-জড়িত নথি-পত্ৰ।”

বেবনেটজনে সুধিলে, “পাছে আমাৰ কেছটোৰ স্থিতি কি? জটী মুকলি কৰাত সমৰ্থ হৈছেনে? ৰাটছন আৰু মই কিন্তু এই বিষয়ে অৱগত নহয় আৰু আমি ইয়ালৈ অহাৰ পাছত পৰিস্থিতিৰ একো উন্নতিও হোৱা নাই।”

“মই ভাবোঁ অতি সোনকালেই পৰিস্থিতি স্পষ্ট হৈ যাব। কামটো ৰব জটিল। কেইবাটাও দিশ চালিজাৰি চাব লগা হৈছে—পাছে কথাবোৰ অচিৰেই পৰিস্ফুট হৈ পৰিব।”

“ইতিমধ্যে আমাৰ এক অভিজ্ঞতা হৈছে, যিটোৰ বিষয়ে ৰাটছনে নিশ্চয় আপোনাক কৈছে। ভূপভূমিত ঢিকৰী কুকুৰৰ চিঞৰটো আমি শুনিবলৈ পাইছিলোঁ—সেয়েহে মই এতিয়া ডাঠি কওঁ যে এইটো এটা সাবশূন্য অজবিস্বাস নহয়। পশ্চিমৰ

দেশত থাকোঁতে মই নিজেও কুকুৰৰ লগত লীলাখেলা কৰিছিলোঁ, সেয়েহে মই কুকুৰৰ চিঞৰ ধৰিব পাৰোঁ। আপুনি যদি এই কুকুৰটোৰ মুখ বন্ধ কৰি শিকলি লগাব পাৰে, তেনেহ'লে মই আপোনাক সৰ্বকালৰ শ্ৰেষ্ঠ ডিটেক্টিভ বুলি দৃঢ়তাৰে ঘোষণা কৰিবলৈ সাজু।

“আপুনি সহায়ৰ হাত আগ বঢ়ালে মই নিশ্চয় কুকুৰৰ মুখ বন্ধ কৰি শিকলি লগাব পাৰিম।”

“আপুনি যি কয় তাকে কৰিম।”

“উত্তম। মই পাছে কৰিবলৈ দিয়া কাম কশামুনাকৈ কৰাটোহে বিচাৰোঁ—কোনো প্ৰশ্ন নোতোলাকৈ।”

“আপুনি যেনেকৈ বিচাৰে তেনেকৈয়ে কৰিম।”

“তেনেহ'লে আপোনাৰ এই সমস্যাৰ সমাধান সোনকালেই হ'ব। মোৰ সৈতে নাই...।”

তেওঁ কথাৰ মাজতে হঠাতে বৈ দিলে আৰু থৰ লাগি মোৰ মূৰৰ ওপৰেদি আগলৈ চাই থাকিল। লেম্পৰ পোহৰ তেওঁৰ মুখত পৰিছে আৰু তেওঁ ইমানেই নিমগ্ন যে তেওঁৰ অৱয়বটোক সচেতনতা আৰু সজ্ঞাবনাৰ এক সুস্পষ্ট ধ্ৰুপদী মূৰ্তি যেন লাগিছে।

আমি দুয়ো উঠেছোঁ ক'লোঁ, “এয়া কি?”

ভললৈ মূৰ নমাওঁতে তেওঁ কিবা আন্তৰিক আবেগক দমাই ৰাখিবলৈ প্ৰয়াস কৰা বুলি মই ধাৰণা কৰিলোঁ। তেওঁৰ মুখাৱয়ব সৌম্য, কিন্তু চকুকেইটা সকৌতুক উল্লাসেৰে সমুজ্জ্বল।

সম্মুখৰ দেৱাল ঢালি ধোৱা প্ৰতিকৃতিৰ শাৰীটোৰ ফালে হাত দাঙি তেওঁ ক'লে, “কমা কৰিব। এয়া এক বসগ্ৰাহীৰ শলাগ। কলাৰ বিষয়ে মই কিবা জানো বুলি বাটছনে নাভাৰে। তেওঁৰ এয়া মাথোঁ ঈৰ্ষা। কাৰণ, আমাৰ দুয়োৰে কলা সম্পৰ্কে দৃষ্টিভংগী বেলেগ বেলেগ। পাছে, এইবোৰ সঁচাই অতি সুন্দৰ প্ৰতিকৃতি।”

অলপ আচৰিত হৈ ছাৰ হেনৰিয়ে হ'মছলৈ চাই ক'লে, “ভাল লাগিছে, আপোনাৰ মন্তব্য শুনি বৰ আনন্দ পালোঁ। মই এইবোৰৰ বিষয়ে বৰ বিশেষ জানো বুলি ক'ব নোৱাৰোঁ, মই চিত্ৰতকৈ ঘোঁৰা অথবা দমৰা গৰুৰ ভাল বিচাৰক। আপুনি পাছে এনেকুৱা কামৰ কাৰণেও সময় উলিয়াব পাৰে বুলি মই নাজানিছিলোঁ।”

“উচ্চমানবিশিষ্ট চিত্ৰকলা মই দেখিলে ধৰিব পাৰোঁ। ইয়াত সেইখন নেলাৰৰ (Kneiler) অংকন। সেই যে নীলা বেচম পিন্ধা মহিলাগৰাকীৰ সৈতে উইগ্ পিন্ধা

ধূলন্তৰ পুৰুষজন আছে সেইখন বেনল্ডছৰ (Reynolds) অঁকা হ'ব লাগে। মোৰ ধাৰণা, এই আটাইবোৰেই পৰিয়ালৰ প্ৰতিকৃতি, নহয় জানো?"

“প্ৰতিখনেই।”

“আপুনি নামবোৰ জানেনে?”

“বিষয়টোত বেৰিম'ৰে মোক প্ৰশিক্ষণ দিছে। মই ভাৱে পাঠ ভাল ধৰণেই আওবাইছোঁ।”

“সেই দুববীন লোৱা ভদ্ৰলোকগৰাকী কোন?”

“সেইজন বিয়াৰ-এড্ৰিমিৰেল বান্ধাৰভিল। তেওঁ ৰডনিৰ তত্ত্বাবধানত ছেণ্ট ইণ্ডিজত সেৱা আগ বঢ়াইছিল। ক'লা কোট পিন্ধা, হাতত কাগজৰ ৰ'লেবে সেইজন ছাৰ উইলিয়াম বান্ধাৰভিল। তেওঁ পিট প্ৰধানমন্ত্ৰী থকাৰ সময়ত হাউছ অব কমন্সৰ কমিটিসমূহৰ চেয়াৰমেন আছিল।”

“মোৰ ঠিক বিপৰীত ফালে ক'লা মখমল কাপোৰ আৰু ফিতাৰে সেই অশ্বাৰোহীজন কোন?”

“অহ, ^{মুঠ}তেওঁৰ বিষয়ে আপুনি জনাটো সংগত কথাই হ'ব। যতমানে অনৰ্থক তেওঁহিতো মূল। সেইজন দুটি হিণ্ডিগো, বান্ধাৰভিলৰ চিকাৰী কুকুৰৰ কাহিনীৰ উৎস। আমি তেওঁক পাহৰি যোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই।”

অলপ বিষয় অনুভৱ কৰি ময়ো প্ৰতিকৃতিখনলৈ ধৰ লাগি চালোঁ।

হ'মছে ক'লে, “আচৰিত কথা! তেওঁক দেখোন দেখাত তেনেই শান্ত-শিষ্ট, নিৰীহ স্বভাৱৰ লোক যেন লাগে। অৱশ্যে মই ক'বই লাগিব যে তেওঁৰ চকুত চয়তানে জোপ লৈ থকা যেন দেখি। তথাপি মই তেওঁক এজন শক্তিশালী দুৰ্গন্ত লোক বুলি কল্পনা কৰিছিলোঁ।”

“বিশ্বাসযোগ্যতা সন্দেহাতীত। তেওঁৰ নামটো আৰু সময়, ১৮৬৭ চন, প্ৰতিকৃতিখনৰ পিছফালে লিখা আছে।”

হ'মছে আৰু কথা নবঢ়ালে। কিন্তু প্ৰাচীন প্ৰমোদ-পাগল ব্যক্তিজনৰ আলোচ্যই তেওঁক সন্মোহিত কৰা যেন লাগিল আৰু আহাৰ ৰাই থাকোঁতে তেওঁৰ দৃষ্টি ঘনাই তালৈ গ'ল। বহুত সময় পাছত, ছাৰ হেনৰি যেতিয়া নিজৰ কোঠালৈ গ'ল, তেতিয়া মই তেওঁৰ চিন্তা-দ্ৰোভৰ আভাস পালোঁ। শোৱা-কোঠাৰ মূৰ হাতলৈ তেওঁ মোক সেই বৃহৎ ভোজন কক্ষটোলৈ বুলি আকৌ লৈ আহিল আৰু হমতাল দেৱালত থকা, সময়ে বিকণ কৰা সেই বিশেষ আলোচ্যখনৰ সন্মুখত দাঁড়ি থকিলে।

“তুমি কিবা দেখিছানে বাক?”

মই বহল, পাখি লগোৱা টুপী, কেঁকোৰা চুলি, বগা ফিতাৰ কলাৰ আৰু কঠোৰ অথচ পৰিপাটি মুখখনলৈ চাই ব'লোঁ। মুখমণ্ডল পাশৱিক নহয়, কিন্তু মুখখন পৰিপাটি, ওঁঠকেইটা পাতল, চকুযুগ্ম শীতলভাৱে অসহিবু।

'তোমাৰ কোনোবা চিনাকি মুখৰ দৰে লাগিছেনে বাক ?'

“হনুৰ কাষত অলপ ছাৰ ছেনৰিৰ লগত মিল আছে।”

“বোধকৰোঁ সামান্য আভাস এটা আছে। বাক অলপ ৰোৱাচোন।” তেওঁ চকী এখনত থিয় হ'ল আৰু বাঁওহাতেৰে মমডাল দাঙি তেওঁ সোঁ হাতখনে আলেখ্যখনৰ বহল টুপীটো আৰু সুদীৰ্ঘ কেশকুন্তলৰ ওপৰেদি ঘূৰাই ঢাকি দিলে। বিশ্বয়াভিভূত হৈ মই চিঞৰি দিলোঁ, “হে ভগৱান।” কেনভাছত ষ্টেপল্টনৰ মুখখন স্পষ্ট হৈ পৰিল।

“হা, দেখিলানে। মোৰ নয়নযুগল মুখমণ্ডলৰ পৰীক্ষাৰ কাৰণে প্ৰশিক্ষিত, সজোৱা-বস্ত্ৰবোৰ চোৱাৰ কাৰণে নহয়। অপৰাধ-অনুসন্ধানকাৰীৰ প্ৰথম প্ৰয়োজনীয় যোগ্যতাটোৱে হ'ল যে তেওঁ ছদ্মবেশ ভেদ কৰি প্ৰকৃত পৰিচয় উদ্ঘাটন কৰিব পাৰিব লাগিব।”

“কিন্তু এয়া সঁচাকৈয়ে বিশ্বয়কৰ। এইখন ষ্টেপল্টনৰ আলেখ্য “বুলিয়েই ক'ব পাৰি।”

“এৰা, এইটো পূৰ্বপুৰুষৰ ৰূপসাদৃশ্যৰ আমোদজনক উদাহৰণ। এই ৰূপসাদৃশ্য শাৰীৰিক মানসিক দুয়োটাই যেন লাগিছে। পৰিয়ালৰ প্ৰতিকৃতিসমূহৰ অধ্যয়নেই মানুহক পুনৰজন্মতন্ত্ৰত বিশ্বাসী কৰি তুলিবলৈ যথেষ্ট। এই মানুহজন এজন বান্ধাভিল—সেইটো স্পষ্ট।”

“উদ্ভাৱিকাৰ অতিসজ্ঞিত তেওঁৰ আছে।”

“ঠিক কৈছা। এই প্ৰতিকৃতিখনে আমাক হেৰাই যোৱা বুলি অনুমান কৰা যোগসূত্ৰ উলিওৱাত সহায় কৰিছে। তেওঁ এতিয়া আমাৰ হাতত, ৰাটছন, আমি তেওঁক পালোঁ আৰু মই ডাঠি ক'ব পাৰোঁ যে কালি নিশাৰ আগতেই তেওঁ তেওঁৰ পৰিলাবোৰৰ দৰে অসহায়ভাৱে আমাৰ জালত পৰি ধপধপাই থাকিব। এটা পিন, এটা কৰ্ক আৰু এখন কাৰ্ড—বহু, আমি তেওঁক আমাৰ বেকাৰ প্লিটৰ সংগ্ৰহৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰিম।” তেওঁ প্ৰতিকৃতিখনৰপৰা মুখ আঁতৰাই এটা হাঁহি মাৰিলে। মই তেওঁক এনে হাঁহি মৰা কাচিথহ দেখোঁ। এই হাঁহিয়ে প্ৰায়েই কাৰোবাৰ বিপদৰ সংকেট দিয়ে।

মই সোনকালেই শোৱাৰপৰা উঠিলোঁ। কিন্তু হ'মছ মোতকৈও আগতেই উঠিছিল। মই তেওঁক কাপোৰ-কানি পিন্ধি বাটেৰে আহি থকা দেখিলোঁ।

কামৰ স্মৃতিতে হাত মোহাৰি মোহাৰি তেওঁ মন্তব্য কৰিলে, “এৰা, আজি আমি

সমস্ত দিন ব্যস্ত থাকিম। জালবোৰ সকলো সঠিক ঠাইত পতা হ'ল, আমি এতিয়া টনা আৰম্ভ কৰিম। দিনটো শেষ হোৱাৰ আগতেই আমি গম পাম ডাঙৰ, পাতল হনুৰ লুষ্ঠনকাৰী মাছটো আমাৰ জালত পৰিলনে, সি জাল ফালি ওলাই গ'ল।”

“তুমি ইতিমধ্যেই তৃণভূমিলৈ গ'লা নেকি?”

“ছেলডনৰ মৃত্যুৰ বিষয়ে প্ৰিমপেনৰপৰা মই প্ৰিজ টাউনলৈ ~~বিপদ~~ এটা পঠালোঁ। মই কথা দিছোঁ এই বিষয়ত জোমালোকৰ কোনেও বিপদত নপৰা। মোৰ বিশ্বস্ত কাৰ্টৰাইটকো জনালোঁ যে মই নিৰ্বিন্দে আছেঁ, নহ'লে তেওঁ মোৰ কিবা অপকাৰ হোৱা বুলি ভাবি গৰাকীৰ সমাধিত কুকুৰে কৰাদি পঁজাটোৰ সন্মুখতে কন্দা-কটা কৰিলেহেঁতেন।”

“আমাৰ পাছৰ পদক্ষেপ কি?”

“ছাৰ হেনৰিক লগ ধৰা। অহ, তেওঁ আহিছেই।”

বেৰনেটজনে ক'লে, “সুপ্ৰভাত, হ'মছ। আপোনাক মুখ্য সামৰিক বিষয়াৰ লগ লাগি যুদ্ধ এখনৰ আঁচনি কৰি থকা এজন সেনাপতি যেন লাগিছে।”

“সেইটোৱেই প্ৰকৃত পৰিস্থিতি। ৰাটছনে নিৰ্দেশৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰিছে।”

“ময়ো আপোনাৰ নিৰ্দেশৰ অপেক্ষাত।”

“ঠিক আছে। পাছে, মই জনামতে আপুনি আজি নিশালৈ আমাৰ সুহাদ ষ্টেপল্টন পৰিয়ালৰ লগত আহাৰ খোৱাৰ কথা আছে।”

“আশা কৰিছোঁ আপুনিও আহিব। তেওঁলোক অতিথিপৰায়ণ লোক। মই নিশ্চিত যে আপুনি গ'লে তেওঁলোক আনন্দিত হ'ব।”

“ৰাটছন আৰু মই লণ্ডনলৈ যাব লাগিব।”

“লণ্ডনলৈ?”

“এৰা, বৰ্তমানৰ সন্ধিক্ষণত আমি তাত থকাটো অধিক জৰুৰী।”

বেৰনেটজনে হতাশ হ'ল। “মই ভাবিছিলোঁ এই সময়ত মই কাম চলোৱাত আপোনালোকে মোক সহায় কৰিব। হুল আৰু তৃণভূমি এতিয়া বৰ সুখৰ ঠাই হৈ থকা নাই বুলি আপোনালোকে জানে। অথচ মই এতিয়া অকলশৰে থাকিব লাগিব।”

“মৰমৰ বন্ধু, সন্দেহাতীতভাৱে আপুনি মোক সমৰ্থন জনাব লাগিব আৰু মই যি কৰ্ত্ত সকলো সঠিকভাৱে মানি চলিব লাগিব। আপুনি আপোনাৰ সুহৃদসকলক ক'ব যে আমি আপোনাৰ লগতে তেওঁলোকৰ তালৈ যাব পাবিলে সুখী হ'লোঁহেঁতেন। পাছে দৰকাৰী কামত আমি নগৰলৈ যাব লগা হ'ল। অতি সোনকালেই আমি

ডেভনশ্বিয়াৰলৈ উভতি আহিম বুলি ভাবিছোঁ। খবৰটো তেওঁলোকক দিবলৈ আপোনাৰ মনত থাকিবনে?”

“যদি আপুনি জোৰ কৰে দিব লাগিব।”

“আপোনাক দঢ়াই কৈছোঁ ইয়াৰ বাহিৰে আমাৰ অন্য উপায় নাই।”

বেৰনেটজনে নিশ্চয় আমি তেওঁক এৰি থৈ যাবলৈ ওলাইছোঁ বুলি ভাবিছে। তেওঁ গভীৰভাৱে আঘাত পালে আৰু কপাল মলিন হ’ল। তেওঁ নিকন্তাপভাৱে সুধিলে, “আপোনালোকে কেতিয়া ৰাওনা হ’ব?”

“প্ৰাতৰাশ শেষ হোৱাৰ লগে লগে। আমি কুহে ট্ৰেছিলৈ ঘোঁৰাগাড়ীত যাম। বাটছনে তেওঁৰ বস্তুবোৰ ইয়াতে এৰি থৈ যাব। তেওঁৰ আপোনাৰ ওচৰলৈ অহাৰ পণ। বাটছন, তুমি ষ্টেপলটনলৈকো টোকা এটা পঠাবা। তেওঁলোকৰ নিমন্ত্ৰণ ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰাৰ ক্ষমা-প্ৰাৰ্থনা।”

বেৰনেটজনে ক’লে, “মোৰো আপোনালোকৰ লগত লগুনলৈ স্মাৰলৈ মন গৈছে। মই ইয়াত অকলে কিয় থাকিম?”

“কাৰণ এইখনেই হ’ল আপোনাৰ কৰ্মস্থান। কাৰণ, আপুনি মোক কথা দি থৈছে যে মই যি কৰিবলৈ দিওঁ তাকে কৰিব। মই এতিয়া আপোনাক কৈছোঁ যে আপুনি ইয়াতে থাকক।”

“ঠিক আছে তেনেহ’লে, মই ইয়াতে থাকিম।”

“আৰু এটা নিৰ্দেশ। মেৰিপিট হাউছলৈ আপুনি ঘোঁৰাগাড়ীত যাব। আপুনি গৈ পোৱাৰ লগে লগে গাড়ীখন পঠাই দিব আৰু গৃহস্থক জনাব যে ঘৰলৈ আপোনাৰ খোজ কাঢ়ি ওভতাৰ ইচ্ছা।”

“ভূগভূমিৰ মাজেৰে খোজ কাঢ়ি?”

“এৰা।”

“কিন্তু আপুনিতো সদায় মোক এই কামটোকে কৰাত বাধা দি আহিছে।”

“এইবাৰ আপুনি নিৰ্বিয়ে এই কামটো কৰিব পাৰিব। যদি আপোনাৰ সাহসিকতাৰ আৰু ন্যায়বিক কৰ্মতাৰ বিষয়ে মোৰ পুৰা বিশ্বাস নাথাকিলহেঁতেন, মই আপোনাক এই কাম কৰিবলৈ নিদিলোহেঁতেন। আপুনি এই কামটো কৰাটো বৰ প্ৰয়োজনীয়।”

“তেনেহ’লে মই শুনেকৈয়ে কৰিম।”

“আপুনি নিশ্চয় নিজৰ জীৱনক মূল্য দিয়ে, সেয়েহে কৈছোঁ মেৰিপিট হাউছৰপৰা ভূগভূমিৰ মাজেৰে আহি আপুনি পোনে পোনে ব্ৰিষ্টলৈ বোডত উঠিব

আৰু তাৰপৰা চিধা ঘৰলৈ বুলি বাট বুলিব। এইটোৱেইতো স্বাভাৱিক ৰাস্তা। অনুগ্ৰহ কৰি অকণো ইফাল-সিফাল নকৰিব।”

“আপুনি যি কৈছে মই তাকেই কৰিম।”

“ঠিক আছে। প্ৰাতৰাশ শেষ হোৱাৰ লগে লগেই যিমান সম্ভৱ সোনকালে মই যাত্ৰা কৰিম, যাতে লগুন আবেলি পাওঁগৈ।”

মই এই ভ্ৰমণসূচীৰ বিষয়ে জানি সঁচাই আচৰিত হ'লোঁ। অৱশ্যে যোৱা ৰাতি হ'মছে ষ্টেপলটনক কৈছিল যে তেওঁ আজিয়েই যাবগৈ। কিন্তু তেওঁ যে মোকো লগত লৈ যাব সেইটো মই ভবা নাছিলোঁ। তদুপৰি, তেওঁ দেখোন নিজেই কৈছে যে এইটো চৰম সংকটৰ সময়। এই সময়তো আমি দুয়োজনেই আঁতৰি থকাৰ কাৰণে মই বুজিবলৈ অসুবিধা পাইছোঁ। কিন্তু সকলো কথাতে প্ৰগ্ৰাতিত আনুগত্যৰ বাহিৰে মোৰ আন একো কৰিব লগা নাই; সেয়েহে আমি দুয়ো উমৈহতীয়া বন্ধুগৰাকীৰপৰা বিদায় ল'লোঁ। দুঘণ্টামান পাছতে আমি 'কুৱে ট্ৰেছি' ষ্টেছন পাই বাগীখনক বিদায় দিলোঁ। প্লেটফৰ্মতে সৰু ল'ৰা এটাই অপেক্ষা কৰি আছিল।

“কিবা নিৰ্দেশ আছে নেকি, ছাৰ?”

“কাৰ্টৰাইট, তুমি এইখন ৰেলগাড়ীতে নগৰলৈ যাব। গৈ পালেই তুমি ছাৰ হেনৰি ৰাস্কাবভিললৈ মোৰ নামত এখন টেলিগ্ৰাম পঠাব। টেলিগ্ৰামত কোৱা হ'ব যে মই এখন পকেট-বুক পাহৰি এৰি থৈ আহিলোঁ আৰু তেওঁ যাতে সেইখন ৰেজিষ্টাৰ-পোষ্ট কৰি বেকাৰ ষ্ট্ৰিটলৈ পঠাই দিয়ে।”

“হ'ব, ছাৰ।”

“ষ্টেছন অফিছাৰক সোধাচোন মোৰ নামত কিবা খবৰ আছে নেকি?”

ল'ৰাজনে এখন টেলিগ্ৰাম লৈ আহিল। হ'মছে সেইখন মোক চাবলৈ দিলে। তাত আছিল :

“টেলিগ্ৰাম পালোঁ। চহী নোহোৱা ৱাৰেণ্ট লৈ গৈ আছোঁ। চাবে পাঁচ বজাত পামলৈ। লেছট্ৰেড।”

“এইখন মই ৰাতিপুৱা পঠিওৱা টেলিগ্ৰামৰ উদ্ভৱ। বৃত্তিধাৰীসকলৰ ভিতৰত তেৱেই শ্ৰেষ্ঠ আৰু আমাৰ তেওঁৰ সাহায্যৰ প্ৰয়োজন। এতিয়া বটিন, তোমাৰ চিনাকি মিছেছ লৰা লায়লৰ ওচৰলৈ যোৱাটোৱেই হ'ব আমাৰ সময়ৰ সম্ভৱত্ব।”

তেওঁৰ অভিযানৰ আঁচনি স্পষ্ট হ'বলৈ ধৰিছে। ষ্টেপলটনে পৰিয়ালক আমি সঁচাকৈয়ে গ'লোঁ বুলি পত্ৰখন নিয়াবলৈ তেওঁ বেবনেটজানৰ সহায় লৈছে। অৰ্থত প্ৰয়োজনীয় মুহূৰ্তত আমি ঠিকেই হুঁি ৰাৱ। ছাৰ হেনৰিয়ে ষ্টেপলটন পৰিয়ালৰ আগত

লগুনৰপৰা পঠোৱা টেলিগ্ৰামখনৰ কথা উল্লেখ কৰা লগে লগে তেওঁলোকৰ মনত আমাৰ অনুপস্থিতি সম্বন্ধে আৰু কোনো সন্দেহ নাথাকিব। মই ভাবোঁ ইতিমধ্যে ক্ষীণ-হনুৰ 'পাইক' মাছটোৰ চাৰিওফালে জাল চপাই অনা হৈছে।

মিছেছ লৰা লায়ল কাৰ্য্যালয়তে আছিল। স্পষ্ট আৰু প্ৰত্যক্ষভাৱে স্বাৰলক হ'ম্ছে তেওঁৰ লগত কথা-বতৰা আৰম্ভ কৰা দেখি মই আচৰিত হ'লোঁ।

তেওঁ ক'লে, "মই প্ৰয়াত ছাৰ চাৰ্লছ বান্ধাবিলৰ মৃত্যুৰ লগত জড়িত পৰিস্থিতি সম্বন্ধে অনুসন্ধান কৰিছোঁ। এই যে মোৰ বন্ধু ডা॰ বাটছন, আপুনি তেওঁক এই সম্পৰ্কে কি ক'লে আৰু কি নোকোৱাকৈ থাকিল সকলো মোক জনাইছে।"

তেওঁ ধৃষ্টতাৰে সুধিলে, "মই কি নোকোৱাকৈ থাকিলোঁ?"

"আপুনি স্বীকাৰ কৰিছে যে ছাৰ চাৰ্লছক গোটত দহ বজাত থাকিবলৈ আপুনি অনুৰোধ কৰিছিল। সেইটোৱেই তেওঁৰ দেহাৱসানৰ সময় আছিল বুলি আমি জানো। এই দুয়োটা ঘটনাৰ মাজত কি সম্বন্ধ আছে আপুনি জনোৱা নাছিল।"

"কোনো সম্বন্ধ নাই।"

"তেনেহ'লে এনে সম-সংঘটন এটা অতিকৈ অসাধাৰণ ঘটনাক্ৰমে বিবেচিত হ'ব। কিন্তু মই ভাবোঁ, আমি ইয়াত এটা সংযোগ আছিল বুলি প্ৰমাণ কৰাত সফল হ'ম। মিছেছ লায়ল, মই আপোনাক সম্পূৰ্ণ খোলাকৈ জনাব খোজোঁ যে এই কেছটো আমি এটা খুন বুলি ভাবোঁ আৰু সাক্ষ্য অনুসৰি এই সম্পৰ্কত আপোনাৰ বন্ধু মিষ্টাৰ ষ্টেপলটন আৰু তেওঁৰ পত্নীক জড়িত কৰা হ'ব পাৰে।"

মহিলাগৰাকী তেওঁৰ চকীৰপৰা জঁপ মাৰি উঠিল।

তেওঁ উচ্চৈস্বৰে ক'লে, "তেওঁৰ পত্নী।"

"কথাটো এতিয়া গোপন হৈ থকা নাই। যিগৰাকী মানুহক তেওঁ ভগ্নী বুলি কয়, প্ৰকৃততে তেওঁ তেওঁৰ পত্নী।"

মিছেছ লায়ল তেওঁৰ চকীত বহিল। তেওঁ হাত দুখনেৰে চকীৰ নালত খামোচ মাৰি ধৰিলে। হেঁচা খাই তেওঁৰ গোলাপী ৰঙৰ নখকেইটাই বগা বৰণ লোৱা মই দেখা পালোঁ।

তেওঁ আকৌ ক'লে, "তেওঁৰ পত্নী! তেওঁৰ পত্নী! তেওঁতো বিবাহিত মানুহ নহয়।"

স্বাৰলক হ'ম্ছে তেওঁৰ কান্ধ কৌচালে।

"আপুনি মোক প্ৰমাণ দিয়ক। প্ৰমাণ দিয়ক। যদি প্ৰমাণ দিব পাৰে, তেনেহ'লে মই...।" তেওঁৰ জ্বলন্ত চকু কথাটোকে বেছি সবৰ হ'ল।

তেওঁৰ জেপৰপৰা কেইবাখনো কাগজ উলিয়াই হ'মছে ক'লে, "মই সাজু হৈয়ে আহিছোঁ। কেইবছৰমান আগতে তোলা এই দম্পতীৰ এয়া ফট'গ্ৰাফ। ফট'গ্ৰাফৰ তলত চিনাকি দিয়া হৈছে মিষ্টাৰ আৰু মিছেছ ভেণ্ডেলৰ বুলি। পাছে আপুনি যদি তেওঁলোকক দেখিছে তেনেহ'লে তেওঁলোকক চিনি পোৱাত অসুবিধা নহ'ব। ইয়াত এয়া তিনিজন বিশ্বাসযোগ্য সাক্ষীৰ ভেণ্ডেলৰ দম্পতীৰ বিষয়ে লিখিত কৰ্মনা। এই দম্পতীয়ে সেই সময়ত ছেইণ্ট অজিভাৰ প্ৰাইভেট স্কুল চলাইছিল। আপুনি পঢ়ি চাওক আৰু এওঁলোকৰ পৰিচয়ত আপোনাৰ কিবা সন্দেহ থাকিব পাৰে নেকি চিন্তা কৰক।"

তেওঁ এঁবাৰ সেইবোৰত চকু ফুৰালে। তাৰ পাছত মূৰ দাঙি তেওঁ এক স্থিৰ, কঠিন দৃষ্টিৰে আমালৈ চালে। তেওঁৰ মুখৰ অভিব্যক্তি আছিল এগৰাকী বেপৰোৱা নাৰীৰ।

তেওঁ ক'লে, "মিষ্টাৰ হ'মছ, স্বামীৰ লগত মোৰ বিবাহ বিচ্ছেদ হ'লে এই মানুহজনে মোক বিয়া কৰোৱাৰ প্ৰস্তাব দিছিল। মানুহজন সকলো প্ৰকাৰেই এজন দুষ্ট প্ৰকৃতিৰ লোক। তেওঁ মোৰ আগত মিছা মাতিছিল। কিয়, কিয় তেওঁ এনে কৰিছিল? মই ভাবিছিলোঁ যে মোৰ প্ৰতি দয়া-পৰৱশ হৈ তেওঁ কামবোৰ কৰিছিল। কিন্তু এতিয়া বুজিছোঁ যে মই মাথোঁ তেওঁৰ হাতৰ পুতলা আছিলোঁ। বিজনে মোক বিশ্বাসঘাতকতা কৰিলে, তেওঁ কেনেকৈ মোৰ বিশ্বাস-ভাজন হ'ব? তেওঁৰ নিজৰ সু-কৰ্মৰ ফল ভোগ কৰাৰপৰা মই তেওঁক বন্ধা কৰাৰ চেষ্টা কিয় কৰিম? আপুনি কি জানিব বিচাৰিছে মোক সোধক আৰু মই কোনো লুক-ঢাক নকৰাকৈ উত্তৰ দিম। এটা কথা মই শপত খাই কৈছোঁ যে যেতিয়া মই চিঠিখন লিখিছিলোঁ, বৃদ্ধ ভয়লোকগৰাকীৰ কিবা অনিষ্ট হোৱাৰ কথা কেতিয়াও কল্পনা কৰা নাছিলোঁ। তেওঁ মোৰ অতিকৈ চেনেহৰ সুহৃদ আছিল।"

শ্বাৰলক হ'মছে ক'লে, "মহাশয়া মই আপোনাৰ কথা সম্পূৰ্ণভাৱে বিশ্বাস কৰিছোঁ। আপুনি নিজে গোটেই কথাখিনিৰ পুংখানুপুংখকৈ কৰ্মনা দিবলৈ নিশ্চয় বেজাৰ পাব। যদি মই তেতিয়া কি বটিছিল কৰ্মনা দি যাওঁ, তেতিয়া কিবা দৰকাৰী কথা মই এৰি গ'লে অথবা ভুলকৈ ক'লে আপুনি যদি শুধৰাই দিয়ে, তেন্তে বোধকৰোঁ ভাল হ'ব। চিঠিখন পঠিওৱাৰ পৰামৰ্শ আপোনাক ষ্টেপল্টনে দিছিল নেকি?"

"চিঠিখনৰ তেওঁ ক্ৰতলিপি দিছিল।"

"মোৰ ধাৰণা এইটোৱেই যে চিঠিখন লিখিলে আপোনাৰ বিবাহ-বিচ্ছেদৰ কাৰণে ছাব চাৰ্জছৰপৰা সহায় পাব বুলি তেওঁ কৈছিল।"

“ঠিক সেইটোৱেই।”

“আপুনি চিঠিখন পঠিওৱাৰ পাছত কিন্তু তেওঁ আপোনাক নিৰ্ধাৰিত সময়ত চাৰ্লছক দেখা কৰাত বাধা দিলে।”

‘তেওঁ মোক কৈছিল যে এনে এটা কামত বেলেগ এজনৰপৰা ধন ল’লে তেওঁৰ আত্মসন্মান লাঘৱ হ’ব; যদিও তেওঁ নিজে দৰিদ্ৰ লোক, তথাপি আমাৰ মাজত থকা বাধা আঁতৰাবলৈ নিজৰ শেষ পেনিটোও খৰচ কৰিবলৈ প্রস্তুত।’

“তেওঁক এক সংগতিপূৰ্ণ চৰিত্ৰ যেন লাগিছে। ইয়াৰ পাছত বাতৰিকাকতত তেওঁৰ মৃত্যুৰ সংবাদ নোপোৱালৈকে আপুনি এই বিষয়ে একো জনা নাছিল?”

“নাই।”

“ছাৰ চাৰ্লছৰ লগত আপোনাৰ দেখা-সাক্ষাতৰ কাৰণে সময় ঠিক হৈ থকা কথাটো ক’তো নক’বলৈ বুলি তেওঁ আপোনাক শপত খুৱাইছিল?”

“হয়, তেওঁ শপত খুৱাইছিল। তেওঁ কৈছিল যে এই মৃত্যু বৰ বহুসংখ্যক আৰু যদিহে কথাবোৰ ওলাই পৰে মোক নিশ্চয় সন্দেহ কৰিব। তেওঁ মোক ক্ষম্য খুৱাই মনে মনে থাকিবলৈ বাধ্য কৰাইছিল।”

“আপুনি ঠিককৈ কৈছে। কিন্তু আপোনাৰ অলপ সন্দেহ আছিল, নহয়নে?”

তেওঁ অলপ ধেমোঁৱো কৰিলে আৰু চকু তললৈ নমালে।

তেওঁ ক’লে, “তেওঁক মই জানিছিলোঁ। যদিহে তেওঁ বিশ্বাসঘাতকতা নকৰিলেহেঁতেন, ময়ো সদায় তেওঁৰ বিশ্বাস ৰাখিলোঁহেঁতেন।”

শাৰলক হ’মছে ক’লে, “মই ভাবোঁ মুঠৰ ওপৰত আপুনি জাপ্তক্ৰমেহে সাৰিব পাৰিলে। তেওঁ জানিছিল যে আপুনি তেওঁক নিজৰ আত্মজৰ ভিতৰত ৰাখিছিল, সেইটো তেওঁ জানিছিল, তথাপিও আপুনি জীয়াই থাকিল। আপুনি কেইমাহমান এচলীয়া থিয় পৰ্বতৰ ওপৰত একেবাৰে কাষেদি খোজ কাঢ়িলে। মিছেহ লায়ল, আমি এতিয়া শুভপ্ৰভাত জনাই আপোনাৰপৰা বিদায় মাগিছোঁ, আৰু অতি সোনকালে আকৌ আমি এই বিষয়ে আপোনাৰ লগত যোগাযোগ কৰাৰ সম্ভাৱনা ৰাখিছোঁ।”

নগৰৰপৰা অহা এক্সপ্ৰেছ ৰেলগাড়ীখনলৈ অপেক্ষা কৰাৰ সময়ত হ’মছে ক’লে, “আমাৰ কেছ শেষ হৈছে আহিছে। আমাৰ সন্মুখৰ সংকটবোৰ এটা এটাকৈ আঁতৰি গৈছে। আধুনিক যুগৰ এটা অতি বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ আৰু চাক্ষাত্যকৰ অপৰাধৰ এটা অবিচ্ছিন্ন বৰ্ণনা দিবলৈ মই সমৰ্থ হ’ম। অপৰাধবিজ্ঞানৰ ছাত্ৰসকলে এইটোৰ লগতে আৰু দুটা কেছৰ কথাও মনত পেলাব। সেই কেছ দুটা হ’ল, ৬৬ চনত ক্ষুদ্ৰ কছিয়াৰ গডনোৰ

ঘটনাটো আৰু আনটো নৰ্থ কেব'লিনাৰ এণ্ডাৰছনৰ হত্যাৰ অপৰাধটো। কিন্তু বৰ্তমানৰ কেছটোৰ কিছুমান বৈশিষ্ট্য সম্পূৰ্ণৰূপে পৃথক আৰু নিজস্ব। অৱশ্যে এতিয়ালৈকে কুটুবুন্ধিৰ এই মানুহজনৰ বিপক্ষে নিখুঁত অভিযোগ যুগুত কৰিবলৈ আমি সমৰ্থ হোৱা নাই। কিন্তু আজি নিশা আমি শুবলৈ যোৱাৰ আগতেই এইটো সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰিলে মই অতি আচৰিত হ'ম।”

গৰ্জনমুখৰ লণ্ডন এক্সপ্ৰেচ^৩ বেলগাড়ীখন সময়মতেই ষ্টেছন পালেহি। বেলগাড়ীখনৰপৰা এজন চুটি-চাপৰ, ক্ষীণ অথচ বাঁড়ৰ লগত যুঁজ দিব পৰা বুল্ডগৰ নিচিনা মানুহ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ যানৰপৰা জাঁপ মাৰি নামিল। আমি তিনিও ইজনে সিজনৰ কৰমৰ্দন কৰিলোঁ। পৰম শ্ৰদ্ধাবে মোৰ সহযোগীৰ ফালে লেছষ্টেডে ধৰ লাগি চাই থকা তৎক্ষণাৎ মোৰ চকুত পৰিল।

যি দেখিছোঁ পোন প্ৰথমতে তেওঁলোকে একেলগে কাম কৰা সময়ৰপৰা এইখিনি সময়ৰ ভিতৰত লেছষ্টেডৰ ভাল শিক্ষাই হৈছে। মোৰ এতিয়াও মনত আছে কেনেকৈ এই কামৰ মানুহজনে যুক্তি-নিৰ্ভৰ ব্যক্তিগতকীৰ সূত্ৰসমূহ পোন প্ৰথমতে অৱজ্ঞাৰ দৃষ্টিৰে চাইছিল।

লেছষ্টেডে সুধিলে, “কিবা ভাল খবৰ আছে নেকি?”

হ'মছে ক'লে, “বহু বছৰৰ ভিতৰত এক বৃহত্তম ঘটনা। আৰম্ভ কৰাৰ আগতে এতিয়াও আমাৰ হাতত দুঘণ্টা সময় আছে। আমি এই সময়তে কিবাকিবি অলপ খহি লওঁ। তাৰ পাছত আমি লণ্ডনৰ ডাৰ্টমুৰৰ বিশুদ্ধ নিশাৰ বতাহেৰে আপোনাৰ কঠত লণ্ডনৰপৰা লাগি অহা কুঁৱলী আঁতৰাবলৈ যাম। কেতিয়াবা তালৈ গৈছেনে? অহ মই ভাবোঁ তালৈ বুলি যোৱা আপোনাৰ এই প্ৰথম ভ্ৰমণ কেতিয়াও পাহৰি পেলাব নোৱাৰিব।”

বান্ধাৰভিল পৰিয়ালৰ চিকাৰী কুকুৰ

স্বাৰলক হ'মছৰ এটা দোষ হৈছে, যদি সঁচাকৈয়ে কোনোবাই এইটো দোষ বুলি কয়, তেওঁৰ সম্পূৰ্ণ আঁচনিখন সমাধা হোৱাৰ মুহূৰ্তলৈকে আনক জনাবলৈ বৰ টান পায়। এইটো সন্দেহ নাই যে আংশিকভাৱে হ'লেও এনে হোৱাৰ কাৰণ তেওঁৰ প্ৰভুত্ব বিস্তাৰ কৰিব খোজা প্ৰবৃত্তি। তেওঁ নিজৰ চাৰিওফালে থকা লোকসকলক চমক দি প্ৰভাৱ পেলাব খোজে। আকৌ পেছাদাৰী সাৱধানতা হিচাবেও তেওঁ কিছু পৰিমাণে এনেকুৱা কৰিব লগা হয়। ফলস্বৰূপে তেওঁৰ এজেক্ট আৰু সহায়কাৰীসকলৰ দুৰ্ভোগ হয়। এনে পৰিস্থিতিত মই প্ৰায়েই কষ্ট খাব লগাত পৰোঁ, কিন্তু আন্ধাৰৰ মাজত সেইদিনা কৰা সুদীৰ্ঘ যাত্ৰাটোৰ দৰে কষ্ট মই কেতিয়াও পোৱা নাছিলোঁ। আমাৰ সম্মুখত অগ্নিপৰীক্ষা, অৱশেষত আমি চৰম চেষ্টা চলাম, তথাপি হ'মছে মোক এই বিষয়ে একো কোৱা নাই, তেওঁৰ সমস্যা সমাধানৰ পদ্ধতি সম্বন্ধে মই মাথোঁ অনুমানহে কৰিব পাৰোঁ। শীতল বতাহ যেতিয়া আমাৰ গাত লাগিল আৰু ঠেক বাটটোৰ দুয়োকাষে ~~খোজা~~ আন্ধাৰে আৰম্ভি থকা খোলা ঠাইবোৰ চকুত পৰিল, মই গম পালোঁ যে আমি আকৌ তৃণভূমিত সোমালোঁ। প্ৰত্যাশাত মোৰ ন্নায় উজ্জ্বল হ'ল। ঘোঁৰাৰ প্ৰতিটো কলমে চকাৰ প্ৰতিটো পাকে আমাক অভিযানৰ শীৰ্ষ পৰ্য্যায়ৰ ওচৰ চপাই আনিছে।

আমাৰ আচল কথা-বতৰা ভাবলৈ অনা বাগীখনৰ কচোৱানজনৰ উপস্থিতিৰ কাৰণে বাধাপ্ৰাপ্ত হৈছে। সেয়েহে আমি গুৰুত্বহীন কথা কিছুমান পাতি আহিছোঁ, অথচ আৱেগ আৰু প্ৰত্যাশাত আমি আটায়ে অস্থিৰ। এই অস্বাভাৱিক অস্থিৰতাৰপৰা আমি ফ্ৰেংকলেণ্ডৰ ঘৰ পোৱাৰ পাছতে কিছু বন্ধা পালোঁ। আমি গম পালোঁ যে আমি 'হল'ৰ আৰু আমাৰ কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰৰ কাৰ চাপি আহিছোঁ। আমি 'হল'ৰ দুৱাৰমুখলৈ বাগীখন লৈ নগ'লোঁ। ঘাই বাস্তাৱ মুখতে বাগীৰপৰা নামিলোঁ। বাগীখনৰ ভাৰা দিয়া হ'ল আৰু সেইখন কুৰে ট্ৰেছলৈ তৎক্ষণাত লৈ যাবলৈ কোৱা হ'ল। তাৰ পাছত আমি মেৰিপট হাউছৰ ফালে খোজ ল'লোঁ।

“লেছষ্ট্ৰেড, আপোনাৰ লগত অন্ত্ৰ আছেনে নাই?”

চুটি-চাপৰ ডিটেক্টিভজনে মিচিকি হাঁহি এটা মাৰিলে।

“মই গিল্লি থকা লংগেণ্টৰ পিছদিনেও পকেট এখন আছে আৰু এই পকেটখন যেতিয়া আছে, তাত কিবা বস্তু মই ধওঁ।”

“ভাল কথা। জৰুৰীকালীন সময়ৰ কাৰণে মোৰ কিছু আৰু ময়ো সদায় সাধু হৈ থাকোঁ।”

“এই কামৰ একেবাৰে চৰম অবস্থাত আমি উপনীত হোৱা যেন লাগিছে, যিটোৱা হ'মছ। এতিয়া পাছে আমাৰ কি কাম?”

“এতিয়া আমাৰ অপেক্ষা কৰা কাম।”

কঁপি কঁপি তেওঁৰ চাৰিত্ৰিকালে থকা বিষয়, হেলনীয়া হৈ থকা পাহাৰবোৰত আৰু ত্ৰিমপেন পিটনিত থকা ঘন কঁৱলীয়ে আৱৰণ বিশাল হুদটোত দৃষ্টি পেলাই ডিটেণ্ডিতজনে ক'লে, “মই কিন্তু ক'বলৈ বাধ্য, এই ঠাইখন আকৰ্ষণীয় যেন লগা নাই। অ', অলপ দূৰতে আমাৰ সম্মুখত পোহৰ দেখা পাইছোঁ।”

“সেইটো মেৰিপটি হাউছ, আমাৰ যাত্ৰাৰ লক্ষ্য। মই অনুৰোধ জনাইছোঁ আমি যাতে এতিয়া হাতত সাৰে ভৰিত সাৰে আগ বঢ়োঁ আৰু কথা-বতৰা ফুচুচাইহে পাতোঁ।”

আমি বাটটোৱেদি সাম্বৰ্ণ্য আৰু হাটিলোঁ, কিন্তু ঘৰটো পাবলৈ দুশ গজমান থাকোঁতেই হ'মছে আমাক ব'বলৈ ক'লে।

তেওঁ ক'লে, “আৰু আগ বাঢ়িব নালাগে। সোঁফালে থকা এই শিলবোৰে বঢ়িয়া আঁৰ দিব।”

“আমি ইয়াত বৈ থাকিব লাগিব?”

“এবা, ইয়াতে আমি এটা সৰু-সুৰা আক্ৰমণৰ কাৰণে চোপ ল'ম। সেহেতৈড, ভিতৰৰ গাঁতটোৰ ফালে সোমাই যাওক। হাটছন, তুমি হাউছলৈ আগতে আহিছা নহয়? কোঠাকেইটাৰ অৱস্থিতি কেনেকুৱা ক'ব পাবিবা নহয়? শেষৰ ফালে থকা জালী কটা বিৰিকি থকা কোঠাটো কি?”

“সেইবোৰ বান্ধনিঘৰৰ বিৰিকি।”

“আৰু তাৰ কাৰণে সিকালে বৰকৈ জল্মলাই থকা কোঠাটো?”

“সেইটো নিশ্চয় ভোজন-কক্ষ।”

“বিৰিকিবোৰৰ পৰ্দা দাঙি থোৱা আছে। ঠাইখনৰ লগততো তোমাৰ ভাল পৰিচয় আছে। তুমি বগুৱা বাই গৈ তেওঁলোকে নো কি কৰি আছে এবাৰ চাই আহ। কিন্তু ভগৱানৰ মোহাই, ভুলতো যাতে তেওঁলোকে গম নাপায় যে তেওঁলোকক সন্তৰ্কভাবে নিৰীক্ষণ কৰি থকা হৈছে।”

পথটোৱেদি মই ধূলি ধূলি আগ বাঢ়িলোঁ আৰু চাপৰ চাপৰ ফলফুলৰ গছৰ বাগিচাখনৰ চাৰিত্ৰিকালে থকা চাপৰ মেহালখনৰ কাষত কুঁজা হৈ তাৰ ঘাঁহি ঘাঁহি বতৰা

বুই এনে এডোখৰ ঠাই বাছি উলিয়ালোঁ, য'ৰপৰা পৰ্দা নোহোৱা খিৰিকি এখনেৰে
 পোনে ভিতৰলৈ চাব পাৰি।

কোঠাটোত মাথোন দুজন মানুহ। ছাৰ হেনৰি আৰু ষ্টেপল্টন। তেওঁলোকে
 কুৰলীয়া মেজখনৰ দুয়োকাষে মোৰ ফালে মুকৰিয়েই বহি আছে। দুয়োজন ছিগাৰ হুপি
 আছে, কফি আৰু সুৰা তেওঁলোকৰ সন্মুখত। ষ্টেপল্টনে উছাহেৰে কথা-বতৰা কৈ
 আছে, কিন্তু বেবনেটজনক শোঁতা পৰা আৰু অমনোযোগী যেন লাগিল। বোধকৰোঁ
 অন্তৰ ঘটনা সংঘটিত হৈ থকা তৃণভূমিৰ মাজেৰে নিশা অকলশৰে যাব লগা হোৱাৰ
 বিত্তীৱিকাই তেওঁৰ মন আচ্ছন্ন কৰি থৈছিল।

মই চাই থাকোঁতে ষ্টেপল্টন কোঠাটোৰপৰা ওলাই গ'ল। সেই সময়ত ছাৰ
 হেনৰিয়ে সুৰাৰ গিলাছ আকৌ পূৰাই ল'লে আৰু ছিগাৰৰ ধোঁৱা উৰালে। তেনেতে
 মই এখন দুৱাৰৰ কেৰকেৰণি আৰু পকাত বুটজোতাই কৰা মচমচীয়া শব্দ শুনিবলৈ
 পালোঁ। মই কুঁজা হৈ থকা ঠাইৰ সিপাৰৰপৰা খোজবোৰৰ শব্দ আহিছিল। মই ভালদৰে
 চাই দেখিলোঁ যে প্ৰকৃতিবিদজনে বাগিচাখনৰ চুক এটাত মূল ঘৰৰপৰা আঁতৰত
 সৰু ঘৰ এটাৰ দুৱাৰমুখত থমকি বৈছে। তেওঁ ঘৰটোৰ দুৱাৰত থকা তলা খোলাওঁ
 হোৱা চাবিৰ শব্দ শুনিবলৈ পালোঁ। তেওঁ সোমোৱাৰ পাছতে ঘৰটোৰ ভিতৰৰপৰা
 আচহুৱা দবৰা-দবৰিৰ শব্দ কিছুমান আহিল। মাত্ৰ এক মিনিটমানৰ কাৰণে তেওঁ
 আছিল; তাৰ পাছতে মই আকৌ চাবিৰ শব্দ শুনিলোঁ আৰু তেওঁ মোৰ কাষেৰেই পাৰ
 হৈ গৈ মূল ঘৰত সোমালগৈ। মই তেওঁক পুনৰ অতিথিৰ লগত দেখিলোঁ আৰু মই
 নিৰবে বগুৱা বাই আহি মোৰ বন্ধুসকলৰ লগ লাগিলোঁহি। তেওঁলোকক মই দেখা
 সমস্ত ঘটনা বিৱৰি ক'লোঁ।

মোৰ ৰিপ'ৰ্ট শেষ হোৱাৰ লগে লগেই হ'মছে সুধিলে, “ৰাটছন, তুমি কৈছা যে
 মহিলাগৰাকী তাত নাই?”

“নাই।”

“যিহেতু ৰাটছনঘৰৰ বাহিৰে আৰু আন কোনো কোঠাতে পোহৰ নাই, তেওঁনো
 আৰু ক'ত থাকিব?”

“ময়ো তেওঁ ক'ত আছে ভাবি পোৱা নাই।”

বিশাল গ্ৰিমপেন পিটনি স্বন কুৰলীয়ে আৱৰি থকা বুলি মই কৈছোঁৱেই। এই
 কুৰলী লাহে লাহে আমাৰ ফালে আগুৱাই আহি আমাৰ কাষতে চাপৰ দেৱাৰ এখনৰ
 দৰে বেঢ়ি পেলালে।

ইয়াৰ ওপৰতে জোনে পোহৰ বিলাই এক ভিৰবিৰাই থকা বিশাল বৰফে আৱৰি

থকা অঞ্চল যেন কৰিছে। দূৰত আকৌ দেখা গৈছে মূৰ দাঙি উঠা পাহাৰৰ শিলবোৰ। হ'ম্ছে সেইফালে মূৰ ঘূৰাই চাই ধীৰ গতিত আগ বাঢ়ি অহা কুঁৱলী দেখি উৎকণ্ঠাবে ভোৰভোৰালে।

“বাটছন, কুঁৱলীবোৰ দেখোন আমাৰ ফালেই আহিল।”

“সংকটজনক অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিব নেকি?”

“এবা, সঁচাকৈয়ে তেনে আশংকা আছে। এই এটা বন্ধ, যি আমাৰ সকলো আঁচনি থানবান কৰি পেলাব পাৰে। পাছে তেওঁ বেছি দেখি কৰিব মালাগে। দহ বাজিলেই কুঁৱলীয়ে পথ ঢাকি পেলোৱাৰ আগতেই তেওঁৰ আগমনৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিছে আমাৰ সাফল্য, আনকি তেওঁৰ নিজৰ জীৱনো।”

এনেয়ে পাছে আমাৰ ওপৰৰ আকাশ মুক্ত আৰু সুন্দৰ। শীতল পোহৰ বিলাই তৰাবোৰ তিববিবাই আছে আৰু অৰ্ধ-চন্দ্ৰই এক অনিশ্চিত শীতল পোহৰেৰে নৈসৰ্গিক দৃশ্যভাষ্যক গা ধুৱাইছে। কপালী চুম্বকি লগোৱা আকাশৰ তলত আমাৰ সম্মুখত থিয় হৈ আছে ক'লা অৱয়বৰ বান্ধাৰ খাঁজ কটা মুখচ আৰু বঙা হৈ ওলাই থকা চিমনি। ঘৰটোৰ তলৰ ফালৰ খিৰিকিবোৰৰ মাজেদি ওলাই অহা সোণালী পোহৰ ফলৰ বাগিচাখনত আৰু তৃণভূমিৰ একাংশতো বিয়পি পৰিছে। এখন খিৰিকি হঠাতে বন্ধ হৈ গ'ল। বান্ধনিঘৰৰ কৰ্মচাৰীকেইজনে কাম শেষ কৰি ওলাই গ'ল। এতিয়া মাথোঁ ভোজন কৰাটোতহে লেম্পৰ পোহৰ আছে। তাত দুজন মানুহ, অপৰাধ-প্ৰবল গৃহস্থ আৰু পৰিস্থিতি সম্বন্ধে অজ্ঞ আলহীয়ে ছিগাৰ হপি হপি বাক্সালাপত ব্যস্ত।

তৃণভূমি অৰ্ধাংশত ইতিমধ্যে বিয়পি পৰা বগা উণসদৃশ কুঁৱলী প্ৰতি মিনিটে ঘৰটোৰ ফালে আঙুৰাই আহি আছে। খিৰিকিৰ পোহৰত কুঁৱলীৰ পাতল বেখা এটা দৃষ্টিগোচৰ হৈছেই। ফলৰ বাগিচাখনৰ দূৰৈৰ দেৱাল ইতিমধ্যে অদৃশ্য হৈ পৰিছে আৰু গছবোৰক বগা বাষ্পই ঘেৰি ধৰিছে। বগুৱা বাই অহা কুঁৱলীৰ মালাই ঘৰটোৰ দুয়ো চুক মেৰিয়াই ধৰি ক্ৰমশঃ ঘন হৈ ঘৰটোৰ চাৰিওফালে আঙুৰি ধৰিলে। এতিয়া অন্ধকাৰ সাগৰত এখন আচহুৱা জাহাজৰ দৰে যেন ঘৰটোৰ মুখচ আৰু ওপৰৰ অংশ ওপঙি আছে। অৰ্ধৰ্য্য হৈ হ'ম্ছে খঙতে শিলত ডুকুৰাবলৈ ধৰিলে আৰু গোৰোহুনি মাৰিলে। তেওঁ ক'লে, “পোন্ধৰ মিনিটৰ ভিতৰতে তেওঁ ওলাই নাহিলে, পথটো কুঁৱলীয়ে ঢাকি পেলাব। আধা ঘণ্টাৰ ভিতৰতে আমি আনকি সম্মুখত নিজৰ হাত কেইখনকে দেখা নোপোৱা হ'ম।”

“এই ওৰ ঠাইটুকুৰাতে আমি আৰু অলপ পিছুবাই বাওঁ নেকি?”

“এবা সেইটো কৰাই ঠিক হ'ব।”

কুঁৱলী আগত পেলাই আমি পিছুওৱা আৰম্ভ কৰিলোঁ। ঘৰটোৰপৰা আমি প্ৰায়
 [redacted] আহিলোঁ, পাছে কুঁৱলীৰ সমুদ্ৰই আমাক অলংঘনীয়াভাৱে খেদিয়েই আছে।

হ'ম্হে ক'লে, "আমি বহুদূৰ আহিলোঁ। তেওঁ আমাৰ ওচৰ পোৱাৰ আগতেই
 তেওঁক ধৰি পেলোৱাৰ আশংকাৰ কথা চিন্তা কৰি এই ঠাই এৰা উচিত নহ'ব।" তেওঁ
 আঁঠু কাঢ়ি মাটিত কাণখন লগাই অলপ পাছত ক'লে, "ভগৱানৰ কৃপা, তেওঁ অহা
 যেন লাগিছে।"

বেগাই দিয়া খোজৰ শব্দই তৃণভূমিৰ নিৰৱতা ভেদি গ'ল। শিলৰ মাজত জোপ
 লৈ আমি অত্যন্ত মনোযোগেৰে সন্মুখৰ ঢাকি ধৰা কুঁৱলীলৈ চাই ব'লোঁ। খোজৰ শব্দ
 ক্ৰমে ডাঙৰ হৈ আহিল আৰু কুঁৱলীৰ মাজৰপৰা পৰা এখন আঁতৰাই ওলাই অহা দি
 আমি অপেক্ষা কৰি থকা মানুহজন ওলাই আহিল। কুঁৱলীৰ মাজৰপৰা তৰাই
 তিববিবাই থকা মুকলি মুকলি পৰিৱেশত প্ৰৱেশ কৰিয়েই তেওঁ বিস্ময়বোধ [redacted]
 আৰু চাৰিওফালে এপাক দৃষ্টি বুলালে। তাৰ পাছত তেওঁ খৰতকীয়াকৈ [redacted]
 পথেদি আগ বাঢ়িল। আমি য'ত দীঘল দি জোপ লৈ আছিলোঁ তাৰ কাষৰেই তেওঁ
 পাৰ হৈ আমাৰ পিছফালে থকা ঢালটোৰ ওপৰলৈ উঠিল। এজন বিস্ময় মানুহৰ দৰে
 তেওঁ দুয়ো কাষে কান্ধৰ ওপৰেৰে দৃষ্টি বুলাই আগ বাঢ়িছে।

পিষ্টলৰ ফৰিঙাৰ তলা খোলাত খটকৈ এটা শব্দ হ'ল আৰু হ'ম্হে ক'লে, "চাই
 থাকা, এইমাত্ৰ হ'ব।"

কুঁৱলীৰ মাজৰপৰা অবিৰাম ভোৰভোৰনিৰ এটা ক্ষীণ শব্দ শুনা গ'ল। পঞ্চাছ
 গজ দূৰত্বৰ ভিতৰতে কুঁৱলীৰ ডাবৰ আৰু আমি সেই ফালেই ধৰ লাগি চাই আছোঁ।
 কি বিভীষিকাই আমালৈ অপেক্ষা কৰিছে, সেই বিষয়ে আমি নিশ্চিত নহওঁ। মই হ'ম্হৰ
 কাষতে আছোঁ। তেওঁৰ মুখত এক মুহূৰ্তৰ কাৰণে এবাৰ দৃষ্টি পেলালোঁ। মুখ শেঁতা,
 অৰ্ধচ উল্লসিত, জোনাকত চকু তিববিবাই আছে। কিন্তু হঠাতে তেওঁ মূৰ আগুৱাই এক
 অনমনীয় স্থিৰ দৃষ্টি পেলালে আৰু বিস্ময়ত তেওঁৰ মুখ মেল ৰাই গ'ল। একে সময়তে
 লেছষ্ট্ৰেডে এটা ভয়াৱৰ চিঞৰ মাৰিলে আৰু মুখ থেকেচা ৰাই মাটিত পৰিল। মই জাঁপ
 মাৰি উঠিলোঁ, নিষ্ক্ৰিয় হাতেৰেই মই পিষ্টলটো খামুচি ধৰিলোঁ আৰু কুঁৱলীৰ আঁৰৰপৰা
 জাঁপ মাৰি ওলাই অহা ভয়াৱৰ আকৃতিৰ জন্তুটোৰ দৃশ্যই মোৰ মন অৱশ কৰি
 পেলালে। জন্তুটো এটা চিকাৰী কুকুৰেই, বিশাল অৱয়বৰ কয়লা-ক'লা চিকাৰী কুকুৰ,
 কিন্তু মানুহে দেখিবলৈ পোৱা সাধাৰণ চিকাৰী কুকুৰ নহয়। তাৰ মেলা মুখৰপৰা জুই
 ওলাইছে, চকুত জ্বলন্ত দৃষ্টি, তাৰ মুখমণ্ডল, ডিঙিৰ নোম আৰু গল বিচনীৰপৰা যেন

জুইৰ ফিৰিঙতিহে ওলাইছে। আনকি বিকাৰপ্ৰস্তু মানসিক অৱস্থাৰ মানুহৰ ব্ৰহ্মাণ্ডক সপোনতো ইয়াতকৈ বেছি হিংস্ৰ, ভীষণ আৰু ভয়াৱহ জীৱৰ কেতিয়াবা কল্পনা কৰিব পৰা যাব বুলি ভাবিব নোৱাৰি।

দীঘল দীঘল জাঁপেৰে বিশালকায় ক'লা প্ৰাণীটোৱে বাস্তাৱত জঁপিয়াই জঁপিয়াই আমাৰ বন্ধুজনৰ খোজৰ চিনে চিনে পিছ ল'লে। আমি তাৰ আৱিৰ্ভাৱত এনেকৈ অৱশ হ'লোঁ যে সি আমাৰ কাষেদি পাৰ হৈ যাওঁতেও একো কৰিব নোৱাৰিলোঁ। কিন্তু আমি ততালিকে সচেতন হ'লোঁ, হ'মছ আৰু মই দুয়ো একেলগে তালৈ গুলী মাৰিলোঁ, প্ৰাণীটোৱে এতিয়া এক বিকট আটাহ পাৰিলে, সেয়েহে আমি জানিলোঁ যে অন্ততঃ আমাৰ এটা গুলী তাৰ গাত লাগিছে। সি কিন্তু বৈ নগ'ল, বৰক সি আগলৈ জঁপিয়াই গৈ থাকিল। পথটোৱে দূৰৈত আমি ছাৰ হেনৰিক উভতি চোৱা দেখিলোঁ, জোনাকত তেওঁৰ শেঁতা মুখ দেখিছোঁ, ভয়ংকৰ বন্ধটো তেওঁৰ পিছে পিছে যোৱা দেখি অসহায় অৱস্থাত আতংকিত হৈ তেওঁৰ মাত মাতি তালৈ তীব্ৰ দৃষ্টিৰে চালে।

কিন্তু চিকাৰী কুকুৰটোৰ যন্ত্ৰণাৰাজ্যত আমাৰ ভয় নিমিষতে উৰাই দিলে। তাক আঘাত কৰিব পৰা গ'ল, গতিকে তাক মাৰিবও পাৰি। সেই নিশা হ'মছে যি তীব্ৰ গতিত দৌৰ মাৰিছিল, তেনেকৈ কোনোবাই দৌৰ মৰা মই কেতিয়াও দেখা নাই। ৰেগাই দৌৰাত মোৰ নাম আছে, কিন্তু তেওঁ মোক পিছ পেলাই গ'ল আৰু মই চুটি-চাপৰ পেছাদাৰীজনক চেৰ পেলালোঁ। আমি পথটোৱেদি তীব্ৰ গতিত চলিছোঁ যিটোৱে সম্মুখত ছাৰ হেনৰিক চিঞৰ আৰু চিকাৰী কুকুৰটোৰ গোঁজৰনি শুনিবলৈ পালোঁ। পথটোৱে ছাৰ হেনৰিক গাত জাঁপ মাৰোঁতেই তাৰ ডিঙিত গুলীয়াই ডললৈ পেলাই দিবলৈ মই সময়মতেই পালোঁগৈ আৰু পাছ মুহূৰ্ততে দেখিলোঁ যে হ'মছে তেওঁৰ বিভলভাৱৰ পাঁচ জাঁই গুলী প্ৰাণীটোৰ দেহৰ মাজেদি ভৰাই দিলে। যন্ত্ৰণাৰ শেষ গোঁজৰনি এটা মাৰি আৰু শূন্যতে এটা কামোৰ লগাই, সি ডললৈ পিঠি দি পৰি গ'ল, তাৰ ঠেং চাৰিখনে প্ৰচণ্ড গতিৰে আঁচোৰৰ ভংগীত জোকাৰি থাকিল। অলপ পাছতে সি এফালে বাগৰি পৰিল। মই সমুখলৈ কঁজা হৈ দেখা পালোঁ সি চিল টানি আছে। মই তাৰ ভিৰবিৰাই থকা ভয়ানক মূৰটোত পিষ্টলেৰে হেঁচি খৰিলোঁ, কিন্তু পিষ্টলৰ ট্ৰিগাৰ টিপাৰ প্ৰয়োজন নহ'ল। বিশালকায় চিকাৰী কুকুৰটোৰ ইতিমধ্যে মৃত্যু ঘটিছে।

ছাৰ হেনৰিক য'ত পৰিছিল, তাতে অচেতন হ'ল। হ'মছে তেওঁৰ কাপোৰৰ কল্যাণটো ফালি পেলালে। যেতিয়া দেখিলে যে দেহত একো আঘাতৰ চিন নাই, তেওঁ এক কৃতজ্ঞতাৰ প্ৰাৰ্থনা আওবালে। উদ্ধাৰকাৰী সময়মতেই সন্ধান হ'ল। ইতিমধ্যে আমাৰ বন্ধুৰ চুকুৰ পতা কঁপিছে আৰু তেওঁ লবচৰ কৰাৰ কৰণে সামান্য প্ৰহ্লাস

কৰিছে। সেহেতু তেওঁৰ ব্ৰেণ্ডিৰ ব্লাস্কটো তেওঁৰ দাঁত দুপাৰিৰ মাজেৰে ঠেলি সুমুৱাই দিলে। ছাব হেনৰিৰ দুই চকুৰ শংকিত দৃষ্টি আমাৰ ওপৰত পৰিল। তেওঁ ফুচফুচাই ক'লে, “হে ভগৱান! সেইটো কি আছিল? ভগৱানৰ দোহাই, সেইটো কি আছিল?”

হ’মছে ক’লে, “যিয়েই নহওক, সি মৰিল। পৰিয়ালৰ প্ৰেতাছাটোক আমি একেবাৰে চিৰদিনৰ কাৰণে নিবৰ কৰিলোঁ।”

অৱয়ব আৰু শক্তিৰ কথা চিন্তা কৰিলেও আমাৰ সম্মুখত পৰি থকা প্ৰাণীটো অতি ভয়ংকৰ। ই বিশুদ্ধ ‘ব্লাড হাউণ্ড’ জাতীয় কুকুৰো নহয়, বিশুদ্ধ ‘মেষ্টিফ’-জাতীয়ও নহয়—কিন্তু দুয়ো জাতৰ কুকুৰৰ লক্ষণ কিছুমান ইয়াৰ গাত লগ লাগিছে। ই সকলো সিংহীনীৰ দৰে ডাঙৰ, বিৰস আৰু হিংস্ৰ। আনকি এতিয়াও, মৃত্যুৰ শীতলতা আঁকোৱালি লোৱাৰ পাছতো, তাৰ বিশাল হনুটো যেন নীলা জুই শিখাতহে জুৰিয়াই থৈছে। আনকি তাৰ সৰু, ভিতৰলৈ সোমোৱা, চকু দুটাও যেন জুয়েহে ঘেৰি আছে। জলমলাই থকা তাৰ নাক-মুখত মোৰ হাতখন মোহাৰি স্নানি ধৰিলোঁ। আন্ধাৰত মোৰ আঙুলিবোৰো জ্বলি উঠা যেন লাগিল আৰু জিলিকি উঠিল।

মই ক’লোঁ, “ফছফাছ।”

সেই ক্ষণটো এবাৰ শুঙি হ’মছে ক’লে, “বৰ পটু হাতৰ প্ৰস্তুতি। ইয়াত কোনো গোন্ধ নাই।” যি হয়তো কুকুৰটোৰ গোন্ধ শুঙাৰ ক্ষমতাত বাধা দিলেহেঁতেন। ছাব হেনৰি, আমি আপোনাৰ ওচৰত গভীৰভাৱে ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী, কিয়নো আমি আপোনাক এই ভয়ানক জন্তুটোৰ মুখলৈ ঠেলি দিছিলোঁ। আমি এটা চিকাৰী কুকুৰৰ কাৰণে সাজু আছিলোঁ, কিন্তু এনেকুৱা এটা প্ৰাণী আশা কৰা নাছিলোঁ, কুঁৱলীয়েও তাক আগতি ধৰাত অলপ বাধা দিলে।”

“আপুনি মোৰ প্ৰাণ ৰক্ষা কৰিলে।”

“পোনতে আপোনাক বিপদাপন্ন কৰি। আপুনি থিয় হ’ব পাৰিবনে?”

“মোক আৰু এটোক ব্ৰেণ্ডি দিয়ক আৰু মই যিকোনো কামৰ কাৰণে সাজু। বাক, আপুনি মোক অকণমান দাঙি ধৰকচোন। এতিয়া আপোনালোকে কি কৰিব খুজিছে?”

“আপোনাক ইয়াতে এৰিব খুজিছোঁ,” হ’মছে ক’লে। “আকৌ অভিযান চলোৱাৰ কাৰণে এতিয়া আপুনি সমৰ্থ নহয়। ইয়াতে বৈ থাকিলে পাছত আমাৰে কোনোবা এজন আপোনাৰ লগত ‘হল’লৈ যাব।”

ঢলং পলং কৰি তেওঁ থিয় হ’বলৈ যত্ন কৰিলে। কিন্তু মানুহজন ভেনেই নিভেজ, ঢেলা পৰি গৈছে আৰু তেওঁৰ প্ৰতিটো অংগ-প্ৰত্যংগতে কঁপনি। আমি সকলোৱে ধৰি তেওঁক শিল এটালৈ নিলোঁ, তাতে হাতেৰে মুখ ঢাকি, কঁপি কঁপি তেওঁ বহিল।

হ'ম্ছে ক'লে, "আমি আপোনাক এতিয়া এৰিবই লাগিব। আমাৰ বাকী কামবোৰ কৰিব লাগিব আৰু আমাৰ কাৰণে এতিয়া প্ৰতিটো মুহূৰ্ত্ত মহা মূল্যবান। আমাৰ কেছটোৰ সমাধান হ'ল, পাছে অপৰাধীজনক ধৰিবই লাগিব।"

আমি আকৌ বাট বুলোঁতে হ'ম্ছে কৈ গ'ল, "তেওঁক ঘৰত পোৱাৰ সম্ভাৱনা এহাজাৰ ভাগৰ এভাগ বুলিহে ক'ব লাগিব। গুলী চালনাৰ শব্দ শুনিয়োই তেওঁ নিশ্চয় গম পালে খেলা শেষ হ'ল বুলি।"

"আমিতো অলপ দূৰত আছিলোঁ আৰু এই কুঁৱলীয়ে গুলীৰ আৱাজ নাইকিয়া কৰিছিল কিজানি!"

"এইটো নিশ্চিত যে চিকাৰী কুকুৰটোৱে কাম শেষ কৰাৰ পাছত তাক মাতি নিবলৈ তেওঁ তাৰ পিছে গিছে আহিছিল। নাই, নাই, তেওঁ এই মূলুকত নাই। ইতিমধ্যে তেওঁ গ'ল। কিন্তু আমি ঘৰটোত তালটি চলাই এই বিষয়ত নিশ্চিত হ'ম।"

মুখৰ দুৱাৰখন খোলা আছিল। আমি কোমৰে ঘৰটোৰ ভিতৰত সোৱলৈ এটাৰ পাছত এটাকৈ ততাতৈয়াকৈ কোঠাবোৰত তালটি চলোৱা দেখি আমাক মৰমৰ সন্মুখতে পোৱা আলৰ ব্যুত ভূতজন্য অতি আচৰিত হ'ল। তেতিয়া ভোজন কৰাৰ এটা লঠনৰ বাহিৰে আন ক'তো পোহৰৰ ব্যৱস্থা নাছিল। হ'ম্ছে সেই লঠনটোকে লৈ মুক-কোণে ঘৰটো খৰচি মাৰি চালে। পাছে আমি বিচাৰি যোৱা মানুহটোৰ কোনো সন্ধান পুৰ নাই। ওপৰৰ তলাৰ এটা শয়ন-কক্ষ তলা মৰা আছে।

লেছষ্টেডে উঠেৰে ক'লে, "ইয়াত কোনোবা আছে। মই লৰচৰ কৰা শব্দ শুনিবলৈ পাইছোঁ। দুৱাৰখন খোলক!"

ভিতৰৰপৰা এটা ক্ষীণ কেঁকনি আৰু ফুচফুচনিৰ দৰে শব্দ শুনা গৈছে। হ'ম্ছে ভৰিৰ তলুৱাৰে তলাটোত এটা প্ৰচণ্ড খুন্দা মাৰিলে আৰু তলাটো বুলি গ'ল। হাতত পিষ্টল লৈ আমি আটায়ে কোঠাটোলৈ ভংগলাং সোমাই গ'লোঁ।

কিন্তু তাত সেই আমি বিচাৰি যোৱা বেপবোৱা উদণ্ড খলনায়কৰ কোনো চিন-মোকাম নাই। তেওঁৰ পৰিৱৰ্ত্তে আমি এনে এক আচম্বা আৰু অস্বাভাৱীন দৃশ্যৰ সন্মুখীন হ'লোঁ যে আমি বিশ্বাসভিত্ত হৈ অলপ সময় থৰ হৈ চাই ব'ঢ়োঁ।

কোঠাটো এটা সৰু বাদুঘৰৰ দৰে গঢ় দিয়া হৈছে। পকিলা আৰু চপাৰ সঙ্কেতে পূৰ্ণ ওপৰৰ ফালে কাচ লগোৱা কিছুমান বাকছ কোঠাটোৰ দেৱালত লগাই থোৱা হৈছে। এই জটিল চক্ৰবৰ্ত্তাৰ ভৱিষ্যৎ লোকজনৰ এয়া আছিল বিশ্বাসৰ ব্যৱস্থা। কোঠাটোৰ ওপৰৰ চতিৰ কাঠত পোকে ধৰা কাৰণে ঢোল হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা এটা খুঁটা ঠিক থিয়কৈ লগাই থোৱা হৈছে। এটা মানৱ শব্দৰ চাপৰ এখনেৰে মেৰিয়াই এনেকৈ এই

বিহেৰ টেপলটনে আশাক পিটনিৰ মাজেৰে উলিওৱা বটিটো দেখুৱাবলৈ নিলে।

খুঁটাটোত বান্ধি থৈছে যে শৰীৰটো পুৰুষৰেই নে মহিলাৰ গম পোৱাৰ উপায় নাই। এখন টাবেল থুঁতৰিৰ ওপৰেৰে ঘূৰাই খুঁটাটোৰ পিছফালে বান্ধি থৈছে। আন এখনে মুখৰ তলৰ ফালে ঢাকি আছে। এই টাবেলখনৰে ওপৰত দুটা ক'লা চকু। এই চকুত পূৰ্ণভাৱে প্ৰকাশ পাইছে বেদনা, লজ্জা, আৰু থৰ লাগি কৰা ভয়ংকৰ প্ৰশ্নৰ আভাস। এক মিনিটৰ ভিতৰতে আমি এই বন্ধনবোৰ ফালি-ছিৰি মানুহ গৰাকীক মুক্ত কৰিলোঁ। মিছেছ ষ্টেপলটনৰ শৰীৰ আমাৰ সন্মুখৰ মজিয়াত পৰি আছে। তেওঁৰ শুৱনি মুখখন বুকুৰ ওপৰত সোঁ খাই পৰি থকা দেখি চাওঁতে মোৰ চকুত পৰিল তেওঁৰ ডিঙিৰ ওপৰেদি সেবা পাতি যোৱা চাবুকৰ বঙা সাঁচ।

হ'ম্ছে উঠেৰে ক'লে, “এটা পশু। লেছষ্ট্ৰেড, আপোনাৰ ব্ৰেডিৰ বটল। তেওঁক চকী এখনত বহুৱাই দিয়ক। বেয়া ব্যৱহাৰ আৰু ক্লান্তিত তেওঁ অচেতন হৈছে।”

তেওঁ আকৌ চকু মেলিলে।

তেওঁ সুধিলে, “তেওঁ নিৰাপদে আছেন? তেওঁ সাৰিব পাৰিলেনে?”

“মহাশয়া, তেওঁ আমাৰপৰা সাৰিব নোৱাৰে।”

“নাই, নাই, মই মোৰ স্বামীৰ কথা কোৱা নাই। ছাৰ হেনৰিৰ কথাহে সুধিছোঁ।

তেওঁ নিৰাপদে আছেন?”

“এৰা, আছে।”

“চিকাৰী কুকুৰটো?”

“তাক মৰা হৈছে।”

তেওঁ সন্তোষৰ এক দীৰ্ঘশ্বাস পেলালে।

“ভগৱানলৈ কৃতজ্ঞতা! অ'হ, এই অসুৰটো। চাওকচোন তেওঁ মোক কেনে ব্যৱহাৰ কৰিছে।” আজ্ঞাদন খুলি তেওঁ নিজৰ বাহু দুটা দেখুৱালে। আতংকত আমি শিয়ৰি উঠিলোঁ। তেওঁৰ বাহু আঘাতৰ মৰা তেজেৰে ফুটক-ফুটকী হৈ আছে। তেওঁ আকৌ ক'লে, “এইবোৰ একোৱেই নহয়, একো নহয়। কিন্তু মোৰ মন আৰু আত্মাকৈ যে তেওঁ আঘাত দিছে, কমলুৰিত কৰিছে।

“মই সকলো সন্মত কৰিব পাৰোঁ; বেয়া ব্যৱহাৰ, নিঃসংগতা, প্ৰত্যক্ষাৰে জীৱন-নিৰ্বাহ, সকলোবোৰেই। যেতিয়ালৈকে তেওঁ মোক ভাল পায় বুলি জানো তেতিয়ালৈ আশাবাদী হৈ আছিলোঁ, কিন্তু এতিয়া মই গম পাইছোঁ যে তেওঁ মোক ঠগিছে আৰু মই তেওঁৰ মাথোঁ এক ক্ৰীড়নক।” কথাখিনি কৈ থাকোঁতে আবেগপূৰ্ণভাৱে উঠুপি আছিল।

হ'ম্ছে ক'লে, “মহাশয়া, তেওঁৰ প্ৰতি এতিয়া আপোনাৰ একে ভাল ভাব নাই।

এতিয়া কওক, আমি তেওঁক ক'ত পাম। আপুনি যদি কেতিয়াবা তেওঁক বেয়া সহায় কৰিছিল, এতিয়া আমাক সহায় কৰি পাপৰ প্ৰায়শ্চিত্ত কৰক।”

তেওঁ উত্তৰ দিলে, “তেওঁ পলাব পৰা এখন ঠাই আছে। পিটনিখনৰ মাজত থকা এটা দ্বীপত টিনৰ এটা পুৰণি খনি আছে। তাতে তেওঁ চিকাৰী কুকুৰটো ৰাখিছিল। সেইখন ঠাইতে তেওঁ প্ৰয়োজন হ'লে আশ্ৰয় লোৱাৰ ব্যৱস্থা ৰাখিছিল। তালৈকে চাগৈ পলাইছে।”

খিৰিকিৰ কাষত বগা উগৰ দৰে ঘন কুঁৱলী। হ'ম্ছে লেম্পটো সেই ফালে দাঙি ধৰিলে।

তেওঁ ক'লে, “চাওকচোন, আজি নিশা কোনেও গ্ৰিমপেন পিটনিলৈ বুলি পথ উলিয়াব নোৱাৰে।”

মহিলাগৰাকীয়ে চাপৰি বজাই হাঁহি দিলে। তেওঁৰ চুকু আৰু দাঁত ফুৰ্তিতে জিলিকি উঠিল।

তেওঁ উচ্চৈস্বৰে ক'লে, “তেওঁ তালৈ যাব পাৰিব, কিন্তু ওলাই আহিব কেতিয়াও নোৱাৰে। সেই নিশা তেওঁ নিৰ্দেশৰ খুঁটিবোৰ দেখা পাব কোনে? পিটনিখনলৈ পথ উলিয়াই আমি একেলগে খুঁটিবোৰ পুতিছিলোঁ। অ'হ, অ'হ মইতো এই খুঁটিবোৰ তুলি পেলাব পাৰিলোঁহেঁতেন। তেতিয়াহ'লে তেওঁক আপোনালোকে সহজেই তাতে পালেহেঁতেন।”

এইটো স্পষ্ট যে কুঁৱলী আঁতৰি নোযোৱালৈকে আমাৰ সকলো প্ৰয়াস নিষ্ফল হ'ব। ইতিমধ্যে আমি লেছষ্ট্ৰেডক ঘৰটোৰ দায়িত্ব দি বেবনেটজনৰ লগত বান্ধাবভিল হললৈ উভতি আহিলোঁ। ষ্টেপল্টন পৰিয়াল সম্পৰ্কে তেওঁক আমি নোকোৱাকৈ থাকিব নোৱাৰিলোঁ, তেওঁ ভাল পোৱা মহিলাগৰাকীৰ প্ৰকৃত পৰিচয়ো তেওঁ সাহসেৰে শুনিলে। কিন্তু নিশাৰ অভিয়ানৰ প্ৰচণ্ড আঘাত তেওঁৰ মন্থৰে সহ্য কৰিব নোৱাৰিলে আৰু বাতিপুৰালৈ বৰকৈ জ্বৰ উঠি প্ৰলাপ বকা আৰম্ভ কৰিলে। ডাক্তৰ মাৰ্টিমাৰক তেওঁৰ চিকিৎসা কৰিবলৈ দিয়া হ'ল। দুয়োজনে বতাহ বদলি কৰি সমস্ত পৃথিৱী ভ্ৰমণ কৰিলে। অৱশেষত ছাব হেনৰি সুস্থ-সবল হৈ উভতি আহিল।

মই পাঠকক অৱগত কৰি থকা তমসাজ্জয় ভীতি আৰু অস্পষ্ট ধাৰণাৰ এই বিশেষ বৰ্ণনাৰ ভণ্ডাইডিয়াকৈ সামৰণি পেলাব খুজিছোঁ। আমাৰ জীৱন বিপৰ্য্যস্ত কৰা ঘটনাটোৰ ইতিমধ্যে অতি দুখ লগা ধৰণে অন্ত পৰিছে। চিকাৰী কুকুৰৰ মৃত্যুৰ পাছত পুৱা বেলালৈ কুঁৱলী আঁতৰাত, মিছেছ ষ্টেপল্টনে আমাক গিটনিৰ মাজেৰে উলিওৱা

বাটটো দেখুৱাবলৈ নিলে। আগ্ৰহ আৰু আনন্দেৰে তেওঁ আমাক যিদৰে স্বামীক ধৰিবলৈ যোৱাৰ কাৰণে বাটটো দেখুৱাই দিলে, তাতে আমি অনুভৱ কৰিলোঁ তেওঁৰ বিত্তীয়কাময় জীৱন-যাপনৰ আভাস। বিশাল পিটনিখনৰপৰা ক্ৰমশঃ ঠেক হৈ আগলৈ যোৱা দৃঢ় টান মাটিৰ যোজকটোতে আমি তেওঁক ব'বলৈ ক'লোঁ। যোজকটোৰ আগলৈ ঠেক হৈ যোৱা অংশটোতে সৰু সৰু খুঁটি পুতি খোৱা হৈছে। ইয়াৰপৰাই বাটটো একা-বেকা; দ পিটনি আৰু সেউজে ঢকা পিটনিৰ গাঁতৰ কাৰণেই বাটটো উলিয়াইছে। এই দ পিটনি আৰু গাঁতৰ কাৰণেই অচিনাকি লোকে ইয়াত খোজ কঢ়াত অসুবিধা। ঘনকৈ গজা নল, খাগৰি আৰু উভৈনদীকৈ থকা বিজলুৱা জলজ উদ্ভিদৰ গাঢ় অৱাস্থ্যকৰ ভাপ আহি আমাৰ নাকে-মুখে লাগিছে। যদি আমি কেনেকৈ অলপ ইফাল-সিফাল কৰি এটা ভুল পদক্ষেপ দিওঁ, তেনেহ'লে ক'লা, লপথপ পিটনিত কঁকাললৈকে সোমাই যাব লাগিব। দুই-এবাৰ এনে দুৰাৱস্থাৰ সম্মুখীন হৈছোঁ, কিন্তু কোনোমতে উদ্ধাৰ পাই আগ বাঢ়িলোঁ। মাথোঁ এবাৰৰ কাৰণে আমি সেই বিত্তীয়কাময় পথটোৰে কোনোবা এজন পাৰ হৈ যোৱাৰ নিদৰ্শন পালোঁ। বিজলুৱা বোকাত গজি উঠা কপাহ গছ এজোপাৰ গাত কিবা ক'লা বস্তু এটা ওলাই আছে। বস্তুটো আনিবলৈ গৈ হ'ম্ছে কঁকাললৈকে পিটনিত সোমাই পৰিছিল, আমি যদি তেওঁক টানি উলিয়াই নানিলোঁহেঁতেন তেনেহ'লে তেওঁ কেতিয়াও ইয়াৰ দৃঢ় কঠিন মাটিত ভৰি দিবলৈ সক্ষম নহ'লহেঁতেন। যি নহওক, হ'ম্ছে উঠিয়েই এপাট ক'লা জোতা দাঙি ধৰিলে। জোতাৰ ভিতৰ ফালে চামৰাত ছাপ মৰা আছে 'মেয়াৰছ, ট'ৰ'ল্টো'।

হ'ম্ছে ক'লে, “বোকাত গা ধোৱাৰ ফল ভালৈ। এয়া আমাৰ বন্ধু ছাৰ হেনৰিৰ হেৰোবা জোতাৰ পাট।”

“ষ্টেপলটনে পলাই যাওঁতে পেলাই থৈ গৈছিল।”

“ঠিক কৈছে। কুকুৰটোক লগাই দিবৰ কাৰণে এই জোতাৰ পাট বাৰিছিল। খেলাৰ অন্ত পৰিল বুলি গম পাই তেওঁ পলাল, কিন্তু জোতাৰ পাট হাততে আছিল। এই ঠাইতে জোতাৰ পাট পেলাই থৈ গ'ল। আমি এতিয়া গম পালোঁ যে তেওঁ অন্ততঃ এইখিনিলৈকে পলাই আহিছিল।”

কিন্তু ইয়াতকৈ বেছি জনাটো আমাৰ কপালত নঘটিল, যদিও আমি অনুমান কৰিব পৰা বস্তু বহুত আছে। এই পিটনিত ভৰিৰ খোজৰ চিন আশা কৰিব নোৱাৰি, কিয়নো খোজ পেলাই উঠাই নিয়াৰ পাছতে ওপৰলৈ ওফুৰি উঠা বোকাই খোজৰ চিন তৎক্ষণাতকৈ পেলায়। কিন্তু পিটনিৰপৰা অৱশেষত যেতিয়া টান মাটি পালোঁ, আমি খোজৰ চিন দেখা পাবলৈ মনোযোগেৰে লক্ষ্য কৰিলোঁ। কিন্তু আমাৰ দৃষ্টিত খোজৰ

সামান্য চিনো নপৰিল। যদিহে ধৰলীৰ বুকুত সঁচা কাহিনীৰ সন্ত্ৰেদ বিচাৰোঁ, তেনেহ'লে ক'ব লাগিব যে যোৱা নিশা কুঁৱলীৰ মাজেৰে আশ্ৰমৰ দ্বীপত উপস্থিত হ'বলৈ কৰা তেওঁৰ প্ৰচেষ্টা সফল নহ'ল। এই বিশাল প্ৰিমপেন পিটনিৰ বুকুত ক'ৰবাত তেওঁ আলতীয়া বোকাত পোত গ'ল। এই নিদাৰ্শ হিয়াৰ লোকজন নিজেই চিৰদিনলৈ সমাধিস্থ হ'ল।

পাছে পিটনিয়ে ঘেৰা এই দ্বীপটোত তেওঁৰ আৰু তেওঁৰ মিত্ৰৰ বহুতো চিহ্ন পোৱা গৈছে। এটা বিশাল চকা আৰু এটা আধা জাবৰেৰে পূৰ্ণ সুৰংগই এটা এৰি থৈ যোৱা খনিৰ সন্ত্ৰেদ দিয়ে। ইয়াৰ কাষতে খনি-কৰ্মীসকলৰ ভগা-ছিগা পঁজা ঘৰবোৰ আছে। এই খনী-কৰ্মীসকলে নিশ্চয় চাৰিওফালৰ পিটনিৰ পুতি গোন্ধতে এই ঠাই এৰিছিল। এনেকুৱা এটা পঁজাতে এডাল শিকলি আৰু শিকলি বান্ধি থ'বলৈ এটা খুঁটি আছে, কাষতে পৰি আছে, মাংস কুটি খোৱাৰ পাছত এসোপা হাড়। জন্তুটো নিশ্চয় ইয়াতে ৰখা হৈছিল। ওচৰতে ডাৱৰৰ মাজত একোছা মুগাবৰণীয়া নোমেৰে সৈতে জঁকা এটা পৰি আছে।

হ'মছে ক'লে, “এটা কুকুৰৰ জঁকা। নিশ্চয়, কেঁকোৰা নোমৰ এটা স্পেনিয়েল। বেচেৰা মজ্জিমাৰে তেওঁৰ মৰমৰ কুকুৰটো আৰু দেখা নাপায়। মই কিন্তু এই ঠাইখনৰ কিবা গোপনীয়তা আছিল বুলি নাভাৰোঁ। আমি ইতিমধ্যেই সকলো গোপনীয়তাৰ তলা-নলা পালোঁ। তেওঁ চিকাৰী কুকুৰটো লুকুৱাই থৈছিল, কিন্তু তাৰ মাত বন্ধ কৰি থ'ব পৰা নাছিল। দিনৰ ভাগতো তাৰ মাত শুনা গৈছিল, মাতটো পাছে অকণো শুৱলা নাছিল। জৰুৰী কাৰণত মেৰিপিটৰ বাহিৰৰ কক্ষত তাক থ'ব পাৰিছিল, কিন্তু সেইটো সূচল নাছিল আৰু সেয়েহে এনে দুঃসাহস তেওঁ নকৰিছিল। তেওঁ চূড়ান্ত দিন বুলি গণ্য কৰা দিনটোত, যিদিনা তেওঁ তেওঁৰ সকলো প্ৰয়াসৰ সামৰণি পৰিব বুলি ভাবিছিল, মাথোঁ কুকুৰটো সেই বাহিৰৰ কক্ষটোত ৰাখিবলৈ সাহস কৰিছিল। টিনত থকা এই আঠাটোৱেই নিশ্চয় উজ্জ্বল, জিলিকি থকা মিশ্ৰিত দ্ৰব্যবিধ, যিহেৰে প্ৰাণীটো বোলোৱা হৈছিল। অবশ্যে পৰিয়ালটোৰ ‘নাৰকীয় চিকাৰী কুকুৰটোৰ কাহিনী আৰু চাৰ্ভছক হত্যা কৰাৰ প্ৰবৃত্তি—এই দুটোৱেই তেওঁৰ মনত কুকুৰৰ ধাৰণা এটাৰ জন্ম দিছিল। নিঃসন্দেহে এই কাৰণেই বেচেৰা কুপ্ৰবৃত্তিৰ কয়দীটোৱে চিঞৰ-বাখৰ কৰিছিল আৰু আমাৰ বন্ধুৰো একে দশা হৈছিল। একে অৱস্থাত পৰিলে আমিও তেনে নকৰাকৈ থাকিব নোৱাৰিলোঁহেঁতেন। এইটো এটা চভুৰ উদ্ভাৱন। ভূগভূমিৰ কোন কৃষকে প্ৰাণীটো দেখাৰ পাছত অনুসন্ধান কৰি সত্য উদ্ঘাটন কৰাৰ সাহস কৰিব? ৰাটছন, মই লগুনতে কৈছিলোঁ, এতিয়া আকৌ কওঁ, এই ভূগভূমিত মৃত্যুক সাব্যস্ত পৰি থকা

এই বিপদজনক মানুহজনক বিচাৰি উলিওৱাত আমি যি সহায় কৰিলোঁ, এনে সহায় আমি আগতে কেতিয়াও কৰা নাই।” —সেউজে ঢকা পিটনিৰ বিশাল বিচিত্ৰ বিশ্বভিৰ প্ৰতি তেওঁৰ দীঘল হাতখন মেলি দিলে, ই যেন ভৃগভূমিৰ বঙচুৱা ঢালৰ লগত মিলি গ'ল।

অধ্যায় ১৫

স্মৃতি বোম্ভন

নৱেম্বৰ মাহ শেষ হৈ আহিছে। কুঁৱলীয়ে আৱৰা এটা সেমেকা নিশা বেকাৰ পিটনিৰ বৈঠকখানাৰ জুহালত জ্বলি থকা ডগ্মগীয়া জুইৰ দুয়োকাষে মই আৰু হ'মছ বহিছোঁ। আমাৰ ডেভনশিয়াৰ যাত্ৰাৰ ককণ সমাপ্তিৰ পাছত তেওঁ ক্ৰমশঃ দুটা অতি উল্লেখনীয় কেছত বান্ধ হৈ পৰে। প্ৰথমটো কেছ আছিল ননপেবিল ক্লাবৰ তাত খেলাৰ কেলেংকাৰী বুলি জনাজাত। এই কেছটোত তেওঁ কৰ্নেল আপউডৰ অশোভনীয় আচৰণৰ বিষয়ে সদৰী কৰিছিল। আনটো কেছত তেওঁ খুনৰ অপৰাধত অভিযুক্তা দুৰ্ভাগীয়া মেডাম মণ্টপেনছিয়াৰ সুৰক্ষা দিবলৈ সমৰ্থ হৈছিল। মহিলাগৰাকীয়ে তেওঁৰ সতীয়া জীয়েক মিলিক হত্যা কৰা বুলি অভিযোগ জনা হৈছিল। পাছে, ছমাহ পাছত মিলিক নিউ ইয়ৰ্কত বৈবাহিক জীৱন-যাপন কৰি সুখে সন্তোষে থকা দেখা গৈছিল। দুটাকৈ কঠিন কেছত ক্ৰমশঃ সফল হ'বলৈ সমৰ্থ হোৱাত মোৰ বন্ধুৰ মন উলাহেৰে ভৰি পৰিছিল। সেয়েহে মই ভাবিলোঁ যে বাস্তৱভিৰ বহস্য সম্বন্ধে সম্যক আলোচনা কৰাৰ কৰণে বন্ধুক এতিয়া অনুবোধ কৰিব পাৰি। এনে এটা সুবিধাজনক সময়ৰ কৰণে মই ধৈৰ্য্যেৰে অপেক্ষা কৰিছিলোঁ; কিয়নো মই ভালদৰেই জানিছিলোঁ যে মোৰ বন্ধুৱে দুটা কেছৰ ভাবনা-চিন্তা ওপৰা-উপৰি হোৱাটো একেধাৰে বাহা নকৰে আৰু তেওঁৰ বৰ্তমানৰ কেছত প্ৰয়োগ কৰা শক্তি আৰু যুক্তিসিদ্ধ আৰু চিন্তাক অতীতৰ সাক্ষাৰ

সৌৰবণীৰে বিদ্বিত হ'বলৈ কেতিয়াও নিদিয়। পৰামৰ্শ দিয়া মতেই সমুদ্ৰ পথেৰে দেশ-বিদেশে ভ্ৰমণ কৰি আশু আৰোগ্য লাভ কৰিবলৈ ছাৰ হেনৰি আৰু লগতে ডা॰ মৰ্টিমাৰ আহি লণ্ডনত উপস্থিত হৈছেহি। তেওঁলোকে আজি আবেলিতে আমাৰ ইয়ালৈকো আহিছিল। সেয়েহে স্বাভাবিকতে আজি বিষয়টো আলোচনাৰ কৰাৰ প্ৰশস্ত সময়।

হ'মছে ক'লে, “ষ্টেপলটন বোলা মানুহজনৰ দৃষ্টিৰে চালে গোটেই ঘটনাক্ৰম সবল আৰু প্ৰত্যক্ষ, কিন্তু আৰম্ভণিৰপৰাই আমি কথাবোৰৰ বিষয়ে অৱগত নাছিলোঁ কাৰণে তেওঁৰ কামৰ অভিপ্ৰায় আংশিকভাৱেহে জানিছিলোঁ; সেয়েহে কেছটো অতিশয় জটিল যেন লাগিছিল। মিছেছ ষ্টেপলটনৰ লগত মোৰ দুবাৰো কথা-বতৰা পতাৰ সৌভাগ্য হৈছে। এই কথা-বতৰাৰ পাছত বিষয়টো সম্পূৰ্ণৰূপে সুস্পষ্ট হৈ পৰিল আৰু ক'বলৈ গ'লে এতিয়া এই বিষয়ে আমাৰ অজানা একোৱেই নাই। মোৰ বৰ্ণনানুসৰি মিছেছৰ তালিকাত ‘বি’ অক্ষৰ শিৰোনামাত এই বিষয়ে কিছু টোকা দিয়া হৈছে।”

“যদি তোমাৰ স্মৃতিৰপৰাই ঘটনাক্ৰম সম্বন্ধে এটা আভাস দিয়া তেন্তেই” লে ভাল লাগিব।”

“নিশ্চয়। পাছে মই নিশ্চিত নহওঁ যে সকলো ঘটনাৰে স্মৃতি মোৰ স্মৰণ আছে। কোনো কথাত নিবিড় মনঃসংযোগে বিশেষকৈ অতীতৰ কথাবোৰ পাছৰাত অবিহণা যোগায়। বেৰিষ্টাৰ একোজনে কোনো কেছৰ বিষয়ে তন্নতন্নকৈ মনত ৰখাৰ পাছত সেই কেছ শেষ হোৱাৰ পাছত এসপ্তাহ-দুসপ্তাহ মান কাছাৰীলৈ অহা-যোৱা কৰিলেই পুৰণি কেছটোৰ কথাবোৰ পাহৰি পেলায়। সেইদৰে মোৰো প্ৰতিটো নতুন কেছেই আগৰ কেছটোৰ স্মৃতি মোহাৰি পেলায়। মিলিৰ কেছটোৱে বান্ধাবভিল হ'লৰ কেছটোৰ স্মৃতি অস্পষ্ট কৰি পেলালে। কালিলৈ আকৌ কোনোবা এটা কেছ ওলালে সুন্দৰী ফৰাছী মহিলাগৰাকী আৰু কুখ্যাত আপউড মোৰ স্মৃতিত ধূসৰ হৈ পৰিব। চিকাৰী কুকুৰৰ কাহিনী সম্বন্ধে যিমানদূৰ সম্ভৱ তোমাক ক'ম, কিন্তু ক'বলৈ কিবা থাকি গ'লে বা পাহৰি গ'লে তুমি সৌৱৰাই দিবা।

“মোৰ অনুসন্ধান সন্দেহাতীতভাৱে প্ৰমাণ কৰিলে যে পৰিয়ালৰ আলেখ্যখনৰপৰা লোৱা সিদ্ধান্ত নিৰ্মিত আছিল আৰু মানুহগৰাকী প্ৰকৃততে এজন বান্ধাবভিল আছিল। তেওঁ ছাৰ চৰ্লছৰ সৰু ভায়েক ব'জাৰ বান্ধাবভিলৰ পুতেক। কু-কীৰ্তিৰ ফলস্বৰূপে ব'জাৰ দক্ষিণ আমেৰিকালৈ পলাই যায় আৰু তাতে অবিবাহিত ছিচাবেই তেওঁৰ মৃত্যু হৈছিল বুলি কোৱা হয়। প্ৰকৃততে ভগ্ন তেওঁ বিয়া কৰাইছিল আৰু এই ল'ৰা সন্তানটো হৈছিল। এই মানুহজনৰ প্ৰকৃত নাম দেউতাকৰ লগত একেই।

তেওঁ কোষ্টা বিকাৰ এগৰাকী সুন্দৰী বেবিল গাৰ্ছিয়াক বিয়া কৰায়। বৃহৎ পৰিয়ালৰ ৰাজহুৱা ধন অসংভাৱে হস্তগত কৰি তেওঁ নিজৰ নামকে সলাই পেলালে। তেওঁ তেতিয়া ভেণ্ডেলৰ নাম লৈ সত্ৰীক ইংলণ্ডলৈ পলাই আহে আৰু পূব ইয়ৰ্কশ্বিয়াৰত এখন স্কুল স্থাপন কৰে। এই বিশেষ ব্যৱসায়ত তেওঁৰ মন লগাৰ কাৰণটো হ'ল জাহাজত ইংলণ্ডলৈ আহি থাকোঁতে চিনা-পৰিচয় হৈ অস্ত্ৰবংগ হোৱা এজন সুদক্ষ শিক্ষক, যিজনৰ প্ৰতিভাক তেওঁ এই কামত সফল হোৱাৰ উদ্দেশ্যে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। পাছে ক্ষয় ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ থকা এই ফেজাৰ নামৰ এই শিক্ষকজনৰ সোনকালেই মৃত্যু ঘটে। ফলস্বৰূপে সুন্দৰভাৱে আৰম্ভ কৰা এই স্কুলৰ দশা বেয়াৰ ফালে ঢাল লৈ শেষত দুৰ্নামত নিমজ্জিত হ'ল। ভেণ্ডেলৰ দম্পতীয়ে পুনৰ নাম সলাই ষ্টেপলটন হ'ল। ষ্টেপলটনে তেতিয়া অৱশিষ্ট ধন-সম্পদ, তেওঁৰ ভৱিষ্যত আঁচনি আৰু পতংগভক্তৰ প্ৰতি থকা অনাৰ্হাৰ ~~অতি~~ ইংলণ্ডৰ দক্ষিণ ভাগলৈ লৈ আহিল। ব্ৰিটিছ সংগ্ৰহালয়ত মই গম পালোঁ যে তেওঁ পতংগভক্ত ~~জিহ্বাত~~ এজন স্বীকৃত বিশেষজ্ঞ আৰু ভেণ্ডেলৰ নামটো এক বিশেষ চপাৰ লগত সংলগ্ন কৰা আছে, কিয়নো ইয়ৰ্কশ্বিয়াৰত থাকোঁতে পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে তেওঁ এই চপাৰিধৰ আৱিষ্কাৰ কৰি বৰ্ণনা কৰিছিল।

“আমাৰ অভিশয় আগ্ৰহ উদ্বেক কৰা তেওঁৰ জীৱনৰ অংশটোৰ বিষয়ে মই এতিয়া কৈছোঁ। মানুহজনে নিশ্চয় নিজাকৈ অনুসন্ধান কৰি গম পাইছিল যে মাথোঁ দুজন লোকৰ অস্তিত্বই তেওঁ এই মূল্যবান ভূ-সম্পত্তি উত্তৰাধিকাৰ সূত্ৰে লাভ কৰাত হেঙাৰস্বৰূপে থিয় দিছে। মোৰ ধাৰণা মতে ডেভনশ্বিয়াৰলৈ আহোঁতেই পোনতে তেওঁৰ আঁচনি অতি অস্পষ্ট ৰূপতহে আছিল। কিন্তু তেওঁ যে অসং উদ্দেশ্য লৈ আহিছিল সেইটো আৰম্ভণিৰপৰাই স্পষ্ট, নহ'লে তেওঁ নিজৰ পত্নীকে ভগ্নী বুলি চিনাকি নিদিলেহেঁতেন। কাৰোবাক ফলমত পেলোৱাৰ উদ্দেশ্যে মহিলাগৰাকীক টোপস্বৰূপে ব্যৱহাৰ কৰাৰ চিন্তা তেওঁ ইতিমধ্যে কৰিছিল, কিন্তু তেওঁৰ অভিসন্ধি ৰূপায়িত কৰিবলৈ কি ব্যৱস্থা ল'ব সেই সম্বন্ধে তেওঁ নিশ্চিত নাছিল। ভূ-সম্পত্তিৰ গৰাকী হোৱাই তেওঁৰ আকাংক্ষা আৰু সেই উদ্দেশ্যত সফলকাম হ'বলৈ তেওঁ যিকোনো আহিলা ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ অথবা যিকোনো বিপদৰ সন্মুখীন হ'বলৈ প্ৰস্তুত আছিল। তেওঁৰ প্ৰথম কামটো আছিল পৈত্ৰিক গৃহৰ যিমান পাৰি ওচৰত থিতাপি লোৱা আৰু দ্বিতীয়তে, ছাৰ চাৰ্লছ বাস্কৰভিল আৰু তেওঁৰ প্ৰতিবেশীসকলৰ লগত সৌহাৰ্দৰ ভাব গঢ়ি তোলা।

“বেবনেটজনে নিজেই তেওঁক পৰিয়ালৰ চিকাৰী কুৰুৱাটো সন্মুখে কৈছিল আৰু এইদৰেই তেওঁ নিজৰ মৃত্যুক মাতি আনিছিল। ষ্টেপলটনে, মই তেওঁৰ বৰ্ণনা এইটো

নামেৰেই দিম, জানিছিল যে বৃদ্ধগৰাকীৰ কলিজা অত্যন্ত দুৰ্বল আৰু হঠাতে এটা চকু
ঝালে তেওঁৰ মৃত্যু ঘটিব। এইখিনি কথা তেওঁ ডাঃ মাৰ্টিমাৰৰপৰা গম পাইছিল। তেওঁ
এইটোও শুনিছিল যে ছাৰ চাৰ্লছ এজন অন্ধবিশ্বাসী লোক আৰু সেয়েহে তেওঁ ভয়
লগা কাহিনীটো শুকত্বসহকাৰে লৈছিল। তৎক্ষণাত তেওঁৰ সৃজনশীল মনে
বেবনেটজনৰ মৃত্যু ঘটোৱাৰ উপায় এটা পালে। এই উপায় কামত লগালে প্ৰকৃত খুনীক
ধৰা পেলোৱাৰ সম্ভাৱনা অতি ক্ষীণ।

“আঁচনিটো চিন্তা কৰি উলিওৱাৰ পাছত ইয়াক যথেষ্ট নৈপুণ্যেৰে ৰূপায়িত
কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হ’ল। এজন সাধাৰণ বড়যন্ত্ৰকাৰীয়ে এটা হিংস্ৰ চিকাৰী কুকুৰ
নিয়োগ কৰিয়েই স্ফলিত থাকিলেহেঁতেন। প্ৰাণীটোক পৈশাচিক চেহেৰা দিবলৈ তেওঁ
কৃত্ৰিম উপায় লোৱা কথাটো ক’বলৈ গ’লে তেওঁৰ প্ৰতিভাৰ স্ফুৰণ। কুকুৰটো তেওঁ
লগুনৰ ফুলহেম ব’ডত থকা বহু এণ্ড মেংগলছৰপৰা কিনিছিল। তেওঁলোকৰ তাত,
থকা আটাইতকৈ শক্তিমান আৰু বন্য কুকুৰ এইটোৱেই। ডব্বৰ ডেডনৰ ফালেদি ইয়াক
অনা হৈছিল আৰু তাৰপৰা তৃণভূমি অঞ্চলৰ ওপৰেদি সুদীৰ্ঘ পথ তাক খোজ কঢ়াই
লৈ অনা হৈছিল। পতংগ চিকাৰত ঘূৰি-পকি তেওঁ ইতিমধ্যে প্ৰিমপেন লিফিনিৰ
গভীৰত ফুৰা-চকা কৰা অভিজ্ঞতা হৈছিল আৰু এইদৰেই তেওঁ প্ৰাণীটো লুকুৱাই থোৱা
ঠাইখন পাইছিল। ইয়াতে তেওঁ কুকুৰটোক গঁৰালত ভৰালে আৰু সুযোগৰ অপেক্ষাত
ব’ল।

“কিন্তু কিছু দিন পাৰ হৈ গ’ল। বৃদ্ধ ভদ্ৰলোকজনক নিশা ঘৰৰ বাহিৰলৈ
উলিয়াই অনাত অসুবিধা। তেওঁ ওলাই নাহে। কেইবাবাৰো ষ্টেপলটমে চিকাৰী কুকুৰটো
লৈ জোপ দিছিল, পাছে বৃথা শ্ৰম। এই নিম্মল সন্ধানৰ সময়বোৰতে তৃণভূমিৰ
কৃষকসকলে নিশা কুকুৰটো দেখা পাইছিল আৰু পিশাচ কুকুৰৰ ধাৰণাটো তেওঁলোকৰ
মনত নতুনকৈ সুদৃঢ় হৈছিল। তেওঁ আশা কৰিছিল যে ঘৈণীয়েকে প্ৰলোভনেৰে ছাৰ
চাৰ্লছক ধ্বংসৰ গৰাহলৈ টানি আনিব, কিন্তু এইক্ষেত্ৰত তেওঁৰ পত্নীয়ে
অভাৱনীয়ভাৱে স্বতন্ত্ৰ চিন্তাধাৰাৰ পৰিচয় দিছিল। তেওঁ কেতিয়াও বৃদ্ধ ভদ্ৰলোকক
আবেগিকভাৱে জড়িত কৰি শত্ৰুৰ হাতত তুলি দিবলৈ সন্মত নহ’ল। ভীতি-প্ৰদৰ্শন,
মোৰ ক’বলৈকে বেয়া লাগে, আনকি তেওঁক মাৰপিট কৰিও তেওঁৰ মন টলাব
নোৱাৰিলে। মহিলাগৰাকী এই ক্ষেত্ৰত আঁকোৰগোঁজ। ষ্টেপলটন তেতিয়া অচলাবস্থাত
মজ্বিত।

“কিন্তু তেওঁৰ উপায় ওলাল। লৰা লায়ল নামৰ দুৰ্ভগীয়া ভিৰোতাগৰাকীক
সহায় কৰাৰ কাৰণে ছাৰ চাৰ্লছে এক দাণ্ডব্য ব্যবস্থা কৰিছিল; তাৰ পৰিচালনাৰ দায়িত্ব

বন্ধু বুলি ভবা ষ্টেপলটনকে ছাব চাৰ্লছে দিলে। নিজকে অবিবাহিত ব্যক্তিস্বৰূপে দেখুৱাই তেওঁ মহিলাগৰাকীক সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰভাৱান্বিত কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল। আনকি তেওঁ মহিলাগৰাকীক কথা দিলে যে তেওঁৰ স্বামীৰ লগত বিবাহ-বিচ্ছেদ হৈ যোৱাৰ পাছত তেওঁক তেওঁ বিয়া কৰাব। পাছে তেওঁ যেতিয়া এক বিশেষ দিনত গম পালে যে ডাঃ মৰ্টিমাৰৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি ছাব চাৰ্লছে চিকিৎসাৰ কাৰণে পাছদিনা পুৱাই হ'ল এৰি লণ্ডনলৈ যাত্ৰা কৰিব আৰু ষিটো পৰামৰ্শ তেওঁ সমৰ্থন কৰাৰ ভাও জুৰিছিল, তেতিয়াই তেওঁৰ চক্ৰান্তই চূড়ান্ত ৰূপ ল'লে। তেওঁ মনতে ভাবিলে ততালিকে কিবা এটা নকৰিলে তেওঁৰ সমস্ত প্ৰয়াস বিফল হ'ব। সেয়েহে তেওঁ মিছেহ লায়েলক জোৰ কৰি ধৰিলে যে তেওঁ বৃদ্ধ ভদ্ৰলোকক লিখিত অনুৰোধ কৰিব লাগে যে তেওঁ লণ্ডনলৈ যোৱাৰ আগতে সেইদিনা নিশালৈ তেওঁৰ লগত এক দেখা-সাক্ষাতৰ অনুমতি দিব লাগে। চিঠিখন পঠিওৱাৰ পাছত দেখাত যুক্তিসংগত যেন লগা কাৰণ দেখুৱাই তেওঁ মহিলাগৰাকী দেখা-সাক্ষাতৰ কাৰণে যোৱাটো বাৰণ কৰিলে। এইদৰেই তেওঁ অতদিনে অপেক্ষা কৰি থকা কুকুৰটো উলিয়াই ল'লে।

“সেইদিনা সন্ধিয়া কুৰে ছেইছিপৰা বাগীত উদ্ভতি আহি তেওঁ সময়মতেই কুকুৰটোক পৈশাচিক ৰূপ দিয়া ৰংটো কৰি তাক গেটলৈ আনিবলৈ সমৰ্থ হৈছিল। গেটত মহিলাৰ সৈতে হ'ব লগা দেখা সাক্ষাতৰ কাৰণে ইতিমধ্যে ছাব চাৰ্লছে অপেক্ষা কৰি আছিল। গৰাকীয়ে উচটাই দিয়াৰ পাছত কুকুৰটোৱে উইকেট গেটেদি জঁপিয়াই ইউ গলিয়েদি চিএৰি চিএৰি দৌৰ মৰা বেৰনেটজনৰ পিছ লয়। আন্ধাৰৰ সুৰংগত এইদৰে জলন্ত হ'ব আৰু চকু বিশিষ্ট এক ক'লা প্ৰাণীয়ে তীব্ৰবেগে এজন মানুহক খেদি যোৱাটো সঁচাকৈয়ে এক ভয়ানক দৃশ্য আছিল। গলিটোৰ মূৰত কলিজাৰ ব্যাধি আৰু ভীতি বিহুলতাত তেওঁ বাগৰি পৰে আৰু বিতাতে তেওঁৰ মৃত্যু হয়। প্ৰাণীটোৱে বেৰনেটজনক পথৰ ওপৰেদি দৌৰা দেখি নিজে কাষৰ, বাঁহৰ ওপৰে ওপৰে গৈছিল, সেয়েহে তাৰ ভৰিৰ চিন পথত পোৱা নগ'ল; কেৱল মানুহজনৰ খোজৰ চিন পথটোত আছিল। বেৰনেটজন পৰি যোৱাত সম্ভৱতঃ পথত উঠি কুকুৰটোৱে শুভি চাইছিল আৰু তেওঁৰ ইতিমধ্যে মৃত্যু হোৱা দেখি পুনৰ অহা বাটেৰে উদ্ভতি গৈছিল। সেই সময়তে মৰা শব্দৰ ওচৰতে থকা পথত কুকুৰৰ ভৰিৰ চিন বহিছিল আৰু তাকে ডাঃ মৰ্টিমাৰে দেখা পাইছিল। চিকাৰী কুকুৰটো ততাতৈয়াকৈ হুৱাই নি প্ৰিমপেন পিটনিঙৰ থকা ভাৱ গৰালত বান্ধি থ'লে। এই মৃত্যুৰ বহুসময় কৰ্ণপক্ষক বিমোহিত পেলাইছিল, গ্ৰামবাসীক কৰিছিল ভীতিপ্ৰস্তু। সেয়েহে অৱশেষত আমাক ইয়াৰ অনুসন্ধান কৰিবলৈ দিয়া হ'ল।

“ছাব চাৰ্লছ বান্ধাবডিলৰ মৃত্যু এইদৰেই হৈছিল। ইয়াত চৰতানি আৰু

চিকিৎসা পৰিচয় ভালদৰেই পোৱা গৈছে। প্ৰকৃত হত্যাকাৰীক আপুনি ইয়াত দোৰী শাস্ত্যৰ্থে প্ৰায় অসম্ভৱ। তেওঁৰ অপৰাধৰ একমাত্ৰ সহযোগীয়ে বিশ্বাসঘাতকতা কৰাৰ প্ৰয়াণ নাই। তেওঁৰ বিত্ৰী, অভাৱনীয় কৌশলটো বেছি ফলদায়ক বুলি বিবেচিত হ'ল। কেছটোৰ লগতে জড়িত হৈ পৰা দুয়োগৰাকী তিৰোতাই কিন্তু ষ্টেপলটনক এই বিষয়ত খুব সন্দেহ কৰিছিল। মিছেছ ষ্টেপলটনে তেওঁৰ স্বামীয়ে বৃদ্ধগৰাকীৰ বিপক্ষে অভিসন্ধি কৰি থকা বুলি আৰু চিকাৰী কুকুৰটো পোহাৰ কথা গম পাইছিল। মিছেছ লায়লৈ এইবোৰ কথা নাজানিছিল যদিও তেওঁ বাতিল নকৰা দেখা সাক্ষাতৰ সময় আৰু ঠাইতে এই মৃত্যু ঘটাত চিন্তা নকৰাকৈ থকা নাছিল; কিয়নো তেওঁৰ এই হ'বলগীয়া দেখা সাক্ষাতৰ নিৰ্ণয় আৰু বাতিলকৰণ দুয়োটাতে একমাত্ৰ ষ্টেপলটনহে জড়িত আছিল। যি নহওক, দুয়োগৰাকী তিৰোতাই তেওঁৰ ক্ষমতাৰ বশ। সেয়েহে তেওঁৰ চিন্তা কৰিবলগীয়া একো নাছিল। এইদৰেই কৰ্মসূচীৰ প্ৰথম অংশ সম্পন্ন কৰাৰে তেওঁ সফল হৈছিল, কিন্তু তেওঁৰ কাৰণে অধিক কঠিন কামটো এতিয়াও বাকী।

“কানাডাত যে এজন উদ্ভাৱিকাৰী আছে, এই কথাটো প্ৰথমে ষ্টেপলটনে নাজানিবও পাৰে। যি নহওক কিয়, সোনকালেই তেওঁ বন্ধু ডাঃ মাৰ্টিমাৰৰপৰা উদ্ভাৱিকাৰীজনৰ কথা গম পালে। ডাঃ মাৰ্টিমাৰৰপৰাই তেওঁ হেনৰি বান্ধাভিলৰ আগমনৰ সকলো খবৰ তন্নতন্নকৈ জানিবলৈ সক্ষম হ'ল। ষ্টেপলটনে পোনতে কানাডাৰপৰা অহা এই অচিনাকি ডেকাজনক লগুনতে শেষ কৰি পেলোৱাৰ কথা ভাবিছিল। কামটো ডেভনশ্বিয়াৰত কৰিবলৈ তেওঁৰ অকণো ইচ্ছা নাছিল। বৃদ্ধ বেৰনেটজনক ফাস্তত পেলাবলৈ অমান্তি হোৱাৰপৰাই তেওঁৰ পত্নীক বিশ্বাস নকৰা হৈছিল আৰু তেওঁৰ ওপৰত কৰ্তৃত্ব হেৰুৱাৰ ভয়ত পত্নীক অকলে এৰি থৈ আহিবলৈ সাহস কৰা নাছিল। এই কাৰণেই তেওঁ পত্নীক লগুনলৈ লগতে আনিছিল।

“মই অনুসন্ধান কৰি পোৱা মতে তেওঁলোক ফ্ৰেইডেন ষ্ট্ৰিটত থকা মেৰুৱাৰে গ্ৰাইডেট হোটেলত আছিল আৰু মোৰ এজেষ্টেজনে সাক্ষ্যৰ সন্ধান কৰা হোটেলবোৰৰ তালিকাত এইখন হোটেলো আছিল। ইয়াতে, পত্নীক তেওঁৰ কোঠাতে আবদ্ধ কৰি ৰাখি তেওঁ কৃত্ৰিম ডাটি লগাই ছদ্মবেশ ধাৰণ কৰি ডাঃ মাৰ্টিমাৰক বেকাৰ ষ্ট্ৰিটলৈকে পাহত ৰেল ষ্টেছন আৰু নৰ্থাৱাৰলেণ্ড হোটেললৈকে অনুসৰণ কৰিছিল। তেওঁৰ পত্নীয়ে চক্ৰান্তটোৰ কিছু আভাস পাইছিল, কিন্তু বন্য দুৰ্য্যৱহাৰেৰে তেওঁৰ মনত এনে ভয়ৰ উদ্বেগ কৰিছিল যে তেওঁ নিজৰ হাতৰ আখৰেৰে চিঠিখন লিখিবলৈকে সংকোচ কৰিছিল। কেনেকাকৈ যদি চিঠিখন ষ্টেপলটনৰ হাতত পৰে, তেনেহ'লে তেওঁৰ নিজৰ জীৱনেই নিৰাপদ নহয়। অৱশেষত আমি ইতিমধ্যে গম পোৱা মতেই তেওঁ শব্দবোৰ

কাটি উলিয়াই বাৰ্তাটো সাজু কৰিছিল আৰু ছদ্মবেশী লোকৰ দৰে ঠিকনাটো লিখিছিল। চিঠিখন বেবনেটজনে সময় মতেই পাইছিল আৰু ই তেওঁৰ প্ৰথমবাৰৰ কাৰণে বিপদৰ সংকেত দি সাৱধান কৰিছিল।

“ছাৰ হেনৰিয়ে পৰিধান কৰা কিবা এটা বস্তু সংগ্ৰহ কৰা কামত লাগি গ’ল। নিঃসন্দেহ এই কাম কৰাত সহায় কৰিবলৈ তেওঁ হোটেলৰ জোতা চাফা কৰা ভৃত্য অথবা কোঠালি চোৱাচিতা কৰা ডাঙাগৰাকীক প্ৰচুৰ উৎকোচ দিছিল। পাছে পোনতে সংগ্ৰহ কৰা জোতাপাট আছিল একেবাৰে নতুন, সেয়েহে এইটো বস্তু কোনো কামত নাহিব। তেওঁ জোতাপাট ঘূৰাই দি পুৰণা জোতা এপাট নিলে। এই ঘটনাটো মোৰ মনত শিক্ষাপ্ৰদ বুলি বিবেচিত হ’ল। ই নিশ্চিতভাৱে প্ৰমাণ কৰিলে যে আমি এটা প্ৰকৃত চিকাৰী কুকুৰৰ বিপক্ষে বাৱস্তা লগাব লাগিব, আন কোনো ধাৰণা কৰাৰ প্ৰশ্নই নুঠে, তেওঁ নতুন জোতাৰ সলনি পুৰণা জোতা নিয়াৰ ক্ষমতা কি প্ৰয়োজন হ’ব পাৰে। কোনো ঘটনা যিমানেই অদ্ভুত আৰু আপচু হয়, সিমানেই সেই ঘটনাটো যত্ন সহকাৰে অনুসন্ধান কৰিব লাগে। কিবা এটা ঘটনা সঠিক চিন্তা কৰিলে আৰু বিজ্ঞানসন্মতভাৱে বিশ্লেষণ কৰিলে আটাইতকৈ কঠিন যেন লগা বিষয়টোৱেই ঘটনাটো সৰীকৰণ কৰাত সহায় কৰাৰ সম্ভাৱনা।

“বন্ধু দুজন আমাক দেখা কৰিবলৈ পাছদিনা পুৱা আহিল। এইবাৰো ষ্টেপলটনে যোঁবাগাড়ীৰে তেওঁলোকক অনুসৰণ কৰিছিল। তেওঁ আমাৰ ঘৰ চিনি পাইছিল, মোক চিনি পাইছিল। তদুপৰি তেওঁৰ গতি-বিধি লক্ষ্য কৰি মই ভাবোঁ যে ষ্টেপলটনৰ অপৰাধী জীৱন বান্ধাৰভিলৰ ঘটনাটোতে সীমাবদ্ধ নহয়। এইটো এটা চিন্তা কৰিবলগীয়া কথা যে পশ্চিমৰ গ্ৰামাঞ্চলত যোৱা তিনিটা বছৰত চাৰিটা ডাঙৰ চুৰিৰ ঘটনা ঘটিছে, য’ত এটাও অপৰাধী ধৰা পৰা নাই। এইকেইটাৰ শেষৰটো কেছ যোৱা মে মাহত ফকষ্ট’ন ক’ৰ্টত ঘটে। ইয়াত মুখ্য পিদ্ধি অহা একমাত্ৰ চোৰটোৱে হঠাতে এটা ভৃত্য আহি ওলোৱাত তাক পিষ্টলেৰে গুলীয়াই থৈ গ’ল। মোৰতো সন্দেহ ষ্টেপলটনে তেওঁৰ ক্ৰমশঃ কমি যোৱা ধন সম্পত্তি এইদৰেই ব্যৱহাৰ কৰিছিল আৰু বহু বছৰ ধৰি তেওঁ এজন বেপৰোৱা, অবিবাসী আৰু বিপদজনক মানুহ আছিল।

“সেইদিনা ৰাতিপুৱাই আমি তেওঁৰ সমলৰ সামৰ্থ্যৰ পৰিচয় পাইছিলোঁ, যেতিয়া তেওঁ তৎপৰভাৱে আমাৰপৰা জাঁতৰি যাবলৈ সমৰ্থ হৈছিল আৰু নিজকে মোৰ নামৰে কঢ়োৱানটোক চিনাকি দিছিল। সেই মুহূৰ্ততে তেওঁ বুদ্ধি পাইছিল যে লণ্ডনত মই এই কেছটো লৈছোঁ, সেয়েহে তেওঁ আৰু ইয়াত একো কৰিব নোৱাৰে। তেওঁ ডাৰ্টমুথলৈ উভতি গ’ল আৰু বেবনেটজন ভালে যোৱাৰ বাবে অপেক্ষা কৰিলে।”

মই ক'লোঁ, “অকলমান ৰ'বাচোন। তুমি নিঃসন্দেহে এই ঘটনালানি ক্ৰম অনুসৰি শুদ্ধকৈ বৰ্ণনা কৰি গৈছা। কিন্তু এটা কথা এতিয়াও স্পষ্ট কৰি দিয়া নাই। গৰাকী যেতিয়া লগুনত আছিল তেতিয়া চিকাৰী কুকুৰটোৰ কি হৈছিল?”

“তুমি কোৱা কথাটো ময়ো চিন্তা নকৰা নহয়। কোনোবা এজন নিশ্চয় তেওঁৰ বিবিস্তৃত লোক আছিল। কিন্তু এই মানুহজনক তেওঁৰ সকলো আঁচনিৰ বিষয়ে বোধকৰোঁ জনোৱা হোৱা নাছিল। মেৰিপিট হাউছত এছনি নামৰ এজন বৃদ্ধ ভৃত্য আছিল। এই মানুহজন ষ্টেপল্টন পৰিয়ালৰ লগত বহু বছৰ ধৰি আছিল। মন কৰিব লগা কথা এইটোৱেই যে এছনি নামটো সচৰাচৰে ইংলণ্ডত পোৱা নাযায়, যেনেকৈ এণ্টনিঅ' নামটো সকলো স্পেনীয় আৰু স্পেনীয়-আমেৰিকান দেশবোৰত দুৰ্লভ। ষ্টেপল্টনে স্কুল চলোৱাৰ সময়ৰপৰাই ভৃত্যজন আছিল। তেওঁৰ মনোভাৱ আছিল যে তেওঁৰ গৃহকৰ্তা-গৃহকৰ্ত্তী প্ৰকৃততে স্বামী-স্ত্ৰী। মানুহজনে মিছেছ ষ্টেপল্টনে কোৱাদি ভাল ইংৰাজীয়েই ক'ব পাৰে, যদিও উচ্চাৰণত অলপ আঁসোৱাহ আছে। এই মানুহজন ইতিমধ্যে পলাই গ'ল। মানুহজনক মই গ্ৰিমপেন পিটনিত ষ্টেপল্টনে চিন দি থোৱা পথেদি অহা-যোৱা কৰা দেখিছোঁ। সম্ভৱতঃ এই বৃদ্ধই গৃহকৰ্তাৰ অনুপস্থিতিত কুকুৰটো চোৱাচিতা কৰিছিল, যদিও তেওঁ প্ৰাণীটো পোহৰৰ উদ্দেশ্যে নাজানিবও পাৰে।

“ষ্টেপল্টন তেতিয়া ডেভনশ্বিয়াৰলৈ গ'ল। ছাব হেনৰি আৰু ভূমিও তালৈকে গ'ল। এতিয়া কওঁ তেতিয়া মই কি কৰিছিলোঁ। ভূমি বোধকৰোঁ মনত পেলাব পাৰিবা যে ছপা আখৰ আঠা লগাই দিয়া ফুলকোষৰ কাগজৰ চিঠিখনত কাগজৰ প্ৰস্তুতকৰ্তাৰ প্ৰতীক চিহ্ন আছে নেকি চাবলৈ মই চিঠিখন নিবিড়ভাৱে পৰীক্ষা কৰিছিলোঁ। তাকে কৰিবলৈ মই চিঠিখন মাথোঁ কেইইখিমান ওপৰৰপৰা মনোযোগেৰে চাইছিলোঁ। সেইদৰে চাওঁতে শুভ্ৰ চম্পাফুলৰ মৃদু স্বাণ এটা নাকত লাগে। এজন অপৰাধ সম্বন্ধীয় বিশেষজ্ঞই মুঠ পইসন্তৰ বিধ সুগন্ধিৰ নিৰ্যাসৰ ইটোৰপৰা সিটোৰ প্ৰভেদ নিৰ্ণয় কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। মোৰ অভিজ্ঞতাৰপৰা কওঁ যে একাধিকবাৰ সুগন্ধিৰ দ্ৰৱ পৰিচয় উলিওৱাৰ ওপৰতে কেছ নিৰ্ভৰ কৰিছিল। মই পোৱা মৃদু স্বাণটোৱে এগৰাকী মহিলাৰ উপস্থিতিৰ আভাস দিলে আৰু মোৰ চিন্তা ষ্টেপল্টন পৰিয়ালৰ প্ৰতি ঢাল খালে। এইদৰে পশ্চিমৰ গ্ৰামাঞ্চললৈ যোৱাৰ আগতেই মই চিকাৰী কুকুৰৰ উপস্থিতি নিশ্চিত কৰিছিলোঁ আৰু অপৰাধীজনৰ বিষয়ে অনুমান কৰিছিলোঁ। ষ্টেপল্টনৰ ফালে সৰ্ভৰ দৃষ্টি ৰখাটো মোৰ আঁচনিৰ ভিতৰুৱা কাম। কিন্তু ভোমৰ লগত মই থকাহেঁতেন এইটো সম্ভৱ নহ'লহেঁতেন, কাৰণ মানুহজনে তেতিয়া সাৱধানৈ নিজে কৰি চলিলেহেঁতেন। সেয়েহে মই ভোমাকে মুখ্য কৰি

আটাইতকৈ ছলনা কৰিলোঁ। লগুনতে আছোঁ বুলি কৈ মই গোপনে গুচি আহিলোঁ। তুমি ভবাৰ দৰে মোৰ কষ্ট হোৱা নাছিল, তদুপৰি কোনো কেছ অনুসন্ধান কৰোঁতে সৰুসুৰা এই বাধাবোৰক বৰকৈ গুৰুত্ব দিয়াও উচিত নহয়। বেছিভাগ সময় মই কুখে ট্ৰেছিতে কটাইছিলোঁ। কেবল যেতিয়া কৰ্মস্থানৰ কাষত থকাৰ প্ৰয়োজন হয়, তৃণভূমিৰ সেই শিলৰ পঁজাটো ব্যৱহাৰ কৰিছিলোঁ। কাৰ্টবাইট মোৰ লগতে আহিছিল আৰু গাঁৱলীয়া ল'ৰাৰ ছদ্মবেশেৰে তেওঁ মোক যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। চাফা কাপোৰ-কানি আৰু খোৱা-বোৱাৰ কাৰণে মই তেওঁতে নিৰ্ভৰ কৰিছিলোঁ। মই যেতিয়া ষ্টেপলটনক সতৰ্কতাৰে লক্ষ্য কৰি আছিলোঁ, কাৰ্টবাইটে প্ৰায়েই তোমাৰ খবৰ ৰাখিছিল। এইদৰে মই সকলো ফালেই সতৰ্ক দৃষ্টি ৰাখিবলৈ সমৰ্থ হৈছিলোঁ।

‘ইতিমধ্যে মই তোমাক কৈছোঁবেই যে তোমাৰ ৰিপ’ৰ্টবোৰ মই কিপ্ৰতাবে সংগ্ৰহ কৰিছিলোঁ, সেইবোৰ বেকাৰ ষ্টিউৰণৰা কুখে ট্ৰেছিলৈ পঠাই থকা হৈছিল। সেইবোৰে মোক খুব সহায় কৰিছিল, বিশেষকৈ ষ্টেপলটনৰ প্ৰকৃত সম্বন্ধীয় ৰিপ’ৰ্টটো বৰ কামত আহিছিল। মই সেই মানুহজন আৰু তিৰোতাগৰাকীৰ পৰিচয় নিশ্চিত কৰিব পাৰিছিলোঁ আৰু নিজৰ স্থিতি নিৰ্ণয় কৰিব পাৰিছিলোঁ। পাছে পলৰীয়া কয়দীটো আৰু বেৰিম’ৰ দম্পতীয়ে তাৰ লগত সৰুৰু বখাত কেছটো যথেষ্ট জটিল হৈ পৰিছিল। তোমাৰ ৰিপ’ৰ্টে ভাল ধৰণে কথাটো স্পষ্ট কৰি বুজাই দিলে। মই নিজেও অনুসন্ধান কৰি একেই সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছিলোঁ।

‘তুমি মোক তৃণভূমিত আৱিষ্কাৰ কৰাৰ সময়ত গোটেই ঘটনাটো সম্পূৰ্ণভাৱে মই উদ্ঘাটন কৰিবলৈ সমৰ্থ, কিন্তু জুৰিৰ ওচৰত উপস্থাপন কৰিবলৈ কোনো কেছ তেতিয়াও নাই। আনকি সেই নিশা ষ্টেপলটনে ছাৰ হেনৰিক মৃত্যু ঘটাবলৈ কৰা প্ৰয়াসটো, যিটোৰ কাৰণে দুৰ্ভাগীয়া কয়দীটোৰ মৃত্যু ঘটিল, আমাৰ বিশেষ একো কামত নাছিল। আমি এইটো ছাৰ হেনৰিক হত্যা কৰাৰ চেষ্টা বুলি প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰোঁ। তেওঁক হাতে হাতে ধৰাৰ বাহিৰে আন উপায় নাই, সেয়েহে আমি সেখাত অৱস্থিত যেন অৱস্থাত ছাৰ হেনৰিক অকলে টোপ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লগা হ’ল। আমি তাকে কৰিলোঁ আৰু আমাৰ মকেলৰ সন্মুখত ঘটোঁ তীব্ৰ আঘাতৰ বিনিময়ত আমাৰ কেছ সম্পূৰ্ণ কৰিব পাৰিলোঁ আৰু ষ্টেপলটনক ধৰংসৰ মুখলৈ ঠেলি দিলোঁ। ছাৰ হেনৰিয়ে এনে অৱস্থাৰ সন্মুখীন হ’ব লগাটো, মই স্বীকাৰ কৰিব লাগিব, মোৰ কেছটো পৰিচালনাৰ ভুলটি, কিন্তু সেয়া অৱশ্যে কৰি দিব পৰা জন্তুটোৰ ভৱংকৰ চেহেৰা আৰু কঁচলীৰ আৱৰণৰ বিষয়ে বিটো কাৰণে সি হঠাতে আমাৰ সন্মুখত হাজিৰ হ’ব পাৰিলে, আমি আগতীৱাকৈ ধাৰণা কৰিব পৰা নাছিলোঁ। আমি কৃতকাৰ্য্য হোৱাত ছাৰ হেনৰিয়ে মূল্য ভৰিব লগা হ’ল, অৱশ্যে চিকিৎসা বিশেষজ্ঞ আৰু ডাঃ মৰ্টিজাবে কৈছে

যে স্নায়ুৰ এই আঘাত ক্ষণস্থায়ী, দীৰ্ঘ কালৰ ভ্ৰমণে ক্ষতি হোৱা স্নায়ুৰেই অকল নহয়, আহত মনোভাবৰো আৰোগ্য ঘটাব। নাৰীগৰাকীৰ প্ৰতি তেওঁৰ প্ৰেম আছিল গভীৰ আৰু অকৃত্ৰিম, সেয়েহে এই তমসাস্ফন্ন ঘটনাবোৰৰ মাজত মহিলাগৰাকীৰ ছলনাই তেওঁৰ অন্তৰত আটাইতকৈ বেছি দুখ দিলে।

“নাৰীগৰাকীয়ে এই ঘটনাবোৰত কি ভূমিকা লৈছিল সেইটোও বিচাৰ কৰি চাব পাৰি। ষ্টেপলটনৰ প্ৰভাৱ তেওঁৰ ওপৰত পূৰ্বা মাত্ৰাই পৰিছিল। এই প্ৰভাৱ প্ৰেমৰো হ’ব পাৰে, ভয়ৰো হ’ব পাৰে, সম্ভৱতঃ দুয়োটাৰে। কিন্তু এই প্ৰভাৱ সম্পূৰ্ণ সফল। তেওঁৰ নিৰ্দেশ অনুসৰিয়েই নাৰীগৰাকীয়ে নিজকে তেওঁৰ ভগ্নী বুলি চিনাকি দিছিল। কিন্তু ষ্টেপলটনে নিজৰ ক্ষমতাৰ প্ৰভাৱ খটোৱাত বাধাৰ সন্মুখীন হ’ল ভোতায়া, যেতিয়া নাৰীগৰাকীয়ে হত্যা সংঘটিত কৰাত প্ৰত্যক্ষভাৱে সহযোগ নকৰিলে। তেওঁ আনকি নিজৰ স্বামীক দোষী সাব্যস্ত নকৰাকৈও ছাৰ হেনৰিক সাৱধানবাণী শুনাইছিল। এবাৰ নহয়, বাৰে বাৰে। ষ্টেপলটনেও আনকি নিজৰ স্বৰ্গাভাৱ দমাব পৰা নাছিল। বেৰনেটজনে যেতিয়া নাৰীগৰাকীক প্ৰেম নিবেদন কৰিলে তেতিয়া তেওঁ আৱেগিকভাৱে বাধা দিলে, অথচ এই প্ৰেমৰ অভিনয় তেওঁৰ অভিসন্ধিৰে অংশ বিশেষ। ষ্টেপলটনৰ কৌশলেৰে ঢাকি থোৱা স্বতন্ত্ৰ মনৰ এয়া যেন জ্বলন্ত অভিব্যক্তি। এই মিলামিছাত তেওঁৰেই প্ৰকৃততে উৎসাহিত কৰি ছাৰ হেনৰিক ঘনাই মেৰিপটি হাউছলৈ অহাটো নিশ্চিত কৰি তেওঁ নিজৰ উদ্দেশ্য সমাধা কৰিবলৈ মাথোঁ অপেক্ষা কৰিছিল। চৰম সংকটৰ দিনটোত কিন্তু পত্নীগৰাকী তেওঁৰ প্ৰতি হঠাতে তেওঁৰ বিৰুদ্ধাচৰণ কৰিলে। তেওঁৰ পত্নীয়ে কয়লীটোৰ মৃত্যুৰ বিষয়ে কিবা অলপ জানিব পাৰিছিল আৰু তেওঁ জানিছিল যে সেইদিনা সন্ধিয়া ছাৰ হেনৰি নিশাৰ ভোজনৰ কাৰণে অহাৰ কথা আৰু সেইদিনাই চিকাৰী কুকুৰটো আনি বাহিৰৰ সৰু ঘৰটোত থোৱা তেওঁ দেখিছিল। হত্যাৰ আঁচনি কৰা বুলি তেওঁ স্বামীক দোষাৰোপ কৰিছিল আৰু তাৰ পাছত ক্ৰোধাধিত স্বামীয়ে এক ভয়ানক দৃশ্যৰ অৱতাৰণা কৰি পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে পত্নীক জনালে যে স্ত্ৰী হিচাবে তেওঁৰ প্ৰেমৰ এক প্ৰতিদ্বন্দ্বী আছে। তেওঁৰ বিশ্বস্ততা তৎমুহূৰ্ত্ততে চৰম যুগাত পৰিপত হ’ল আৰু স্বামীয়ে গম পালে যে তেওঁ বিশ্বাসঘাতকতা কৰাৰ সজ্জাবনা আছে। সেয়েহে তেওঁ স্ত্ৰীক বান্ধি কোঠা এটাত ভৰাই থৈ দিলে, যাতে তেওঁ ছাৰ চাৰ্লছক সতৰ্ক কৰাৰ সুবিধা নাপায়। ষ্টেপলটনে নিশ্চয় আশা কৰিছিল যে বেৰনেটৰ মৃত্যু সমস্ত গ্ৰামাঞ্চলৰ লোকেই পৰিয়ালৰ অভিশাপৰ কাৰণেই হোৱা বুলি ধৰি ল’ব, তেতিয়া তেওঁৰ পত্নীক আকৌ নিজৰ ফলীয়া কৰটো কষ্টকৰ নহ’ব, তেতিয়া তেওঁক বুজাব পৰা হ’ব যে ঘটনাটো ঘটিছেই, এতিয়া তেওঁ জনা কথা সংগোপনে ৰাখিলেই হ’ল। এই ক্ষেত্ৰত অৱশ্যে তেওঁ ভুল

ধাৰণা কৰিছিল বুলিয়েই মই ক'ব খোজোঁ। স্পেনিছ তেজৰ এগৰাকী এনে এক আঘাত পোৱাৰ পাছত সকলো দোষ ইমান সহজে মৰিষণ কৰিব বুলি ভবা ভুল। সেয়েহে তেওঁৰ বিনাশ অৱশ্যজ্ঞাৰী আছিল। এতিয়া, মোৰ প্ৰিয় বাটছন, টোকাবোৰ নোচোৱাকৈ ইয়াতকৈ বিশদভাৱে এই অঙ্কিত কেছটোৰ বৰ্ণনা আৰু মই কৰিব নোৱাৰিম। পাছে কিবা দৰকাৰী কথা বাদ পৰি গৈছে বুলি মই নাভাৱোঁ।”

“কিন্তু তেওঁৰ পিশাচ কুকুৰটোৱে ভয় খুৱাই ছাব হেনৰিক খুৰাকৰ দৰেই হত্যা কৰিম বুলি আশা তেওঁ কৰিব নোৱাৰে।”

“পশুটো হিংস্ৰ আৰু অৰ্ধভুত। যদিহে ইয়াৰ অৱয়বৰ ভয়ত কাৰোবাৰ মৃত্যু নঘটে সি অন্ততঃ মানুহজনৰ বাধা দিয়াৰ শক্তি নাইকিয়া কৰি দিলেহেঁতেন।”

“যি হওক, এটা প্ৰতিবন্ধক কিন্তু আছে। যদিহে ষ্টেপলটনে উত্তৰাধিকাৰীৰ স্বত্ব পোৱা অৱস্থালৈ আহিলেহেঁতেন, তেওঁৰ দৰে সম্পত্তিৰ এই উত্তৰাধিকাৰীজনে নাম সলনি কৰি সম্পত্তিটোৰ ওচৰতে থকাৰ ব্যাখ্যা কি দিলেহেঁতেন? কোনো লগশেষৰ উদ্ৰেক নকৰাকৈ আৰু অনুসন্ধান নোহোৱাকৈ তেওঁ কেনেকৈ সম্পত্তিটোৰ দাবীদাৰ হ'ব পাৰিব।”

“এইটো এটা দুৰ্লভ্য সমস্যা। মই ভাবোঁ তুমি মই সকলো সমস্যাৰ সমাধান কৰাটো বিচাৰ। অতীত আৰু বৰ্তমান মোৰ অনুসন্ধানৰ ভিতৰুৱা, কিন্তু এজন মানুহে ভৱিষ্যতে কি কৰিব ইয়াৰ উত্তৰ দিয়া কঠিন। মিছেছ ষ্টেপলটনে তেওঁৰ স্বামীয়ে কেইবাবাৰো এই বিষয়ে আলোচনা কৰা শুনিছিল। তিনিটা উপায়ৰ কথা ভবা হৈছিল। তেওঁ দক্ষিণ আমেৰিকাত থাকি সম্পত্তিৰ দাবী কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। তাত থকা ব্ৰিটিছ কৰ্তৃপক্ষৰ ওচৰত তেওঁৰ চিনাক্তকৰণ প্ৰক্ৰিয়া শেষ কৰি, ইংলণ্ডলৈ নহাকৈয়ে সম্পত্তিটো হস্তগত কৰিলেহেঁতেন, নাইবা তেওঁ লণ্ডনত থাকিবলগীয়া দিনকেইটাত বিস্তৃত ছদ্মবেশেৰে থাকি প্ৰয়োজনীয় কামবোৰ শেষ কৰাৰ চিন্তা কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। অথবা তেওঁৰ কোনোবা এজন সহযোগীকে প্ৰমাণ আৰু লগজপত্ৰৰ যোগান ধৰি উত্তৰাধিকাৰী বুলি উপস্থাপিত কৰিলেহেঁতেন, পাছত সেই সহযোগীৰ আশ্বৰ এটা অংশ তেওঁ ল'লেহেঁতেন। ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই যে তেওঁ নিশ্চয় এই সমস্যা আঁতৰাবলৈ কিবা এটা উপায় উলিয়ালেহেঁতেন। এতিয়া, মৰমৰ বাটছন, আমি কেইবাসপ্তাহ ধৰি যথেষ্ট কঠিন পৰিশ্ৰম কৰিলোঁ। সেয়েহে এটা সন্ধ্যাত আমাৰ চিন্তা-ভাবনা বেছি আনন্দদায়ক দিশলৈ নিয়া ভাল হ'ব। মোৰ এটা 'লে হপ্‌ন'ৰ বাকছ আছে। তুমি 'দ্য বেছজক'ৰ বাজনা শুনিছা জানো? আধা ঘণ্টাৰ ভিতৰতে সাক্ষ-সাক্ষা কৰি ওলাই যাবা নেকি বাক? বাটতে 'মাছিনি'ত সোমাই নিশাৰ আহাৰো বাই ল'ব পৰা যাব।

শৰাইঘাট প্ৰকাশনৰ

‘কালজয়ী সাহিত্য’

পৃথিৱীৰ বিখ্যাত পুথিসমূহৰ অনুবাদ :

স্বাৰলক হ’মছৰ বহস্য কাহিনী	: আৰ্থাৰ কনান ডয়ল অনুবাদ : যোগেশ দাস
ডক্টৰ জেকিল আৰু মিষ্টাৰ হাইড	: বৰাৰ্ট লুই ষ্টিভেনছন, অনুবাদ : সৌৰভ কুমাৰ চলিহা
অলিভাৰ টুইষ্ট	: চাৰ্লছ ডিকেন্স অনুবাদ : বন্দিতা গোস্বামী শইকীয়া
অঘৰী ল’ৰা	: মাৰ্ক টোৱেইন, অনুবাদ : তৰুণ চন্দ্ৰ বৰুৱা
মহাকাশচাৰী	: ভেলেক্টিনা বুৰাভলিঅ’ভা আৰু এনাভলি দনিয়েপ্ৰেভ, অনুবাদ : দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী
নগৰ দুখনৰ কথা	: চাৰ্লছ ডিকেন্স অনুবাদ : হৰেন্দ্ৰ নাথ কলিতা
সাগৰৰ ডক্টিমেদি কুৰি হাজাৰ লিগ	: জুল ভাৰ্ন, অনুবাদ : দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী
সৰু আইটিহঁত (প্ৰথম খণ্ড)	: লুইজা মেই এলকট অনুবাদ : ভুবনেশ্বৰ চহৰীয়া
মুছ নৈৰ পাৰৰ মিল	: জৰ্জ এলিয়ট, অনুবাদ : ৰূপাণী গোস্বামী
ব্ৰেক বিউটি	: আৰ্না ছিৰেল, অনুবাদ : বীৰেন্দ্ৰনাথ দত্ত
অদৃশ্য মানুহজন	: এইচ. জি. ৱেলছ অনুবাদ : অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা
মৰি ডিক	: হাৰমেন মেলভিল, অনুবাদ : প্ৰফুল্ল ৰাজগুৰু
চন্দ্ৰৰ কাৰবেদি	: জুল ভাৰ্ন, অনুবাদ : অনিল কুমাৰ শৰ্মা
পৃথিৱীৰ কেন্দ্ৰলৈ অভিযান	: জুল ভাৰ্ন, অনুবাদ : দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী
মকেট ক্ৰিষ্টোৰ কাউণ্ট	: আলেকজেণ্ডাৰ ডুমা অনুবাদ : চন্দ্ৰ শেখৰ শৰ্মা
সৰু আইটিহঁত (দ্বিতীয় খণ্ড)	: লুইজা মেই এলকট অনুবাদ : ভুবনেশ্বৰ চহৰীয়া
ডেভিড কপাৰফিল্ড	: চাৰ্লছ ডিকেন্স, অনুবাদ : মুনীন শৰ্মা
আশী দিনত পৃথিৱী পৰিক্ৰমণ	: জুল ভাৰ্ন, অনুবাদ : সৌৰভ কুমাৰ চলিহা
অখলজ	: বৰাৰ্ট লুই ষ্টিভেনছন, অনুবাদ : উৎপল দত্ত

হাইডি	: ম'হানা স্পাইবি, অনুবাদ : প্রশান্তী গোস্বামী
গালিভাৰৰ ভ্ৰমণ-কাহিনী	: জনাথন ছুইফ্ট, অনুবাদ : মৃদুস্মিতা ফুকন
টম ছয়াৰ	: মাৰ্ক টোৱেইন, অনুবাদ : আবুল লেইচ
বৰিনছন ক্ৰুছো	: ডেনিয়েল ডিকো অনুবাদ : চিত্তাহৰণ পাটগিৰি
বৰিন ছড	: হেনৰি গিলবাৰ্ট, অনুবাদ : মৃদুস্মিতা ফুকন
বহস্যময় বাগিচা	: ক্লাৰেন্স হডজ্জিন বাৰ্ণেট অনুবাদ : অনুশ্ৰী শৰ্মা বৰুৱা
পম্পিগ্লাইব প্ৰলয়-কাহিনী	: লৰ্ড লিটন, অনুবাদ : লক্ষেশ্বৰ শৰ্মা
ড্ৰেকুলা	: ব্ৰেম ষ্ট'কাৰ, অনুবাদ : পাবিজাত শৰ্মা
পিনক্লিঅ'	: কাৰ্লো কলডি, অনুবাদ : মহেন্দ্ৰ বৰা
ফ্ৰেংকেনষ্টাইন	: মেৰি শ্বলট'ন-ক্ৰেক্ট ৱেলি অনুবাদ : অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা
ছয় নম্বৰ বাৰ্ড আৰু আন গল্প	: এষ্টন চেঞ্চড, অনুবাদ : সত্যজিৎ ভূঞা
ষাদুকৰ আঁজ	: এল ফ্ৰেংক ৱয়, অনুবাদ : পাবিজাত শৰ্মা
অবশ্যৰ আহ্বান	: জেক লণ্ডন, অনুবাদ : সমীক ভৰদ্বাজ
কোনো নোহোৱা ল'ৰা	: হেইট'ৰ ৱেল', অনুবাদ : ইলা শৰ্মা
পলুপাম	: জৰ্জ অৱৱেল অনুবাদ : প্ৰসূন কুমাৰ গোস্বামী
স্বাৰলক হ'মছ'ৰ বহস্য কাহিনী (২)	: আৰ্থাৰ কনান ডয়ল, অনুবাদ : সোণেশ্বৰ শৰ্মা
স্বাৰলক হ'মছ'ৰ বহস্য কাহিনী (৩)	: আৰ্থাৰ কনান ডয়ল, অনুবাদ : যোগেশ দাস. সোণেশ্বৰ শৰ্মা আৰু দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী
অবশ্যৰ সাধু (১)	: ৱাডৱাৰ্ড কিপ্লিং, অনুবাদ : আবুল লেইচ
অবশ্যৰ সাধু (২)	: ৱাডৱাৰ্ড কিপ্লিং, অনুবাদ : আবুল লেইচ
ছুইজাবলেণ্ডৰ বৰিনছন পৰিয়াল	: জে. ডি. ৱিছ, অনুবাদ : ৰূপশ্ৰী গোস্বামী
কেপ্টেইন গ্ৰেণ্টৰ সন্ধান	: জুল ভাৰ্ন, অনুবাদ : দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী
পৰম প্ৰভাশা	: চাৰ্লছ ডিকেল অনুবাদ : নৃপৰ এইচ. শইকীয়া
বিপ ডেন উইকল আৰু অন্য কেইটামান গল্প	: ৱাশ্বিংটন আৱডিং, অনুবাদ : শীলভদ্ৰ
ৰাজকুমাৰ আৰু ডিকছ	: মাৰ্ক টোৱেইন অনুবাদ : অবনী চন্দ্ৰ গোস্বামী

সময় যন্ত্ৰ	: এইচ. জি. বেলেছ, অনুবাদ : কীৰ্ত্তন বৰুৱা
মিলন মন্দিৰ	: হোজিয়া ডেলেক্সা, অনুবাদ : লক্ষেশ্বৰ শৰ্মা
নিউ ফৰেষ্টৰ অকলিহঁত	: চাৰ্লছ ৰিড, অনুবাদ : শান্তিৰাম দাস
বতাহে কোবোৱা অৰখন	: কেণ্টেইন ফ্ৰেডেৰিক মেৰিয়েট
কিম	অনুবাদ : অনুপমা দেৱী
হ'ৰাইট ফে	: এমিলি ব্ৰাণ্টি, অনুবাদ : মীৰা গোস্বামী
বৰদিনৰ প্ৰাৰ্থনা সংগীত	: ৰাডফোৰ্ড কিপ্লিং
পিকউইক নথি-পত্ৰ (১)	অনুবাদ : বিনয় মোহন শইকীয়া
পিকউইক নথি-পত্ৰ (২)	: জেক লণ্ডন, অনুবাদ : সমীক ভৰদ্বাজ
টেছ	: চাৰ্লছ ডিকেন্স, অনুবাদ : ইলা শৰ্মা
লু ছুনৰ গল্প (১)	: চাৰ্লছ ডিকেন্স, অনুবাদ : মণ্টু ভূঞা
ৰূপান্তৰ	: চাৰ্লছ ডিকেন্স, অনুবাদ : মণ্টু ভূঞা
মিন পেল্‌ছৰ এন	: টমাছ হাৰ্টি, অনুবাদ : জয়কৃষ্ণ মহন্ত
কেষ্টাবল্লিৰ মেয়ৰ	: লু ছুন, অনুবাদ : মীৰা গোস্বামী
বহস্যময় দ্বীপ	: ব্ৰান্ডজ কাৰুকা, অনুবাদ : শীলজ্ঞান
চেখভৰ পৃথিৱীত (১)	: এল. এম. মণ্টগ'মেৰি
নাৰেবে তিনিজন মানুহ	অনুবাদ : প্ৰণালী গোস্বামী
প্ৰবাল দ্বীপ	: টমাছ হাৰ্টি
পৰম ক্ষুধা	অনুবাদ : বন্দিতা গোস্বামী শইকীয়া
লু ছুনৰ গল্প (২)	: জুল ভাৰ্ণ, অনুবাদ : অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা
প্ৰভাৰ্ভন	: এণ্টন চেখভ, অনুবাদ : দীপ্তি গোস্বামী
অহমিকা আৰু ভ্ৰান্তি	: জেৰ'ম কে. জেৰ'ম
চেখভৰ পৃথিৱীত (২)	অনুবাদ : বিনয় মোহন শইকীয়া
তিনি মাৰ্কেটিং	: ৰবাৰ্ট মাৰ্কেল ৰেলেক্টাইন,
	অনুবাদ : বিনয় মোহন শইকীয়া
	: জোহান ৰয়াৰ, অনুবাদ : ৰোহিণী কান্ত বৰুৱা
	: লু ছুন, অনুবাদ : মীৰা গোস্বামী
	: গি দ্য মপাছী, অনুবাদ : অনুপমা দেৱী
	: জেন অণ্টেন, অনুবাদ : মীৰা গোস্বামী
	: এণ্টন চেখভ, অনুবাদ : দীপ্তি গোস্বামী
	: আলেকজেন্ডাৰ ডুমা
	অনুবাদ : মৃদুস্মিতা ফুকন

জেৰ'মৰ মনোৰম গল্প	: জেৰ'ম কে. জেৰ'ম অনুবাদ : বিনয় মোহন শইকীয়া
ক'লা টিউলিপ	: আলেকজেণ্ডাৰ ডুমা অনুবাদ : সমীক ভবদ্বাজ
বজা ছল'মনৰ খনি	: এইচ. বাইডাৰ হেগাৰ্ড অনুবাদ : অনুশ্ৰী শৰ্মা বৰুৱা
চাৰিৰ চহী	: আৰ্থাৰ কনান ডয়ল অনুবাদ : ভুবন চন্দ্ৰ বৰা
নীলা লেণ্ডন : এক বোমাঞ্চ	: হেনৰি দ্য ডেৰ ষ্টেকপুল অনুবাদ : ছেবিফউদ্দিন আহমেদ
শ্ৰাবলক হ'মছৰ বহস্য কাহিনী (৪)	: আৰ্থাৰ কনান ডয়ল, অনুবাদ : বন্দিতা ফুকন
সাহসী কেষ্টেইনসকল	: বাডল্যাৰ্ড কিপ্‌লিং অনুবাদ : বিনয় মোহন শইকীয়া
পমিলিৰ পৰিয়াল	: নিন্কে ফান হিচ্‌টুম অনুবাদ : মোহিতী কান্ত বৰুৱা
বসন্ত কালৰ অভিযান	: জন পাড়নি, অনুবাদ : সাজুনা শৰ্মা
এমা	: জেন অষ্টেন, অনুবাদ : মীৰা গোস্বামী
বজা আৰ্থাৰৰ কাহিনী	: ফেলিছিটি ব্ৰুকছ অনুবাদ : বিনয় মোহন শইকীয়া
বান্ধাবডিল পৰিয়ালৰ চিকাৰী কুকুৰটো	: আৰ্থাৰ কনান ডয়ল অনুবাদ : ভুবন চন্দ্ৰ বৰা
বজা আৰ্থাৰৰ বাজসভাত এজন আমেৰিকান	: মাৰ্ক টোৱেইন অনুবাদ : বিনয় মোহন শইকীয়া
ছাইলাছ মাৰ্ণাৰ	: জৰ্জ এলিয়ট, অনুবাদ : ৰূপশ্ৰী গোস্বামী
বননিত বসন্তৰ বা	: কেনেথ গ্ৰেহেম, অনুবাদ : হিৰণ্ময়ী দেৱী
ছত্ৰবেশিনী	: হেনৰি উদ, অনুবাদ : শান্তিৰাম দাস
বেলজালিৰ ৰূপমানিহঁত	: ই. নেছৰিট, অনুবাদ : বৰ্ণালী শইকীয়া
এজন অজ্ঞাত লোকে কোৱা কাহিনী	: এণ্টন চেবত, অনুবাদ : দীপ্তি গোস্বামী
শ্বেইগপিৱেৰৰ নাটকৰ মনোৰম কাহিনী	: চাৰ্লছ আক মেৰি লেথ অনুবাদ : তোষপ্ৰভা কলিতা
পিগ্‌মেলিয়ন	: জৰ্জ বার্নাৰ্ড শ, অনুবাদ : ইমৰান শাহ
দুখৰ জগতৰ যুদ্ধ	: এইচ. জি. ৱেলছ অনুবাদ : অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা

উনচল্লিছটা টাপৰ ছিবি

: জন বাকান, অনুবাদ : ভুবনেশ্বৰ চহৰীয়া

কশমানি বাজকুমাৰী

: ক্ৰাণেজ হড়জছন বানেট,

অনুবাদ : হিবথায়ী দেৱী

ডক্টৰ মৰেব ৰীপ

: এইচ. জি. ৰেলছ

অনুবাদ : ৰমেশ চন্দ্ৰ গোস্বামী

চমুজকুমাৰ

: উইলিয়াম গণ্ডিং

অনুবাদ : বিনয় মোহন শইকীয়া

এইলানি পুথিৰ সম্পাদনা : দীনেশ চন্দ্ৰ গোস্বামীৰ

শৰাইঘাট প্ৰকাশনৰ অন্যান্য গ্ৰন্থসমূহ

বঙা গোলাপৰ পাহি

: মেৰি কৰেলি, অনুবাদ : দীপ্তি গোস্বামী

গাঁৱৰ সমাজ

: শৰৎ চন্দ্ৰ চট্টোপাধ্যায়, অনুবাদ : মঞ্জুলা বৰা

দীন-দুখী

: ভিক্টৰ ছুগো, অনুবাদ : ধানেশ্বৰ হাজৰিকা

মপাহাঁৰ গল্প

: ফৰাচী মূলৰপৰা অজিৎ বৰুৱা অনুদিত
অজিৎ বৰুৱা

ডীমসেন বনাম দুৰোধন

: লিটল ব'ৰ্ড অব ডন কেমিষ্ট,

ভাবানুবাদ : প্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ বৰুৱা

নাইজাৰ নদীৰ সিপাৰে

: চিনুৱা অটিবি, অনুবাদ : পুলিন কলিতা

শ্বেক

: অৰূপ কুমাৰ দত্ত, অনুবাদ : ইন্দিৰা দত্ত

প্ৰতিশোধ

: অৰূপ কুমাৰ দত্ত, অনুবাদ : ইন্দিৰা দত্ত

ওমৰৰ সুৰ

: ওমৰ খান্নাম, অনুদিত : যামিনী শৰ্মা

নিৰ্বাচিত ফৰাচী কবিতা

: অনুবাদ : অজিৎ বৰুৱা

সাহিত্য দৰ্পণ

: বিশ্বনাথ কবিৰাজ

অনুবাদ : বিশ্বনাথায়ণ শাস্ত্ৰী

কথাসৰিৎ সাগৰ (প্ৰথম খণ্ড)

: সোমদেৱ ভট্ট, অনুবাদ : বিশ্বনাথায়ণ শাস্ত্ৰী

মালতী মাধৱ

: ভৰতভূতি, অনুবাদ : নৰেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা

পুৰুষ পৰীক্ষা

: বিদ্যাপতি, অনুদিত : উত্তম চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য

কাদম্বৰী

: বাণভট্ট, অনুদিত : নৰেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা

গান্ধৰ্বী

: অনুবাদ : লক্ষ্মী বৰঠাকুৰ

মহাভাৰতত লোক সাধু

: ধানেশ্বৰ শৰ্মা

বেতাল পঞ্চবিংশতি	: পণ্ডিত ভগবান চন্দ্ৰ গোস্বামী
বদ্বকোষ (প্রথম খণ্ড ॥ খণ্ড বাক্য)	: সাহিত্যবদ্ব চন্দ্ৰধৰ বৰুৱা
বদ্বকোষ (দ্বিতীয় খণ্ড ॥ যোজনা)	: সাহিত্যবদ্ব চন্দ্ৰধৰ বৰুৱা
লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ সাহিত্য প্ৰতিভা	: বিশ্বনাৰায়ণ শাস্ত্ৰী
বিভিন্ন প্ৰবন্ধ	: অজিৎ বৰুৱা
অসমীয়া ভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব আৰু ব্যাকৰণ	: নৰনাৰায়ণ শৰ্মা
শিক্ষাৰ নামত সৃষ্টিত শৈশৱ	: নাৰায়ণ শৰ্মা
অথ অৰ্ধাঙ্গিনী সংবাদ	: বাসন্তী দেৱী
অবিস্মৰণীয়	: হেম শৰ্মা
বদে-বৰবুঢ়ে	: দীপালী ভট্টাচাৰ্য বৰুৱা
ইজিহাসৰ ছাঁ-পোহৰত পুৰণি গুৱাহাটী	: কুমুদেশ্বৰ হাজৰিকা
পাণ্ডিতৰ ইতিহাস	: খগেশ্বৰ বেজ
এনেবোৰ কিয় হয়?	: চন্দ্ৰশেখৰ শৰ্মা
সাহিত্য সভাৰ অভিভাষণ	: সংকলন : অমল ৰাজখোৱা
